

Официален вестник на Европейския съюз

L 214

Издание
на български език

Законодателство

Година 66

31 август 2023 г.

Съдържание

II Незаконодателни актове

РЕГЛАМЕНТИ

- ★ Делегиран регламент (ЕС) 2023/1668 на Комисията от 25 май 2023 година за допълнение на Директива (ЕС) 2019/2034 на Европейския парламент и на Съвета с регулаторни технически стандарти за определяне на измерването на рисковете или на елементите на риска, които не са обхванати или не са обхванати в достатъчна степен от капиталовите изисквания, предвидени в трета и четвърта част от Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета, както и на индикативните качествени показатели за размера на допълнителните собствени средства ⁽¹⁾ 1
- ★ Делегиран регламент (ЕС) 2023/1669 на Комисията от 16 юни 2023 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетироване на смартфони и таблети ⁽¹⁾ 9
- ★ Регламент (ЕС) 2023/1670 на Комисията от 16 юни 2023 година за определяне на изискванията за екопроектиране на смартфони, мобилни телефони различни от смартфони, безжични телефони и таблети съгласно Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на Регламент (ЕС) 2023/826 на Комисията ⁽¹⁾ 47
- ★ Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1671 на Комисията от 24 август 2023 година за вписване на наименование в регистъра на защитените наименования за произход и защитените географски указания („Ciliegia di Lari“ (ЗГУ)) 94
- ★ Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1672 на Комисията от 30 август 2023 година за определяне на техническата информация, необходима за изчисляването на техническите резерви и основните собствени средства за целите на отчитането с референтни дати в периода 30 юни 2023 г.—29 септември 2023 г. в съответствие с Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно започването и упражняването на застрахователна и преастрахователна дейност ⁽¹⁾ 95

⁽¹⁾ Текст от значение за ЕИП.

BG

Актовете, чиито заглавия се отпечатват със светъл шрифт, са актове по текущо управление на селскостопанската политика и имат кратък срок на действие.

Заглавията на всички останали актове се отпечатват с получер шрифт и се предшестват от звездичка.

III Други актове

ЕВРОПЕЙСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО

- ★ Решение на Надзорния орган на ЕАСТ № 004/23/COL от 8 февруари 2023 година за изменение на материалноправните правила в областта на държавната помощ чрез въвеждане на нови насоки относно държавната помощ в областта на широколентовите мрежи [2023/1673] 177
-

Поправки

- ★ Поправка на Регламент (ЕО) № 1480/2004 на Комисията от 10 август 2004 г. относно определяне на специфичните правила по отношение на стоките, пристигащи от зоните, в които правителството на Кипър не упражнява ефективен контрол и влизаци в зоните, в които правителството на Кипър упражнява ефективен контрол (ОВ L 272, 20.8.2004 г.) 228
- ★ Поправка на Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (ОВ L 304, 22.11.2011 г.) 229

II

(Незаконодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/1668 НА КОМИСИЯТА

от 25 май 2023 година

за допълнение на Директива (ЕС) 2019/2034 на Европейския парламент и на Съвета с регулаторни технически стандарти за определяне на измерването на рисковете или на елементите на риска, които не са обхванати или не са обхванати в достатъчна степен от капиталовите изисквания, предвидени в трета и четвърта част от Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета, както и на индикативните качествени показатели за размера на допълнителните собствени средства

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива (ЕС) 2019/2034 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно пруденциалния надзор върху инвестиционните посредници и за изменение на директиви 2002/87/ЕО, 2009/65/ЕО, 2011/61/ЕС, 2013/36/ЕС, 2014/59/ЕС и 2014/65/ЕС⁽¹⁾, и по-специално член 40, параграф 6, четвърта алинея от нея,

като има предвид, че:

- (1) С оглед на еднаквото прилагане в Съюза на допълнителното капиталово изискване е необходимо да се въведе единен подход за измерване на рисковете и елементите на риска, с помощта на който да се определя необходимият капитал за посрещане на всички съществени рискове, на които инвестиционните посредници могат да бъдат изложени. Задача на компетентните органи е да се уверяват, че инвестиционните посредници разполагат с подходящ допълнителен капитал за покриване на всяка рискова категория (риск за клиента, риск за дружеството и риск за пазара), както и на всички други съществени рискове.
- (2) За да могат компетентните органи да следят по подходящ начин рисковия профил на инвестиционните посредници и да установяват, оценяват и количествено да измерват съществените рискове, е необходимо да се определи подробна и широкообхватна методика, съобразена с естеството, обхвата и сложността на дейностите на инвестиционните посредници, която да използва всички налични източници на информация, в т.ч. събираните за целите на член 36 от Директива (ЕС) 2019/2034 сведения.
- (3) Дадено равнище на допълнителното капиталово изискване се приема за подходящо, когато намалява вероятността от изпадане на инвестиционния посредник в несъстоятелност и ограничава риска от хаотично прекратяване на дейността му – нещо, което би засегнало неблагоприятно не само клиентите му, а и самия пазар – други финансови институции, пазарни инфраструктури или пазара като цяло. Поради тази двойна цел на допълнителното капиталово изискване и предвид структурата на капиталовите изисквания, определена в трета и четвърта част от Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾, компетентните органи следва да разглеждат отделно рисковете при текущата дейност на инвестиционните посредници и риска от хаотично прекратяване на дейността им.

⁽¹⁾ ОВ L 314, 5.12.2019 г., стр. 64.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно пруденциалните изисквания за инвестиционните посредници и за изменение на регламента (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 575/2013, (ЕС) № 600/2014 и (ЕС) № 806/2014 (ОВ L 314, 5.12.2019 г., стр. 1).

- (4) С цел да се обхванат всички рискове и елементи на риска, пред които инвестиционните посредници са изправени или които пораждат за други, самите инвестиционни посредници следва да разполагат с достатъчно – предвид модела на стопанска дейност, мащаба и сложността на упражняваната дейност – собствени средства, така че да могат да поемат допълнителните оперативни разходи при организирано прекратяване на дейността си. За да преценят какво равнище собствени средства е подходящо при дадени икономически обстоятелства, компетентните органи следва, когато извършват предвидения в член 36 от Директива (ЕС) 2019/2034 надзорен преглед и оценка, да разглеждат различни реалистични икономически сценарии. В частност прекратяването на дейността не трябва да застрашава непрекъснатостта на дейността, защитата на инвеститорите и лоялните пазарни отношения. За тази цел инвестиционните посредници следва да могат да поемат разходи и загуби, които не са компенсирани с достатъчен обем печалби, и по време на този процес. При определянето на допълнителното капиталово изискване компетентните органи следва да имат предвид, че прекратяването на дейността може да трае различно – а и разликите да са съществени – в зависимост от дадените обстоятелства. Освен това, предвид потенциално разнообразните правни форми, които инвестиционните посредници могат да имат, компетентните органи следва да взимат предвид приложимото национално законодателство с отношение към продължителността на прекратяването на дейността – уредбата на несъстоятелността, а и дружественото и търговското право, както и свързаните с този процес разходи и рискове.
- (5) С цел да се осигури диференцираност на допълнителното капиталово изискване, рисковете и елементите на риска, които не са – или са недостатъчно – обхванати от посоченото в член 15 от Регламент (ЕС) 2019/2033 изискване въз основа на К-фактори, следва да се измерват само за инвестиционните посредници, за които се прилага въпросното изискване, а не за малките и невзаимосвързаните посредници, които отговарят на условията на член 12, параграф 1 от посочения регламент. За инвестиционните посредници съществуват други рискове, които изобщо не са обхванати – или са изрично изключени – от капиталовите изисквания в трета и четвърта част от Регламент (ЕС) 2019/2033. Поради това е необходимо да се уточни, че компетентните органи следва да оценяват и измерват тези рискове според размера и модела на стопанска дейност на инвестиционния посредник, както и според обхвата, естеството и сложността на дейността му.
- (6) С оглед на коректното измерване и обхващане на всички рискове, които са посочени в трета и четвърта част от Регламент (ЕС) 2019/2033, но не са изцяло – или подходящо – обхванати от тези изисквания, те следва да се измерват поотделно за всяка рискова категория (риск за клиента, риск за пазара и риск за дружеството). По същата причина всеки риск, който не е обхванат от трета и четвърта част от посочения регламент, в т.ч. изрично изключените от тези изисквания, следва да се измерва самостоятелно. При инвестиционните посредници, за които изискването за начален капитал е по-малко от изискването на член 9, параграф 1 от Директива (ЕС) 2019/2034, измерването на рисковете по рискови категории или по отделни рискове би могло обаче да е прекалено трудоемко или да е невъзможно; в такъв случай, то следва да се извършва на съвкупна основа, като се отчита принципът на диференцирано прилагане на изискванията.
- (7) С цел да се осигури подходящ баланс между пруденциалните съображения и диференцираното прилагане, измерването на рисковете на съвкупна основа не следва да се прилага за инвестиционните посредници, за които се прилага изискването за начален капитал в член 9, параграф 1 от Директива (ЕС) 2019/2034. Рисковете при инвестиционните посредници, които подлежат на по-значителни изисквания за начален капитал, следва да се оценяват, като се измерват по рискови категории и отделни рискове.
- (8) С оглед на съгласуваността при измерването на съществените рискове, пред които инвестиционните посредници биха могли да се изправят или които биха могли да пораждат за други, компетентните органи следва да разполагат с еднакъв набор минимални индикативни качествени показатели. Предвид факта, че рисковете се променят в различните фази на стопанска дейност на дружеството, компетентните органи следва да оценяват не само текущите стойности на тези показатели за даден инвестиционен посредник, а и динамиката им в миналото. За да се обхванат по подходящ начин всички съответни рискове, за инвестиционните посредници с различни модели на стопанска дейност и различни дейности следва да се използват различни показатели. С оглед на такова подходящо обхващане на всички съответни рискове при даден инвестиционен посредник, с отчитане на модела му на стопанска дейност, на извършваните от него дейности, на правната му форма, а и на наличието на надеждни данни, компетентните органи следва, при определени условия, отнасящи се по-специално до особеностите на модела на стопанска дейност и качеството на данните на инвестиционния посредник, да изменят съответно показателите и да използват този техен изменен вариант, а при невъзможност – да използват, с оглед на подходящото оценяване на рисковете при дадения инвестиционен посредник, алтернативни показатели, съобразени с неговия размер, сложност, модел на стопанска дейност и модел на текущите операции.
- (9) Настоящият регламент е изготвен въз основа на проекта на регулаторни технически стандарти, представен на Комисията от Европейския банков орган.

- (10) Европейският банков орган проведе открити обществени консултации по проекта на регулаторни технически стандарти, въз основа на който е изготвен настоящият регламент, анализира потенциалните разходи и ползи и поиска становището на създадената с член 10 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ Група на участниците от банковия сектор,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Риск от хаотично прекратяване на дейността

1. Когато в съответствие с член 36 от Директива (ЕС) 2019/2034 извършват надзорен преглед и оценка на даден инвестиционен посредник, с отчитане на правната му форма, модела на стопанска дейност, стратегията за развитие на дейността и за управление на риска, както и мащаба и сложността на дейността му, компетентните органи измерват риска от хаотично прекратяване на дейността му, като определят, въз основа на реалистични сценарии, размера на подходящия капитал за едно организирано протичане на този процес.
2. При измерването, посочено в параграф 1, се отчитат сложността, рисковият профил и обхватът на дейността на инвестиционния посредник, както и потенциалното въздействие на прекратяването на дейността му върху клиентите и пазарите; това измерване включва следното:
 - а) оценка на реалистичния срок за прекратяване на дейността на инвестиционния посредник;
 - б) оценка на оперативните и правните задачи на инвестиционния посредник в случай на прекратяване на дейността му, като за този процес се залага реалистичен срок;
 - в) установяване и оценка на съществените постоянни и променливи разходи;
 - г) установяване и оценка на съществените рискове или на съществените елементи на риска, които биха могли да възникнат по време на процеса на прекратяване на дейността;
 - д) други аспекти на прекратяването на дейността.
3. Когато се прилага Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, компетентните органи взимат предвид, за целите на параграф 2, букви б) и в) и стига да я смятат за достатъчно достоверна и надеждна, наличната информация за предвидените в плана за възстановяване на инвестиционния посредник или на групата действия по възстановяване и управленски механизми.
4. Когато измерват рисковете при инвестиционните посредници, за които се прилага изискването за начален капитал в член 9, параграф 1 от Директива (ЕС) 2019/2034, компетентните органи взимат предвид следните елементи:
 - а) за целите на параграф 2, буква в) от настоящия член – разходите във връзка с прекратяването на дейността, в т.ч. за съдебни спорове;
 - б) за целите на параграф 2, буква г) от настоящия член – очакваните в резултат на прекратяването на дейността загуба на приходи и намалена нетна реализуема стойност на активите.
5. Компетентните органи установяват и количествено определят съществените разходи и рискове или елементи на риска, като определят в съответствие с параграфи 1 и 2 от настоящия член подходящия за покриването им капитал.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

⁽⁴⁾ Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 190).

Компетентните органи използват съответните индикативни качествени показатели, посочени в член 6, параграф 1, като анализират както текущите им стойности, така и динамиката им в миналото; те представят, както е подходящо според дадения случай, експертното си становище.

6. Измереният в съответствие с настоящия член капитал, сметнат за достатъчен за покриването на риска от хаотично прекратяване на дейността на даден инвестиционен посредник, е не по-малък от изискването за този инвестиционен посредник въз основа на постоянните общи разходи, изчислено в съответствие с член 13 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

Член 2

Съществени рискове или съществени елементи на риска, които не са – или са недостатъчно – обхванати от посоченото в трета част, дял II от Регламент (ЕС) 2019/2033 изискване въз основа на К-факторите

1. Когато извършват посочените в членове 36 и 37 от Директива (ЕС) 2019/2034 прегледи на инвестиционен посредник, който не отговаря на условията на член 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033 за малък и невзаимосвързан инвестиционен посредник, компетентните органи измерват, с отчитане на модела на стопанска дейност, правната форма, стратегията за развитие на дейността и за управление на риска, както и мащаба и сложността на дейностите на такъв инвестиционен посредник, всеки съществен риск или съществен елемент на риск, произтичащ от текущата му дейност, пред който той е изправен или който поражда за своите клиенти и за пазара и който не е – или е едва частично – обхванат от посоченото в трета част, дял II от Регламент (ЕС) 2019/2033 изискване въз основа на К-факторите.

Компетентните органи определят размера на подходящия капитал за покриване на съответните рискове, свързани с изискването въз основа на К-факторите.

2. Посоченото в параграф 1 измерване се извършва за всяка рискова категория, определена в член 15 от Регламент (ЕС) 2019/2033 като „риск за клиента“, „риск за пазара“ и „риск за дружеството“.

Чрез дерогация от първа алинея, компетентните органи измерват рисковете при инвестиционните посредници, за които изискването за начален капитал е по-малко от изискването на член 9, параграф 1 от Директива (ЕС) 2019/2034, на съвкупна основа, ако сметнат, че една по-подробна количествена разбивка е прекалено трудоемка или е невъзможна.

3. С измерването, посочено в параграф 2, се установяват и количествено определят съществените рискове или съществените елементи на риска за всяка рискова категория, в т.ч. за посочените в член 22, буква в) от Регламент (ЕС) 2019/2033 рискове от прибягването до алтернативния подход на вътрешните модели, като се използват посочените в член 6, параграфи 2, 3 и 4 от настоящия регламент индикативни качествени показатели и експертното становище, представено от компетентните органи.

4. Компетентните органи не допускат подходящият капитал за покриване на съществените рискове, свързани с изискването въз основа на К-факторите, да е по-нисък от общото изискване въз основа на К-факторите.

Член 3

Съществени рискове или съществени елементи на риска, които не са обхванати от капиталовите изисквания в трета и четвърта част от Регламент (ЕС) 2019/2033

1. Когато извършват посочените в член 36 от Директива (ЕС) 2019/2034 надзорен преглед и оценка на инвестиционен посредник, който не отговаря на условията на член 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033 за малък и невзаимосвързан инвестиционен посредник, компетентните органи измерват, с отчитане на модела на стопанска дейност, правната форма, стратегията за развитие на дейността и за управление на риска, както и мащаба и сложността на дейностите на такъв инвестиционен посредник, всеки съществен риск или съществен елемент на риск, произтичащ от някоя от текущите му дейности, който не е сред посочените в член 2 от настоящия регламент и е едва частично обхванат от капиталовите изисквания в трета и четвърта част от Регламент (ЕС) 2019/2033, като за всеки такъв съществен риск или съществен елемент на риска определят допълнителното капиталово изискване за покриването му.

2. Измерването, посочено в параграф 1, включва установяването, оценяването и, когато е целесъобразно, количественото определяне на следните рискови области:

- а) рисковете за капацитета на мрежите и информационните системи на инвестиционните посредници да защитават поверителността, целостта и наличността на техните процеси, данни и активи;
- б) лихвения и кредитния риск, произтичащи от дейности извън търговския портфейл.

Компетентните органи измерват рисковете при инвестиционните посредници, за които изискването за начален капитал е по-малко от изискването на член 9, параграф 1 от Директива (ЕС) 2019/2034, на съвкупна основа, ако сметнат, че една по-подробна количествена разбивка е прекалено трудоемка или е невъзможна.

3. Когато извършват посочените в параграфи 1 и 2 измервания, компетентните органи използват съответните индикативни качествени показатели, посочени в член 6, параграф 5, като анализират както текущите им стойности, така и динамиката им в миналото; те представят, както сметнат за подходящо за дадения случай, експертното си становище.

Член 4

Съвкупни съществени рискове, които не са – или са едва частично – обхванати от капиталовите изисквания в трета и четвърта част от Регламент (ЕС) 2019/2033

1. Компетентните органи изчисляват съвкупния размер на допълнителния капитал, който смятат за подходящ за покриване на съществените рискове или на съществените елементи на риска, произтичащи от текущата дейност на даден инвестиционен посредник, като сбор от размерите на сметнатия за подходящ капитал, изчислени в съответствие с членове 2 и 3.

2. Компетентните органи измерват съвкупния съществен риск, който не е – или е едва частично – обхванат от капиталовите изисквания в трета и четвърта част от Регламент (ЕС) 2019/2033, определяйки допълнителното капиталово изискване като разликата между по-голямата от следните стойности: изчислената в съответствие с член 1 или параграф 1 от настоящия член и капиталовото изискване по трета или четвърта част от Регламент (ЕС) 2019/2033.

Член 5

Общи качествени показатели за определяне на допълнителното капиталово изискване

1. Когато определят допълнителните капиталови изисквания за целите на членове 1, 2 и 3, компетентните органи взимат предвид следното:

- а) резултата от извършените от инвестиционния посредник оценка на вътрешната капиталова адекватност и вътрешна оценка на риска по член 24 от Директива (ЕС) 2019/2034;
- б) докладваната информация в изпълнение на членове 54 и 55 от Регламент (ЕС) 2019/2033;
- в) резултата от прегледите, извършени в съответствие с членове 36 и 37 от Директива (ЕС) 2019/2034;
- г) резултата от други надзорни действия;
- д) други съществени сведения, в т.ч. надзорна преценка.

2. Компетентните органи осигуряват съпоставимост при количественото определяне на допълнителното капиталово изискване към поднадзорните им инвестиционни посредници.

Член 6

Индикативни качествени показатели

1. За целите на член 1, параграф 5, втора алинея индикативните качествени показатели са следните:
 - а) брой обвързани агенти спрямо общия персонал;
 - б) средна продължителност на прекратяването на дейността в дадената юрисдикция, като се отчита сложността на стопанската дейност на инвестиционния посредник;
 - в) дял и оставащ срок на действие на неотменимите договори;
 - г) пазари, на които инвестиционният посредник е основният доставчик на услуги;
 - д) стойност и ликвидност на дълготрайните активи, които инвестиционният посредник ще трябва да продаде при прекратяването на дейността си;
 - е) среден размер на обезщетенията при прекратяване на трудовите правоотношения, като се отчитат трудовите договори и приложимото законодателство.

2. За целите на член 2 и измерването на риска за клиента индикативните качествени показатели са следните:
 - а) стойност на клиентските парични средства, държани през предходните 5 години;
 - б) стойност на управляваните активи през предходните 5 години;
 - в) стойност на съхраняваните и администрирани за клиенти активи през предходните 5 години;
 - г) стойност, поне за предходните 5 години, на понесените от инвестиционния посредник загуби или ущърб вследствие на нарушения на неговите правни или договорни задължения; тук спадат загубите, които се дължат на следните елементи:
 - i) обезщетения на съответните инвеститори за давани им неподходящи съвети;
 - ii) липса, неприлагане или неподдържане в актуален вид на подходящи процедури за предотвратяване на нарушения;
 - iii) грешки при търгуването или остойносттаването;
 - iv) прекъсване на дейността, системен срив, неуспешно обработване на трансакции или управление на процеси;
 - v) действие на обвързаните агенти или назначените представители на инвестиционния посредник, за което той носи отговорност;
 - д) за инвестиционните посредници, които държат клиентски парични средства – неспособност на инвестиционния посредник при необходимост да върне своевременно паричните средства на клиентите и финансовите последици от това за последните 5 години.

3. За целите на член 2 и измерването на риска за пазара индикативните качествени показатели са следните:
 - а) променливост на стойността на позициите, в т.ч. поради нестабилна пазарна конюнктура;
 - б) дял, като обем и нетен приход, на сложните и неликвидни продукти в търговския портфейл на инвестиционния посредник;
 - в) за инвестиционните посредници, използващи вътрешни модели – редовност на провежданите бек-тестове на моделите, използвани за регулаторни цели.

4. За целите на член 2 и измерването на риска за дружеството индикативните качествени показатели са следните:
 - а) дневен и среднодневен поток на трансакциите през предходните 5 години;
 - б) значими случаи на реализация на операционния риск при дневния поток на трансакциите и произтеклите от тях финансови загуби през предходните 5 години, в т.ч. грешки при обработката;

- в) променливост на brutния и нетния приход на инвестиционния посредник през предходните 5 години;
- г) загуби през предходните 5 години в резултат на промени в позициите във финансови инструменти, чуждестранна валута и стоки;
- д) процент на неизпълнение от страна на клиенти или контрагенти и свързаните с това загуби през предходните 5 години;
- е) загуби в резултат на съществени промени в счетоводната стойност на активите, в т.ч. поради промени в пазарната конюнктура и в кредитоспособността на контрагентите;
- ж) размер и променливост на плащанията или вноските по пенсионна схема с дефинирани доходи през предходните 5 години;
- з) концентрация на активите на инвестиционния посредник, в т.ч. – на клиенти и контрагенти, както и секторна и географска концентрация;
- и) дял на задбалансовата експозиция от общата стойност на инвестиционните активи и кредитен риск, свързан с нея.

5. За целите на член 3 индикативните качествени показатели са следните:

- а) признаци за съществен финансов риск, който не е обхванат от капиталовите изисквания в член 11 от Регламент (ЕС) 2019/2033, по-специално:
 - i) среден дял на общите загуби поради реализиране на операционния риск от brutния приход за предходните 5 години;
 - ii) значителни случаи на реализация на операционния риск през предходните 5 години и произтеклите от тях финансови загуби;
 - iii) дял в нетния приход на инвестиционния посредник на услугите и дейностите, които не са изброени в раздел А от приложение I към Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾;
- б) признаци за съществен риск, свързан с информационните и комуникационните технологии (ИКТ), по-специално:
 - i) цялостна сложност на архитектурата на ИКТ, в т.ч. дял на възложените на външни доставчици услуги, свързани с ИКТ;
 - ii) брой съществени промени в средата на ИКТ през предходните 5 години;
 - iii) загуби през предходните 5 години поради сривове, причинени от инциденти с възлови услуги, свързани с ИКТ;
 - iv) брой кибератаки през предходните 5 години и произтичащи от тях загуби;
- в) признаци на съществен лихвен риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл, по-специално:
 - i) обем сделки извън търговския портфейл на инвестиционния посредник, основани на лихвените проценти или другояче свързани с тях;
 - ii) политика на хеджиране на инвестиционния посредник извън търговския му портфейл, в частност потенциални несъответствия между дадени позиции и тяхното хеджиране.

6. Компетентните органи могат да разширят броя на индикативните качествени показатели, посочени в параграфи 1—5, като при това обаче се уверят, че такива допълнителни показатели са съобразени с размера, сложността, модела на стопанска дейност и на текущите операции на инвестиционния посредник.

7. Компетентните органи изменят показателите, посочени в параграфи 1—5, и използват този техен изменен вид, когато е налице някое от следните условия:

- а) показателят не е подходящ предвид специфичната правна форма, структурни промени, модел на стопанска дейност и на текущите операции на инвестиционния посредник;

⁽⁵⁾ Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).

- б) оценката на показателя е прекалено трудоемка предвид размера и сложността на дейностите на инвестиционния посредник;
- в) оценката на показателя е невъзможна поради липсата на надеждни данни – когато тези данни не попадат в обхвата на членове 54 и 55 от Регламент (ЕС) 2019/2033 или член 39, параграф 2, буква й) от Директива (ЕС) 2019/2034;
- г) оценката на показателя е невъзможна поради липсата на надеждни данни за минали периоди, което прави безпредметен такъв хронологичен анализ. В такива случаи този хронологичен анализ на компетентните органи се ограничава до периода, изминал от последния извършен надзорен преглед и оценка, посочен в член 36 от Директива (ЕС) 2019/2034.

Ако компетентните органи не могат да изменят показателите, както е посочено в първа алинея, те използват по целесъобразност алтернативни показатели, като при това се уверяват, че тези алтернативни показатели са съобразени с размера, сложността, модела на стопанска дейност и на текущите операции на инвестиционния посредник.

Член 7

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 25 май 2023 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/1669 НА КОМИСИЯТА**от 16 юни 2023 година****за допълнение на Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетиране на смартфони и таблети****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2017 г. за определяне на нормативна рамка за енергийно етикетиране и за отмяна на Директива 2010/30/ЕС ⁽¹⁾, и по-специално член 16, параграф 1 от него,

като има предвид, че:

- (1) С Регламент (ЕС) 2017/1369 Комисията се оправомощава да приема делегирани актове по отношение на етикетирането или преобразуването на скалата на етикетите на продуктови групи, които имат значителен потенциал за икономии на енергия и, когато е уместно, на други ресурси.
- (2) Комисията проведе предварително проучване за анализ на техническите, екологичните и икономическите аспекти на мобилните телефони, смартфоните и таблетите. Проучването беше проведено в тясно сътрудничество със заинтересовани страни от Съюза и трети държави, като резултатите от него бяха публикувани.
- (3) В подготвителното проучване се стигна до заключението, че възможностите за намаляване на консумацията на електрическа енергия от смартфоните и таблетите са значителни. В него също така се стигна до заключението, че експлоатационният срок на батерията и съответно този на продукта — смартфони и таблети — могат да бъдат значително подобрени чрез схема за енергийно етикетиране. Поради това смартфоните и таблетите следва да бъдат обхванати от изискванията за енергийно етикетиране. Енергийното етикетиране обаче понастоящем не се счита за подходящо за безжичните телефони и телефоните със специални функции, предвид умерените разлики в енергийната ефективност сред продуктите, предлагани на пазара.
- (4) През 2020 г. смартфоните и таблетите са консумирали общо 36,1 TWh енергия от първични енергоизточници, включително през всички фази на жизнения цикъл. Подготвителното проучване показва, че без регулаторни действия тези стойности вероятно ще нараснат до 36,5 TWh енергия от първични енергоизточници през 2030 г. Очаква се комбинираното въздействие на настоящия регламент и Регламент (ЕС) 2023/1670 на Комисията ⁽²⁾ да ограничи консумацията на електрическа енергия от смартфони и таблети през 2030 г. до 23,3 TWh, което означава, че се спестяват 35 % енергия от първични енергоизточници в сравнение с това, което би се случило, ако не бъдат предприети никакви мерки.

⁽¹⁾ ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) 2023/1670 на Комисията от 16 юни 2023 година за определяне на изискванията за екопроектиране на смартфони, мобилни телефони различни от смартфони, безжични телефони и таблети съгласно Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на Регламент (ЕС) 2023/826 на Комисията (вж. страница 47 от настоящия брой на Официален вестник).

- (5) Смартфоните и таблетите, които се излагат на търговски изложения следва да бъдат с енергийния етикет, ако първият екземпляр от модела вече е пуснат на пазара или е пуснат на пазара по време на търговското изложение.
- (6) Съответните продуктови параметри следва да се измерват или изчисляват, като се използват надеждни, точни и възпроизводими методи. Тези методи следва да са съобразени с общопризнатите съвременни измервателни методи, включително и с хармонизирани стандарти, когато такива съществуват, приети от европейските органи по стандартизация, посочени в приложение I към Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾.
- (7) Индексът за енергийна ефективност на смартфон или таблет следва да се изчислява с версията на операционната система, която е инсталирана на модела на продукта към датата на пускане на пазара. До датата на края на пускането на пазара, ако на същия модел на продукта е инсталирана актуализирана версия на операционната система, индексът за енергийна ефективност следва да бъде преизчислен и, когато е приложимо, следва да се оцени отново стойността на всеки друг параметър на етикета и на продуктовия информационен лист. Всякаква промяна в индекса за енергийна ефективност или, когато е приложимо, в която и да е друга стойност в частта с параметрите в етикета и в продуктовия информационен лист, следва да се счита за значима във връзка с член 4, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2017/1369, по-специално когато тази промяна е в ущърб на крайните потребители.
- (8) За да се улеснят проверките за съответствие, съдържанието на техническата документация, посочена в приложение VI, следва да бъде достатъчно да се позволи на органите за пазарен надзор да проверяват стойностите, публикувани на етикета и в продуктовия информационен лист. В съответствие с член 12 от Регламент (ЕС) 2017/1369 стойностите на измерените и изчислените параметри на модела следва да бъдат въведени в продуктовата база данни.
- (9) Като се отчита ръстът на продажбите на продукти, свързани с енергопотреблението, чрез доставчици на платформи онлайн, както са определени в Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ относно единния пазар на цифрови услуги, а не директно от уебсайтовете на доставчиците, следва да се поясни, че тези доставчици на платформи онлайн следва да дават възможност на търговците да предоставят информацията относно етикетването на съответния продукт в съответствие с член 31, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2022/2065. В контекста на настоящия регламент „информацията относно етикетването и маркирането“, посочена в член 31, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) 2022/2065, следва да се разбира като обхващаща както енергийния етикет, така и продуктовия информационен лист. В съответствие с член 6 от Регламент (ЕС) 2022/2065 доставчиците на платформи онлайн не носят отговорност за продукти, продавани чрез техните интерфейси, при условие че не са знаели за незаконността на такива продукти и при получаване на информация за незаконността на продуктите са действали бързо, за да ги отстранят от своите интерфейси. За доставчик, който продава директно на крайните потребители чрез собствения си уебсайт, са в сила задълженията за продажбите от разстояние, посочени в член 5 от Регламент (ЕС) 2017/1369.
- (10) С цел да се осигури съгласуваност със съществуващите отраслови стандарти, препратките в настоящия регламент, свързани с крепежни елементи и съединители, инструменти, работна среда и ниво на умения, в контекста на изчисляването на показателя за ремонтпригодност, са в съответствие с терминологията, използвана в стандарт EN 45554, който предоставя общи методи за оценка на ремонтпригодността, повторното използване и възможността за модернизирание на продукти, свързани с енергопотреблението.
- (11) Изискванията в настоящия регламент следва да се прилагат 21 месеца след датата на влизането му в сила.
- (12) Мерките, предвидени в настоящия регламент, бяха обсъдени от Консултативния форум, учреден с член 14, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/1369 и с експертите от държавите членки в съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2017/1369.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно европейската стандартизация, за изменение на директиви 89/686/ЕИО и 93/15/ЕИО на Съвета и на директиви 94/9/ЕО, 94/25/ЕО, 95/16/ЕО, 97/23/ЕО, 98/34/ЕО, 2004/22/ЕО, 2007/23/ЕО, 2009/23/ЕО и 2009/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Решение 87/95/ЕИО на Съвета и на Решение № 1673/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 12).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г. относно единния пазар на цифрови услуги и за изменение на Директива 2000/31/ЕО (Законодателен акт за цифровите услуги) (ОВ L 277, 27.10.2022 г., стр. 1).

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет и обхват

С настоящия регламент се въвеждат изисквания за етикетиране на смартфони и таблети и предоставяне на допълнителна продуктова информация по отношение на смартфони и таблети.

Настоящият регламент не се прилага за следните продукти:

- а) мобилни телефони и таблети с гъвкав основен дисплей, който потребителят може да разгъва и навива частично или изцяло;
- б) смартфони за комуникация с висока степен на сигурност.

Член 2

Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „мобилен телефон“ означава безжично носимо електронно устройство, което има следните характеристики:
 - а) предназначено е за гласова комуникация на далечни разстояния чрез клетъчна далекосъобщителна мрежа или спътникова далекосъобщителна мрежа, която изисква SIM карта, eSIM или подобно средство за разпознаване на свързаните страни;
 - б) предназначено е за използване в режим на батерийно захранване, а свързването към електрическата мрежа чрез външно захранване и/или безконтактно прехвърляне на енергия е главно за целите на зареждането на батерията;
 - в) не е предназначено за носене на китката;
- 2) „смартфон“ означава мобилен телефон, който има следните характеристики:
 - а) характеризира се с безжична мрежова връзка, мобилно използване на интернет услуги, операционна система, оптимизирана за носими устройства, и възможност за приемане на оригинални софтуерни приложения и софтуерни приложения на трети страни;
 - б) има вграден сензорен екран с размер на диагонала на видимата площ 10,16 сантиметра (4,0 инча) или повече, но по-малък от 17,78 сантиметра (7,0 инча);
 - в) когато устройството има съвместим екран или има повече от един екран, поне един от екраните в диапазона на размерите в отворено или затворено състояние;
- 3) „смартфон за комуникация с висока степен на сигурност“ означава смартфон, който има следните характеристики:
 - а) той е акредитиран или по друг начин одобрен от определения орган в държава членка или е в процес на акредитация или друго одобрение да предава, обработва или запазва класифицирана информация;
 - б) предназначен е само за професионални потребители;
 - в) той е в състояние да открива физическо проникване в апаратната част, включително има поне контролен модул за откриване на проникване, съответно окабеляване, схема върху гъвкава печатна платка за защита от пробиване със свредла, интегрирана в корпуса на устройството, и интегрирани затворени контури за откриване на вмешателство, разположени върху основната печатна платка;
- 4) „професионален потребител“ означава всяко физическо или юридическо лице, на което даден продукт е бил предоставен за използване в хода на промишлените или професионалните му дейности;

- 5) „таблет“ означава устройство, което е предназначено за преносимост и има следните характеристики:
- а) има вграден чувствителен на допир екран с диагонал на видимата площ, по-голям или равен на 17,78 сантиметра (7,0 инча) и по-малък от 44,20 сантиметра (17,4 инча);
 - б) няма вградена, физически прикрепена клавиатура в конфигурацията, за която е замислено;
 - в) разчита предимно на безжична мрежова връзка;
 - г) захранва се от вътрешна батерия и не е предназначено да работи без батерия; и
 - д) пуска се на пазара с операционна система, предназначена за мобилни платформи, идентични или аналогични на смартфоните;
- 6) „място на продажба“ означава място, където смартфоните или таблетите се излагат или предлагат за продажба, дават се под наем или се предлагат на изплащане.
2. За целите на приложения II—IX важат определенията, дадени в приложение I.

Член 3

Задължения на доставчиците

1. Доставчиците гарантират, че:
- а) всеки смартфон или таблет е снабден с печатен етикет във формата, посочен в приложение III;
 - б) стойностите на параметрите в продуктивния информационен лист, определени в приложение V, се въвеждат в публичната част на продуктовата база данни;
 - в) ако това бъде изрично поискано от търговеца, продуктивния информационен лист се предоставя на хартиен носител;
 - г) съдържанието на техническата документация, определено в приложение VI, се въвежда в продуктовата база данни;
 - д) всяка визуална реклама за определен модел смартфон или таблет съдържа класа на енергийна ефективност и диапазона на класовете на енергийна ефективност, присъстващи върху етикета, в съответствие с приложения VII и VIII;
 - е) всеки технически рекламен материал, отнасящ се за конкретен модел смартфони или планшети, включително технически рекламни материали в интернет, в който се описват конкретни технически параметри на продукта, съдържа класа на енергийна ефективност на този модел и диапазона на класовете на енергийна ефективност, присъстващи върху етикета, в съответствие с приложение VII.
 - ж) за всеки модел смартфон и таблет на търговците е предоставен електронен етикет във формата и с информацията, определени в приложение III;
 - з) за всеки модел смартфон или таблет на търговците се предоставя електронен продуктов информационен лист, както е определен в приложение V.
2. Класът на енергийна ефективност и класът на надеждност при многократно свободно падане, определени в приложение II, се изчисляват в съответствие с приложение IV.

Член 4

Задължения на търговците

Търговците гарантират, че:

- а) всеки смартфон и таблет в мястото на продажба, включително на търговски панаири, носи етикета, предоставен от доставчиците в съответствие с член 3, параграф 1, буква а), като е показан в близост до продукта или е окачен на него, или е разположен по такъв начин, че да бъде ясно видим и недвусмислено свързан с конкретния модел;

- б) в случай на продажба от разстояние, етикетът и продуктивният информационен лист се предоставят в съответствие с приложения VII и VIII;
- в) всяка визуална реклама за определен модел смартфон или таблет, в това число по интернет, съдържа класа на енергийна ефективност и диапазона на класовете на енергийна ефективност, присъстващи в етикета, в съответствие с приложение VII;
- г) всеки технически рекламен материал, отнасящ се за конкретен модел смартфон или таблет, включително технически рекламни материали в интернет, в който се описват конкретни технически параметри на продукта, съдържа класа на енергийна ефективност на този модел и диапазона на класовете на енергийна ефективност, присъстващи върху етикета, в съответствие с приложение VII.

Член 5

Методи на измерване

Информацията, предоставяна по членове 3 и 4, трябва да бъде получена чрез надеждни, точни и възпроизводими измервателни и изчислителни методи, които са съобразени с признатите най-съвременни измервателни и изчислителни методи, определени в приложение IV.

Член 6

Процедура за проверка за целите на надзора на пазара

Когато извършват проверките за надзор на пазара, посочени в член 8, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/1369, държавите членки прилагат процедурата за проверка, определена в приложение IX.

Член 7

Преглед

Комисията прави преглед на настоящия регламент, като отчита техническия напредък и представя резултатите от тази оценка, включително, ако е целесъобразно, проектопредложение за преработка, на консултативния форум, създаден по член 14, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/1369, не по-късно от 20 септември 2027 г.

В прегледа се прави оценка по-специално на целесъобразността на:

- а) преразглеждането на методите за изпитване, за да се отразят промените в типичното поведение на крайния потребител и новите функционални възможности;
- б) добавянето в етикета на информация за отпечатъка върху околната среда;
- в) преразглеждането на допустимите отклонения при проверка, определени в приложение IX;
- г) преразглеждането на индекса за ремонтпригодност, включително допълнителни аспекти и цените на резервните части.

Член 8

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 20 юни 2025 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 16 юни 2023 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Определения, приложими за приложенията

- 1) „обявени стойности“ означава стойностите, предоставени от доставчика за обявените, изчислени или измерени технически параметри в техническата документация по силата на член 3, параграф 3, от Регламент (ЕС) 2017/1369 и в съответствие с член 3, параграф 1, буква г) и приложение VI от настоящия регламент, за проверка на съответствието от страна на органите на държавите членки;
- 2) „издръжливост на батерията за един цикъл“ означава времето, през което смартфон или таблет може да работи с първоначално напълно заредена батерия, докато изпълнява определен сценарий на изпитване, преди устройството да се изключи автоматично поради изтощена батерия, изразено в часове (h);
- 3) „обявен капацитет“ означава количеството електричество, обявено от производителя, което дадена батерия може да отдава в продължение на 5 часа, когато се измерва при определени условия, изразено в милиамперчасове (mAh);
- 4) „остатъчен капацитет“ на батерията означава капацитетът, при който батерията поддържа нормална максимална производителност и който се измерва спрямо момента, когато продуктът е бил нов;
- 5) „издръжливост на батерията в цикли“ означава броят на циклите на зареждане/разреждане, на които батерията може да издържи, докато използваемият ѝ електрически капацитет достигне 80 % от обявения ѝ капацитет, изразена в цикли;
- 6) „ END_{device} [h]“ означава издръжливостта на батерията за един цикъл, изчислена като претеглена стойност въз основа на измерената издръжливост за определени функции, включително в режим на готовност, изразена в часове;
- 7) „C“ означава мярка за скоростта, с която се зарежда батерията спрямо нейния капацитет, определена като зарядния ток, разделен на капацитета, изразена в 1/h;
- 8) „номинално напрежение“ означава напрежението на батерия, измерено в момент по средата между пълно зареждане и пълно разреждане при скорост на разреждане 0,2 C;
- 9) „крайно напрежение при изпитване за издръжливост на акумулаторната батерия в цикли“ означава специфицираното напрежение под товар, при което разреждането на акумулаторната батерия се прекратява по време на изпитване;
- 10) „индекс за енергийна ефективност“ означава отношението между издръжливостта на акумулаторната батерия за един цикъл (END_{device}) и номиналното напрежение на акумулаторната батерия, умножено по номиналния капацитет на акумулаторната батерия;
- 11) „степен на защита от проникване“ означава степента на защита, осигурена от даден корпус, от проникване на твърди чужди тела и/или от проникване на вода, измерена чрез стандартизирани методи за изпитване и изразена със система за кодиране, за да се посочи степента на тази защита;
- 12) „напълно разгънато състояние“ означава състояние на устройството, при което подвижните части, предназначени за използване, като дисплеи и клавиатури, са разгънати, отворени или по подобен начин разгънати, така че да се увеличи максимално проектираната площ от дължината, умножена по широчината;
- 13) „гаранция“ означава всеки ангажимент от страна на търговец на дребно или на доставчик към потребителя:
 - а) да се възстанови платената цена;
 - б) да се замени, ремонтира или обработи по друг начин смартфон или таблет, който не отговаря на спецификациите в декларацията за предоставяне на гаранция или в съответните рекламни материали;
- 14) „резервна част“ означава отделна част, която може да замени част със същата или аналогична функция в смартфон или таблет. Функционалните възможности на смартфона или таблета се възстановяват или подобряват, когато частта се замени с резервна част. За резервни части могат да се използват вече използвани части;

- 15) „разглобяване“ означава процес, чрез който даден продукт се разглобява на части и/или компоненти по такъв начин, че впоследствие може да бъде отново сглобен и да работи;
- 16) „крепежен елемент“ означава механично устройство или вещество, което механично, магнитно или по друг начин свързва или закрепва два или повече предмета, части или детайли. Механично устройство, което освен това изпълнява електрическа функция, също се счита за крепежен елемент;
- 17) „крепежен елемент за многократна употреба“ означава крепежен елемент, който може да бъде изцяло повторно използван със същата цел при повторното сглобяване и който не уврежда нито продукта, нито самия крепежен елемент по време на процеса на разглобяване или повторно сглобяване по начин, който прави невъзможно многократната му повторна употреба;
- 18) „повторно доставен крепежен елемент“ означава демонтируем крепежен елемент, доставян без допълнителни разходи с резервната част, която трябва да се свърже или закрепи; лепилата се считат за повторно доставяни крепежни елементи, ако се доставят заедно с резервната част в количество, което е достатъчно за повторното сглобяване, без допълнителни разходи.
- 19) „сменяем крепежен елемент“ означава крепежен елемент, който не може да се използва повторно, но чието отстраняване не уврежда продукта или не оставя следи, които не позволяват повторното му сглобяване;
- 20) „стъпка“ означава операция, която завършва с отстраняване на част (или група части) или с промяна на инструмент; всяко изваждане на част от първоначалното ѝ местоположение, дори ако това води до частично разкачване или до пълно разкачване, също се счита за отстраняване;
- 21) „актуализация на защитата“ означава актуализация на операционната система, включително софтуерни поправки за защита, ако са приложими за дадено устройство, чиято основна цел е да се осигури повишена защита на устройството;
- 22) „коригираща актуализация“ означава актуализация на операционната система, включително коригиращи поправки, чиято цел е да осигури корекции на грешки или неизправности в операционната система;
- 23) „актуализация на функционалните възможности“ означава актуализация на операционна система, чиято основна цел е внедряването на нови функционални възможности;
- 24) „батерия“ означава всяка част, състояща се от един или няколко електрохимични елемента, включително, в зависимост от модела на продукта, електронна схема със свързани с батерията датчици за управление на батерията, корпус(и), гнездо за батерията, скоби, екраниращи компоненти, топлопроводящи пасти и електрически връзки към други възли на устройството;
- 25) „заден капак“ или „модул със заден капак“ означава задната част на корпуса, включваща един или повече от следните елементи, според модела на продукта: рамката, слой на задния капак, прикрепен към основното тяло на задния капак, капаци на лещите на задната камера, печатни антени, скоби, екраниращи компоненти и уплътнения, електрически връзки към други възли на устройството и топлопроводящи пасти;
- 26) „спомагателен микрофон“ означава микрофон, който не е от съществено значение за гласовите сигнали на потребителя, но осигурява вторични функции, като например, но не само, потушаване на околния шум;
- 27) „модул на фронталната камера“ означава всяка част, състояща се от една или няколко камери, насочени към потребителя на устройството, включително, в зависимост от модела на продукта:
 - а) компоненти на камерата и свързаните с нея датчици;
 - б) компоненти на фенерчето;
 - в) оптични компоненти;

- г) механични компоненти, необходими за функции като стабилизиране на изображението и фокусиране;
 - д) корпус(и) на модула;
 - е) скоби;
 - ж) екраниращи компоненти;
 - з) сигнални светлини;
 - и) спомагателни микрофони;
 - й) електрически връзки към други възли на устройството;
- 28) „модул на задната камера“ означава всяка част, състояща се от една или няколко камери, насочени назад от устройството, включително, в зависимост от модела на продукта:
- а) компоненти на камерата и свързаните с нея датчици;
 - б) компоненти на фенерчето;
 - в) оптични компоненти;
 - г) механични компоненти, необходими за функции като стабилизиране на изображението и фокусиране;
 - д) корпус(и) на модула;
 - е) скоби;
 - ж) екраниращи компоненти;
 - з) спомагателни микрофони;
 - и) електрически връзки към други възли на устройството;
- 29) „външен съединител за звука“ означава съединител за сигнали на звука за свързване към слушалки, външни високоговорители или подобно звукотехническо устройство, включително, според модела на продукта, скоби, уплътнения и електрически връзки към други възли на устройството;
- 30) „порт за външно зареждане“ означава порт за кабелно зареждане на батерията, който може да се използва и за обмен на данни и обратно зареждане на друго устройство, състоящ се от гнездо USB-C и съответен корпус и включващ, в зависимост от модела на продукта, скоби, уплътнения и електрически връзки към други възли на устройството;
- 31) „механичен бутон“ означава механичен прекъсвач или сглобка от механични прекъсвачи, които могат да бъдат натиснати, или плъзгащ се бутон, който може да бъде механично преместван, за да се включват или изключват функции като сила на звука, задействане на камерата или включване или изключване на устройството, включително, според модела на продукта, скоби, уплътнения и електрически връзки към други възли на устройството;
- 32) „основен(и) микрофон(и)“ означава микрофонът(ите), предназначен(и) за гласовите сигнали на потребителя, включително, в зависимост от модела на продукта, уплътнения и електрически връзки към други възли на устройството;
- 33) „говорител“ означава всички високоговорители и механични части за произвеждане на звук, включително, в зависимост от модела на продукта, корпус(и) на модула, уплътнения и електрически връзки към други възли на устройството;
- 34) „шарнирна сглобка“ означава част, която позволява сгъване на устройството при запазване на неговата работоспособност, включително, когато има, корпуси на модули;
- 35) „механизъм за сгъване на екрана“ означава част, която позволява сгъване на устройството, включително на неговия екран, при запазване на неговата работоспособност;
- 36) „зарядно устройство“ означава външно захранващо устройство за зареждане на батерията и подаване на електроенергия към захранван от батерия мобилен телефон, безжичен телефон или таблет;

- 37) „модул на екрана“ означава модулет на екрана и, когато е приложимо, модулет на АЦП на предния панел за сензорната функция, включително, според съответния модел на продукта:
- а) заден панел;
 - б) екраниращ елемент;
 - в) рамка на дисплея;
 - г) блокове за подсвет;
 - д) електронни схеми, включително:
 - i) драйверна схема за дисплея, но без функционалните възможности на основния графичен процесор;
 - ii) контролни модули за редове и колони;
 - iii) схема за сигнали за сензорната функция;
 - iv) електрически връзки към други възли на устройството;
- 38) „професионален сервиз“ означава оператор или предприятие, който (което) предоставя услуги за ремонт и професионално техническо обслужване на смартфони или таблети, като услуга или с цел последваща препродажба на ремонтираното устройство;
- 39) „информация за ремонта и техническото обслужване“ означава информацията за ремонта и техническото обслужване съгласно раздел Б, точка 1.1, подточка 2, буква д) от приложение II към Регламент (ЕС) 2023/1670 за смартфони, както и съгласно раздел Г, точка 1.1, подточка 2, буква д) от приложение II към Регламент (ЕС) 2023/1670 за таблети, до която производителите, вносителите или упълномощените представители са задължени да предоставят достъп във връзка със съответния продукт;
- 40) „дата на пускане на пазара“ означава датата на пускане на пазара на първата единица от даден модел продукт;
- 41) „дата на приключване на пускането на пазара“ означава датата на пускане на пазара на последната единица от даден модел продукт;
- 42) „инструмент, обект на индустриална собственост“ означава инструмент, който не може да бъде закупен от масовия потребител или за който действащите патенти не могат да бъдат лицензирани при справедливи, логични и недискриминационни условия;
- 43) „основни инструменти“ означава отвертка за глави с прорез (шлиц), отвертка за винтове с кръстообразен прорез, отвертка за глави със звездообразно гнездо, ключ за шестстенно гнездо, комбиниран гаечен ключ (обикновен + звезда), универсални клещи, универсални клещи за заголване на кабели и запресване на кабелни обувки, плоски клещи с полукръгли челюсти, клещи секачки, тръбни клещи, клещи „чираци“, лост за отваряне, пинцети, лупа, лостов шифт и пластина (перо) за отваряне;
- 44) „наличен в търговската мрежа инструмент“ означава инструмент, който може да бъде закупен от масовия потребител и не е нито основен инструмент, нито инструмент, обект на индустриална собственост;
- 45) „отделен защитен калъф“ означава защитен калъф, който може да се доставя със смартфон или таблет, но не служи като задължителна част от корпуса и не се счита за неразделна част от продукта;
-

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Класове на енергийна ефективност

- А. Класът на енергийна ефективност на даден смартфон или таблет се определя въз основа на неговия индекс за енергийна ефективност (ЕЕИ) съгласно посоченото в таблица 1 (смартфони) и таблица 2 (таблети). ЕЕИ на даден смартфон или таблет се определя в съответствие с приложение IV, точка 1.

Таблица 1

Класове на енергийна ефективност на смартфони

Клас на енергийна ефективност	Индекс за енергийна ефективност (ЕЕИ)
А (най-висока ефективност)	$ИЕЕ > 2,70$
В	$2,30 < ИЕЕ \leq 2,70$
С	$1,95 < ИЕЕ \leq 2,30$
Д	$1,66 < ИЕЕ \leq 1,95$
Е	$1,41 < ИЕЕ \leq 1,66$
F	$1,20 < ИЕЕ \leq 1,41$
Г (най-ниска ефективност)	$ИЕЕ \leq 1,20$

Таблица 2

Класове на енергийна ефективност на таблети

Клас на енергийна ефективност	Индекс за енергийна ефективност (ЕЕИ)
А (най-висока ефективност)	$ИЕЕ > 7,90$
В	$6,32 < ИЕЕ \leq 7,90$
С	$5,06 < ИЕЕ \leq 6,32$
Д	$4,04 < ИЕЕ \leq 5,06$
Е	$3,24 < ИЕЕ \leq 4,04$
F	$2,59 < ИЕЕ \leq 3,24$
Г (най-ниска ефективност)	$ИЕЕ \leq 2,59$

- Б. Класът на надеждност при многократно свободно падане на даден смартфон или таблет се определя въз основа на броя на паданията без повреждане съгласно посоченото в таблица 3. Броят на паданията без повреждане се определя в съответствие с приложение IV, точка 4.

Таблица 3

Класове на надеждност при многократно свободно падане на смартфони и таблети

Клас на надеждност при многократно свободно падане	Падания без повреждане			
	Несгъваем смартфон	Несгъваем таблет	Сгъваем смартфон	Сгъваем таблет
А (най-висока надеждност)	$n \geq 270$	$n \geq 208$	$n \geq 210$ (в неразгънато състояние) и $n \geq 45$ (в напълно разгънато състояние)	$n \geq 182$ (в неразгънато състояние) и $n \geq 20$ (в напълно разгънато състояние)

B	$180 \leq n \leq 270$	$156 \leq n \leq 208$	$140 \leq n < 210$ (в неразгънато състояние) и $35 \leq n < 45$ (в напълно разгънато състояние)	$130 \leq n < 182$ (в неразгънато състояние) и $15 \leq n < 20$ (в напълно разгънато състояние)
C	$90 \leq n \leq 180$	$104 \leq n \leq 156$	$70 \leq n < 140$ (в неразгънато състояние) и $25 \leq n < 35$ (в напълно разгънато състояние)	$78 \leq n < 130$ (в неразгънато състояние) и $10 \leq n < 15$ (в напълно разгънато състояние)
D	$45 \leq n \leq 90$	$52 \leq n \leq 104$	$35 \leq n < 70$ (в неразгънато състояние) и $15 \leq n < 25$ (в напълно разгънато състояние)	$52 \leq n < 78$ (в неразгънато състояние) и $5 \leq n < 10$ (в напълно разгънато състояние)
E (най-ниска надеждност)	-	$n < 52$	-	$n < 52$ (в неразгънато състояние) и $n < 5$ (в напълно разгънато състояние)

В. Класът на ремонтпригодност на даден смартфон или таблет се определя въз основа на индекса за ремонтпригодност съгласно посоченото в таблица 4. Индексът за ремонтпригодност се определя в съответствие с приложение IV, точка 5.

Таблица 4

Класове на ремонтпригодност на смартфони и планшети

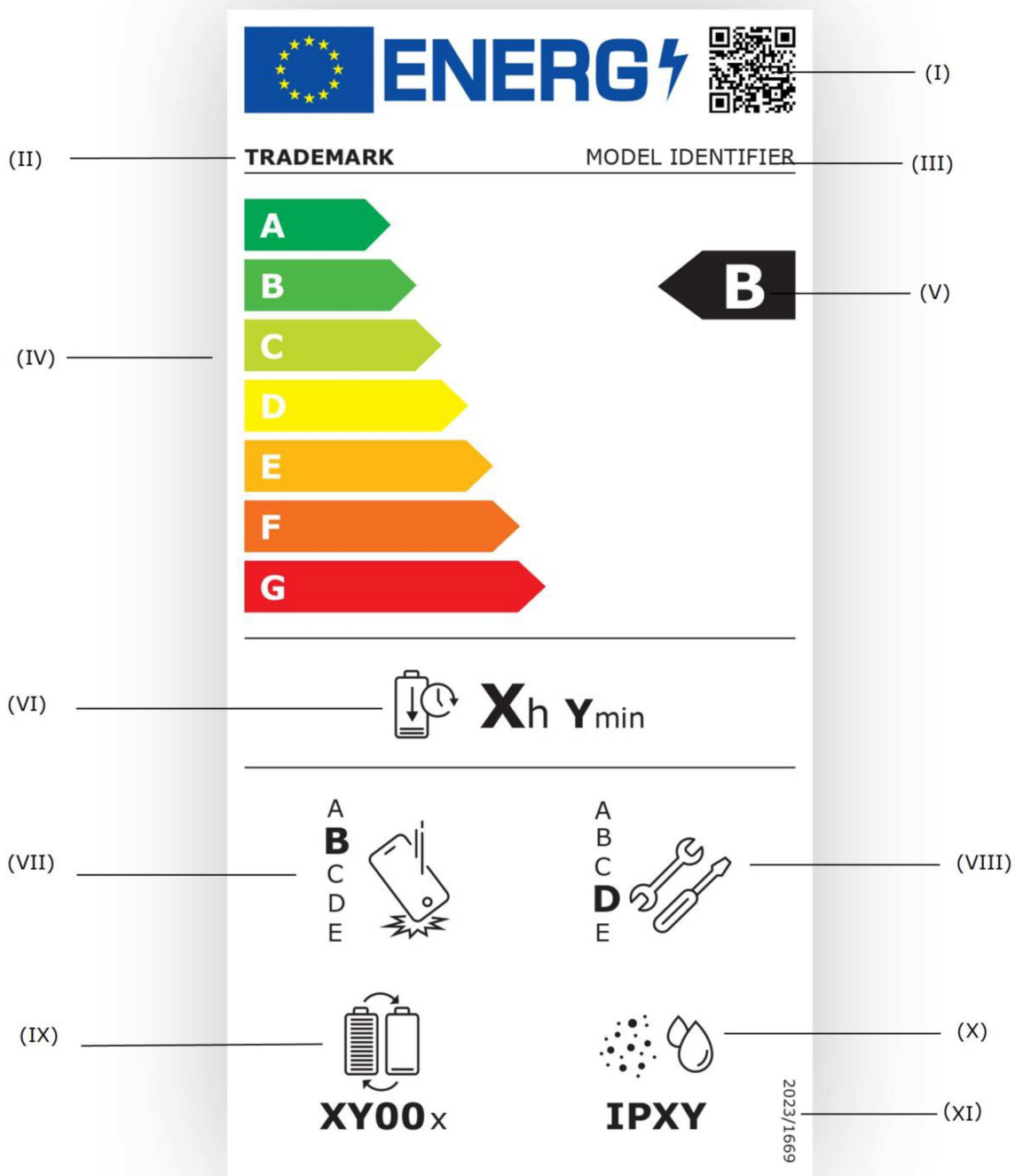
Клас на ремонтпригодност	Индекс за ремонтпригодност (R)
A (най-голяма ремонтпригодност)	$R \geq 4,00$
B	$4,00 > R \geq 3,35$
C	$3,35 > R \geq 2,55$
D	$2,55 > R \geq 1,75$
E (най-ниска ремонтпригодност)	$1,75 > R \geq 1,00$

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Етикет за смартфони и планшети

1. ЕТИКЕТ ЗА СМАРТФОНИ И ТАБЛЕТИ

Етикет:

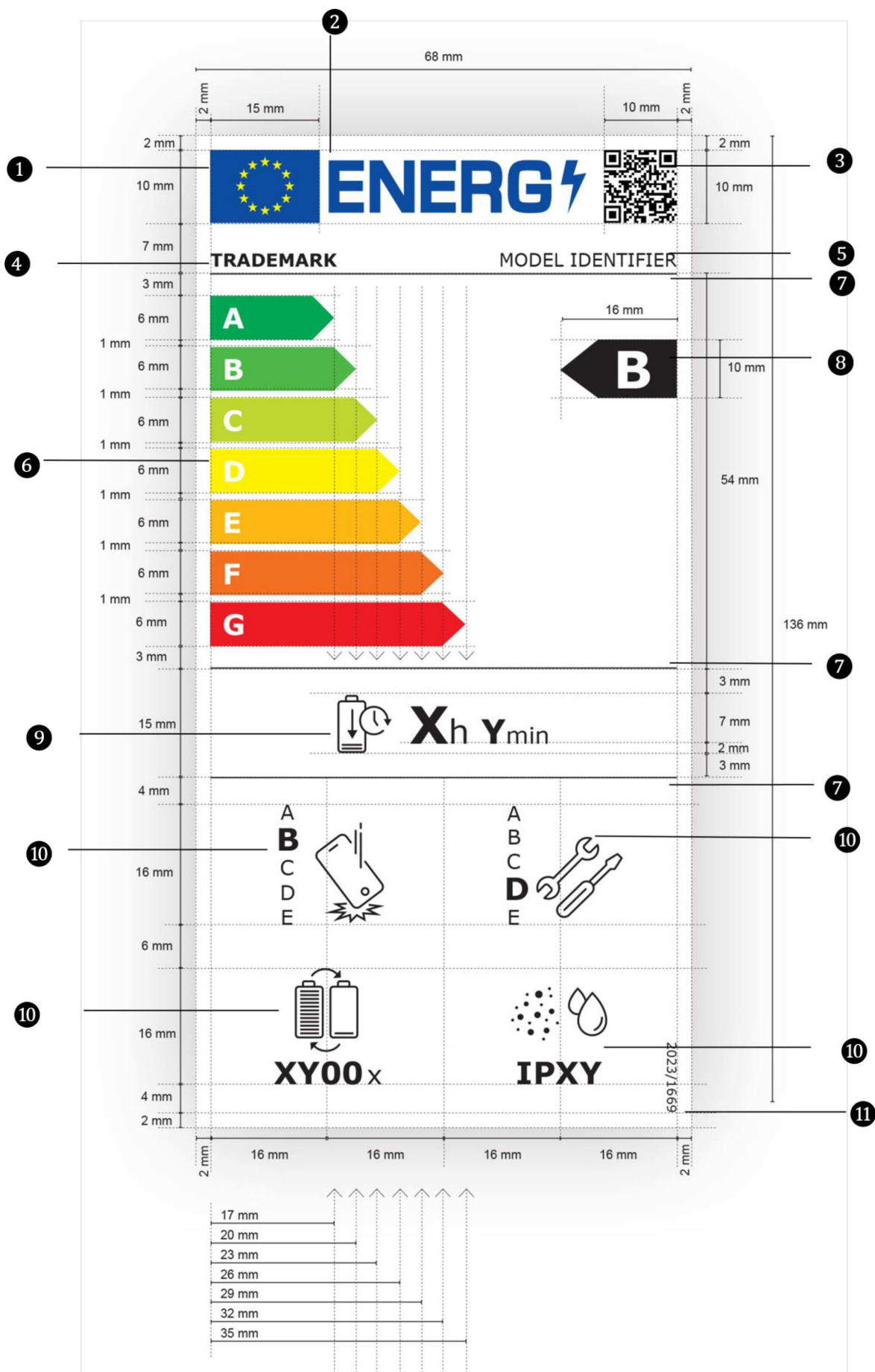

Етикетът за смартфони и таблети съдържа следната информация:

- I) код QR;
- II) търговската марка;
- III) идентификатор на доставчика за модела;
- IV) скала на класовете на енергийната ефективност от А до G;
- V) клас на енергийна ефективност, определен в съответствие с приложение II;
- VI) издръжливост на батерията за един цикъл (END_{Device}), в часове и минути при напълно заредена батерия, в съответствие с приложение IV, точка 1;
- VII) клас на надеждност при многократно свободно падане, определен в съответствие с приложение II;
- VIII) клас на ремонтпригодност, определен в съответствие с приложение II;
- IX) издръжливост на батерията в цикли, в съответствие с приложение IV, точка 2;
- X) степен на защита срещу проникване на частици и вода в съответствие с приложение IV, точка 3;
- XI) номера на настоящия регламент, който е „2023/1669“.

2. ОФОРМЛЕНИЕ НА ЕТИКЕТА ЗА СМАРТФОНИ И ТАБЛЕТИ

2.1. Оформлението на етикета за смартфони и таблети трябва да бъде в съответствие с фигурата по-долу.

2.2. Етикетът за смартфони и таблети трябва да отговаря на следните спецификации:

- а) етикетът трябва да е широк най-малко 68 mm и висок най-малко 136 mm. Когато етикетът се отпечатва в по-голям формат, съдържанието му, независимо от това, трябва да е с размери, пропорционални на спецификациите по-горе. Ако е необходимо етикетът да бъде поставен в опаковката на продукта, той може да бъде отпечатан в по-малък размер, но до 70 % от посочената по-горе широчина и височина; неговото съдържание обаче трябва да съответства пропорционално на спецификациите по-горе, а кодът QR да остава четим за общодостъпни четци за QR, като например вградените в смартфони.
- б) Фонът на етикета е 100 % бял;
- в) Шрифтът е Verdana;
- г) Размерите и спецификациите на елементите на етикета са съгласно посоченото в оформлението на етикета;
- д) Цветовете са СМΥК — синьозелен, пурпурен, жълт и черен, съгласно следния пример: 0,70,100,0: 0 % синьозелено, 70 % пурпурно, 100 % жълто, 0 % черно;
- е) Етикетът трябва да отговаря на всички изброени по-долу изисквания (номерацията се отнася за фигурите по-горе):

❶ цветовете на логотипа на ЕС са следните:

- фон: 100,80,0,0;
- звезди: 0,0,100,0;

❷ цветът на логотипа за енергията е следният: 100,80,0,0;

❸ кодът QR е в 100 % черен цвят;

❹ търговската марка е в 100 % черен цвят и в получер шрифт, 7 пункта;

❺ идентификаторът на модела е в 100 % черен цвят и с нормален шрифт, 7 пункта;

❻ скалата от А до G е както следва:

- буквите на скалата на енергийния клас са в 100 % бял цвят, а шрифтът е получер, 11 пункта; буквите трябва да са центрирани върху една ос на 4 mm от лявата страна на стрелките;
- цветовете на скалата от А до G са следните:
 - Клас А: 100,0,100,0;
 - Клас В: 70,0,100,0;
 - Клас С: 30,0,100,0;
 - Клас D: 0,0,100,0;
 - Клас E: 0,30,100,0;
 - Клас F: 0,70,100,0;
 - Клас G: 0,100,100,0;

❼ вътрешните разделителни линии са с дебелина 0,5 пункта, в 100 % черен цвят;

❽ буквата на класа на енергийна ефективност е в 100 % бял цвят и с получер шрифт 20 пункта; стрелката на класа на енергийна ефективност и съответната стрелка в скалата от А до G са разположени така, че техните върхове са подравнени. Буквата в стрелката на класа на енергийната ефективност е разположена в центъра на правоъгълната част на стрелката, която е в 100 % черен цвят;

❾ броят на часовете за издръжливостта на батерията за един цикъл се изписва в получер шрифт, 20 пункта; шрифтът на буквата „h“ е нормален шрифт, 13 пункта; броят на минутите за издръжливостта на батерията за един цикъл се изписва в получер шрифт, 13 пункта; „min“ е с нормален шрифт, 9 пункта; текстът трябва да е центриран и в 100 % черен цвят;

- 10 пиктограмите трябва да имат вида, показан в оформлението на етикета, и да изглеждат по следния начин:
- линиите на пиктограмите са с дебелина 1 пункт, като те и текстът (цифри и единици) са в 100 % черен цвят;
 - пиктограма за клас на надеждност при многократно свободно падане: диапазонът на класовете на надеждност при многократно свободно падане (от А до Е за таблети и от А до D за смартфони) трябва да е подравнен по вертикалата и да е отляво на иконката, като буквата на приложимия клас на надеждност при многократно свободно падане е в получер шрифт, 12 пункта, а другите букви на класовете на надеждност при многократно свободно падане са с нормален шрифт, 8 пункта;
 - пиктограма на класа на ремонтпригодност: диапазонът на класовете на ремонтпригодност (от А до Е) трябва да е подравнен по вертикалата и да е отляво на иконката, като буквата на приложимия клас на ремонтпригодност е в получер шрифт, 12 пункта, а останалите букви са с нормален шрифт, 8 пункта;
 - пиктограма за издръжливост на батерията в цикли: стойността на издръжливостта на батерията в цикли се изписва в получер шрифт, 12 пункта; шрифтът на текста „x“ е нормален шрифт, 10 пункта; текстът трябва да е центриран под пиктограмата;
 - пиктограма за степента на защита от проникване на частици и вода: текстът под пиктограмата е в получер шрифт, 12 пункта, като текстът трябва да е центриран под пиктограмата;
- 11 номерът на регламента е в 100 % черен цвят и с нормален шрифт, 5 пункта;
-

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Измервателни и изчислителни методи

За целите на постигането на съответствие и на проверката за съответствие с изискванията по настоящия регламент, съответните измервания и изчисления се извършват, като се използват хармонизирани стандарти, чиито номера са публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз*, или други надеждни, точни и възпроизводими методи, съобразени с общопризнатите съвременни методи и в съответствие с посочените по-долу разпоредби.

При липсата на съответни стандарти до публикуването на данните за съответните хармонизирани стандарти в *Официален вестник на Европейския съюз* се използват преходните методи за изпитване, определени в приложение IVa, или други надеждни, точни и възпроизводими методи, които са съобразени с общопризнатите съвременни методи.

Когато даден параметър е обявен съгласно член 3, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/1369 и е в съответствие с таблица 9 от приложение VI към настоящия регламент, доставчикът използва неговата обявена стойност за изчисленията в настоящото приложение.

1. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ИНДЕКСА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Смартфоните и таблетите се изпитват за издръжливост на батерията за един цикъл със следните настройки за изпитване, като на изпитването се дава ход при напълно заредена батерия:

1.1. Общи настройки и конфигуриране на устройството

- на устройството трябва да се инсталира приложение, за да се вкарат сценарият на изпитването и необходимото съдържание, използвано по време на изпитването;
- всички приложения трябва да са затворени (с изключение на необходимите системни приложения);
- за провеждането на изпитването не трябва да бъде необходим специфичен потребителски профил (напр. самоличност за Google или Apple);
- уеббраузърът, използван по време на изпитването, трябва да е собственият браузър на устройството;
- преди началото на изпитването функциите за пестене на енергия трябва да бъдат деактивирани;
- към устройството не трябва да е свързана никаква принадлежност;
- при устройства с две SIM карти се поставя само една SIM карта; при устройства с две SIM карти с eSIM се изключва eSIM; при устройства само с eSIM се използва eSIM;
- за яркостта трябва да бъде зададено 200 cd/m^2 , като се използва външно оборудване за осигуряването на тази настройка;
- автоматичната яркост трябва да бъде изключена, а кадровата честота трябва да бъде настроена на стойността по подразбиране;
- режимът за ползване на тъмно трябва да е изключен;
- за силата на всички звуци (при телефонно повикване и възпроизвеждане на съдържание) трябва да се зададе 75 dBa на определено разстояние, като се използва външно оборудване за осигуряването на тази настройка. Силата на звука се настройва с помощта на уред за измерване на нивото на звуковото налягане на разстояние 20 cm от предната част (екрана) на устройството;
- говорителят, който се използва по време на видео възпроизвеждане, трябва да бъде този, който е зададен в настройките по подразбиране на устройството;
- по време на телефонното повикване приложението трябва да гарантира, че екранът е изключен, без да се изисква специална симулация на датчика за близост;
- може да се използва всеки мрежов симулатор, способен да поддържа необходимите настройки; специфичното съдържание (видеоизображения, уебстраници, файлове) се качва на симулатора.

1.2. Последователност на изпитването

1.2.1. Последователност на изпитването за смартфони:

От 100 % заредена акумулаторна батерия до изключване: повтаря се цикъл от:

- Телефонно повикване (4 мин.);
- Неизползване (30 min);
- Сърфиране в интернет (9 мин.);
- Неизползване (30 min);
- Поточно видео (4 мин.);
- Игри (1 мин.);
- Неизползване (30 min);
- Прехвърляне на данни: Качване и изтегляне чрез протокол http (8 мин.);
- Неизползване (30 min);
- Възпроизвеждане на видеоизображения (4 мин.);

Когато устройството се изключи: Изпитването се прекратява.

1.2.2. Последователност на изпитването за таблети:

От 100 % заредена акумулаторна батерия до изключване: повтаря се цикъл от:

- Игри (5 мин.);
- Неизползване (66 min);
- Сърфиране в интернет (11 мин.);
- Неизползване (66 min);
- Поточно видео (6 мин.);
- Неизползване (66 min);
- Прехвърляне на данни: Качване и изтегляне чрез протокол http (2 мин.);
- Неизползване (66 min);
- Възпроизвеждане на видеоизображения (6 мин.);
- Неизползване (66 min);

Когато устройството се изключи: Изпитването се прекратява.

1.3. Изчисляване

Издръжливостта на батерията (END_{device}) в часове е равна на времето за изпълнение на определената последователност на изпитване:

$$END_{device} = END_{test}$$

където END_{test} е времето за изпълнение на изпитването в часове, закръглено до втория знак след десетичната запетая.

Индексът за енергийна ефективност (EEI) на паден смартфон или таблет се изчислява по следната формула, и се закръглява до втория знак след десетичната запетая:

$$EEI = \frac{END_{Device}}{U_{nom} \times C_{rated}} \times 1000$$

Където:

- EI е индексът за енергийна ефективност в $1/W$;
- U_{nom} е номиналното напрежение във V ;
- C_{rated} е обявеният капацитет на батерията в mAh .

EI се изчислява с версията на операционната система, инсталирана на модела на продукта към датата на пускане на пазара.

2. ИЗМЕРВАНЕ НА ИЗДРЪЖЛИВОСТТА НА БАТЕРИЯТА В ЦИКЛИ

Батериите на смартфони и таблети се изпитват за издръжливост на батерията в цикли, до момента, в който батерията има в напълно заредено състояние остатъчен капацитет най-малко 80 % от нейния обявен капацитет; батерията се изпитва в съответствие с алгоритмите за зареждане по подразбиране, предвидени от производителя.

Полученият брой цикли се закръглява надолу до цели стотици като „ $\geq x00$ “ и се посочва в диапазони ≥ 800 , ≥ 900 , $\geq 1\ 000$, $\geq 1\ 100$, $\geq 1\ 200$, $\geq 1\ 300$, $\geq 1\ 400$.

Издръжливостта на батерията в цикли се изчислява с операционната система, инсталирана на модела на продукта към датата на пускане на пазара.

3. ИЗМЕРВАНЕ НА СТЕПЕНТА НА ЗАЩИТА

Степента на защита от проникване на частици и влага се посочва като код IP, съответстващ на нивата, изброени в таблица 5. Изпитванията се провеждат без защитен калъф.

Таблица 5

Степени на защита срещу проникване в корпуса

Степен	Проникване на твърди чужди тела	Проникване на вода с вредни последици
	Размер на чуждото тяло	Защита от
0	няма защита	няма защита
1	$\geq 50\ mm$	вертикални водни капки
2	защитено от допир с пръсти и $\geq 12\ mm$	водни пръски, под по-малко от 15 градуса спрямо вертикалата
3	$\geq 2,5\ mm$	водни пръски, под по-малко от 60 градуса спрямо вертикалата
4	$\geq 1\ mm$	водни пръски
5	прахоустойчив	водна струя
6	прахонепроницаем	силна водна струя
7	не се прилага	кратко потапяне, дълбочина 1 m
8	не се прилага	продължително потапяне, дълбочина 1 m или повече

4. УСТОЙЧИВОСТ НА СЛУЧАЙНИ ИЗПУСКАНИЯ ИЛИ НАДЕЖДНОСТ ПРИ МНОГОКРАТНО СВОБОДНО ПАДАНЕ

Устойчивостта на случайни изпускания или надеждността при многократно свободно падане се измерва чрез броя на паданията без повреждане в изпитването при многократно свободно падане. Изпитванията при многократно свободно падане се извършват с пет екземпляра от всеки модел за всеки от приложимите случаи на изпитване. Устойчивостта на случайни изпускания съответства на броя на паданията, които са преминали поне четири от петте изпитвани екземпляра. Броят на паданията/ екземпляр се определя при следните условия на изпитване:

- а) без защитно фолио и отделен защитен калъф, ако има такива, за несгъваемите устройства;
- б) със защитно фолио на екрана за сгъваеми устройства, първо в неразгънато състояние и след това в напълно разгънато състояние на същото изпитвано устройство в съответствие с таблици 6 и 7;
- в) височина на падане 1 m;
- г) след определен брой падания, съответстващи на интервалите, посочени в таблици 6 и 7, изпитваното устройство трябва да работи и да е без повреждане, като се обръща специално внимание на следните функционални възможности, когато е приложимо:
- i) целостта на екрана;
 - ii) екран с по-малко от 10 пикселни дефекта или подобни неизправности;
 - iii) всички камери, изпробвани за неподвижни изображения и видеоизображения;
 - iv) мобилна комуникация;
 - v) връзка Bluetooth;
 - vi) връзка WiFi;
 - vii) зареждане на батерията: с кабел и безжично;
 - viii) чувствителност на дисплея при докосване;
 - ix) чувствителни бутони и прекъсвачи;
 - x) вибрираща аларма;
 - xi) основен(и) микрофон(и);
 - xii) високоговорител;
 - xiii) система за звук от слушалки.
- д) пукнатини в рамката или от задната страна не се считат за повреждане, стига да са налице пълните функционални възможности на изпитвания екземпляр, както и използването му да е безопасно;
- е) пукнатини в сензорния екран и във всички други покриващи слоеве на дисплея не се считат за повреждане, стига да са налице пълните функционални възможности на изпитвания екземпляр, както и използването му да е безопасно;
- ж) в случай че не е установено повреждане, изпитването продължава;
- з) в случай на установено повреждане и във всеки случай след максималния брой падания, посочен в таблици 6 и 7, изпитването на екземпляра се прекратява.

Таблица 6

Интервали на изпитване за установяване на повреда в изпитвания смартфон

Падания на един екземпляр	Несгъваемо устройство	Сгъваемо устройство
45	1-ва проверка за повреждания	не е приложимо
35 в неразгънато състояние + 15 допълнителни падания в напълно разгънато състояние	не е приложимо	1-ва проверка за повреждания
90	2-ра проверка за повреждания	не е приложимо
70 в неразгънато състояние + 25 допълнителни падания в напълно разгънато състояние	не е приложимо	2-ра проверка за повреждания

180	3-та проверка за повреждания	не е приложимо
140 в неразгънато състояние + 35 допълнителни падания в напълно разгънато състояние	не е приложимо	3-та проверка за повреждания
270	4-та проверка за повреждания	не е приложимо
210 в неразгънато състояние + 45 допълнителни падания в напълно разгънато състояние	не е приложимо	4-та проверка за повреждания

Таблица 7

Интервали на изпитване за установяване на повреда в изпитвания таблет

Падания на един екземпляр	Несгъваемо устройство	Сгъваемо устройство
52	1-ва проверка за повреждания	не е приложимо
52 в неразгънато състояние + 5 допълнителни падания в напълно разгънато състояние	не е приложимо	1-ва проверка за повреждания
104	2-ра проверка за повреждания	не е приложимо
78 в неразгънато състояние + 10 допълнителни падания в напълно разгънато състояние	не е приложимо	2-ра проверка за повреждания
156	3-та проверка за повреждания	не е приложимо
130 в неразгънато състояние + 15 допълнителни падания в напълно разгънато състояние	не е приложимо	3-та проверка за повреждания
208	4-та проверка за повреждания	не е приложимо
182 в неразгънато състояние + 20 допълнителни падания в напълно разгънато състояние	не е приложимо	4-та проверка за повреждания

5. МЕТОД ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ИНДЕКСА ЗА РЕМОНТОПРИГОДНОСТ НА СМАРТФОНИ И ТАБЛЕТИ

Индексът за ремонтпригодност представлява обобщен и нормиран показател като изчислена стойност, получена от шест параметъра, които се оценяват, а именно:

- S_{DD} е показателят „Ниво на разглобяване“.
- S_F е показателят „Крепжни елементи (тип)“.
- S_T е показателят „Инструменти (тип)“.
- S_{SP} е показателят „Резервни части“.
- S_{SU} е показателят „Актуализации на софтуера (продължителност)“.
- S_{RI} е показателят „Информация за ремонт“.

Методиката на оценяване е една и съща и при смартфоните, и при таблетите. Индексът за ремонтпригодност (R) се изчислява по следната формула:

$$R = (S_{DD} * 0,25) + (S_F * 0,15) + (S_T * 0,15) + (S_{SP} * 0,15) + (S_{SU} * 0,15) + (S_{RI} * 0,15)$$

Показателите „Ниво на разглобяване“ (S_{DD}), „Крепезни елементи (тип)“ (S_F) и „Инструменти (тип)“ (S_T) се основават на обединяването на следните приоритетни показатели на ниво „част“, където:

- ВАТ е батерията.
- ДА е модулът на дисплея.
- ВС е задният капак или модулът със заден капак.
- FFC е модулът на фронталната камера.
- RFC е модулът на задната камера.
- ЕС е външният порт за зареждане.
- ВУТ е механичният бутон.
- МИС е основният(ите) микрофон(и).
- СПК е говорителят.
- FM е шарнирната сглобка или механизмът за сгъване на дисплея.

Ако която и да е от приоритетните части по-горе присъства в даден продукт повече от веднъж, при изчисляване на показателите „Ниво на разглобяване“ (S_{DD}), „Крепезни елементи (тип)“ (S_F) и „Инструменти (тип)“ (S_T) се взема предвид само тази с най-нисък показател. Ако в продукта няма приоритетна част, за нея се приема най-високият резултат за всеки показател.

Показателят „Ниво на разглобяване“ (S_{DD}) се изчислява, както следва:

- а) ако в продукта няма шарнирна сглобка или механизъм за сгъване на дисплея, се използва следната формула:

$$S_{DD} = (DD_{\text{ВАТ}} * 0,30) + (DD_{\text{ДА}} * 0,30) + (DD_{\text{ВС}} * 0,10) + (DD_{\text{FFC}} * 0,05) + (DD_{\text{RFC}} * 0,05) + (DD_{\text{ЕС}} * 0,05) + (DD_{\text{ВУТ}} * 0,05) + (DD_{\text{МИС}} * 0,05) + (DD_{\text{СПК}} * 0,05)$$

- б) ако има шарнирна сглобка или механизъм за сгъване на дисплея, се използва следната формула:

$$S_{DD} = (DD_{\text{ВАТ}} * 0,25) + (DD_{\text{ДА}} * 0,25) + (DD_{\text{ВС}} * 0,09) + (DD_{\text{FFC}} * 0,04) + (DD_{\text{RFC}} * 0,04) + (DD_{\text{ЕС}} * 0,04) + (DD_{\text{ВУТ}} * 0,04) + (DD_{\text{МИС}} * 0,04) + (DD_{\text{СПК}} * 0,04) + (DD_{\text{FM}} * 0,17)$$

Оценка на нивото на разглобяване (DD) на ниво част

Показателят за нивото на разглобяване (DD_i) за всяка приоритетна част i ($DD_{\text{ВАТ}}$, $DD_{\text{ДА}}$, $DD_{\text{ВС}}$, DD_{FFC} , DD_{RFC} , $DD_{\text{ЕС}}$, $DD_{\text{ВУТ}}$, $DD_{\text{МИС}}$, $DD_{\text{СПК}}$, DD_{FM}) се изчислява въз основа на броя на стъпките, необходими за отстраняване на част, принадлежаща на продукта, без да се повреди продуктът. Броенето на стъпките за всяка част започва от напълно сглобения продукт, като зарядното устройство е разкачено и е инсталирана SIM карта. Присъждат се точки от 1 до 5, както следва:

- $DD_i \leq 2$ стъпки = 5 точки.
- 5 стъпки $\geq DD_i > 2$ стъпки = 4 точки.
- 10 стъпки $\geq DD_i > 5$ стъпки = 3 точки.
- 15 стъпки $\geq DD_i > 10$ стъпки = 2 точки.
- $DD_i > 15$ стъпки = 1 точка.

За изчисляването на стъпките на разглобяване се прилагат следните правила:

- отчитането на нивото на разглобяване е завършено, когато целевата част е отделена и самостоятелно достъпна;
- когато трябва да се използват няколко инструмента едновременно, използването на всеки инструмент се отчита като отделна стъпка;

- операциите, свързани с почистване, отстраняване на следи или нагряване, се отчитат като стъпки;
- нивото на разглобяване се изчислява въз основа на информацията за ремонта и техническото обслужване и на описанието на стъпките на разглобяване за всяка приоритетна част, предоставено в техническата документация;
- когато за пълните функционални възможности на резервната част и на устройството е необходимо дистанционно уведомяване или разрешаване на серийните номера, всяко от тези действия се отчита като пет допълнителни стъпки на разглобяване.

Показателят „Крепежни елементи (тип)“ (S_F) се изчислява, както следва:

- а) за смартфони или планшети, с изключение на сгъваемите, се използва следната формула:

$$S_F = (F_{\text{BAT}} * 0,30) + (F_{\text{DA}} * 0,30) + (F_{\text{BC}} * 0,10) + (F_{\text{FFC}} * 0,05) + (F_{\text{RFC}} * 0,05) + (F_{\text{EC}} * 0,05) + (F_{\text{BUT}} * 0,05) + (F_{\text{MIC}} * 0,05) + (F_{\text{SPK}} * 0,05)$$

- б) за сгъваеми смартфони или сгъваеми планшети се използва следната формула:

$$S_F = (F_{\text{BAT}} * 0,25) + (F_{\text{DA}} * 0,25) + (F_{\text{BC}} * 0,09) + (F_{\text{FFC}} * 0,04) + (F_{\text{RFC}} * 0,04) + (F_{\text{EC}} * 0,04) + (F_{\text{BUT}} * 0,04) + (F_{\text{MIC}} * 0,04) + (F_{\text{SPK}} * 0,04) + (F_{\text{FM}} * 0,17)$$

Оценка на крепежните елементи (тип) (F) на ниво „част“:

Оценките на показателя „Крепежни елементи (тип)“ (F_i) за всяка приоритетна част i (F_{BAT} , F_{DA} , F_{BC} , F_{FFC} , F_{RFC} , F_{EC} , F_{BUT} , F_{MIC} , F_{SPK} , F_{FM}) се определят в зависимост от степента на възможността за отстраняване и възможността за многократно употреба на крепежните елементи, използвани в слобката на устройството. Присъждат се точки от 1 до 5, както следва:

- крепежни елементи за многократно употреба = 5 точки.
- повторно доставяни крепежни елементи = 3 точки.
- сменяеми крепежни елементи = 1 точка.

Оценката на типа на крепежните елементи се основава на процеса на разглобяване за отстраняване на конкретната приоритетна част, като се започва от предходната вече отстранена приоритетна част в последователността на разглобяване.

В случай че при разглобяването на дадена приоритетна част се срещат различни видове крепежни елементи, се взема предвид най-слабият показател.

Оценките на F_i се изчисляват въз основа на информацията за ремонта и техническото обслужване и на описанието на крепежните елементи за всяка приоритетна част, предоставено в техническата документация.

Показателят „Инструменти (тип)“ (S_T) се изчислява, както следва:

- а) за смартфони или планшети, с изключение на сгъваемите, се използва следната формула:

$$S_T = (T_{\text{BAT}} * 0,30) + (T_{\text{SCR}} * 0,30) + (T_{\text{BC}} * 0,10) + (T_{\text{FFC}} * 0,05) + (T_{\text{RFC}} * 0,05) + (T_{\text{EC}} * 0,05) + (T_{\text{BUT}} * 0,05) + (T_{\text{MIC}} * 0,05) + (T_{\text{SPK}} * 0,05)$$

- б) за сгъваеми смартфони или сгъваеми планшети се използва следната формула:

$$S_T = (T_{\text{BAT}} * 0,25) + (T_{\text{SCR}} * 0,25) + (T_{\text{BC}} * 0,09) + (T_{\text{FFC}} * 0,04) + (T_{\text{RFC}} * 0,04) + (T_{\text{EC}} * 0,04) + (T_{\text{BUT}} * 0,04) + (T_{\text{MIC}} * 0,04) + (T_{\text{SPK}} * 0,04) + (T_{\text{FM}} * 0,17)$$

Оценка на инструменти (тип) (T) на ниво част:

Оценките на показателя „Инструменти (тип)“ (T_i) за всяка приоритетна част i (T_{BAT} , T_{DA} , T_{BC} , T_{FFC} , T_{RFC} , T_{EC} , T_{BUT} , T_{MIC} , T_{SPK} и T_{FM}) се определят в зависимост от сложността и наличността на инструментите в търговската мрежа, необходими за замяната ѝ. Присъждат се точки от 1 до 5, както следва:

- без инструменти = 5 точки;
- основни инструменти = 4 точки;

- комплект инструменти, който се доставя (или се предлага да бъде доставен без допълнителни разходи) с резервната част = 3 точки;
- комплект инструменти, който се доставя (или се предлага да бъде доставен без допълнителни разходи) с продукта = 2 точки;
- налични в търговската мрежа инструменти = 1 точка.

Оценката на типа на инструментите се основава на процеса на разглобяване за отстраняване на конкретната приоритетна част, като се започва от предходната вече отстранена приоритетна част в последователността на разглобяване.

Когато за разглобяването на приоритетна част са необходими различни видове инструменти, се взема предвид най-ниският показател.

Оценките на T_i се изчисляват въз основа на информацията за ремонта и техническото обслужване и на описанието на инструментите за всяка приоритетна част, предоставено в техническата документация.

Резервни части

Показателят „Резервни части“ (S_{SP}) се изчислява, както следва:

- резервните части за всички приоритетни части са налични за крайните потребители и професионалните сервиси = 5 точки;
- резервните части за модула на дисплея, батерията, задния капак (или модула със заден капак) и камерите са налични за крайните потребители и професионалните сервиси; резервните части за всички останали части са налични за професионалните сервиси = 4 точки;
- резервните части за модула на дисплея, батерията и задния капак (или модула със заден капак) са налични за крайните потребители и професионалните сервиси; резервните части за всички останали части са налични за професионалните сервиси = 3 точки;
- резервните части за модула на дисплея и батерията са налични за крайните потребители и професионалните сервиси; резервните части за всички останали части са налични за професионалните сервиси = 2 точки;
- резервните части за модула на дисплея са налични за крайните потребители и професионалните сервиси; резервните части за всички останали части са налични за професионалните сервиси = 1 точка;
- резервните части за шарнирната сглобка, механизма за сгъване на дисплея трябва да са налични само в случай на сгъваеми смартфони.

Актуализации на софтуера (продължителност)

Показателят „Актуализации на софтуера (продължителност)“ (S_{SU}) се изчислява на ниво „продукт“, както следва:

- минимална гарантирана наличност на актуализации на защитата, коригиращи актуализации и актуализации на функционалните възможности на операционната система за най-малко 7 години = 5 точки;
- минимална гарантирана наличност на актуализации на защитата, коригиращи актуализации и актуализации на функционалните възможности на операционната система за 6 години = 3 точки;
- минимална гарантирана наличност на актуализации на защитата, коригиращи актуализации и актуализации на функционалните възможности на операционната система за 5 години = 1 точка;
- горепосочените продължителности се отнасят за годините от датата на приключване на пускането на пазара на модела на продукта.

Информация за ремонт

Показателят „Информация за ремонта“ (S_{RI}) се изчислява на ниво „продукт“, както следва:

- публичен достъп до информация за ремонта и техническото обслужване, с изключение на схеми на електронните платки, без разходи за крайните потребители и достъп до информация за ремонта и техническото обслужване, включително схеми на електронните платки, без разходи за професионалните сервиси = 5 точки;

- достъпност до информация за ремонта и техническото обслужване без разходи за професионалните сервизи = 3 точки;
 - достъпност на информация за ремонта и техническото обслужване на адекватна и пропорционална такса за професионалните сервизи = 1 точка;
 - таксата се счита за адекватна, ако не обезсърчава достъпа, без да се отчита степента, в която професионалният сервиз използва информацията.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ IVa

Преходни методи

Препратки и бележки, свързани с изпитванията на смартфони и планшети

Параметър	Източник	Еталонен метод за изпитване/Заглавие	Бележки
Показател за крепежни елементи (тип) (S_F) и показател за инструменти (тип) (S_T)	ЕКС	EN 45554:2020	Крепежни елементи и съединители: моля, направете справка с таблица А.1 от стандарта, освен ако не е посочено друго в настоящия регламент. Инструменти: моля, направете справка с таблица А.2 от стандарта, освен ако не е посочено друго в настоящия регламент.
EEI	Европейска комисия	Спецификации на изпитването на EEI	https://ec.europa.eu/docsroom/documents/50214
Защита от частици и вода	IEC	IEC 60529:1989/ AMD2:2013/COR1:2019	прахоустойчив и защитен от потапяне във вода на дълбочина до 1 метър: IP67; защитен от проникване на твърди чужди тела с размер, по-голям от 1 милиметър, и водни пръски: IP44.
Обявен капацитет и издръжливост на батерията в цикли	CENELEC (Европейски комитет по електро-техническа стандартизация):	IEC EN 61960-3:2017	Издръжливостта на батерията в цикли се измерва при следната последователност на изпитване: 1) един цикъл при скорост на разреждане 0,2 С и измерване на капацитета; 2) 2—499 цикъла при скорост на разреждане 0,5 С; 3) повтаря се стъпка 1. За да се определи броят на циклите над 500 цикъла, трябва да се продължи със стъпка 4; 4) 99 цикъла при скорост на разреждане 0,5 С; 5) повтаря се стъпка 1; 6) повтарят се стъпки 4 и 5, докато измереният капацитет остане под 80 %. Изпитванията трябва да се извършват с външен източник на хранване, който не ограничава консумацията на енергия от батерията и оставя на определения алгоритъм за зареждане по подразбиране да регулира скоростта на зареждане.
Устойчивост на надраскване	ЕКС	EN 15771:2010	Устойчивостта на надраскване се изпитва върху видимата част на дисплея, без защитен капак на дисплея.

Условия на околната среда при изпитването за издръжливост на батерията	ЕСМА	ЕСМА 383	Стайна температура (23 ± 5) °C, относителна влажност 10 %—80 %, осветеност от разсеяна светлина (250 ± 50) лукса
Устойчивост при случайни изпускания или надеждност при многократно свободно падане	IEC	IEC 60068-2-31, Многократно свободно падане — Процедура 2	<p>Смартфоните се изпитват за устойчивост при случайно изпускане от височина 1 метър; изпитването трябва да се извърши последователно с 5 екземпляра и се счита за успешно, ако поне 4 от тях преминат успешно.</p> <p>Изпитването при свободно падане се прекъсва, както е посочено в таблица 6, за да се провери дали устройството все още е с пълните си функционални възможности.</p> <p>В случай че не е установено повреждане, изпитването продължава, като изпитваният екземпляр, в случая на смартфоните, се поставя в барабанната машина за изпитването в същото положение, в което се е намирало устройството при прекъсването на изпитването;</p> <p>Броят на паданията, преминали от поне 4 от 5 екземпляра, е стойността, която трябва да се посочи в продуктивния информационен лист съгласно приложение V.</p>
		IEC 60068-2-31, Свободно падане — Процедура 1	<p>Таблетите се изпитват за устойчивост при случайно изпускане от височина 1 метър върху стоманена плоча с дебелина 3 mm, подпряна с твърда дървесина с дебелина 10—19 mm (отклонение от процедура 1); 26 контролирани положения в пространството с падане на всяка страна, ръб и ъгъл, както е посочено в последователността на изпитването по-долу; изпитването трябва да се извърши последователно с 5 екземпляра и се счита за успешно, ако поне 4 от тях преминат успешно.</p> <p>В напълно разгънато състояние таблетът се пуска свободно последователно в следните положения, докато се достигне необходимият брой падания. Обозначенията на ръбове, ъгли и страни се определят, като най-големият екран гледа напред и по-големият размер е хоризонтален, гледащата напред камера е до горния ръб или — ако това не определя обозначенията недвусмислено — гледащата напред камера е до левия ръб, доближавайки устройството по геометрия до паралелепипед. Падане върху:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) страната с екрана 2) долния преден ляв ъгъл 3) долния заден ръб 4) предния десен ръб 5) лявата страна 6) долния заден десен ъгъл 7) долния преден десен ъгъл 8) долната страна 9) задната страна 10) предния ляв ръб 11) горния заден ляв ъгъл 12) задния десен ръб

		<p>13) горния преден десен ъгъл</p> <p>14) долния ляв ръб</p> <p>15) горния десен ръб</p> <p>16) горния преден ляв ъгъл</p> <p>17) долния десен ръб</p> <p>18) горната страна</p> <p>19) долния преден ръб</p> <p>20) долния заден ляв ъгъл</p> <p>21) горния ляв ръб</p> <p>22) горния преден ръб</p> <p>23) горния заден десен ъгъл</p> <p>24) задния ляв ръб</p> <p>25) дясната страна</p> <p>26) горния заден ръб</p> <p>След определен брой падания, както е посочено в таблица 7, се проверяват пълните функционални възможности на устройството.</p> <p>В случай че не е установено повреждане, изпитването продължава;</p> <p>i. с изпитвания за свободно падане в случай на несгъваеми таблетки във всичките 26 положения по два пъти;</p> <p>ii. с изпитвания за свободно падане в случай на сгъваеми таблетки:</p> <p>1) след първата проверка за повреждания първо във всичките 26 положения по веднъж в неразгънато състояние, след това се продължава с падания в напълно разгънато състояние с положения 6—10;</p> <p>2) след втората проверка за повреждания първо във всичките 26 положения по два пъти в неразгънато състояние, след това се продължава с падания в напълно разгънато състояние с положения 11—15;</p> <p>3) след третата проверка за повреждания първо във всичките 26 положения по два пъти в неразгънато състояние, след това се продължава с падания в напълно разгънато състояние с положения 16—20.</p> <p>Броят на паданията, преминати от поне 4 от 5 екземпляра, е стойността, която трябва да се посочи в продуктивния информационен лист съгласно приложение V.</p>
--	--	--

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Продуктов информационен лист

Съгласно член 3, параграф 1, буква б) доставчикът въвежда в продуктовата база данни информацията, определена в таблица 8.

В ръководството за ползвателя или в друга документация, предоставяна с продукта, трябва да има ясна и четима от човек препратка към модела в продуктовата база данни под формата на унифициран указател на ресурси (URL) или код QR, или като се посочи регистрационният номер на продукта.

Таблица 8

Продуктов информационен лист

1. Търговска марка ^(a) ^(b)		
2. Идентификатор на модела ^(b)		
3. Основни параметри на продукта:		
Параметър	Стойност	
4. Тип на устройството	[смартфон/таблет]	
5. Операционна система	[Android/iOS/друга]	
6. Клас на енергийна ефективност	[A/B/C/D/E/F/G] ⁶	
7. Батерията може да се сменя от потребителя ^(c)	[да/не]	
8. Издръжливост на батерията за един цикъл (END _{device} [h])	x	
9. Издръжливост на батерията в цикли — настройки по подразбиране [цикли]	≥x00	
10. Обявен капацитет на батерията (C _{rated} [mAh])	x	
11. Доставка се със защитен калъф	[да/не]	
12. Изпитване за надеждност при многократно свободно падане — падане без повреждане [n]	[≥ x]	
13. Изпитване за надеждност при многократно свободно падане — падане без повреждане, изпитано в напълно разгънато състояние [n]	[≥ x/„не е приложимо“]	
14. Клас на надеждност при многократно свободно падане	[A/B/C/D/E] ⁶	
15. Степен на защита от проникване на частици и вода	IPxx	
16. Определена дълбочина на потапяне във вода, в случай на IPx8 [m]	[x,xx/„не е приложимо“]	
17. Устойчивост на надраскване на екрана по скалата на Моос	x	
18. Зарядно устройство	Необходима изходна мощност [W]	x
	Тип на гнездото (в края на устройството)	[USB-A/USB-Micro B/USB-C/друго]
Информация относно ремонтпригодността:		
19. Минимална гарантирана наличност на актуализации на защитата на операционната система, коригиращи актуализации и актуализации на функционалните възможности ^(a) ^(b) (години)	x	

20. Клас на ремонтпригодност (въз основа на индекса по-долу)	[A/B/C/D/E] ⁶
21. Индекс за ремонтпригодност ^(b)	x,xx/5
21а. Показател за нивото на разглобяване (S_{DD}) ^(b)	x,xx/5
21б. Показател за крепежни елементи (тип) (S_F) ^(b)	x,xx/5
21в. Показател за инструменти (тип) (S_T) ^(b)	x,xx/5
21г. Показател за резервни части (S_{SP}) ^(b)	x,xx/5
21д. Показател за актуализациите на софтуера (процължителност) (S_{SU}) ^(b)	x,xx/5
21е. Показател за информация за ремонт (S_{RI}) ^(b)	x,xx/5
22. Интернет връзка към информация за наличието на резервни части за професионални сервиси и крайни потребители ^(a) ^(b) ^(d)	https://xxx
23. Интернет връзка към инструкциите за ремонт за крайни потребители ^(a) ^(b) ^(e)	https://xxx
24. Интернет връзка към ориентировъчните цени преди данъчно облагане ^(a) ^(b) ^(f)	https://xxx

Допълнителна информация:

25. Минимален срок на гаранцията, предоставяна от доставчика ^(a) ^(b) [месеци]	x
Адрес на доставчика ^(a) ^(b) ^(g)	

^(a) Промени в тези точки не се считат за промени от значение за целите на член 4, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2017/1369.

^(b) Счита се, че настоящата точка не е от значение за целите на член 2, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2017/1369).

^(c) Процесът на смяна на батерията отговаря на следните критерии:

- крепежните елементи трябва да са повторно доставяни или за многократна употреба;
- процесът на смяна трябва да е осъществим без инструмент, с инструмент или набор от инструменти, които се доставят с продукта или резервната част, или с основни инструменти;
- процесът на смяна трябва да може да се извършва в среда на използване;
- процесът на смяна трябва да може да се извършва от непрофесионалист.

^(d) Задължение на доставчиците е да посочат връзка към уебсайта, където ще бъде изложена съответната информация. Независимо от това трябва да се предостави ефективен достъп до уебсайта за смартфоните в съответствие с графика и разпоредбите в раздел Б, точка 1.1, параграф 1, буква г) от приложение II към Регламент (ЕС) 2023/1670, както и за таблетите — в съответствие с раздел Г, точка 1.1, параграф 1, буква г) от приложение II към Регламент (ЕС) 2023/1670.

^(e) Задължение на доставчиците е да посочат връзка към уебсайта, където ще бъде изложена съответната информация. Независимо от това трябва да се предостави ефективен достъп до уебсайта за смартфоните в съответствие с графика и разпоредбите в раздел Б, точка 1.1, параграф 2, последната алинея от приложение II към Регламент (ЕС) 2023/1670, както и за таблетите — в съответствие с раздел Г, точка 1.1, параграф 2, последната алинея от приложение II към Регламент (ЕС) 2023/1670.

^(f) Задължение на доставчиците е да посочат връзка към уебсайта, където ще бъде изложена съответната информация. Независимо от това трябва да се предостави ефективен достъп до уебсайта за смартфоните в съответствие с графика и разпоредбите в раздел Б, точка 1.1, параграф 4 от приложение II към Регламент (ЕС) 2023/1670, както и за таблетите — в съответствие с раздел Г, точка 1.1, параграф 4 от приложение II към Регламент (ЕС) 2023/1670.

^(g) Доставчикът не въвежда тези данни за всеки модел, ако те се предоставят автоматично от базата данни.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Техническа документация

1. Указаната в член 3, параграф 1, буква г) техническа документация трябва да съдържа:
 - а) общо описание на модела, което позволява неговото лесно и еднозначно разпознаване;
 - б) препратки към прилаганите хармонизирани стандарти или други използвани стандарти за измерване;
 - в) описание на стъпките на разглобяване за всяка приоритетна част от приложение IV, точка 5, включително на инструментите и крепежните елементи, необходими при всяка стъпка, ако има такива;
 - г) конкретни предпазни мерки, които трябва да бъдат взети, когато моделът се сглобява, монтира, обслужва технически или изпитва;
 - д) стойностите на техническите параметри, посочени в таблица 9; тези стойности се смятат за обявени стойности за целите на процедурата по проверка съгласно приложение IX;
 - е) подробностите и резултатите от изчисленията, направени в съответствие с приложение IV;
 - ж) условията на измерване или изпитване, ако не са описани в достатъчна степен в буква б), включително алгоритмите за зареждане на батерията за процедурата за зареждане по подразбиране, ако е приложимо;
 - з) параметрите на процедурата за първоначалното изпитване на индекса за енергийна ефективност, ако не са описани в достатъчна степен в настройките в приложение IV, точка 1 и приложение IVa.
2. Тези елементи представляват също така задължителните специфични части от техническата документация, които доставчикът трябва да въведе в базата данни съгласно член 12, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2017/1369.

Таблица 9

Технически параметри на модела и обявените стойности за тях

	Параметър	Стойност на параметъра и Точност	Мерна единица
1	Търговска марка		ТЕКСТ
2	Идентификатор на модела		ТЕКСТ
3	Издръжливост на батерията за един цикъл (END _{device})	x,xx	[h]
4	издръжливост на батерията в цикли — настройки по подразбиране	≥x00	[стотици цикли]
5	обявен капацитет на батерията (C _{rated})	x	[mAh]
6	Номинално напрежение	x,xx	[V]
7	крайно напрежение при изпитване за издръжливост на батерията в цикли [V]	x,xx	[V]
8	Индекс за енергийна ефективност (EEI)	x,xx	[n]
9	доставя се със защитен калъф	[да/не]	-
10	Изпитване за надеждност при многократно свободно падане — падане без повреждане	[≥ x/„не е приложимо“]	[n]
11	изпитване за надеждност при многократно свободно падане — падане без повреждане, изпитано в напълно разгънато състояние	[≥ x/„не е приложимо“]	[n]
12	степен на защита от проникване на частици и вода	IPxx	

13	определена дълбочина на потапяне във вода, в случай на IPx8	[x,x/„не е приложимо“]	[m]
14	устойчивост на надраскване на екрана	x	твърдост по скалата на Моос
15	Минимална гарантирана наличност на актуализации на защитата на операционната система, коригиращи актуализации и актуализации на функционалните възможности	x	[години]
16	Клас на ремонтпригодност	[A/B/C/D/E]	[A/B/C/D/E]
17	Индекс за ремонтпригодност (изчислен въз основа на стойностите по-долу)	x,xx	[n]
18	Ниво на разглобяване (S_{DD})	x,xx	[n]
19	Показател за крепежни елементи (тип) (S_F)	x,xx	[n]
20	Показател за инструменти (тип) (S_T)	x,xx	[n]
21	Показател за резервни части (SS_p)	x,xx	[n]
22	Показател за актуализациите на софтуера (продължителност) (S_{SU})	x,xx	[n]
23	Показател за информация за ремонт (S_{RI})	x,xx	[n]
24	Операционна система	[Android/iOS/друга]	-
25	Версия на операционната система:		ТЕКСТ

3. Когато информацията, включена в техническата документация за даден смартфон или таблет, е получена по някой от следните начини или и по двата:

- а) от модел със същите технически характеристики по отношение на техническа информация, която трябва да бъде предоставена, но е произведен от друг доставчик,
- б) чрез изчисление въз основа на проект или екстраполиране от друг модел на същия или на друг доставчик,

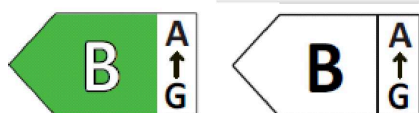
техническата документация трябва да включва данни относно въпросното изчисление, оценката, която доставчикът е направил, за да провери точността на изчислението, както и когато е целесъобразно, декларация за идентичност между моделите на различни доставчици.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

Информация, която трябва да се предоставя във визуални реклами, в рекламни материали с технически характер и при продажби от разстояние, с изключение на продажби от разстояние по интернет

1. Във визуални реклами, за да се гарантира спазването на изискванията, определени в член 3, параграф 1, буква д) и в член 4, параграф 1, буква в) класът на енергийна ефективност и диапазонът на класовете на енергийна ефективност, които фигурират върху етикета, трябва да бъдат изобразени, както е определено в точка 4 от настоящото приложение.
2. В техническите рекламни материали, за да се гарантира спазването на изискванията, определени в член 3, параграф 1, буква е) и в член 4, параграф 1, буква г) класът на енергийна ефективност и диапазонът на класовете на енергийна ефективност, които фигурират върху етикета, трябва да бъдат изобразени, както е определено в точка 4 от настоящото приложение.
3. В случай на продажба от разстояние с използване на хартиен носител класът на енергийна ефективност и диапазонът на класовете на енергийна ефективност, които фигурират върху етикета, трябва да бъдат изобразени, както е определено в точка 4 от настоящото приложение.
4. В случаите, посочени в точки 1, 2 и 3, класът на енергийна ефективност и диапазонът на класовете на енергийна ефективност трябва да бъдат изобразени, както е показано на фигура 1, в съответствие със следните спецификации:
 - а) със стрелка, която съдържа буквата на класа на енергийна ефективност, в 100 % бял цвят, с получер шрифт Calibri и с кегел, който е най-малко еквивалентен на този, с който е изписана цената, когато последната е посочена;
 - б) цветът на стрелката трябва да съвпада с цвета на класа за енергийна ефективност;
 - в) диапазонът на наличните класове на енергийна ефективност трябва да е в 100 % черен цвят;
 - г) размерът трябва да е такъв, че стрелката да е ясно видима и четима. Буквата в стрелката на класа на енергийна ефективност трябва да е разположена в центъра на правоъгълната част на стрелката, с рамка с дебелина 0,5 пункта и 100 % черен цвят, разположена около стрелката и буквата на класа на енергийна ефективност.

Като изключение, ако визуална реклама, технически рекламни материали или продажба от разстояние с използване на хартиен носител са отпечатани в черно-бяло, стрелката може да бъде в черно-бяло в тази визуална реклама, технически рекламни материали или продажба от разстояние на хартиен носител.

Фигура 1: Цветна/черно-бяла лява стрелка, с показан диапазон на класовете на енергийна ефективност

5. При продажбите от разстояние чрез телемаркетинг, клиентът изрично трябва да бъде информиран за класа на енергийната ефективност на продукта и за диапазона на класовете на енергийна ефективност, присъстващи върху етикета, както и на клиента да бъде осигурена възможност за свободен достъп до уебсайт, на който да може да се запознае с целия етикет и с продуктовия информационен лист, или да му се осигури възможност да поиска печатно копие.
6. В случаите, посочени в точки 1, 2, 3 и 5, клиентът трябва да има възможност да получи при поискване отпечатано копие на етикета и продуктовия информационен лист.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

Информация, която се предоставя при продажби от разстояние по интернет

1. Съответният етикет, предоставен от доставчиците в съответствие с член 3, параграф 1, буква ж), се показва чрез визуализиращия механизъм в близост до цената на продукта. Големината му трябва да е такава, че етикетът да е ясно видим и четим и да е пропорционален на размера, посочен в приложение III. Етикетът може да бъде визуализиран чрез вложено показване, като в такъв случай изображението, използвано за достигане до етикета, отговаря на спецификациите, определени в точка 2 от настоящото приложение. Ако се използва вложено показване, етикетът трябва да се появява при първото щракване с мишката, при преминаване на курсора на мишката над него или при разширяването на изображението върху сензорен екран.
2. Изображението, осигуряващо достъп до етикета в случай на вложено показване, както е посочено на фигура 2, трябва:
 - а) да бъде стрелка с цвета на класа на енергийна ефективност на продукта върху етикета;
 - б) да показва върху стрелката класа на енергийна ефективност на продукта в 100 % бял цвят, с получер шрифт Calibri с кегел, еквивалентен на този, използван за цената;
 - в) да съдържа диапазона от налични класове на енергийна ефективност в 100 % черен цвят;
 - г) да бъде в следния формат, като размерите му са такива, че стрелката да е ясно видима и четлива. Буквата в стрелката на класа на енергийна ефективност трябва да е разположена в центъра на правоъгълната част на стрелката, с видима рамка със 100 % черен цвят, разположена около стрелката и буквата на класа на енергийна ефективност:

Фигура 2: Цветна лява стрелка, с показан диапазон на класовете на енергийна ефективност

3. В случай на вложено показване, последователността на изобразяване на етикета трябва да бъде следната:
 - а) изображението, посочено в точка 2 от настоящото приложение, се показва чрез визуализиращия механизъм в близост до цената на продукта;
 - б) изображението трябва да препраща към етикета, определен в приложение III;
 - в) етикетът се показва след щракване с мишката, преминаване на курсора на мишката над него или разширяване на изображението върху сензорен екран;
 - г) етикетът трябва да се показва чрез изскачащо изображение, нов раздел, нова страница или с нов прозорец в съществуващия;
 - д) при увеличаване на изображението на етикета върху сензорни екрани, се прилагат общоприетите правила за увеличение на изображението за сензорни екрани;
 - е) показването на етикета се преустановява посредством избор на „затвори“ или друг стандартен начин за затваряне;
 - ж) алтернативният текст за графичното изображение, който трябва да се извежда при неуспешно визуализиране на етикета, е за класа на енергийна ефективност на продукта с кегел, еквивалентен на този, с който е изписана цената.
4. Електронният продуктов информационен лист, предоставен от доставчиците в съответствие с член 3, параграф 1, буква з), се показва чрез механизма за визуализиране в близост до цената на продукта. Размерът на продуктовия информационен лист е такъв, че информацията да бъде ясно видима и четима. Продуктивният информационен лист може да бъде визуализиран чрез вложено показване или чрез препратка към продуктовата база данни, като в този случай хипервръзката, използвана за достигане до продуктовия информационен лист, трябва ясно и четливо да указва „Продуктов информационен лист“. Ако се използва вложено показване, продуктовият информационен лист трябва да се появява при първото щракване с мишката, преминаване отгоре с курсора на мишката или разширяване на хипервръзката върху сензорен екран.

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

Процедура за проверка за целите на надзора на пазара

Контролните допустими отклонения, определени в настоящото приложение, се отнасят само до проверката от органите на държавите членки на обявените стойности и не могат да се използват от доставчика като допустимо отклонение за определяне на стойностите в техническата документация, за тълкуване на тези стойности с оглед постигане на съответствие или за съобщаване по какъвто и да е начин на по-добри експлоатационни показатели. Стойностите и класовете, публикувани върху етикета или в продуктивния информационен лист, не трябва да са по-благоприятни за доставчика от стойностите, обявени в техническата документация.

Когато даден модел продукт е проектиран така, че да може да разпознава дали е в процес на изпитване (например чрез разпознаване на условията на изпитване или на изпитвателния цикъл) и да реагира по специален начин, като автоматично изменя своите показатели по време на изпитване, с цел да постигне по-благоприятни нива за някой от параметрите, посочени в настоящия регламент или включени в техническата документация или в някой от придружаващите документи, моделът и всички еквивалентни на него модели се считат за несъответстващи.

ЕЕІ, издръжливостта на батерията в цикли и издръжливостта на батерията за един цикъл за проверка на съответствието се изчисляват за версията на операционната система, която е инсталирана на екземпляра(ите) към датата на пускане на пазара.

Като част от проверката на съответствието на даден модел на продукт с изискванията, определени в настоящия регламент, органите на държавите членки прилагат следната процедура:

- 1) Органите на държавата членка проверяват един-единствен екземпляр от модела съгласно точка 2, букви а), б) и в), с изключение на изпитванията за надеждност при многократно свободно падане, при които се проверяват пет екземпляра от модела съгласно точка 2, буква г), и с изключение на изпитването на издръжливостта на батерията в цикли, при което се проверяват пет екземпляра от модела съгласно точка 2, буква д).
- 2) Счита се, че моделът е в съответствие с приложимите изисквания, ако:
 - а) включените в техническата документация стойности съгласно член 3, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/1369 (обявените стойности) и когато е приложимо, стойностите, използвани за изчисляване на тези стойности, не са по-благоприятни за доставчика, отколкото резултатите от съответните стойности, дадени в протоколите от изпитванията;
 - б) публикуваните на етикета и продуктивния информационен лист стойности не са по-благоприятни за доставчика в сравнение с обявените стойности, а посочените клас на енергийна ефективност, клас на надеждност при многократно свободно падане и клас на ремонтпригодност не са по-благоприятни за доставчика в сравнение с класа, определен въз основа на обявените стойности;
 - в) при изпитването от органите на държавите членки на екземпляр от модела определените стойности (т.е. стойностите на съответните параметри, измерени при изпитването, и стойностите, изчислени въз основа на тези измервания) попадат в рамките на съответните контролни допустими отклонения, дадени в таблица 10.
 - г) при изпитването от органите на държавите членки на пет екземпляра от модела за надеждност при многократно свободно падане определените стойности (т.е. стойностите на съответните параметри, измерени при изпитването, и стойностите, изчислени въз основа на тези измервания) попадат в рамките на съответния процент на успеваемост, даден в таблица 11;
 - д) при изпитването от органите на държавите членки на пет екземпляра от модела за издръжливост на батерията в цикли средноаритметичните от определените стойности (т.е. стойностите на съответните параметри, измерени при изпитването, и стойностите, изчислени въз основа на тези измервания) попадат в рамките на съответните контролни допустими отклонения, дадени в таблица 10.
- 3) Ако не бъдат постигнати резултатите, посочени в точка 2, букви а), б) и д) се смята, че съответният модел и всички еквивалентни на него модели не съответстват на изискванията на настоящия регламент.

- 4) Ако не е постигнат резултатът, посочен в точка 2, буква в), органите на държавите членки подбират за изпитване три допълнителни бройки от същия модел освен за резултата на индекса за ремонтпригодност. Като алтернативна възможност избраните три допълнителни екземпляра могат да бъдат от един или от няколко еквивалентни модела. Относно индекса за ремонтпригодност, ако не бъде постигнат резултатът, посочен в точка 2, буква в), органите на държавите членки подбират за изпитване един допълнителен екземпляр от същия модел.
- 5) Ако не бъде постигнат резултатът, посочен в точка 2, буква г), органите на държавите членки подбират за изпитване пет допълнителни екземпляра от същия модел. Като алтернативна възможност избраните пет допълнителни екземпляри могат да бъдат от един или от няколко еквивалентни модела.
- 6) Ако средноаритметичните от определените стойности за трите екземпляра, изпитвани съгласно точка 4, когато е приложимо, попадат в рамките на съответните допустими отклонения в таблица 10, се счита, че моделът съответства на приложимите изисквания, с изключение на резултата за индекса за ремонтпригодност, при който се счита, че моделът съответства на приложимите изисквания, ако определената стойност попада в рамките на съответното допустимо отклонение в таблица 10.
- 7) Ако процентът на успеваемост за петте екземпляра, изпитани съгласно точка 5, когато е приложимо, попада в рамките на съответните стойности, дадени в таблица 11, се счита, че моделът съответства на приложимите изисквания.
- 8) Ако не бъдат постигнати резултатите, посочени в точки 6 или 7, се счита, че моделът и всички еквивалентни на него модели не съответстват на изискванията в настоящия регламент, с изключение на резултата за индекса за ремонтпригодност, при който се счита, че моделът не съответства на изискванията на настоящия регламент.
- 9) След вземането на решение за несъответствие на модела съгласно точка 3 или 8 или втора алинея от настоящото приложение, органите на държавата членка незабавно предоставят цялата съответна информация на органите на другите държави членки и на Комисията.

Органите на държавата членка използват измервателните и изчислителните методи, изложени в приложение IV.

Органите на държавите членки прилагат само контролните допустими отклонения, определени в таблица 10, и процента на успеваемост, определен в таблица 11, и по отношение на изискванията, посочени в настоящото приложение, използват само процедурата, описана в точки 1—9. За параметрите в таблица 10 не се прилагат никакви други допустими отклонения, например определените в хармонизираните стандарти или в който и да е друг измервателен метод.

Таблица 10

Контролни допустими отклонения за измерените параметри

Параметри	Контролни допустими отклонения
Издръжливост на батерията за един цикъл (END _{device} [h])	Определената стойност ⁽⁴⁾ не трябва да бъде по-ниска с повече от 3 % от обявената стойност.
Издръжливост на батерията в цикли — настройки по подразбиране [цикли]	Определената стойност ⁽⁴⁾ не трябва да бъде по-ниска с повече от 20 цикъла от обявената стойност.
Обявен капацитет на батерията (C _{rated} [mAh])	Определената стойност ⁽⁴⁾ не трябва да бъде по-висока с повече от 10 % от обявената стойност.
Номинално напрежение [V]	Определената стойност ⁽⁴⁾ не трябва да бъде по-висока с повече от 2 % от обявената стойност.
крайно напрежение при изпитване за издръжливост на батерията в цикли [V]	Определената стойност ⁽⁴⁾ не трябва да бъде по-висока с повече от 2 % от обявената стойност.
Индекс за ремонтпригодност (R)	Определената стойност не трябва да бъде по-ниска с повече от 4 % от обявената стойност.

⁽⁴⁾ Когато се изпитват три допълнителни екземпляра съгласно точка 4, четвърта алинея, определената стойност е средноаритметичното от стойностите, определени за тези три допълнителни екземпляра.

Таблица 11

Проценти на успеваемост за устойчивост на случайни изпускания

Параметри	Допустими отклонения от процента на успеваемост
устойчивост при случайно изпускане	Определената стойност, съответстваща на обявената стойност, трябва да бъде постигната от най-малко 80 % от изпитваните устройства.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/1670 НА КОМИСИЯТА**от 16 юни 2023 година****за определяне на изискванията за екопроектиране на смартфони, мобилни телефони различни от смартфони, безжични телефони и таблети съгласно Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на Регламент (ЕС) 2023/826 на Комисията****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екопроектиране към продукти, свързани с енергопотреблението ⁽¹⁾, и по специално член 15, параграф 1 от нея,

като има предвид, че:

- (1) Съгласно Директива 2009/125/ЕО Комисията трябва да определя изисквания за екопроектиране на продукти, свързани с енергопотреблението, които имат значителен обем на продажби и търговия в Съюза, значително въздействие върху околната среда и значителен потенциал за подобряване на това въздействие чрез съответно проектиране, без това да води до прекомерни разходи.
- (2) Комисията проведе предварително проучване за анализ на техническите, екологичните и икономическите аспекти на мобилните телефони, безжичните телефони и таблетите. Проучването беше проведено съвместно със заинтересовани лица и страни от Съюза и трети държави, а до резултатите беше осигурен публичен достъп.
- (3) Рязкото нарастване на търсенето на смартфони и таблети, съчетано с увеличените им функционални възможности, доведе до увеличаване на потребяването на енергия и материали, необходими за производството на тези устройства на пазара на ЕС, придружено от увеличаване на свързаното с тях въздействие върху околната среда. Освен това устройствата често се заменят преждевременно от потребителите, а в края на полезния им експлоатационен срок не се използват или рециклират в достатъчна степен, което води до разхищение на ресурси. В този контекст подготовителното проучване определи екологичните аспекти, които трябва да бъдат разглеждани в настоящия регламент. Тези аспекти се отнасят главно до ефективността на ресурсите и включват избягване на преждевременното овехтяване, ремонтпригодност, надеждност на продуктите и техните ключови компоненти като батерии и дисплей, възможност за многократна употреба и рециклиране.
- (4) Изискванията за ефективността на използване на ресурсите по отношение на мобилните телефони, безжичните телефони и таблетите в целия Съюз следва да бъдат хармонизирани чрез изискванията за екопроектиране, за да може вътрешният пазар да функционира по-добре и с цел подобряване на екологичните характеристики на тези продукти. Като се има предвид тази цел, както и екологичните аспекти, които трябва да бъдат разглеждани, подготовителното проучване показва, че изискванията за екопроектиране следва да се отнасят до проектирането за надеждност, включително устойчивост при случайно изпускане, устойчивост на надраскване, защита от прах и вода и дълготрайност на батерията, до възможността за разглобяване и ремонт, до наличието на актуализации на версиите на операционната система, до изтриването на данни и прехвърлянето на функционални възможности след употреба, до предоставянето на подходяща информация за потребителите, сервизите и рециклиращите предприятия, както и до издръжливостта на батерията.
- (5) За да се гарантира, че устройствата могат да бъдат поправяни ефективно, професионалните сервизи или крайните потребители следва да разполагат с набор от резервни части. Тези резервни части следва, независимо от това дали са нови или употребявани, да водят до подобряване или възстановяване на функционалните възможности на устройството, в което се монтират.
- (6) За да се гарантира, че устройствата могат да бъдат поправяни ефективно, цената на резервните части следва да бъде адекватна и да не възпира ремонта. За да се създаде прозрачност и да се стимулира определянето на адекватни цени, ориентировъчната цена преди данъчно облагане за резервните части, предоставяни съгласно настоящия регламент, следва да бъде достъпна на уебсайт със свободен достъп.

⁽¹⁾ ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10.

- (7) Понастоящем за собствениците на мобилни телефони, включително смартфони и планшети, не е възможно или е изключително трудно да променят операционната система на своето устройство, която се избира и поддържа от производителя чрез редовни актуализации. Такива актуализации обикновено водят до създаването на редица основни и неосновни версии. Актуализациите могат да се използват за гарантиране на непрекъснатата сигурност на дадено устройство, за коригиране на грешки в операционната система или за предлагане на нови функционални възможности на потребителите. Те могат да бъдат предлагани доброволно или може да се изисква от правото на Съюза да бъдат предлагани. Следователно, за да се подобри надеждността на устройствата, е необходимо да се гарантира, че ползвателите продължават да получават такива актуализации за минимален период от време и безплатно, включително за период, след като производителят спре да продава съответния модел на продукта. Такива актуализации следва да се предлагат или като актуализации на последната налична версия на операционната система, която трябва да може да се инсталира на устройството, или като актуализации на версията на операционната система, която е била инсталирана на модела на продукта към момента на края на предоставянето на пазара, или на последващи версии.
- (8) Изискването за функционална възможност за сигурно изтриване на ключа за криптиране може да бъде изпълнено чрез технически решения, като например, но не само, функционална възможност, внедрена в програмното осигуряване на производителя (фърмуера), обикновено в програмата за зареждане на ОС, в софтуера, включен в самостоятелно стартираща среда, или в софтуера, който може да се инсталира в поддържаните операционни системи, предоставени с продукта.
- (9) Общото потребление на енергия от първични енергоизточници от инсталираните в ЕС-27 на мобилни телефони, безжични телефони и планшети през 2020 г. за целия им жизнен цикъл е 39,5 TWh (от които 28,5 TWh за смартфони, 1,6 TWh за мобилни телефони, различни от смартфони, 1,8 TWh за безжични телефони и 7,6 TWh за планшети), което включва значителен дял енергия от първични енергоизточници при производството извън ЕС-27. От тези 39,5 TWh дялът на потреблението на електроенергия — както за производство, така и за употреба — е 26,6 TWh (19,2 TWh, 0,9 TWh, 1,1 TWh и 5,4 TWh съответно за смартфони, мобилни телефони, различни от смартфони, безжични телефони и планшети). Без регулаторни мерки се очаква тези стойности да намалее леко до 39,3 TWh (29,3 TWh, 1,5 TWh, 1,4 TWh и 7,3 TWh съответно за смартфони, мобилни телефони, различни от смартфони, безжични телефони и планшети) енергия от първични енергоизточници през 2030 г. Очаква се комбинираното въздействие на настоящия регламент и Делегиран регламент (ЕС) 2023/1669 на Комисията ⁽²⁾ да ограничи тази стойност през 2030 г. до 25,4 TWh (18,2 TWh, 1,0 TWh, 1,1 TWh и 5,2 TWh съответно за смартфони, мобилни телефони, различни от смартфони, безжични телефони и планшети), като бъде спестено около 33 % от потреблението на енергията от първични енергоизточници от смартфони, мобилни телефони, различни от смартфони, безжични телефони и планшети в сравнение с това, което би се случило, ако не бъдат предприети никакви мерки.
- (10) Съответните продуктови параметри следва да се измерват, като се използват надеждни, точни и възпроизводими методи. Тези методи следва да са съобразени с общопризнатите съвременни измервателни методи, включително и с хармонизирани стандарти, когато такива съществуват, приети от европейските органи по стандартизация, посочени в приложение I към Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾.
- (11) В съответствие с член 8 от Директива 2009/125/ЕО в настоящият регламент следва да са определени приложимите процедури за оценяване на съответствието.
- (12) С цел да се улеснят проверките за съответствие, производителите, вносителите или упълномощените представители следва да предоставят информация в техническата документация, посочена в приложения IV и V към Директива 2009/125/ЕО, доколкото тази информация се отнася до изискванията, определени в настоящия регламент.
- (13) За целите на надзора на пазара на производителите, вносителите или упълномощените представители следва да бъде разрешено да се позовават на продуктовата база данни, ако техническата документация съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2023/1669 съдържа същата информация.

⁽²⁾ Делегиран регламент (ЕС) 2023/1669 на Комисията от 16 юни 2023 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетане на смартфони и планшети (вж. страница 9 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно европейската стандартизация, за изменение на директиви 89/686/ЕИО и 93/15/ЕИО на Съвета и на директиви 94/9/ЕО, 94/25/ЕО, 95/16/ЕО, 97/23/ЕО, 98/34/ЕО, 2004/22/ЕО, 2007/23/ЕО, 2009/23/ЕО и 2009/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Решение 87/95/ЕИО на Съвета и на Решение № 1673/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 12).

- (14) За да се защитят потребителите и да се избегне заобикалянето на правилата, установени в настоящия регламент, продуктите, които автоматично променят експлоатационните си показатели в условия на изпитване, с цел подобряване на обявените параметри, следва да бъдат забранени.
- (15) В допълнение към правно обвързващите изисквания, определени в настоящия регламент, следва да се определят базови стойности за сравнение за най-добрите налични технологии, за да се направи информацията за екологичните показатели на продуктите през целия им жизнен цикъл, която е обект на настоящия регламент, широко разпространена и леснодостъпна в съответствие с част 3, точка 2 от приложение I към Директива 2009/125/ЕО.
- (16) При прегледа на настоящия регламент следва да се извърши оценка на пригодността и ефективността на неговите разпоредби за постигането на целите му. Времето за извършване на прегледа следва да отчети, наред с други фактори, дали всички разпоредби са били приложени и дали оказват въздействие върху пазара.
- (17) Регламент (ЕС) 2023/826 на Комисията ⁽⁴⁾ следва да бъде изменен, за да се изключат безжичните телефони от неговия обхват, с цел да се предотврати припокриване със същите продукти в обхвата на настоящия регламент.
- (18) Началото на прилагането на изискванията за екопроектиране следва да бъде 21 месеца след влизането в сила на настоящия регламент, за да се даде на производителите достатъчно време да преработят своите продукти, предмет на настоящия регламент.
- (19) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на комитета, учреден по силата на член 19, параграф 1 от Директива 2009/125/ЕО,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет и обхват

1. С настоящия регламент се определят изисквания за екопроектиране за пускането на пазара на смартфони, други мобилни телефони, безжични телефони и таблети.
2. Настоящият регламент не се прилага за следните продукти:
 - а) мобилни телефони и таблети с гъвкав основен екран, който потребителят може да разгъва и навива частично или изцяло;
 - б) смартфони за комуникация с висока степен на сигурност.

Член 2

Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:
 - 1) „мобилен телефон“ означава безжично носимо електронно устройство, което има следните характеристики:
 - а) предназначено е за гласова комуникация на далечни разстояния чрез клетъчна далекосъобщителна мрежа или спътникова далекосъобщителна мрежа, която изисква SIM карта, eSIM или подобно средство за разпознаване на свързаните страни;
 - б) предназначено е за използване в режим на батерийно захранване, а свързването към електрическата мрежа чрез външно захранване и/или безконтактно прехвърляне на енергия е главно за целите на зареждането на батерията;
 - в) не е предназначено за носене на китката.

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) 2023/826 на Комисията от 17 април 2023 година за определяне на изискванията за екопроектиране към електрическото и електронното битово и офис оборудване във връзка с консумацията му на електроенергия в режим „изключен“, режим „в готовност“ и мрежови режим на готовност в съответствие с Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 1275/2008 и (ЕО) № 107/2009 на Комисията (ОВ L 103, 18.4.2023 г., стр. 29).

- 2) „смартфон“ означава мобилен телефон, който има следните характеристики:
 - а) характеризира се с безжична мрежова връзка, мобилно използване на интернет услуги, операционна система, оптимизирана за носими устройства, и възможност за приемане на оригинални софтуерни приложения и софтуерни приложения на трети страни;
 - б) има вграден сензорен екран с размер на диагонала на видимата площ 10,16 сантиметра (4,0 инча) или повече, но по-малък от 17,78 сантиметра (7,0 инча);
 - в) когато устройството има сгъваем екран или има повече от един екран, поне един от екраните в диапазона на размерите в отворено или затворено състояние.
- 3) „смартфон за комуникация с висока степен на сигурност“ означава смартфон, който има следните характеристики:
 - а) той е акредитиран или по друг начин одобрен от определения орган в държава членка или е в процес на акредитация или друго одобрение да предава, обработва или запамятава класифицирана информация;
 - б) предназначен е само за професионални потребители;
 - в) той е в състояние да открива физическо проникване в апаратната част, включително има поне контролен модул за откриване на проникване, съответно окабеляване, схема върху гъвкава печатна платка за защита от пробиване със свредла, интегрирана в корпуса на устройството, и затворени контури за откриване на вмешателство разположени върху основната печатна платка.
- 4) „професионален потребител“ означава всяко физическо или юридическо лице, на което даден продукт е бил предоставен за използване в хода на промишлените или професионалните му дейности;
- 5) „безжичен телефон“ означава безжично носимо електронно устройство, което има следните характеристики:
 - а) предназначено е за гласова комуникация на големи разстояния по наземна далекосъобщителна мрежа;
 - б) свързано е с базова станция чрез радиоинтерфейс;
 - в) предназначено е за използване в режим на батерийно захранване, а свързването към електрическата мрежа чрез външно захранване е главно за целите на зареждането на батерията;
- 6) „базова станция“ означава устройство, което действа като мост между мрежовата връзка (телефонна или интернет връзка) и една или повече безжични телефонни слушалки, но не осигурява функционални възможности на маршрутизатор за други устройства. Базовата станция обикновено осигурява също така вградена зарядна поставка за презареждане на слушалката;
- 7) „зарядна поставка“ означава устройство, което действа като зарядно устройство за една единствена безжична телефонна слушалка, но не осигурява функционални възможности за мрежова връзка;
- 8) „таблет“ означава устройство, което е проектирано с цел преносимост и има следните характеристики:
 - а) има вграден чувствителен на допир екран с диагонал на видимата площ, по-голям или равен на 17,78 сантиметра (7,0 инча) и по-малък от 44,20 сантиметра (17,4 инча);
 - б) няма вградена, физически прикрепена клавиатура в конфигурацията, в която е проектирано;
 - в) разчита предимно на безжична мрежова връзка;
 - г) захранва се от вътрешна батерия и не е предназначено да работи без батерия;
 - д) пуска се на пазара с операционна система, предназначена за мобилни платформи, идентични или аналогични на смартфоните;
- 9) „идентификатор на модела“ означава код, обикновено буквено-цифров, който разграничава конкретен модел продукт от други модели със същата търговска марка или със същото наименование на производител, вносител или упълномощен представител;
- 10) „продуктова база данни“ означава съвкупност от данни относно продукти, която е систематизирана и се състои от насочена към клиентите публична част, в която информацията за отделните параметри на продуктите е достъпна по електронен път, чрез портал за достъп онлайн, както и част за съответствие, за която има ясно установени изисквания по отношение на достъпа и сигурността както е определено в Регламент (ЕС) 2017/1369;

- 11) „еквивалентен модел“ означава модел, който има същите технически характеристики от значение за техническата информация, която трябва да бъде предоставена, но който е пуснат на пазара или въведен в експлоатация от същия производител, вносител или упълномощен представител като друг модел с различен идентификатор на модела.
2. За целите на приложения II—V важат определенията, дадени в приложение I.

Член 3

Изисквания за екопроектиране

Изискванията за екопроектиране, посочени в приложение II, се прилагат считано от датите, посочени в него.

Член 4

Оценка на съответствието

1. Процедурата за оценяване на съответствието, посочена в член 8 от Директива 2009/125/ЕО, трябва да бъде системата за вътрешен проектен контрол, предвидена в приложение IV към същата директива, или управленската система, определена в приложение V към същата директива.
2. За целите на оценяването на съответствието съгласно член 8, параграф 2 от Директива 2009/125/ЕО техническата документация трябва да съдържа копие от продуктовата информация, предоставяна в съответствие с приложение II, както и подробностите и резултатите от изчисленията, определени в приложение III към настоящия регламент.
3. Когато информацията, съдържаща се в техническата документация за конкретен модел, е получена:
 - а) от модел, който има същите технически характеристики, по отношение на техническата информация, която трябва да бъде предоставена, но е произведен от друг производител, или
 - б) чрез изчисляване въз основа на проекта или екстраполация въз основа на друг модел от същия или от друг производител, или и по двата начина,

техническата документация включва подробностите за такова изчисление, оценката, направена от производителя за проверка на точността на изчислението, и ако е целесъобразно, декларация за еднаквост между моделите на различните производители.

Техническата документация включва списък на всички еквивалентни модели, включително на идентификаторите на моделите.

4. Техническата документация включва и информацията по реда и съгласно определеното в приложение VI към Делегиран регламент (ЕС) 2023/1669. За целите на надзора на пазара производителите, вносителите или упълномощените представители могат, без да се засяга приложение IV, точка 2, буква ж) към Директива 2009/125/ЕО, да препращат към техническата документация, качена в продуктовата база данни, която съдържа същата информация, като информацията, предвидена в Делегиран регламент (ЕС) 2023/1669.

Член 5

Процедура за проверка за целите на надзора на пазара

Държавите членки прилагат процедурата за проверка, определена в приложение IV към настоящия регламент, когато извършват проверките по надзора на пазара съгласно член 3, параграф 2 от Директива 2009/125/ЕО.

Член 6

Заобикаляне

1. Производителите, вносителите или упълномощените представители не пускат на пазара продукти, проектирани да променят своето поведение или свойства, когато се изпитват от органите на държавите членки, извършващи проверки на съответствието на продуктите, с цел да се постигне по-благоприятен резултат за някоя от обявените стойности на параметрите, обхванати от изискванията за екопроектиране, включени в настоящия регламент, действащи към момента на пускането на продуктите на пазара.

Това включва, но не се ограничава до продукти, проектирани така, че да могат да откриват, че са в процес на изпитване (например чрез разпознаване на условията на изпитване или на цикъла на изпитване) и автоматично да реагират чрез промяна на поведението или свойствата си, и продукти, които са предварително настроени да променят поведението или свойствата си по време на изпитването.

2. Производителите, вносителите или упълномощените представители не предписват инструкции за изпитване, специфични за момента, в който тези продукти се изпитват от органите на държавите членки, извършващи проверки на съответствието на продуктите, които променят поведението или свойствата на продуктите, за да се постигне по-благоприятен резултат за някоя от обявените стойности на параметрите, обхванати от изискванията за екопроектиране, включени в настоящия регламент, действащи към момента на пускането на продуктите на пазара.

Това включва, но не се ограничава до предписване на ръчна промяна на подготвяния за изпитването продукт, която променя поведението или свойствата му от гледна точка на нормалната употреба от потребителя.

3. Производителите, вносителите или упълномощените представители не пускат на пазара продукти, проектирани да променят своето поведение или свойства в рамките на кратък период от време след пускане на продукта в експлоатация, което да води до влошаване на някоя от обявените стойности на параметрите, обхванати от изискванията за екопроектиране, включени в настоящия регламент, действащи към момента на пускането на продуктите на пазара.

Член 7

Базови стойности за сравнение

Ориентировъчните стойности за сравнение за наличните на пазара продукти и технологии с най-добри показатели към 20 септември 2023 г. са посочени в приложение V.

Член 8

Преглед

Комисията прави преглед на настоящия регламент, като отчита техническия напредък и представя резултатите от тази оценка, включително, ако е целесъобразно, проектопредложение за преработка, на консултативния форум, създаден по член 14, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета ^(*), до 20 септември 2027 г.

При прегледа се прави по-специално оценка на:

- а) необходимостта от преразглеждане на обхвата на настоящия регламент, за да се отрази развитието на пазара;
- б) целесъобразността на включването на интелигентните устройства за носене на китката в обхвата на настоящия регламент и на определянето на общи и специфични изисквания за тях;
- в) целесъобразността на определянето на специфични изисквания за екопроектиране по отношение на устойчивостта на таблетите при случайно изпускане;
- г) целесъобразността на повишаването на строгостта на изискването за издръжливост на батерията в цикли;
- д) целесъобразността на определянето на стандартизирана батерия, която да може да се използва взаимозаменяемо в редица мобилни телефони и планшети;

^(*) Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2017 година за определяне на нормативна рамка за енергийно етиктиране и за отмяна на Директива 2010/30/ЕС (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 1).

- е) необходимостта от определяне на изисквания, които позволяват или подобряват ремонта и подобряването с използвани резервни части и/или резервни части от трети страни;
- ж) необходимостта от преразглеждане или разширяване на списъка на резервните части, на наличността на резервни части по целеви групи, включително професионални сервиси и крайни потребители, и на информацията за ремонт, за които са определени изисквания;
- з) включването на допълнителни химични елементи в изискванията за информация в приложение II;
- и) необходимостта от включване на изисквания за надеждност, свързани със съгваемите устройства;
- й) целесъобразността на налагането на изисквания за съдържанието на рециклирани материали.
- к) целесъобразността на налагането на допълнителни изисквания за информация относно цените на резервните части;
- л) възможността производителите да направят данните за триизмерно отпечатване на пластмасови компоненти (напр. капак на отделението за батерии, бутони и др.) публично достъпни на уебсайт със свободен достъп, или като допълнение към задължението си за предоставяне на тези резервни части на професионалните сервиси или крайните потребители, или като средство за изпълнение на това задължение;
- м) целесъобразността на забраната на серийното номериране на части;
- н) целесъобразността на изискванията по отношение на актуализациите на функционалните възможности на операционната система;
- о) целесъобразността на изключенията за съгваеми устройства;
- п) целесъобразността на задаването на изисквания за екопроектиране за мобилни телефони с гъвкав основен екран, който потребителят може да развива и навива частично или напълно;
- р) целесъобразността на удължаването на периодите на наличност на актуализации на операционната система;
- с) целесъобразността на удължаването на периода на наличност на резервни части.

Член 9

Изменение на Регламент (ЕС) 2023/826

Регламент (ЕС) 2023/826 се изменя, както следва:

В приложение II, точка 3 вписването „и друго оборудване за целите на записване или възпроизвеждане на звук или изображение, включително на сигнали или други технологии за разпространение на звук и изображение, различни от далекосъобщителните технологии, но с изключение на електронните екрани, обхванати от Регламент (ЕС) 2019/2021, и проекторите с механизми за смяна на лещите с други с различно фокусно разстояние“ се заменя със следното:

„друго оборудване за целите на записване или възпроизвеждане на звук или изображение, включително на сигнали или други технологии за разпространение на звук и изображение, различни от далекосъобщителните технологии, но с изключение на електронните екрани, обхванати от Регламент (ЕС) 2019/2021, безжичните телефони, обхванати от Регламент (ЕС) 2023/1669, и проекторите с механизми за смяна на лещите с други с различно фокусно разстояние.“

Член 10

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Той се прилага от 20 юни 2025 г. Член 6 се прилага от 20 септември 2023 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 16 юни 2023 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Определения, приложими за приложенията

- 1) „мрежови режим „в готовност“ означава мрежови режим на готовност по смисъла на член 2, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2023/826;
- 2) „ P_n “ е консумацията на енергия в мрежови режим „в готовност“, изразена във ватове и закръглена до втория знак след десетичната запетая;
- 3) „резервна част“ означава отделна част, която може да замени част със същата или аналогична функция в мобилен телефон, безжичен телефон или таблет. Функционалната възможност на мобилния телефон, безжичния телефон или таблета се възстановява или подобрява, когато частта се замени с резервна част. За резервни части могат да се използват вече използвани части;
- 4) „серийна част“ означава част, която има уникален код, съвместим с отделна единица от устройство, и чиято замяна с резервна част изисква съвояване на тази резервна част с устройството посредством софтуерен код, за да се гарантират пълните функционални възможности на резервната част и устройството;
- 5) „професионален сервиз“ означава оператор или предприятие, който (което) предоставя услуги за ремонт и професионално техническо обслужване на мобилни телефони, безжични телефони или планшети, като услуга или с цел последваща препродажба на ремонтираното устройство;
- 6) „крепежен елемент“ означава механично устройство или вещество, което механично, магнитно или по друг начин свързва или закрепва два или повече предмета, части или детайли. Механично устройство, което освен това изпълнява електрическа функция, също се счита за крепежен елемент;
- 7) „необходим крепежен елемент“ означава всеки крепежен елемент, който трябва да бъде разглобен в съответствие с инструкциите за ремонт, предоставени от производителите, вносителите или упълномощените представители, за да се получи достъп до част, която трябва да бъде заменена с резервна част;
- 8) „крепежен елемент за многократна употреба“ означава крепежен елемент, който може да бъде изцяло повторно използван със същата цел при повторното сглобяване и който не уврежда нито продукта, нито самия крепежен елемент по време на процеса на разглобяване или повторно сглобяване по начин, който прави невъзможно многократната му повторна употреба;
- 9) „повторно доставен крепежен елемент“ означава демонтируем крепежен елемент, доставян без допълнителни разходи с резервната част, която трябва да се свърже или закрепи; лепилата се считат за повторно доставяни крепежни елементи, ако се доставят заедно с резервната част в количество, което е достатъчно за повторното сглобяване, без допълнителни разходи.
- 10) „сменяем крепежен елемент“ означава крепежен елемент, който не може да се използва повторно, но чието отстраняване не уврежда продукта или не оставя следи, които не позволяват повторното му сглобяване;
- 11) „батерия“ означава всяка част, състояща се от един или няколко електрохимични елемента, включително, в зависимост от модела на продукта, електронна схема със свързани с батерията датчици за управление на батерията, корпус(и), гнездо за батерията, скоби, екраниращи компоненти, топлопроводящи материали и електрически връзки към други възли на устройството;
- 12) „заден капак“ или „модул със заден капак“ означава задната част на корпуса, включваща един или повече от следните елементи, според модела на продукта: рамката, слой на задния капак, прикрепен към основното тяло на задния капак, кондензатори на лещите на задната камера, печатни антени, скоби, екраниращи компоненти и уплътнения, електрически връзки към други възли на устройството и топлопроводящи материали;
- 13) „спомагателен микрофон“ означава микрофон, който не е от съществено значение за гласовите сигнали на потребителя, но осигурява вторични функции, като например, но не само, потушаване на околния шум;
- 14) „модул на предната камера“ означава всяка част, състояща се от една или няколко камери, насочени към потребителя на устройството, включително, в зависимост от модела на продукта:
 - а) компоненти на камерата и свързаните с нея датчици;
 - б) компоненти на фенерчето;
 - в) оптични компоненти;
 - г) механични компоненти, необходими за функции като стабилизиране на изображението и фокусиране;
 - д) корпус(и) на модула;
 - е) скоби;
 - ж) екраниращи компоненти;

- з) сигнални светлини;
 - и) спомагателни микрофони;
 - й) електрически връзки към други възли на устройството;
- 15) „модул на задната камера“ означава всяка част, състояща се от една или няколко камери, насочени назад от устройството, включително, в зависимост от модела на продукта:
- а) компоненти на камерата и свързаните с нея датчици;
 - б) компоненти на фенерчето;
 - в) оптични компоненти;
 - г) механични компоненти, необходими за функции като стабилизиране на изображението и фокусиране;
 - д) корпус(и) на модула;
 - е) скоби;
 - ж) екраниращи компоненти;
 - з) спомагателни микрофони;
 - и) електрически връзки към други възли на устройството;
- 16) „външен съединител за звука“ означава съединител за сигналите на звука, за свързване на слушалки, външни високоговорители или подобно звукотехническо устройство, включително, според модела на продукта, скоби, уплътнения и електрически връзки към други възли на устройството;
- 17) „порт за външно зареждане“ означава порт за кабелно зареждане на батерията, който може да се използва и за обмен на данни и обратно зареждане на друго устройство, състоящ се от гнездо USB-C и съответен корпус и включващ, в зависимост от модела на продукта, скоби, уплътнения и електрически връзки към други възли на устройството;
- 18) „механичен бутон“ означава механичен прекъсвач или слобка от механични прекъсвачи, които могат да бъдат натиснати, или плъзгащ се бутон, който може да бъде механично преместван, за да се включват или изключват функции като сила на звука, задействане на камерата или включване или изключване на устройството, включително, според модела на продукта, скоби, уплътнения и електрически връзки към други възли на устройството;
- 19) „основен(и) микрофон(и)“ означава микрофонът(ите), предназначен(и) за гласовите сигнали на потребителя, включително, в зависимост от модела на продукта, уплътнения и електрически връзки към други възли на устройството;
- 20) „говорител“ означава всички високоговорители и механични части за произвеждане на звук, включително, в зависимост от модела на продукта, корпус(и) на модула, уплътнения и електрически връзки към други възли на устройството;
- 21) „шарнирна слобка“ означава част, която позволява сгъване на устройството при запазване на неговата работоспособност, включително, когато има, корпуси на модули;
- 22) „механизъм за сгъване на екрана“ означава част, която позволява сгъване на устройството, включително на неговия екран, при запазване на неговата работоспособност;
- 23) „зарядно устройство“ означава външно захранващо устройство за зареждане на батерията и подаване на електроенергия към захранван от батерия мобилен телефон, безжичен телефон или таблет;
- 24) „гнездо за SIM карта и за карта памет“ означава подвижно гнездо за сменяема SIM карта или карта памет;
- 25) „модул на екрана“ означава модулът на екрана и, когато е приложимо, модулът на АЦП на предния панел за сензорната функция, включително, според съответния модел на продукта:
- а) заден панел;
 - б) екраниращ елемент;
 - в) рамка на екрана;
 - г) блокове за подсвет;
 - д) електронни схеми, включително:
 - и) драйверна схема за екрана, но без функционалните възможности на основния графичен процесор;

- ii) контролни модули за редове и колони;
 - iii) схема за сензорни сигнали;
 - iv) електрически връзки към други възли на устройството;
- 26) „защитно фолио за сгъваем екран“ означава защитен слой, предназначен за закрепване към екрана на сгъваемо устройство с цел повишаване на надеждността и намаляване на механичното износване на повърхността на екрана;
 - 27) „уебсайт със свободен достъп“ означава уебсайт, до който може да се получи достъп, без да е необходимо да се плаща или да се предоставя лична информация, включително адрес на електронна поща или телефонен номер;
 - 28) „анализ на неизправността“ означава процес на събиране и анализиране на данни с цел откриване на частта на мобилен телефон, безжичен телефон или таблет, която причинява неизправност;
 - 29) „отделен защитен калъф“ означава защитен калъф, който може да се доставя с мобилен телефон, безжичен телефон или таблет, но не служи като задължителна част от корпуса и не се счита за неразделна част от продукта;
 - 30) „криптиране“ означава (обратно) преобразуване на данни с помощта на криптографски алгоритъм, за да се получи шифров текст, а именно да се скрие информационното съдържание на данните;
 - 31) „ключ“ означава последователност от символи, която управлява действието на криптографско преобразуване (напр. шифриране, дешифриране);
 - 32) „разглобяване“ означава процес, чрез който даден продукт се разглобява на части и/или компоненти по такъв начин, че впоследствие може да бъде отново сглобен и да работи;
 - 33) „операционна система“ означава обичайният вид предварително инсталиран софтуер, който управлява изпълнението на програмите и който може да предоставя услуги като разпределение на ресурсите, планиране, управление на входовете и изходите и управление на данните; обикновено подлежи на редовни актуализации, водещи до създаването на редица основни и неосновни версии; тя включва всички предварително инсталирани софтуерни приложения, които потребителят не може да деинсталира;
 - 34) „актуализация на защитата“ означава актуализация на операционната система, включително софтуерни поправки за защита, ако са приложими за дадено устройство, чиято основна цел е да се осигури повишена защита на устройството;
 - 35) „коригираща актуализация“ означава актуализация на операционната система, включително коригиращи поправки, чиято цел е да осигури корекции на грешки или неизправности в операционната система;
 - 36) „актуализация на функционалните възможности“ означава актуализация на операционна система, чиято основна цел е внедряването на нови функционални възможности;
 - 37) „обявен капацитет“ означава количеството електричество, обявено от производителя, което дадена батерия може да отдава в продължение на 5 часа, когато се измерва при определени условия, изразено в милиамперчасове (mAh);
 - 38) „издръжливост на батерията в цикли“ означава броят на циклите на зареждане/разреждане, на които батерията може да издържи, докато използваемият ѝ електрически капацитет достигне 80 % от обявения ѝ капацитет, изразена в цикли;
 - 39) „степен на зареждане“ означава разполагаемият капацитет в дадена батерия, изразен като процент от обявения капацитет;
 - 40) „състояние на изправност“ означава показател за общото състояние на презаредима батерия и нейната способност да осигури определените експлоатационни характеристики в сравнение с първоначалното ѝ състояние, изразено като остатъчния капацитет на пълен заряд отнесен към обявения капацитет в %;
 - 41) „система за управление на батерията“ означава електронно устройство, което контролира или управлява електрическите и топлинните функции на батерията, управлява и запамята данните за параметрите за записване на датата на производство на батерията, датата на първото използване на батерията, броя на циклите на зареждане/разреждане и състоянието на изправност на батерията и което се свързва с продукта, в който е вградена батерията;
 - 42) „остатъчен капацитет“ на батерията означава капацитетът, при който батерията поддържа нормална максимална производителност и който се измерва спрямо момента, когато продуктът е бил нов;
 - 43) „интелигентно зареждане“ означава адаптираща се характеристика на зареждане на батерията, основана на алгоритми, които се учат от потребителското поведение, за да оптимизират характеристиката на зареждане по отношение на намаляване на ефектите, ограничаващи експлоатационния срок на батерията;

- 44) „ R_{rec} “ означава коефициент на рециклиране, изразен в %;
- 45) „степен на защита от проникване“ означава степента на защита, осигурена от даден корпус, от проникване на твърди чужди тела и/или от проникване на вода, измерена чрез стандартизирани методи за изпитване и изразена със система за кодиране, за да се посочи степента на тази защита;
- 46) „дата на пускане на пазара“ означава датата на пускане на пазара на първата единица от даден модел продукт;
- 47) „дата на прекратяване на пускането на пазара“ означава датата на пускане на пазара на последната единица от даден модел продукт;
- 48) „защитено изтриване на криптографския ключ“ означава ефективно изтриване на криптографския ключ, използван за криптиране и декриптиране на данни, като ключът се презаписва изцяло по такъв начин, че достъпът до първоначалния ключ или части от него става невъзможен;
- 49) „инструмент, обект на индустриална собственост“ означава инструмент, който не може да бъде закупен от масовия потребител или за който действащите патенти не могат да бъдат лицензирани при справедливи, логични и недискриминационни условия;
- 50) „основни инструменти“ означава отвертка за глави с прорез (шлиц), отвертка за винтове с кръстообразен прорез, отвертка за глави със звездообразно гнездо, ключ за шестстенно гнездо, комбиниран гаечен ключ (обикновен + звезда), универсални клещи, универсални клещи за заголване на кабели и запресване на кабелни обувки, плоски клещи с полукръгли челюсти, клещи секачки, тръбни клещи, клещи „чираци“, лост за отваряне, пинцети, лупа, лостов шифт и пластина (перо) за отваряне;
- 51) „наличен в търговската мрежа инструмент“ означава инструмент, който може да бъде закупен от масовия потребител и не е нито основен, нито инструмент, обект на индустриална собственост;
- 52) „еквивалентна на производствената среда“ означава среда, която е сравнима със средата, в която е произведен даден продукт;
- 53) „среда на използване“ означава среда, в която продуктът се използва;
- 54) „условия на работилница“ означава среда, която не е нито среда за използване, нито еквивалентна на производствената среда, и в която машините и/или инструментите се използват при контролирани условия, подходящи за ремонтните дейности;
- 55) „общопрактикуващ“ означава лице, което има общи познания за основните техники за ремонт и предпазни мерки за безопасност;
- 56) „непрофесионалист“ означава лице, което няма специфичен опит в областта на ремонта или свързана с него квалификация;
- 57) „обявени стойности“ означава стойностите, предоставени от производителя, вносителя или упълномощения представител за обявените, изчислени или измерени технически параметри в съответствие с член 4 за целите на проверката на съответствието от страна на органите на държавите членки.
- 58) „напълно разгънато състояние“ означава състояние на устройството, при което подвижните части, предназначени за използване, като екрани и клавиатури, са разгънати, отворени или по подобен начин разгънати, така че да се увеличи максимално проектираната площ от дължината, умножена по широчината.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Изисквания за екопроектиране

A. МОБИЛНИ ТЕЛЕФОНИ, РАЗЛИЧНИ ОТ СМАРТФОНИ

1. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЕФЕКТИВНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕСУРСИТЕ

1.1. Проект за ремонт и повторно използване

1) Наличие на резервни части:

а) От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят на професионалните сервиси най-малко следните резервни части, включително необходимите крепежни елементи, ако не са за многократна употреба, най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара, когато те са налични:

- i) батерия или батерии;
- ii) модул на предната камера;
- iii) модул на задната камера;
- iv) външен(и) съединител(и) за звука;
- v) порт(ове) за външно зареждане;
- vi) механичен(ни) бутон(и);
- vii) основен(и) микрофон(и);
- viii) говорител(и);
- ix) шарнирна сглобка;
- x) механизъм за сгъване на екрана.

б) Резервните части, за които се отнасят букви а) и в), не трябва да бъдат комплекти, включващи повече от един от изброените видове резервни части, при следните изключения:

- i) микрофоните могат да бъдат част от високоговорител или порт за външно зареждане;
- ii) външният(ите) съединител(и) за звука може да се комбинира(т) като един и същи порт с порта(овете) за външно зареждане;
- iii) портът(овете) за външно зареждане може да се комбинира(т) като един и същи порт с външния(ите) съединител(и) за звука;
- iv) шарнирната сглобка може да е част от механизъм за сгъване на екрана;
- v) микрофонът, високоговорителят(ите), бутоните и външните съединители могат да се комбинират със сглобка от по-високо ниво, ако са изпълнени следните изисквания за надеждност:
 - бутонът за включване има дълготрайност в цикли на затваряне на контакта $\geq 225\,000$ цикъла;
 - бутонът за звук има дълготрайност в цикли на затваряне на контакта $\geq 100\,000$ цикъла;
 - съединителят за зареждане има дълготрайност в цикли на вкарване/изваждане $\geq 12\,000$ цикъла.

в) От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна:

i) производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят на професионалните сервиси и крайните потребители най-малко следните резервни части, включително необходимите крепежни елементи, ако не са за многократна употреба, най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара:

- а) батерия или батерии;
- б) заден капак или модул със заден капак, ако трябва да се свалят напълно за смяна на батерията;
- в) защитно фолио за сгъваем екран;
- г) модул на екрана;

- д) зарядно устройство, освен ако устройството е в съответствие с член 3, параграф 4 от Директива 2014/53/ЕС⁽¹⁾;
- е) гнездо за SIM карта и гнездо за карта памет, ако има външен процесор за гнездо за SIM карта или гнездо за карта памет.
- ii) производителите, вносителите или упълномощените представители могат да предоставят батерията или батериите, посочени в точка i), буква а), само на професионални сервизи, ако производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че са изпълнени следните изисквания:
- а) след 500 пълни цикъла на зареждане батерията има в напълно заредено състояние остатъчен капацитет най-малко 83 % от обявения капацитет;
- б) издръжливостта на батерията в цикли достига минимум 1 000 цикъла на пълно зареждане, а след 1 000 цикъла на пълно зареждане батерията има, в напълно заредено състояние, остатъчен капацитет поне 80 % от обявения капацитет;
- в) устройството отговаря на изискванията за IP67.
- г) От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, списъкът с резервните части, за които се отнасят букви а) и в), и процедурата за поръчването им следва да бъдат публично достъпни на уебсайта със свободен достъп на производителя, вносителя или упълномощения представител до края на периода на наличност на тези резервни части;
- 2) Достъп до информация за извършването на ремонт и техническо обслужване
- а) От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят на професионалните сервизи достъп до информацията за ремонта и техническото обслужване на частите, обхванати от точка 1, букви а) и в), най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара, при следните условия, освен ако тази информация е публично достъпна на свободно достъпния уебсайт на производителя, вносителя или упълномощения представител:
- а) на уебсайта на производителя, вносителя или упълномощения представител се посочва процесът, чрез който професионалните сервизи да се регистрират за достъп до информация; за да приемат такова искане, производителите, вносителите или упълномощените представители може единствено да изискат от професионалния сервиз да докаже, че:
- i) професионалният сервиз разполага с техническата компетентност да ремонтира мобилни телефони, различни от смартфони, и спазва приложимите правила за сервизи на електрическо оборудване в държавите членки, в които извършва дейността си. Позоваването на официална регистрационна система за професионални сервизи, където такава система съществува в засегнатите държави членки, се приема като доказателство за съответствие с тази подточка;
- ii) професионалният сервиз има сключена застраховка, покриваща отговорността, произтичаща от неговата дейност, независимо дали това се изисква от държавата членка;
- б) Производителите, вносителите или упълномощените представители приемат или отказват регистрация в рамките на 5 работни дни от датата на получаване на искането. В случай на отказ на заявителя се предоставя ясна обосновка, в която се посочват причините за това решение, което се отменя, ако същият професионален сервиз поиска да бъде регистриран с актуализирана информация, която отговаря на условията за предоставяне на достъп;
- в) Производителите, вносителите или упълномощените представители могат да налагат адекватни и пропорционални такси за достъпа до информацията за извършване на ремонт и техническо обслужване или за получаването на редовни актуализации на такава информация. Регистрацията сама по себе си е безплатна. Таксата се счита за адекватна, по-специално ако не обезсърчава достъпа, без да се отчита степента, в която професионалният сервиз използва информацията.
- г) След като бъде регистриран, професионалният сервиз получава до един работен ден след поискването достъп до информацията за извършване на ремонт и техническо обслужване. Информацията може да бъде предоставена за еквивалентен модел или за модел от същата продуктова група, ако е приложимо;

⁽¹⁾ Директива 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за хармонизирането на законодателствата на държавите членки във връзка с предоставянето на пазара на радиосъоръжения и за отмяна на Директива 1999/5/ЕО (ОВ L 153, 22.5.2014 г., стр. 62).

- д) Информацията за ремонта и техническото обслужване, посочена в буква а), е с необходимата степен на задълбоченост, за да може да се заменят частите, обхванати от точка 1, букви а) и в), и включва най-малко:
- i) еднозначна идентификация на продукта;
 - ii) схема на разглобяване или аксонометрично изображение в разглобен вид;
 - iii) схеми на опроводяването и електрическото свързване, според нуждите за анализ на неизправностите;
 - iv) схеми на електронните платки;
 - v) списък с необходимото оборудване за ремонт и изпитване;
 - vi) техническо ръководство с инструкции за ремонт, включително отбелязване на отделните стъпки;
 - vii) диагностична информация за неизправности и грешки (включително специфични кодове на производителя, ако има такива);
 - viii) информация за компонента и диагностиката (като минимални и максимални теоретични стойности за измерванията);
 - ix) инструкции за софтуера и програмното осигуряване на производителя (фърмуера), включително софтуер за инициализиране;
 - x) информация как да се извлекат записите за случаи на неизправности, запаметени в устройството, когато е приложимо, с изключение на лична информация, свързана например с потребителското поведение и местоположението;
 - xi) информация за достъпа до професионален ремонт, включително интернет страници, адреси и данни за контакт на професионалните сервиси, регистрирани в съответствие с точка 2, букви а) и б);
- е) Без да се засягат правата върху интелектуалната собственост, на трети страни се разрешава да използват и публикуват непроменена информация за извършване на ремонт и техническо обслужване, първоначално публикувана от производителя, вносителя или упълномощения представител и обхваната от буква д), след като производителят, вносителят или упълномощеният представител прекрати достъпа до тази информация след изтичане на периода на достъп до информацията за извършване на ремонт и техническо обслужване.
- б) От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, информацията за ремонта и техническото обслужване на частите, обхванати от точка 1, буква в), следва да е публично достъпна на уебсайта със свободен достъп на производителя, вносителя или упълномощения представител най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара. Тази информация е с необходимата степен на задълбоченост, която позволява замяната на частите, обхванати от точка 1, буква в);
- 3) Максимално време за доставка на резервни части
- а) производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че:
- i) през първите 5 години от периода, посочен в точка 1, букви а) и в), резервните части се доставят в срок от 5 работни дни след получаване на искането;
 - ii) през останалите 2 години от периода, посочен в точка 1, букви а) и в), резервните части се доставят в рамките на 10 работни дни след получаване на искането.
- б) В случай на резервни части, засегнати от точка 1, буква а), тяхната наличност може да бъде ограничена до професионалните сервиси, регистрирани в съответствие с точка 2, букви а) и б).
- 4) Информация за цената на резервните части.
- През посочения срок в точка 1, букви а) и в), производителите, вносителите или упълномощените представители посочват на уебсайта със свободен достъп на производителя, вносителя или упълномощения представител ориентировъчни максимални цени преди данъчно облагане поне в евро за резервните части, изброени в точка 1, букви а) и в), включително цената преди данъчно облагане на крепежните елементи и инструментите, ако се доставят заедно с резервната част.

5) Изисквания по отношение на разглобяването

Производителите, вносителите или упълномощените представители трябва да се съобразяват със следните изисквания по отношение на разглобяването:

а) От 20 юни 2025 г. производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че процесът на смяна на модула на екрана и на частите, посочени в точка 1, буква а), с изключение на батерията или батериите, отговаря на следните критерии:

- i) крепежните елементи трябва да са сменяеми, повторно доставяни или за многократна употреба;
- ii) процесът на смяна трябва да е осъществим поне по един от следните начини:
 - без инструмент, с инструмент или набор от инструменти, които се доставят с продукта или резервната част, или с основни инструменти;
 - с налични в търговската мрежа инструменти;
- iii) процесът на смяна трябва да може да се извършва най-малкото в условията на работилница;
- iv) процесът на смяна трябва да може да се извършва най-малкото от общопрактикуващ;

б) От 20 юни 2025 г. производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че процесът на смяна на частите, посочени в точка 1, буква в), с изключение на батерията или батериите, отговаря на следните критерии:

- i) крепежните елементи трябва да са сменяеми, повторно доставяни или за многократна употреба;
- ii) процесът на смяна трябва да е осъществим без инструмент, с инструмент или набор от инструменти, които се доставят с продукта или резервната част, или с основни инструменти;
- iii) процесът на смяна трябва да може да се извършва в среда на използване;
- iv) процесът на смяна трябва да може да се извършва от непрофесионалист.

в) От 20 юни 2025 година производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че процесът на смяна на батерията:

- i) отговаря на следните критерии:
 - крепежните елементи трябва да са повторно доставяни или за многократна употреба;
 - процесът на смяна трябва да е осъществим без инструмент, с инструмент или набор от инструменти, които се доставят с продукта или резервната част, или с основни инструменти;
 - процесът на смяна трябва да може да се извършва в среда на използване;
 - процесът на смяна трябва да може да се извършва от непрофесионалист.
- ii) или, като алтернатива на подточка i), гарантират, че:
 - процесът за смяна на батерията отговаря на критериите, посочени в буква а);
 - след 500 пълни цикъла на зареждане батерията в напълно заредено състояние има освен това остатъчен капацитет от най-малко 83 % от обявения капацитет;
 - издръжливостта на батерията в цикли достига минимум 1 000 цикъла на пълно зареждане, а след 1 000 цикъла на пълно зареждане батерията трябва освен това да има, в напълно заредено състояние, остатъчен капацитет поне 80 % от обявения капацитет;
 - устройството е най-малкото прахоустойчиво и защитено от потапяне във вода на дълбочина до един метър за минимум 30 минути.

б) Изисквания за подготовка за повторно използване

От 20 юни 2025 г. производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че устройствата включват софтуерна функция, която възстановява фабричните настройки на устройството и изтрива сигурно по подразбиране всичката лична информация включително, но не само адресната книга, текстовите съобщения, снимките, видеофайловете, настройките и историята на повикванията.

1.2. Проектиране с оглед на надеждността

От 20 юни 2025 г.:

- 1) Устойчивост при случайни изпускания: Производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че устройствата издържат 45 падания без защитно фолио или отделен защитен калъф — с изключение на сгъваемите мобилни телефони, различни от смартфоните, предназначени за използване със защитно фолио върху сгъваемия екран — без загуба на функционални възможности съгласно процедурата за изпитване, посочена в приложение III; сгъваемите мобилни телефони, различни от смартфоните, предназначени за използване със защитно фолио върху сгъваемия екран, трябва да издържат 35 падания в неразгънато състояние и 15 падания в разгънато състояние, без загуба на функционални възможности, като се следва процедурата за изпитване в приложение III и се изпитват със защитното фолио.
- 2) Устойчивост на надраскване: Производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че екранът на устройството отговаря на ниво на твърдост 4 по скалата на Моос, с изключение на сгъваемите мобилни телефони, различни от смартфони, предназначени за използване с прикрепено защитно фолио върху сгъваемия екран.
- 3) Защита от прах и вода: Производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че устройствата са защитени от проникване на твърди чужди тела с размер, по-голям от 1 милиметър, и от водни пръски.
- 4) Издръжливост на батерията в цикли: Производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че устройствата постигат най-малко 500 цикъла при 80 % остатъчен капацитет при изпитване в условия на зареждане, като скоростта на зареждане се ограничава от системата за управление на батерията, а не от възможностите на захранващия блок да подава енергия.
- 5) Управление на батерията:
 - i) производителите, вносителите или упълномощените представители трябва да включат избираема от потребителя функция за зареждане, която автоматично прекратява процеса на зареждане, когато батерията се зареди до 80 % от пълния ѝ капацитет. Когато тази функция е активирана, производителите, вносителите или упълномощените представители могат да осигурят възможност устройството периодично да зарежда напълно батерията, за да се запази способността за точно измерване на степента на зареждане на батерията. Потребителят трябва да бъде информиран автоматично, когато зарежда устройството за първи път или по време на процеса на инсталация, че експлоатационният срок на батерията може да бъде удължен, ако функцията е активирана и батерията редовно се зарежда само до 80 % от пълния си капацитет;
 - ii) производителите, вносителите или упълномощените представители осигуряват функция за управление на захранването, която по подразбиране гарантира, че след като батерията е напълно заредена, към нея не се подава допълнителна енергия за зареждане, освен ако нивото на зареждане не спадне под 95 % от максималния ѝ капацитет.
- 6) Актуализации на операционната система:
 - a) от датата на прекратяване на пускането на пазара до най-малко 5 години след тази дата производителите, вносителите или упълномощените представители, ако осигуряват актуализации на защитата, коригиращи актуализации или актуализации на функционалните възможности на операционната система, те предоставят тези актуализации безплатно за всички единични устройства от даден модел на продукт със същата операционна система;
 - b) изискването по буква а) се прилага както за актуализации на операционната система, предлагани доброволно от производители, вносители или упълномощени представители, така и за актуализации на операционната система, осигурявани с цел спазване на правото на Съюза;
 - v) актуализациите на защитата или коригиращите актуализации по буква а) трябва да бъдат на разположение на потребителя най-късно 4 месеца след публичното пускане на изходния програмен код на актуализация на основната операционна система или, ако изходният програмен код не е публично пуснат, след като доставчикът на операционната система или на друг продукт от същата марка публикува актуализация за същата операционна система;
 - г) актуализациите на функционалните възможности по буква а) трябва да бъдат на разположение на потребителя най-късно 6 месеца след публичното пускане на изходния програмен код на актуализация на основната операционна система или, ако изходният програмен код не е публично пуснат, след като доставчикът на операционната система или на друг продукт от същата марка публикува актуализация за същата операционна система;
 - д) актуализацията на операционната система може да съчетава актуализация на защитата, коригираща актуализация и актуализация на функционалните възможности.

1.3. Маркиране на пластмасови компоненти

От 20 юни 2025 г. пластмасовите компоненти, по-тежки от 50 g, се маркират, като се посочва видът на полимера със съответните стандартни символи или съкратени термини, поставени между препинателните знаци „>“ и „<“, както е посочено в съществуващите стандарти. Маркировката трябва да бъде четлива.

Пластмасовите компоненти се освобождават от изискванията за маркировка, ако са изпълнени следните условия:

- i) маркировката не е възможна поради формата или размера;
- ii) маркировката би въздействала върху експлоатационните показатели или функциите на пластмасовия компонент;
- iii) маркировката не е възможна по технически причини, свързани с метода на формоване.

За следните пластмасови компоненти не се изисква маркиране:

- i) опаковъчни, ленти, етикети и еластични обвивки;
- ii) проводници, кабели и съединители, гумени части и всякакви други компоненти, площта на повърхността на които не е достатъчна, за да се разположи маркировка с четлив размер;
- iii) монтирани в глобка печатни платки, платки от полиметилметакрилат (PMMA), оптични компоненти, компоненти за електростатични разряди; компоненти срещу електромагнитни смущения, високоговорители;
- iv) прозрачни части, когато маркировката би възпрепятствала функционирането на въпросната част.

1.4. Изисквания по отношение на възможността за рециклиране

От 20 юни 2025 г.:

- 1) Производителите, вносителите или техните упълномощени представители, без да се засягат разпоредбите на член 15, параграф 1 от Директива 2012/19/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, трябва да предоставят чрез уебсайт със свободен достъп информацията за разглобяването, която е необходима за получаване на достъп до компоненти на продуктите, посочени в точка 1 от приложение VII към Директива 2012/19/ЕС.
- 2) Посочената в точка 1 информация за разглобяването трябва да включва последователността от стъпки за разглобяване, както и инструментите или технологиите, необходими за достигането до целевите компоненти.
- 3) Посочената в точка 1 информация трябва да е достъпна в продължение на най-малко 15 години след пускането на пазара на последния екземпляр от даден модел продукт.

2. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

От 20 юни 2025 г.:

- 1) Производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят в техническата документация и правят публично достъпна на свободно достъпни уебсайтове на производителя, вносителя или упълномощения представител следната информация:
 - a) съвместимост със сменяеми карти памет, ако има такива;
 - b) ориентировъчен тегловен диапазон на следните суровини от критично значение и материали от значение за околната среда:
 - i) кобалт в батерията (тегловен диапазон: по-малко от 2 g, между 2 g и 5 g, над 5 g);
 - ii) тантал в кондензаторите (тегловен диапазон: по-малко от 0,05 g, между 0,05 g и 0,2 g, над 0,2 g);
 - iii) неодим във високоговорители, вибрационни двигатели и други магнити (тегловен диапазон: по-малко от 0,05 g, между 0,05 g и 0,2 g, над 0,2 g);
 - iv) злато във всички компоненти (тегловен диапазон: по-малко от 0,02 g, между 0,02 g и 0,1 g, над 0,1 g).
 - v) ориентировъчна стойност на коефициента на рециклиране R_{rec} ;

⁽²⁾ Директива 2012/19/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО) (ОВ L 197, 24.7.2012 г., стр. 38).

- г) ориентировъчен процент на рециклирано съдържание за продукта или за част от него, ако е приложимо; ако няма данни, за рециклираното съдържание следва да се отбележи „неизвестно“ или „няма“;
 - д) степен на защита от проникване в корпуса;
 - е) минимална издръжливост на батерията в цикли в брой цикли;
 - ж) в случай на съгъваеми устройства се посочва, че „Това устройство не е било подложено на изпитване за устойчивост на надраскване“.
- 2) Производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят инструкции за потребителя под формата на ръководство за потребителя на уебсайта със свободен достъп на производителя, вносителя или упълномощения представител. Тези инструкции трябва да включват указания за техническо обслужване на батерията, включително следното:
- i) въздействия върху експлоатационния срок на батерията, свързани с излагането на устройството на повишени температури, неоптимални последователности на зареждане, бързо зареждане и други известни неблагоприятни фактори;
 - ii) въздействието при изключване на радиовръзки, като например WiFi, Bluetooth, върху консумацията на енергия;
 - iii) информация за това дали устройството поддържа други функции, които удължават експлоатационния срок на батерията, като например интелигентно зареждане, и за това как се задействат тези функции или при какви условия работят най-добре.
- 3) Когато в опаковката не е включено зарядно устройство, инструкциите за потребителя по точка 2 трябва да включват следната информация: „По причини, свързани с околната среда, тази опаковка не включва зарядно устройство. Това устройство може да се захранва с повечето адаптери USB и кабел със съединител USB тип C.“

Б. СМАРТФОНИ

1. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЕФЕКТИВНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕСУРСИТЕ

1.1. Проект за ремонт и повторно използване

- 1) Наличие на резервни части
- а) От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят на професионалните сервизи най-малко следните резервни части, включително необходимите крепежни елементи, ако не са за многократна употреба, най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара, когато те са налични:
 - i) батерия или батерии;
 - ii) модул на предната камера;
 - iii) модул на задната камера;
 - iv) външен(и) съединител(и) за звука;
 - v) порт(ове) за външно зареждане;
 - vi) механичен(ни) бутон(и);
 - vii) основен(и) микрофон(и);
 - viii) говорител(и);
 - ix) шарнирна сглобка;
 - x) механизъм за сгъване на екрана.
 - б) Резервните части, за които се отнасят букви а) и в), не трябва да бъдат комплекти, включващи повече от един от изброените видове резервни части, при следните изключения:
 - i) микрофоните могат да бъдат част от високоговорител или порт за външно зареждане;
 - ii) външният(ите) съединител(и) за звука може да се комбинира(т) като един и същи порт с порта(овете) за външно зареждане;
 - iii) портът(овете) за външно зареждане може да се комбинира(т) като един и същи порт с външният(ите) съединител(и) за звука;
 - iv) шарнирната сглобка може да е част от механизъм за сгъване на екрана;

- v) микрофонът, високоговорителят(ите), бутоните и външните съединители могат да се комбинират със сглобка от по-високо ниво, ако са изпълнени следните изисквания за надеждност:
- устройството отговаря на изискванията на IP67;
 - бутонът за включване има дълготрайност на циклите на затваряне на контакта $\geq 225\ 000$ цикъла;
 - бутонът за звук има дълготрайност на циклите на затваряне на контакта $\geq 100\ 000$ цикъла;
 - съединителят за зареждане има дълготрайност на циклите на вкарване/изваждане $\geq 12\ 000$ цикъла.
- v) От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна:
- i) производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят на професионалните сервизи и крайните потребители най-малко следните резервни части, включително необходимите крепежни елементи, ако не са за многократна употреба, най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара:
- a) батерия или батерии;
 - b) заден капак или модул със заден капак, ако трябва да се свалят напълно за смяна на батерията;
 - v) защитно фолио за сгъваем екран;
 - г) модул на екрана;
 - д) зарядно устройство, освен ако устройството е в съответствие с член 3, параграф 4 от Директива 2014/53/ЕС;
 - e) гнездо за SIM карта и гнездо за карта памет, ако има външен процеп за гнездо за SIM карта или гнездо за карта памет.
- ii) производителите, вносителите или упълномощените представители могат да предоставят батерията или батериите, посочени в точка i), буква а), само на професионални сервизи, ако производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че са изпълнени следните изисквания:
- a) след 500 пълни цикъла на зареждане батерията има в напълно заредено състояние остатъчен капацитет най-малко 83 % от обявения капацитет;
 - b) издръжливостта на батерията в цикли достига минимум 1 000 цикъла на пълно зареждане, а след 1 000 цикъла на пълно зареждане батерията има, в напълно заредено състояние, остатъчен капацитет поне 80 % от обявения капацитет;
 - v) устройството отговаря на изискванията за IP67.
- г) От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, списъкът с резервните части, за които се отнасят букви а) и в), и процедурата за поръчването им следва да бъдат публично достъпни на уебсайта със свободен достъп на производителя, вносителя или упълномощения представител до края на периода на наличност на тези резервни части;

2) Достъп до информация за извършването на ремонт и техническо обслужване

От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят на професионалните сервизи достъп до информацията за ремонта и техническото обслужване на частите, обхванати от точка 1, букви а) и в), най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара, при следните условия, освен ако тази информация е публично достъпна на свободно достъпния уебсайт на производителя, вносителя или упълномощения представител:

- a) на уебсайта на производителя, вносителя или упълномощения представител се посочва процесът, чрез който професионалните сервизи да се регистрират за достъп до информация; за да приемат такова искане, производителите, вносителите или упълномощените представители може единствено да изискат от професионалния сервиз да докаже, че:
- i) професионалният сервиз разполага с техническата компетентност да ремонтира смартфони и спазва приложимите разпоредби за сервизи на електрическо оборудване в държавите членки, в които осъществява своята дейност. Позоваването на официална регистрационна система за професионални сервизи, където такава система съществува в засегнатите държави членки, се приема като доказателство за съответствие с тази подточка;
 - ii) професионалният сервиз има сключена застраховка, покриваща отговорността, произтичаща от неговата дейност, независимо дали това се изисква от държавата членка;

- б) Производителите, вносителите или упълномощените представители приемат или отказват регистрацията в рамките на 5 работни дни от датата на получаване на искането. В случай на отказ на заявителя се предоставя ясна обосновка, в която се посочват причините за това решение, което се отменя, ако същият професионален сервиз поиска да бъде регистриран с актуализирана информация, която отговаря на условията за предоставяне на достъп;
- в) Производителите, вносителите или упълномощените представители могат да налагат адекватни и пропорционални такси за достъпа до информацията за извършване на ремонт и техническо обслужване или за получаването на редовни актуализации на такава информация. Регистрацията сама по себе си е безплатна. Таксата се счита за адекватна, по-специално ако не обезсърчава достъпа, без да се отчита степента, в която професионалният сервиз използва информацията.
- г) След като бъде регистриран, професионалният сервиз получава до един работен ден след поискването достъп до информацията за извършване на ремонт и техническо обслужване. Информацията може да бъде предоставена за еквивалентен модел или за модел от същата продуктова група, ако е приложимо;
- д) Информацията за ремонта и техническото обслужване, посочена в буква а), съдържа необходимата степен на задълбоченост, за да може да се заменят частите, обхванати от точка 1, букви а) и в), и включва най-малко:
- i) еднозначна идентификация на продукта;
 - ii) схема на разглобяване или аксонометрично изображение в разглобен вид;
 - iii) схеми на опроводяването и електрическото свързване, според нуждите за анализ на неизправностите;
 - iv) схеми на електронните платки;
 - v) списък с необходимото оборудване за ремонт и изпитване;
 - vi) техническо ръководство с инструкции за ремонт, включително отбелязване на отделните стъпки;
 - vii) диагностична информация за неизправности и грешки (включително специфични кодове на производителя, ако има такива);
 - viii) информация за компонента и диагностиката (като минимални и максимални теоретични стойности за измерванията);
 - ix) инструкции за софтуера и програмното осигуряване на производителя (фърмуера), включително софтуер за инициализиране;
 - x) информация как да се извлекат записите за случаи на неизправности, запазени в устройството, когато е приложимо, с изключение на лична информация, свързана например с потребителското поведение и местоположението;
 - xi) информация за достъпа до професионален ремонт, включително интернет страници, адреси и данни за контакт на професионалните сервиси, регистрирани в съответствие с точка 2, букви а) и б);
- е) Без да се засягат правата върху интелектуалната собственост, на трети страни се разрешава да използват и публикуват непроменена информация за извършване на ремонт и техническо обслужване, първоначално публикувана от производителя, вносителя или упълномощения представител и обхваната от буква д), след като производителят, вносителят или упълномощеният представител прекрати достъпа до тази информация след изтичане на периода на достъп до информацията за извършване на ремонт и техническо обслужване.

От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, информацията за ремонта и техническото обслужване на частите, обхванати от точка 1, буква в), следва да е публично достъпна на уебсайта със свободен достъп на производителя, вносителя или упълномощения представител най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара. Тази информация е с необходимата степен на задълбоченост, която позволява замяната на частите, обхванати от точка 1, буква в);

3) Максимално време за доставка на резервни части

- а) производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че:
- i) през първите 5 години от периода, посочен в точка 1, букви а) и в), резервните части се доставят в срок от 5 работни дни след получаване на искането;
 - ii) през останалите 2 години от периода, посочен в точка 1, букви а) и в), резервните части се доставят в рамките на 10 работни дни след получаване на искането;

б) В случай на резервни части, засегнати от точка 1, буква а), наличността на резервните части може да бъде ограничена до професионални сервиси, регистрирани в съответствие с точка 2, букви а) и б);

4) Информация за цената на резервните части.

През посочения срок в точка 1, букви а) и в), производителите, вносителите или упълномощените представители посочват на уебсайта със свободен достъп на производителя, вносителя или упълномощения представител ориентировъчни максимални цени преди данъчно облагане поне в евро за резервните части, изброени в точка 1, букви а) и в), включително цената преди данъчно облагане на крепежните елементи и инструментите, ако се доставят заедно с резервната част.

5) Изисквания по отношение на разглобяването

Производителите, вносителите или упълномощените представители трябва да се съобразяват със следните изисквания по отношение на разглобяването:

а) От 20 юни 2025 г. производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че процесът на смяна на модула на екрана и на частите, посочени в точка 1, буква а), с изключение на батерията или батериите, отговаря на следните критерии:

- i) крепежните елементи трябва да са сменяеми, повторно доставяни или за многократна употреба;
- ii) процесът на смяна трябва да е осъществим поне по един от следните начини:
 - без инструмент, с инструмент или набор от инструменти, които се доставят с продукта или резервната част, или с основни инструменти;
 - с налични в търговската мрежа инструменти;
- iii) процесът на смяна трябва да може да се извършва най-малкото в условията на работилница;
- iv) процесът на смяна трябва да може да се извършва най-малкото от общопрактикуващ;

б) От 20 юни 2025 г. производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че процесът на смяна на частите, посочени в точка 1, буква в), с изключение на батерията или батериите, отговаря на следните критерии:

- i) крепежните елементи трябва да са сменяеми, повторно доставяни или за многократна употреба;
- ii) процесът на смяна трябва да е осъществим без инструмент, с инструмент или набор от инструменти, които се доставят с продукта или резервната част, или с основни инструменти;
- iii) процесът на смяна трябва да може да се извършва в среда на използване;
- iv) процесът на смяна трябва да може да се извършва от непрофесионалист.

в) От 20 юни 2025 г. производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че процесът на смяна на батерията:

- i) отговаря на следните критерии:
 - крепежните елементи трябва да са повторно доставяни или за многократна употреба;
 - процесът на смяна трябва да е осъществим без инструмент, с инструмент или набор от инструменти, които се доставят с продукта или резервната част, или с основни инструменти;
 - процесът на смяна трябва да може да се извършва в среда на използване;
 - процесът на смяна трябва да може да се извършва от непрофесионалист.
- ii) или, като алтернатива на подточка i), гарантират, че:
 - процесът за смяна на батерията отговаря на критериите, посочени в буква а);
 - след 500 пълни цикъла на зареждане батерията в напълно заредено състояние има остатъчен капацитет от най-малко 83 % от обявения капацитет;

- издръжливостта на батерията в цикли достига минимум 1 000 цикъла на пълно зареждане, а след 1 000 цикъла на пълно зареждане батерията трябва освен това да има, в напълно заредено състояние, остатъчен капацитет поне 80 % от обявения капацитет;
- устройството е най-малкото прахоустойчиво и защитено от потапяне във вода на дълбочина до един метър за минимум 30 минути.

6) Изисквания за подготовка за повторно използване

От 20 юни 2025 г. производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че устройствата:

- а) по подразбиране криптират чрез произволен ключ за криптиране данните на потребителя, съхранявани във вътрешната памет на устройството;
- б) включват софтуерна функция, която инициализира устройството до фабричните му настройки и по подразбиране изтрива по защитен начин криптографския ключ и генерира нов;
- в) записват следните данни от системата за управление на батерията в системните настройки или на друго място, достъпно за крайните потребители:
 - i) дата на производство на батерията;
 - ii) дата на първо използване на батерията след настройката на устройството от първия потребител;
 - iii) брой цикли на пълно зареждане/разреждане (справка: обявен капацитет);
 - iv) измерено състояние на изправност (остатъчен капацитет на пълен заряд спрямо обявения капацитет в %).

7) Смяна на серийни части

От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, и най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара производителите, вносителите или упълномощените представители:

- а) в случай че частите, които се заменят с резервни части, посочени в точка 1, буква а), са серийни части, осигуряват на професионалните сервиси недискриминационен достъп до всички софтуерни инструменти, програмно осигуряване на производителя (фърмуер) или други подобни спомагателни средства, необходими за гарантиране на пълните функционални възможности на тези резервни части и на устройството, в което тези резервни части са монтирани по време на и след смяната;
- б) в случай че частите, които се заменят с резервни части, посочени в точка 1, буква в), са серийни части, осигуряват на професионалните сервиси и крайните потребители недискриминационен достъп до всички софтуерни инструменти, програмно осигуряване на производителя (фърмуер) или подобни спомагателни средства, необходими за гарантиране на пълните функционални възможности на тези резервни части и на устройството, в което са монтирани тези резервни части по време на и след смяната;
- в) предоставят на свободно достъпен уебсайт на производителя, вносителя или упълномощения представител описание на процедурата за уведомяване и разрешаване на предвидената замяна на серийни части от собственика на устройството по буква г); процедурата дава възможност за дистанционно предоставяне на уведомлението и разрешението;
- г) Преди да предостави достъп до софтуерните инструменти, програмното осигуряване на производителя (фърмуер) или други подобни спомагателни средства, посочени в букви а) и б), производителят, вносителят или упълномощеният представител може да изиска единствено да е получил уведомление и разрешение за предвидената замяна на частта от собственика на устройството. Въпросното уведомление и разрешение могат да се предоставят и от професионален сервиз с изричното писмено съгласие на собственика;
- д) Производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят достъп до софтуерните инструменти, програмното осигуряване на производителя (фърмуер) или други подобни спомагателни средства, посочени в букви а) и б), в срок от 3 работни дни след получаване на искането и, когато е приложимо, на уведомлението и разрешението, посочени в буква г);
- е) Достъпът до софтуерните инструменти, програмното осигуряване на производителя (фърмуер) или подобни спомагателни средства, посочени в буква а), може, по отношение на професионалните сервиси, да бъде ограничен до професионалните сервиси, регистрирани в съответствие с точка 2, букви а) и б).

1.2. Проектиране с оглед на надеждността

От 20 юни 2025 г.:

- 1) Устойчивост при случайни изпускания: Производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че устройствата издържат 45 падания без защитно фолио или отделен защитен калъф — с изключение на сгъваемите смартфони, предназначени за използване със защитно фолио върху сгъваемия екран — без загуба на функционални възможности съгласно процедурата за изпитване, посочена в приложение III; сгъваемите смартфони, предназначени за използване със защитно фолио върху сгъваемия екран, трябва да издържат 35 падания в неразгънато състояние и 15 падания в разгънато състояние, без загуба на функционални възможности, като се следва процедурата за изпитване в приложение III и се изпитват със защитното фолио.
- 2) Устойчивост на надраскване: Производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че екранът на устройството отговаря на ниво на твърдост 4 по скалата на Моос, с изключение на сгъваемите смартфони, предназначени за използване със защитно фолио върху сгъваемия екран.
- 3) Защита от прах и вода: Производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че устройствата са защитени от проникване на твърди чужди тела с размер, по-голям от 1 милиметър, и от водни пръски.
- 4) Издръжливост на батерията в цикли: Производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че устройствата постигат най-малко 800 цикъла при 80 % остатъчен капацитет при изпитване в условия на зареждане, като скоростта на зареждане се ограничава от системата за управление на батерията, а не от възможностите на захранващия блок да подава енергия.
- 5) Управление на батерията:
 - i) производителите, вносителите или упълномощените представители трябва да включат избираема от потребителя функция за зареждане, която автоматично прекратява процеса на зареждане, когато батерията се зареди до 80 % от пълния ѝ капацитет. Когато тази функция е активирана, производителите, вносителите или упълномощените представители могат да осигурят възможност устройството периодично да зарежда напълно батерията, за да се запази способността за точно измерване на степента на зареждане на батерията. Потребителят трябва да бъде информиран автоматично, когато зарежда устройството за първи път или по време на процеса на инсталация, че експлоатационният срок на батерията може да бъде удължен, ако функцията е активирана и батерията редовно се зарежда само до 80 % от пълния си капацитет;
 - ii) производителите, вносителите или упълномощените представители осигуряват функция за управление на захранването, която по подразбиране гарантира, че след като батерията е напълно заредена, към нея не се подава допълнителна енергия за зареждане, освен ако нивото на зареждане не спадне под 95 % от максималния ѝ капацитет.
- 6) Актуализации на операционната система:
 - a) от датата на прекратяване на пускането на пазара до най-малко 5 години след тази дата производителите, вносителите или упълномощените представители, ако осигуряват актуализации на защитата, коригиращи актуализации или актуализации на функционалните възможности на операционната система, те предоставят тези актуализации безплатно за всички единични устройства от даден модел на продукт със същата операционна система;
 - b) изискването по буква а) се прилага както за актуализации на операционната система, предлагани доброволно от производители, вносители или упълномощени представители, така и за актуализации на операционната система, осигурявани с цел спазване на правото на Съюза;
 - v) актуализациите на защитата или коригиращите актуализации по буква а) трябва да бъдат на разположение на потребителя най-късно 4 месеца след публичното пускане на изходния програмен код на актуализация на основната операционна система или, ако изходният програмен код не е публично пуснат, след като доставчикът на операционната система или на друг продукт от същата марка публикува актуализация за същата операционна система;
 - г) актуализациите на функционалните възможности по буква а) трябва да бъдат на разположение на потребителя най-късно 6 месеца след публичното пускане на изходния програмен код на актуализация на основната операционна система или, ако изходният програмен код не е публично пуснат, след като доставчикът на операционната система или на друг продукт от същата марка публикува актуализация за същата операционна система;
 - д) актуализацията на операционната система може да съчетава актуализация на защитата, коригираща актуализация и актуализация на функционалните възможности;

- е) когато актуализация на функционалните възможности, предоставена от производител, вносител или упълномощен представител, повлияе отрицателно на функционирането на изделието, производителите, вносителите или упълномощените представители променят в адекватен срок публикуваната операционна система, за да гарантират най-малко същите експлоатационни показатели като преди актуализацията безплатно и без да причиняват значителни неудобства на крайния потребител, освен ако крайният потребител е дал изрично съгласие за отрицателните последици преди актуализацията.

1.3. Маркиране на пластмасови компоненти

От 20 юни 2025 г. пластмасовите компоненти, по-тежки от 50 g, се маркират, като се посочва видът на полимера със съответните стандартни символи или съкратени термини, поставени между препинателните знаци „>“ и „<“, както е посочено в съществуващите стандарти. Маркировката трябва да бъде четлива.

Пластмасовите компоненти се освобождават от изискванията за маркировка, ако са изпълнени следните условия:

- i) маркировката не е възможна поради формата или размера;
- ii) маркировката би въздействала върху експлоатационните показатели или функциите на пластмасовия компонент;
- iii) маркировката не е възможна по технически причини, свързани с метода на формоване.

За следните пластмасови компоненти не се изисква маркиране:

- i) опаковъчни, ленти, етикети и еластични обвивки;
- ii) проводници, кабели и съединители, гумени части и всякакви други компоненти, площта на повърхността на които не е достатъчна, за да се разположи маркировка с четлив размер;
- iii) монтирани в сглобка печатни платки, платки от полиметилметакрилат (PMMA), оптични компоненти, компоненти за електростатични разряди; компоненти срещу електромагнитни смущения, високоговорители;
- iv) прозрачни части, когато маркировката би възпрепятствала функционирането на въпросната част.

1.4. Изисквания по отношение на възможността за рециклиране

От 20 юни 2025 г.:

- 1) Производителите, вносителите или техните упълномощени представители, без да се засягат разпоредбите на член 15, параграф 1 от Директива 2012/19/ЕС, трябва да предоставят чрез уебсайт със свободен достъп информацията за разглобяването, която е необходима за получаване на достъп до компоненти на продуктите, посочени в точка 1 от приложение VII към Директива 2012/19/ЕС.
- 2) Посочената в точка 1 информация за разглобяването трябва да включва последователността от стъпки за разглобяване, както и инструментите или технологиите, необходими за достигането до целевите компоненти.
- 3) Посочената в точка 1 информация трябва да е достъпна в продължение на най-малко 15 години след пускането на пазара на последния екземпляр от даден модел продукт.

2. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

От 20 юни 2025 г.:

- 1) Производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят в техническата документация и правят публично достъпна на свободно достъпни уебсайтове на производителя, вносителя или упълномощения представител следната информация:
 - a) съвместимост със сменяеми карти памет, ако има такива;
 - b) ориентировъчен тегловен диапазон на следните суровини от критично значение и материали от значение за околната среда:
 - i) кобалт в батерията (тегловен диапазон: по-малко от 2 g, между 2 g и 10 g, над 10 g);
 - ii) тантал в кондензаторите (тегловен диапазон: по-малко от 0,01 g, между 0,01 g и 0,1 g, над 0,1 g);
 - iii) неодим във високоговорители, вибрационни двигатели и други магнити (тегловен диапазон: по-малко от 0,05 g, между 0,05 g и 0,2 g, над 0,2 g);

- iv) злато във всички компоненти (тегловен диапазон: по-малко от 0,02 g, между 0,02 g и 0,05 g, над 0,05 g).
 - в) ориентировъчна стойност на коефициента на рециклиране $R_{\text{сус}}$;
 - г) ориентировъчен процент на рециклирано съдържание за продукта или за част от него, ако е приложимо; ако няма данни, за рециклираното съдържание следва да се отбележи „неизвестно“ или „няма“;
 - д) степен на защита от проникване в корпуса;
 - е) минимална издръжливост на батерията в цикли в брой цикли;
 - ж) в случай на съгъваеми устройства се посочва, че „Това устройство не е било подложено на изпитване за устойчивост на надраскване“.
- 2) Производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят инструкции за употреба под формата на ръководство за потребителя на уебсайта със свободен достъп на производителя, вносителя или упълномощения представител, което включва:
- а) как да бъде получен достъп до информация за устройството от системата за управление на батерията:
 - i) дата на производство на батерията;
 - ii) дата на първо използване на батерията след настройката на устройството от първия потребител;
 - iii) брой цикли на пълно зареждане/разреждане (справка: обявен капацитет);
 - iv) измерено състояние на изправност (остатъчен капацитет на пълен заряд спрямо обявения капацитет в %).
 - б) инструкции за техническо обслужване на батерията, включително следното:
 - i) въздействия върху експлоатационния срок на батерията, свързани с излагането на устройството на повишени температури, неоптимални последователности на зареждане, бързо зареждане и други известни неблагоприятни фактори;
 - ii) въздействието при изключване на радиовръзки, като например WiFi, Bluetooth, върху консумацията на енергия;
 - iii) информация за това дали устройството поддържа други функции, които удължават експлоатационния срок на батерията, като например интелигентно зареждане, и за това как се задействат тези функции или при какви условия работят най-добре.
- 3) Производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че:
- а) информацията за това, че криптирането на данни е разрешено по подразбиране, се показва на потребителя в процеса на конфигуриране на ново устройство, включително обяснение, че това улеснява изтриването на данни чрез възстановяване на фабричните настройки;
 - б) ако е избрано безжично зареждане, съобщение, което уведомява потребителя, че безжичното зареждане вероятно ще увеличи консумацията на енергия за зареждане на батерията.
- 4) Когато в опаковката не е включено зарядно устройство, инструкциите за потребителя по точка 2 трябва да включват следната информация: „По причини, свързани с околната среда, тази опаковка не включва зарядно устройство. Това устройство може да се охранва с повечето адаптери USB и кабел със съединител USB тип C.“

V. БЕЗЖИЧНИ ТЕЛЕФОНИ

1. РЕЖИМИ НА РАБОТА С ПОНИЖЕНА КОНСУМАЦИЯ НА ЕНЕРГИЯ

От 20 юни 2025 г. производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че безжичните телефони отговарят на следните изисквания:

- 1) консумацията на мощност P_n в мрежови режим „в готовност“ на базова станция, доставяна с безжичен телефон, не трябва да надвишава 1 W, независимо дали на базовата станция има слушалка;
- 2) консумацията на мощност P_n в режим „в готовност“ на зарядна поставка без функционални възможности на базова станция, доставяна с безжичен телефон, не трябва да надвишава 0,6 W със заредена слушалка върху зарядната поставка и 0,3 W без слушалка върху зарядната поставка.

2. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЕФЕКТИВНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕСУРСИТЕ

2.1. Проект за ремонт и повторно използване

1) Наличие на резервни части

- а) От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят на професионалните сервиси най-малко следните резервни части, включително необходимите крепежни елементи, ако не са за многократна употреба, най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара, когато те са налични:
- i) модул на екрана;
 - ii) външен(и) съединител(и) за звука;
 - iii) порт(ове) за външно зареждане;
 - iv) механичен(ни) бутон(и);
 - v) основен(и) микрофон(и);
 - vi) говорител(и);
- б) От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят на професионалните сервиси и крайните потребители поне следните резервни части най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара:
- i) батерия или батерии;
 - ii) капак на отделението за батерии;
 - iii) зарядно устройство, освен ако базовата станция не е оборудвана с гнездо USB тип C, което следва да остава достъпно и да функционира по всяко време;
 - iv) зарядна поставка;
- в) Резервните части, за които се отнасят букви а) и б), не трябва да бъдат комплекти, включващи повече от един от изброените видове резервни части;

От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, списъкът с резервните части, за които се отнасят букви а) и б), и процедурата за поръчването им следва да бъдат публично достъпни на уебсайта със свободен достъп на производителя, вносителя или упълномощения представител до края на периода на наличност на тези резервни части.

Безжичните телефони трябва да са проектирани за използване на батерии със стандартизирани физически размери.

2) Достъп до информация за извършването на ремонт и техническо обслужване

От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят на професионалните сервиси достъп до информацията за ремонта и техническото обслужване на частите, обхванати от точка 1, букви а) и б), най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара, при следните условия, освен ако тази информация е публично достъпна на свободно достъпния уебсайт на производителя, вносителя или упълномощения представител:

- а) на уебсайта на производителя, вносителя или упълномощения представител се посочва процесът, чрез който професионалните сервиси да се регистрират за достъп до информация; за да приемат такова искане, производителите, вносителите или упълномощените представители може единствено да изискат от професионалния сервис да докаже, че:
- i) професионалният сервис разполага с техническата компетентност да ремонтира безжични телефони и отговаря на приложимите разпоредби за сервиси за електрическо оборудване в държавите членки, в които извършва дейността си. Позоваването на официална регистрационна система за професионални сервиси, където такава система съществува в засегнатите държави членки, се приема като доказателство за съответствие с тази подточка;
 - ii) професионалният сервис е сключил застраховка за покриване на задължения, възникнали в резултат от неговата дейност, независимо дали това се изисква от държавата членка.

- б) Производителите, вносителите или упълномощените представители приемат или отказват регистрацията в рамките на 5 работни дни от датата на получаване на искането. В случай на отказ на заявителя се предоставя ясна обосновка, в която се посочват причините за това решение, което се отменя, ако същият професионален сервиз поиска да бъде регистриран с актуализирана информация, която отговаря на условията за предоставяне на достъп;
- в) Производителите, вносителите или упълномощените представители могат да налагат адекватни и пропорционални такси за достъпа до информацията за извършване на ремонт и техническо обслужване или за получаването на редовни актуализации на такава информация. Регистрацията сама по себе си е безплатна. Таксата се счита за адекватна, по-специално ако не обезсърчава достъпа, без да се отчита степента, в която професионалният сервиз използва информацията.
- г) След като бъде регистриран, професионалният сервиз получава до един работен ден след поискването достъп до информацията за извършване на ремонт и техническо обслужване. Информацията може да бъде предоставена за еквивалентен модел или за модел от същата продуктова група, ако е приложимо;
- д) Информацията за ремонта и техническото обслужване, посочена в буква а), съдържа необходимата степен на задълбоченост, за да може да се заменят частите, обхванати от точка 1, букви а) и б), и включва най-малко:
- i) еднозначна идентификация на продукта;
 - ii) схема на разглобяване или аксонометрично изображение в разглобен вид;
 - iii) схеми на опроводяването и електрическото свързване, според нуждите за анализ на неизправностите;
 - iv) схеми на електронните платки;
 - v) списък с необходимото оборудване за ремонт и изпитване;
 - vi) техническо ръководство с инструкции за ремонт, включително отбелязване на отделните стъпки;
 - vii) диагностична информация за неизправности и грешки (включително специфични кодове на производителя, ако има такива);
 - viii) информация за компонента и диагностиката (като минимални и максимални теоретични стойности за измерванията);
 - ix) инструкции за софтуера и програмното осигуряване на производителя (фърмуер), включително софтуер за инициализиране;
 - x) информация как да се извлекат записите за случаи на неизправности, запазени в устройството, когато е приложимо, с изключение на лична информация, свързана например с потребителското поведение и местоположението;
 - xi) информация за достъпа до професионален ремонт, включително интернет страници, адреси и данни за контакт на професионалните сервизи, регистрирани в съответствие с точка 2, букви а) и б).
- е) Без да се засягат правата върху интелектуалната собственост, на трети страни се разрешава да използват и публикуват непроменена информация за извършване на ремонт и техническо обслужване, първоначално публикувана от производителя, вносителя или упълномощения представител и обхваната от буква д), след като производителят, вносителят или упълномощеният представител прекрати достъпа до тази информация след изтичане на периода на достъп до информацията за извършване на ремонт и техническо обслужване.

От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, информацията за ремонта и техническото обслужване на частите, обхванати от точка 1, буква б), следва да е публично достъпна на уебсайта със свободен достъп на производителя, вносителя или упълномощения представител най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара. Тази информация е с необходимата степен на задълбоченост, която позволява замяната на частите, обхванати от точка 1, буква б).

3) Максимално време за доставка на резервни части

- а) производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че:
- i) през първите 5 години от периода, посочен в точка 1, букви а) и б), резервните части се доставят в срок от 5 работни дни след получаване на искането;

- ii) през останалите 2 години от периода, посочен в точка 1, букви а) и б), резервните части се доставят в рамките на 10 работни дни след получаване на искането.
- б) В случай на резервни части, засегнати от точка 1, буква а), наличността на резервните части може да бъде ограничена до професионални сервиси, регистрирани в съответствие с точка 2, букви а) и б);
- 4) Информация за цената на резервните части.
- През посочения срок в точка 1, букви а) и б), производителите, вносителите или упълномощените представители посочват на уебсайта със свободен достъп на производителя, вносителя или упълномощения представител ориентировъчни максимални цени преди данъчно облагане поне в евро за резервните части, изброени в точка 1, букви а) и б), включително цената преди данъчно облагане на крепежните елементи и инструментите, ако се доставят заедно с резервната част.
- 5) Изисквания по отношение на разглобяването
- Производителите, вносителите или упълномощените представители трябва да се съобразяват със следните изисквания по отношение на разглобяването:
- а) От 20 юни 2025 г. производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че процесът на смяна на частите, посочени в точка 1, буква а) отговаря на следните критерии:
- i) крепежните елементи трябва да са сменяеми, за многократна употреба или повторно доставяни;
 - ii) процесът на смяна трябва да е осъществим поне по един от следните начини:
 - без инструмент, с инструмент или набор от инструменти, които се доставят с продукта или резервната част, или с основни инструменти;
 - с налични в търговската мрежа инструменти;
 - iii) процесът на смяна трябва да може да се извършва най-малкото в условията на работилница;
 - iv) процесът на смяна трябва да може да се извършва най-малкото от общопрактикуващ;
- б) От 20 юни 2025 г. производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че процесът на смяна на батерията отговаря на следните критерии:
- i) крепежните елементи трябва да са за многократна употреба или повторно доставяни;
 - ii) процесът на смяна трябва да е осъществим без инструмент, с инструмент или набор от инструменти, които се доставят с продукта или резервната част, или с основни инструменти;
 - iii) процесът на смяна трябва да може да се извършва в среда на използване;
 - iv) процесът на смяна трябва да може да се извършва от непрофесионалист.
- в) От 20 юни 2025 г. производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че процесът на смяна на модула на екрана отговаря на следните критерии:
- i) крепежните елементи трябва да са сменяеми, повторно доставяни или за многократна употреба;
 - ii) процесът на смяна трябва да е осъществим поне по един от следните начини:
 - без инструмент, с инструмент или набор от инструменти, които се доставят с продукта или резервната част, или с основни инструменти;
 - с налични в търговската мрежа инструменти;
 - iii) процесът на смяна трябва да може да се извършва в условия на работилница;
 - iv) процесът на смяна трябва да може да се извършва от общопрактикуващ.
- б) Изисквания за подготовка за повторно използване
- От 20 юни 2025 г. производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че устройствата включват софтуерна функция, която възстановява фабричните настройки на устройството и изтрива сигурно по подразбиране всичката лична информация включително, но не само адресната книга, текстовите съобщения, снимките, видеофайловете, настройките и историята на повикванията.

2.2. Маркиране на пластмасови компоненти

От 20 юни 2025 г. пластмасовите компоненти, по-тежки от 50 g, се маркират, като се посочва видът на полимера със съответните стандартни символи или съкратени термини, поставени между препинателните знаци „>“ и „<“, както е посочено в съществуващите стандарти. Маркировката трябва да бъде четлива.

Пластмасовите компоненти се освобождават от изискванията за маркировка, ако са изпълнени следните условия:

- i) маркировката не е възможна поради формата или размера;
- ii) маркировката би въздействала върху експлоатационните показатели или функциите на пластмасовия компонент;
- iii) маркировката не е възможна по технически причини, свързани с метода на формоване.

За следните пластмасови компоненти не се изисква маркиране:

- i) опаковъчни, ленти, етикети и еластични обвивки;
- ii) проводници, кабели и съединители, гумени части и всякакви други компоненти, площта на повърхността на които не е достатъчна, за да се разположи маркировка с четлив размер;
- iii) монтирани в глобка печатни платки, платки от полиметилметакрилат (PMMA), оптични компоненти, компоненти за електростатични разряди; компоненти срещу електромагнитни смущения, високоговорители;
- iv) прозрачни части, когато маркировката би възпрепятствала функционирането на въпросната част.

2.3. Изисквания по отношение на възможността за рециклиране

От 20 юни 2025 г.:

- 1) Производителите, вносителите или техните упълномощени представители, без да се засягат разпоредбите на член 15, параграф 1 от Директива 2012/19/ЕС, трябва да предоставят чрез уебсайт със свободен достъп информацията за разглобяването, която е необходима за получаване на достъп до компоненти на продуктите, посочени в точка 1 от приложение VII към Директива 2012/19/ЕС.
- 2) Посочената в точка 1 информация за разглобяването трябва да включва последователността от стъпки за разглобяване, както и инструментите или технологиите, необходими за достигането до целевите компоненти.
- 3) Посочената в точка 1 информация трябва да е достъпна в продължение на най-малко 15 години след пускането на пазара на последния екземпляр от даден модел продукт.

3. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

От 20 юни 2025 г.:

- 1) Производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят в техническата документация и правят публично достъпна на свободно достъпни уебсайтове на производителя, вносителя или упълномощения представител следната информация:
 - a) съвместимост със сменяеми карти памет, ако има такива;
 - b) ориентировъчен тепловен диапазон на следните суровини от критично значение и материали от значение за околната среда:
 - i) кобалт в батерията (тепловен диапазон: по-малко от 0,5 g, между 0,5 g и 3 g, над 3 g);
 - ii) тантал в кондензаторите (тепловен диапазон: по-малко от 0,01 g, между 0,01 g и 0,2 g, над 0,2 g);
 - iii) неодим във високоговорители, вибрационни двигатели и други магнити (тепловен диапазон: по-малко от 0,1 g, между 0,1 g и 0,5 g, над 0,5 g);
 - iv) злато във всички компоненти (тепловен диапазон: по-малко от 0,02 g, между 0,02 g и 0,1 g, над 0,1 g);
 - v) ориентировъчна стойност на коефициента на рециклиране $R_{\text{сус}}$;
 - г) ориентировъчен процент на рециклирано съдържание за продукта или за част от него, ако е приложимо; ако няма данни, за рециклираното съдържание следва да се отбележи „неизвестно“ или „няма“;

- 2) Производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят инструкции за потребителя под формата на ръководство за потребителя на уебсайта със свободен достъп на производителя, вносителя или упълномощения представител. Когато в опаковката не е включено зарядно устройство, инструкциите за потребителя трябва да включват следната информация: „По причини, свързани с околната среда, тази опаковка не включва зарядно устройство. Това устройство може да се запазва с повечето адаптери USB и кабел със съединител USB тип C.“

Г. ТАБЛЕТИ

1. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЕФЕКТИВНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕСУРСИТЕ

1.1. Проект за ремонт и повторно използване

1) Наличие на резервни части

- а) От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят на професионалните сервиси най-малко следните резервни части, включително необходимите крепежни елементи, ако не са за многократна употреба, най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара, когато те са налични:

- i) батерия или батерии;
- ii) модул на предната камера;
- iii) модул на задната камера;
- iv) външен(и) съединител(и) за звука;
- v) порт(ове) за външно зареждане;
- vi) механичен(ни) бутон(и);
- vii) основен(и) микрофон(и);
- viii) говорител(и);
- ix) шарнирна сглобка;
- x) механизъм за сгъване на екрана.

- б) Резервните части, за които се отнасят букви а) и в), не трябва да бъдат комплекти, включващи повече от един от изброените видове резервни части, при следните изключения:

- i) микрофоните могат да бъдат част от високоговорител или порт за външно зареждане;
- ii) външният(ите) съединител(и) за звука може да се комбинира(т) като един и същи порт с порта(овете) за външно зареждане;
- iii) портът(овете) за външно зареждане може да се комбинира(т) като един и същи порт с външният(ите) съединител(и) за звука;
- iv) шарнирната сглобка може да е част от механизъм за сгъване на екрана;
- v) микрофонът, високоговорителят(ите), бутоните и външните съединители могат да се комбинират със сглобка от по-високо ниво, ако са изпълнени следните изисквания за надеждност:
 - устройството отговаря на изискванията на IP42;
 - бутонът за включване има дълготрайност на циклите на затваряне на контакта $\geq 20\,000$ цикъла;
 - бутонът за звук има дълготрайност на циклите на затваряне на контакта $\geq 10\,000$ цикъла;
 - съединителят за зареждане има дълготрайност на циклите на вкарване/изваждане $\geq 3\,000$ цикъла.

- в) От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна:

- i) производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят на професионалните сервиси и крайните потребители най-малко следните резервни части, включително необходимите крепежни елементи, ако не са за многократна употреба, най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара:

- а) батерия или батерии;
- б) заден капак или модул със заден капак, ако трябва да се свалят напълно за смяна на батерията;
- в) защитно фолио за сгъваем екран;

- г) модул на екрана;
 - д) зарядно устройство, освен ако устройството е в съответствие с член 3, параграф 4 от Директива 2014/53/ЕС;
 - е) гнездо за SIM карта и гнездо за карта памет, ако има външен процеп за гнездо за SIM карта или гнездо за карта памет.
- ii) производителите, вносителите или упълномощените представители могат да предоставят батерията или батериите, посочени в точка i), буква а), само на професионални сервизи, ако производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че са изпълнени следните изисквания:
- а) устройството отговаря на изискванията на IP42;
 - б) след 500 пълни цикъла на зареждане батерията има в напълно заредено състояние остатъчен капацитет от най-малко 83 % от обявения капацитет;
 - в) издръжливостта на батерията в цикли достига минимум 1 000 цикъла на пълно зареждане, а след 1 000 цикъла на пълно зареждане батерията има, в напълно заредено състояние, остатъчен капацитет поне 80 % от обявения капацитет.
- г) От 20 юне 2025 или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, списъкът с резервните части, за които се отнасят букви а) и в), и процедурата за поръчването им следва да бъдат публично достъпни на уебсайта със свободен достъп на производителя, вносителя или упълномощения представител до края на периода на наличност на тези резервни части;

2) Достъп до информация за извършването на ремонт и техническо обслужване

От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят на професионалните сервизи достъп до информацията за ремонта и техническото обслужване на частите, обхванати от точка 1, букви а) и в), най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара, при следните условия, освен ако тази информация е публично достъпна на свободно достъпния уебсайт на производителя, вносителя или упълномощения представител:

- а) на уебсайта на производителя, вносителя или упълномощения представител се посочва процесът, чрез който професионалните сервизи да се регистрират за достъп до информация; за да приемат такова искане, производителите, вносителите или упълномощените представители може единствено да изискат от професионалния сервиз да докаже, че:
 - i) професионалният сервиз разполага с техническата компетентност да ремонтира таблети и спазва приложимите разпоредби за сервизи на електрическо оборудване в държавите членки, в които осъществява своята дейност. Позоваването на официална регистрационна система за професионални сервизи, където такава система съществува в засегнатите държави членки, се приема като доказателство за съответствие с тази подточка;
 - ii) професионалният сервиз има сключена застраховка, покриваща отговорността, произтичаща от неговата дейност, независимо дали това се изисква от държавата членка;
- б) Производителите, вносителите или упълномощените представители приемат или отказват регистрация в рамките на 5 работни дни от датата на получаване на искането. В случай на отказ на заявителя се предоставя ясна обосновка, в която се посочват причините за това решение, което се отменя, ако същият професионален сервиз поиска да бъде регистриран с актуализирана информация, която отговаря на условията за предоставяне на достъп;
- в) Производителите, вносителите или упълномощените представители могат да налагат адекватни и пропорционални такси за достъпа до информацията за извършване на ремонт и техническо обслужване или за получаването на редовни актуализации на такава информация. Регистрацията сама по себе си е безплатна. Таксата се счита за адекватна, по-специално ако не обезсърчава достъпа, без да се отчита степента, в която професионалният сервиз използва информацията.
- г) След като бъде регистриран, професионалният сервиз получава до един работен ден след поискването достъп до информацията за извършване на ремонт и техническо обслужване. Информацията може да бъде предоставена за еквивалентен модел или за модел от същата продуктова група, ако е приложимо;
- д) Информацията за ремонта и техническото обслужване, посочена в буква а), съдържа необходимата степен на задълбоченост, за да може да се заменят частите, обхванати от точка 1, букви а) и в), и включва най-малко:
 - i) еднозначна идентификация на продукта;

- ii) схема на разглобяване или аксонометрично изображение в разглобен вид;
 - iii) схеми на опроводяването и електрическото свързване, според нуждите за анализ на неизправностите;
 - iv) схеми на електронните платки;
 - v) списък с необходимото оборудване за ремонт и изпитване;
 - vi) техническо ръководство с инструкции за ремонт, включително отбелязване на отделните стъпки;
 - vii) диагностична информация за неизправности и грешки (включително специфични кодове на производителя, ако има такива);
 - viii) информация за компонента и диагностиката (като минимални и максимални теоретични стойности за измерванията);
 - ix) инструкции за софтуера и програмното осигуряване на производителя (фърмуер), включително софтуер за инициализиране;
 - x) информация как да се извлекат записите за случаи на неизправности, запаметени в устройството (когато е приложимо и с изключение на информация за самоличност, например свързана с потребителското поведение и информация за местоположението);
 - xi) информация за достъпа до професионален ремонт, включително интернет страници, адреси и данни за контакт на професионалните сервиси, регистрирани в съответствие с точка 2, букви а) и б);
- е) Без да се засягат правата върху интелектуалната собственост, на трети страни се разрешава да използват и публикуват непроменена информация за извършване на ремонт и техническо обслужване, първоначално публикувана от производителя, вносителя или упълномощения представител и обхваната от буква д), след като производителят, вносителят или упълномощеният представител прекрати достъпа до тази информация след изтичане на периода на достъп до информацията за извършване на ремонт и техническо обслужване.

От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, информацията за ремонта и техническото обслужване на частите, обхванати от точка 1, буква в), следва да е публично достъпна на уебсайта със свободен достъп на производителя, вносителя или упълномощения представител най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара. Тази информация е с необходимата степен на задълбоченост, която позволява замяната на частите, обхванати от точка 1, буква в);

3) Максимално време за доставка на резервни части

- а) производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че:
 - i) през първите 5 години от периода, посочен в точка 1, букви а) и в), резервните части се доставят в срок от 5 работни дни след получаване на искането;
 - ii) през останалите 2 години от периода, посочен в точка 1, букви а) и в), резервните части се доставят в рамките на 10 работни дни след получаване на искането.
- б) В случай на резервни части, засегнати от точка 1, буква а), наличността на резервните части може да бъде ограничена до професионални сервиси, регистрирани в съответствие с точка 2, букви а) и б);

4) Информация за цената на резервните части.

През посочения срок в точка 1, букви а) и в), производителите, вносителите или упълномощените представители посочват на уебсайта със свободен достъп на производителя, вносителя или упълномощения представител ориентировъчни максимални цени преди данъчно облагане поне в евро за резервните части, изброени в точка 1, букви а) и в), включително цената преди данъчно облагане на крепежните елементи и инструментите, ако се доставят заедно с резервната част.

5) Изисквания по отношение на разглобяването

Производителите, вносителите или упълномощените представители трябва да се съобразяват със следните изисквания по отношение на разглобяването:

- а) От 20 юни 2025 г. производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че процесът на смяна на модула на екрана и на частите, посочени в точка 1, буква а), с изключение на батерията или батериите, отговаря на следните критерии:
 - i) крепежните елементи трябва да са сменяеми, повторно доставяни или за многократна употреба;

- ii) процесът на смяна трябва да е осъществим поне по един от следните начини:
 - без инструмент, с инструмент или набор от инструменти, които се доставят с продукта или резервната част, или с основни инструменти;
 - с налични в търговската мрежа инструменти;
 - iii) процесът на смяна трябва да може да се извършва най-малкото в условията на работилница;
 - iv) процесът на смяна трябва да може да се извършва най-малкото от общопрактикуващ;
- б) От 20 юни 2025 г. производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че процесът на смяна на частите, посочени в точка 1, буква в), с изключение на батерията или батериите, отговаря на следните критерии:
- i) крепежните елементи трябва да са сменяеми, повторно доставяни или за многократна употреба;
 - ii) процесът на смяна трябва да е осъществим без инструмент, с инструмент или набор от инструменти, които се доставят с продукта или резервната част, или с основни инструменти;
 - iii) процесът на смяна трябва да може да се извършва в среда на използване;
 - iv) процесът на смяна трябва да може да се извършва от непрофесионалист.
- в) От 20 юни 2025 г. производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че процесът на смяна на батерията:
- i) отговаря на следните критерии:
 - крепежните елементи трябва да са повторно доставяни или за многократна употреба;
 - процесът на смяна трябва да е осъществим без инструмент, с инструмент или набор от инструменти, които се доставят с продукта или резервната част, или с основни инструменти;
 - процесът на смяна трябва да може да се извършва в среда на използване;
 - процесът на смяна трябва да може да се извършва от непрофесионалист.
 - ii) или, като алтернатива на подточка i), гарантират, че:
 - процесът за смяна на батерията отговаря на критериите, посочени в буква а);
 - устройството отговаря на изискванията на IP42;
 - след 500 пълни цикъла на зареждане батерията в напълно заредено състояние има остатъчен капацитет от най-малко 83 % от обявения капацитет;
 - издръжливостта на батерията в цикли достига минимум 1 000 цикъла на пълно зареждане, а след 1 000 цикъла на пълно зареждане батерията трябва освен това да има, в напълно заредено състояние, остатъчен капацитет поне 80 % от обявения капацитет.
- б) Изисквания за подготовка за повторно използване
- От 20 юни 2025 г. производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че устройствата:
- а) по подразбиране криптират чрез произволен ключ за криптиране данните на потребителя, съхранявани във вътрешната памет на устройството;
 - б) включват софтуерна функция, която инициализира устройството до фабричните му настройки и по подразбиране изтрива по защитен начин криптографския ключ и генерира нов;
 - в) записват следните данни от системата за управление на батерията в системните настройки или на друго място, достъпно за крайните потребители:
 - i) дата на производство на батерията;
 - ii) дата на първо използване на батерията след настройката на устройството от първия потребител;
 - iii) брой цикли на пълно зареждане/разреждане (справка: обявен капацитет);
 - iv) измерено състояние на изправност (остатъчен капацитет на пълен заряд спрямо обявения капацитет в %).

7) Смяна на серийни части

От 20 юни 2025 г. или от един месец след датата на пускане на пазара, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, и най-малко до 7 години след датата на прекратяване на пускането на пазара производителите, вносителите или упълномощените представители:

- а) в случай че частите, които се заменят с резервни части, посочени в точка 1, буква а), са серийни части, осигуряват на професионалните сервизи недискриминационен достъп до всички софтуерни инструменти, програмно осигуряване на производителя (фърмуер) или други подобни спомагателни средства, необходими за гарантиране на пълните функционални възможности на тези резервни части и на устройството, в което тези резервни части са монтирани по време на и след смяната;
- б) в случай че частите, които се заменят с резервни части, посочени в точка 1, буква в), са серийни части, осигуряват на професионалните сервизи и крайните потребители недискриминационен достъп до всички софтуерни инструменти, програмно осигуряване на производителя (фърмуер) или подобни спомагателни средства, необходими за гарантиране на пълните функционални възможности на тези резервни части и на устройството, в което са монтирани тези резервни части по време на и след смяната;
- в) предоставят на свободно достъпен уебсайт на производителя, вносителя или упълномощения представител описание на процедурата за уведомяване и разрешаване на предвидената замяна на серийни части от собственика на устройството по буква г); процедурата дава възможност за дистанционно предоставяне на уведомлението и разрешението;
- г) Преди да предостави достъп до софтуерните инструменти, програмното осигуряване на производителя (фърмуер) или други подобни спомагателни средства, посочени в букви а) и б), производителят, вносителят или упълномощеният представител може да изиска единствено да е получил уведомление и разрешение за предвидената замяна на частта от собственика на устройството. Въпросното уведомление и разрешение могат да се предоставят и от професионален сервиз с изричното писмено съгласие на собственика;
- д) Производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят достъп до софтуерните инструменти, програмното осигуряване на производителя (фърмуер) или други подобни спомагателни средства, посочени в букви а) и б), в срок от 3 работни дни след получаване на искането и, когато е приложимо, на уведомлението и разрешението, посочени в буква г);
- е) Достъпът до софтуерните инструменти, програмното осигуряване на производителя (фърмуер) или подобни спомагателни средства, посочени в буква а), може, по отношение на професионалните сервизи, да бъде ограничен до професионалните сервизи, регистрирани в съответствие с точка 2, букви а) и б).

1.2. Проектиране с оглед на надеждността

От 20 юни 2025 г.:

- 1) Устойчивост на надраскване: Производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че екранът на устройството отговаря на ниво на твърдост 4 по скалата на Моос, с изключение на сгъваемите таблети, предназначени за използване със защитно фолио върху сгъваемия екран.
- 2) Защита от случайно разливане на вода: Производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че устройствата са защитени срещу случайно разливане на вода.
- 3) Издръжливост на батерията в цикли: Производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че устройствата постигат най-малко 800 цикъла при 80 % остатъчен капацитет при изпитване в условия на зареждане, като скоростта на зареждане се ограничава от системата за управление на батерията, а не от възможностите на захранващия блок да подава енергия.
- 4) Управление на батерията:
 - и) производителите, вносителите или упълномощените представители трябва да включат избираема от потребителя функция за зареждане, която автоматично прекратява процеса на зареждане, когато батерията се зареди до 80 % от пълния ѝ капацитет. Когато тази функция е активирана, производителите, вносителите или упълномощените представители могат да осигурят възможност устройството периодично да зарежда напълно батерията, за да се запази способността за точно измерване на степента на зареждане на батерията. Потребителят трябва да бъде информиран автоматично, когато зарежда устройството за първи път или по време на процеса на инсталация, че експлоатационният срок на батерията може да бъде удължен, ако функцията е активирана и батерията редовно се зарежда само до 80 % от пълния си капацитет;

- ii) производителите, вносителите или упълномощените представители осигуряват функция за управление на захранването, която по подразбиране гарантира, че след като батерията е напълно заредена, към нея не се подава допълнителна енергия за зареждане, освен ако нивото на зареждане не спадне под 95 % от максималния ѝ капацитет.
- 5) Актуализации на операционната система:
- a) от датата на прекратяване на пускането на пазара до най-малко 5 години след тази дата производителите, вносителите или упълномощените представители, ако осигуряват актуализации на защитата, коригиращи актуализации или актуализации на функционалните възможности на операционната система, те предоставят тези актуализации безплатно за всички единични устройства от даден модел на продукт със същата операционна система;
- b) изискването по буква а) се прилага както за актуализации на операционната система, предлагани доброволно от производители, вносители или упълномощени представители, така и за актуализации на операционната система, осигурявани с цел спазване на правото на Съюза;
- в) актуализациите на защитата или коригиращите актуализации по буква а) трябва да бъдат на разположение на потребителя най-късно 4 месеца след публичното пускане на изходния програмен код на актуализация на основната операционна система или, ако изходният програмен код не е публично пуснат, след като доставчикът на операционната система или на друг продукт от същата марка публикува актуализация за същата операционна система;
- г) актуализациите на функционалните възможности по буква а) трябва да бъдат на разположение на потребителя най-късно 6 месеца след публичното пускане на изходния програмен код на актуализация на основната операционна система или, ако изходният програмен код не е публично пуснат, след като доставчикът на операционната система или на друг продукт от същата марка публикува актуализация за същата операционна система;
- д) актуализацията на операционната система може да съчетава актуализация на защитата, коригираща актуализация и актуализация на функционалните възможности;
- е) когато актуализация на функционалните възможности, предоставена от производител, вносител или упълномощен представител, повлияе отрицателно на функционирането на изделието, производителите, вносителите или упълномощените представители променят в адекватен срок публикуваната операционна система, за да гарантират най-малко същите експлоатационни показатели като преди актуализацията безплатно и без да причиняват значителни неудобства на крайния потребител, освен ако крайният потребител е дал изрично съгласие за отрицателните последици преди актуализацията.

1.3. Маркиране на пластмасови компоненти

От 20 юни 2025 г. пластмасовите компоненти, по-тежки от 50 g, се маркират, като се посочва видът на полимера със съответните стандартни символи или съкратени термини, поставени между препинателните знаци „>“ и „<“, както е посочено в съществуващите стандарти. Маркировката трябва да бъде четлива.

Пластмасовите компоненти се освобождават от изискванията за маркировка, ако са изпълнени следните условия:

- i) маркировката не е възможна поради формата или размера;
- ii) маркировката би въздействала върху експлоатационните показатели или функциите на пластмасовия компонент;
- iii) маркировката не е възможна по технически причини, свързани с метода на формоване.

За следните пластмасови компоненти не се изисква маркиране:

- i) опаковъчни, ленти, етикети и еластични обвивки;
- ii) проводници, кабели и съединители, гумени части и всякакви други компоненти, площта на повърхността на които не е достатъчна, за да се разположи маркировка с четлив размер;
- iii) монтирани в глобка печатни платки, платки от полиметилметакрилат (PMMA), оптични компоненти, компоненти за електростатични разряди; компоненти срещу електромагнитни смущения, високоговорители;
- iv) прозрачни части, когато маркировката би възпрепятствала функционирането на въпросната част.

1.4. Изисквания по отношение на възможността за рециклиране

От 20 юни 2025 г.:

- 1) Производителите, вносителите или техните упълномощени представители, без да се засягат разпоредбите на член 15, параграф 1 от Директива 2012/19/ЕС, трябва да предоставят чрез уебсайт със свободен достъп информацията за разглобяването, която е необходима за получаване на достъп до компоненти на продуктите, посочени в точка 1 от приложение VII към Директива 2012/19/ЕС.
- 2) Посочената в точка 1 информация за разглобяването трябва да включва последователността от стъпки за разглобяване, както и инструментите или технологиите, необходими за достигането до целевите компоненти.
- 3) Посочената в точка 1 информация трябва да е достъпна в продължение на най-малко 15 години след пускането на пазара на последния екземпляр от даден модел продукт.

2. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

От 20 юни 2025 г.:

- 1) Производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят в техническата документация и правят публично достъпна на свободно достъпни уебсайтове на производителя, вносителя или упълномощения представител следната информация:
 - а) съвместимост със сменяеми карти памет, ако има такива;
 - б) ориентировъчен тегловен диапазон на следните суровини от критично значение и материали от значение за околната среда:
 - i) кобалт в батерията (тегловен диапазон: по-малко от 10 g, между 10 g и 20 g, над 20 g);
 - ii) тантал в кондензаторите (тегловен диапазон: по-малко от 0,01 g, между 0,01 g и 0,1 g, над 0,1 g);
 - iii) неодим във високоговорители, вибрационни двигатели и други магнити (тегловен диапазон: по-малко от 0,2 g, между 0,2 g и 1 g, над 1 g);
 - iv) злато във всички компоненти (тегловен диапазон: по-малко от 0,02 g, между 0,02 g и 0,1 g, над 0,1 g);
 - в) ориентировъчна стойност на коефициента на рециклиране R_{rec} ;
 - г) ориентировъчен процент на рециклирано съдържание за продукта или за част от него, ако е приложимо; ако няма данни, за рециклираното съдържание следва да се отбележи „неизвестно“ или „няма“;
 - д) степен на защита от проникване в корпуса;
 - е) минимална издръжливост на батерията в цикли в брой цикли;
 - ж) в случай на съгъваеми устройства се посочва, че „Това устройство не е било подложено на изпитване за устойчивост на надраскване“.
- 2) Производителите, вносителите или упълномощените представители предоставят инструкции за употреба под формата на ръководство за потребителя на уебсайта със свободен достъп на производителя, вносителя или упълномощения представител, което включва:
 - а) как да бъде получен достъп до информация за устройството от системата за управление на батерията:
 - i) дата на производство на батерията;
 - ii) дата на първо използване на батерията след настройката на устройството от първия потребител;
 - iii) брой цикли на пълно зареждане/разреждане (справка: обявен капацитет);
 - iv) измерено състояние на изправност (остатъчен капацитет на пълен заряд спрямо обявения капацитет в %);
 - б) инструкции за техническо обслужване на батерията, включително следното:
 - i) въздействия върху експлоатационния срок на батерията, свързани с излагането на устройството на повишени температури, неоптимални последователности на зареждане, бързо зареждане и други известни неблагоприятни фактори;

- ii) въздействието при изключване на радиовръзки, като например WiFi, Bluetooth, върху консумацията на енергия;
 - iii) информация за това дали устройството поддържа други функции, които удължават експлоатационния срок на батерията, като например интелигентно зареждане, и за това как се задействат тези функции или при какви условия работят най-добре.
- 3) Производителите, вносителите или упълномощените представители гарантират, че:
- а) Информацията, че криптирането на данни е разрешено по подразбиране, се показва на потребителя в процеса на конфигуриране на ново устройство, включително обяснение, че това улеснява изтриването на данни чрез инициализиране на фабричните настройки.
 - б) ако е избрано безжично зареждане, съобщение, което уведомява потребителя, че безжичното зареждане вероятно ще увеличи консумацията на енергия за зареждане на батерията.
- 4) Когато в опаковката не е включено зарядно устройство, инструкциите за потребителя по точка 2 трябва да включват следната информация: „По причини, свързани с околната среда, тази опаковка не включва зарядно устройство. Това устройство може да се захранва с повечето адаптери USB и кабел със съединител USB тип C.“
-

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Измервания и изчисления

1. За целите на съответствието и проверката на съответствието с изискванията, посочени в настоящия регламент, измерванията и изчисленията се извършват, като се използват хармонизирани стандарти или други надеждни, точни и възпроизводими методи, които са съобразени с общопризнатите съвременни методи и са в съответствие с разпоредбите, определени по-долу. За тази цел номерата на тези хармонизирани стандарти са публикувани в Официален вестник на Европейския съюз (ОВ).
2. При липсата на приложими стандарти до публикуването на данните за съответните хармонизирани стандарти в ОВ се използват преходните методи за изпитване, определени в приложение IIIa, или други надеждни, точни и възпроизводими методи, които са съобразени с общопризнатото съвременно техническо равнище.
3. Безжичните телефони, пускани на пазара с базова станция, се изпитват за консумация на енергия в мрежови режим „в готовност“ при следните настройки за изпитване:
 - a) изпитванията се провеждат върху базовата станция: както без слушалка върху базовата станция, така и със заредена слушалка върху базовата станция;
 - б) измерванията на устройствата се извършват в състоянието, в което са доставени на крайния потребител (фабрична настройка).
 - в) консумацията на енергия се измерва като средна консумация на енергия за период от 10 минути;
 - г) измерванията се извършват при захранващо напрежение от електрическата мрежа $230\text{ V} \pm 1\%$.
4. Безжичните телефони, пускани на пазара със зарядна поставка, се изпитват за консумация на енергия в режим „в готовност“ със следните настройки на изпитването:
 - a) изпитванията се провеждат със заредена слушалка, поставена върху зарядната поставка;
 - б) измерванията на устройствата се извършват в състоянието, в което са доставени на крайния потребител (фабрична настройка).
 - в) консумацията на енергия се измерва като средна консумация на енергия за период от 10 минути;
 - г) измерванията се извършват при захранващо напрежение от електрическата мрежа $230\text{ V} \pm 1\%$.
5. Батериите на мобилните телефони и таблетите се изпитват в съответствие с алгоритмите за зареждане по подразбиране, предвидени от производителя. Полученият брой цикли се закръглява надолу до стотици и се посочва като „ $\geq \times 00$ “.
6. Степента на защита от проникване на частици и влага се посочва като код IP, съответстващ на нивата, изброени в таблица 1. Изпитванията се провеждат без защитен калъф.

Таблица 1

Степени на защита срещу проникване в корпуса

Степен	Проникване на твърди чужди тела	Проникване на вода с вредни последици
	Размер на чуждото тяло	Защита от
2	Защитено от допир с пръсти и $\geq 12\text{ mm}$	водни пръски, под по-малко от 15 градуса спрямо вертикалата
3	$\geq 2,5\text{ mm}$	водни пръски, под по-малко от 60 градуса спрямо вертикалата
4	$\geq 1\text{ mm}$	водни пръски
5	прахоустойчив	водна струя

6	прахонепроницаем	силна водна струя
7	не се прилага	кратко потапяне, дълбочина 1 m
8	не се прилага	продължително потапяне, дълбочина 1 m или повече

7. Устойчивостта на случайни изпускания или надеждността при многократно свободно падане се измерва чрез броя на паданията без повреждане в изпитването при многократно свободно падане. Изпитванията при многократно свободно падане се извършват с пет екземпляра от всеки модел за всеки от приложимите случаи на изпитване. Устойчивостта на случайни изпускания съответства на броя на паданията, които са преминали поне четири от петте изпитвани екземпляра. Броят на паданията/ екземпляр се определя при следните условия на изпитване:
- а) без защитно фолио и отделен защитен калъф, ако има такива, за несгъваемите устройства;
 - б) със защитно фолио на екрана за сгъваеми устройства, първо в неразгънато състояние и след това в напълно разгънато състояние на същото изпитвано устройство в съответствие с таблица 2;
 - в) височина на падане 1 m;
 - г) след определен брой падания, съответстващи на интервалите, посочени в таблица 2, изпитваното устройство трябва да работи без повреждане, като се обръща специално внимание на следните функционални възможности, когато е приложимо:
 - i) целостта на екрана;
 - ii) екран с по-малко от 10 пикселни дефекта или подобни неизправности;
 - iii) всички камери, изпробвани за неподвижни изображения и видеоизображения;
 - iv) мобилна комуникация;
 - v) връзка Bluetooth ;
 - vi) връзка WiFi ;
 - vii) зареждане на батерията: с кабел и безжично;
 - viii) чувствителност на екрана при докосване;
 - ix) чувствителни бутони и прекъсвачи;
 - x) вибрираща аларма;
 - xi) основен(и) микрофон(и);
 - xii) високоговорител;
 - xiii) система за звук от слушалки.
 - д) пукнатини в рамката или от задната страна не се считат за повреждане, стига да са налице пълните функционални възможности на изпитвания екземпляр, както и използването му да е безопасно;
 - е) пукнатини в сензорния екран и във всички други покриващи слоеве на екрана не се считат за повреждане, стига да са налице пълните функционални възможности на изпитвания екземпляр, както и използването му да е безопасно;
 - ж) в случай че не е установено повреждане, изпитването продължава, като изпитваният екземпляр се поставя в барабанната машина за изпитването в същото положение, в което се е намирало устройството при прекъсването на изпитването;
 - з) за несгъваемите устройства в случай на установено повреждане и във всеки случай след 157 падания изпитването на устройството се прекратява;
 - и) за сгъваемите устройства в случай на установено повреждане и във всеки случай след 175 падания изпитването на устройството се прекратява.

Таблица 2

Интервали на изпитване за установяване на повреждане на екземпляра (смартфони)

Несгъваемо устройство	Сгъваемо устройство
45	35 в неразгънато състояние + 15 допълнителни падания в напълно разгънато състояние

ПРИЛОЖЕНИЕ IIIa

Преходни методи

Таблица 3

Препратки и бележки, свързани с изпитванията на мобилни телефони, безжични телефони и планшети

Параметър	Източник	Еталонен метод за изпитване/Заглавие	Бележки
Изисквания по отношение на разглобяването	ЕКС	EN 45554:2020	<p>Крепежни елементи: моля, направете справка с таблица А.1 от стандарта</p> <p>Инструменти: моля, направете справка с таблица А.2 от стандарта, освен ако не е посочено друго в настоящия регламент</p> <p>Работна среда: моля, направете справка с таблица А.4 от стандарта</p> <p>Ниво на умения: моля, направете справка с таблица А.5 от стандарта</p>
Защита от частици и вода	IEC	IEC 60529:1989/ AMD2:2013/ COR1:2019	<p>прахоустойчив и защитен от потапяне във вода на дълбочина до 1 метър: IP67</p> <p>защитен от проникване на твърди чужди тела с размер, по-голям от 1 милиметър, и водни пръски: IP44</p>
Защита от случайно разливане на вода	Европейска комисия		<p>Провежда се изпитване за разливане със струя от 220 ml дейонизирана вода без допълнително налягане от разстояние 5 cm от единия ръб на планшета (разстояние между ръба на чашата в наклонено състояние и изпитваното устройство) и последващо внимателно попиване на остатъчната течност върху планшета със салфетка. След 24 часа се проверява функционирането на планшета (както е посочено по-долу). Процедурата се провежда за всеки ръб на планшета с екрана нагоре. След всяко провеждане на гореописаната процедура на изпитване изпитваното устройство трябва да работи без повреда, като се обръща специално внимание на следните функционални възможности, когато е приложимо:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) всички камери, изпробвани за неподвижни изображения и видеоизображения; ii) мобилна комуникация; iii) връзка Bluetooth; iv) връзка WiFi; v) зареждане на батерията: с кабел и безжично; vi) чувствителност на екрана при докосване; vii) чувствителни бутони и прекъсвачи; viii) вибрираща аларма; ix) основен(и) микрофон(и); x) високоговорител; xi) система за звук от слушалки.

Обявен капацитет и издръжливост на батерията в цикли	CENELEC (Европейски комитет по електро-техническа стандартизация):	IEC EN 61960-3:2017	Издръжливостта на батерията в цикли се измерва при следната последователност на изпитване: 1) един цикъл при скорост на разреждане 0,2 С и измерване на капацитета 2) 2—499 цикъла при скорост на разреждане 0,5 С 3) повтаря се стъпка 1 За да се определи броят на циклите след 500 цикъла, изпитването се продължава: 4) 99 цикъла при скорост на разреждане 0,5 С 5) повтаря се стъпка 1 6) повтарят се стъпки 4 и 5, докато измереният капацитет остане под 80 % Изпитванията трябва да се извършват с външен източник на захранване, който не ограничава консумацията на енергия от батерията и оставя на определения алгоритъм за зареждане по подразбиране да регулира скоростта на зареждане.
Устойчивост на надраскване	ЕКС	EN 15771:2010	Устойчивостта на надраскване се изпитва върху видимата част на екрана, без защитен калъф на екрана.
Съдържание на рециклирани материали в продукта или в част от него	ЕКС	EN 45557:2020	
Стандартизирани физически размери на презаредими батерии	IEC	IEC 60086-2:2015,	
Симулатор на базова станция за изпитване на издръжливостта на батерията	ЕИТС	ETSI TR 125 914 — V16.0.0, глава 9	
Условия на околната среда при изпитването за издръжливост на батерията	ЕСМА	ЕСМА 383	Стайна температура (23±5) °С, относителна влажност 10 %—80 %, осветеност от разсеяна светлина (250±50) лукса
Устойчивост при случайни изпускания	IEC	IEC 60068-2-31, Многократно свободно падане — Процедура 2	Мобилните телефони се изпитват за устойчивост при случайно изпускане от височина 1 метър; изпитването трябва да се извърши последователно с 5 екземпляра и се счита за успешно, ако поне 4 от тях преминават успешно.
Дълготрайност в цикли на затваряне на контакта	ASTM	ASTM-F1578-07	Бутоните се изпитват както са вградени в устройството. Самото устройство действа като устройство за следене на затварянето на контакта, като отговаря, както е предвидено, на натискане на бутон. Ориентацията на изпитвателната сонда трябва да бъде под 90 градуса спрямо образеца. В случай на бутони за сила на звука критерият се прилага поотделно както за сегмента за увеличение на силата на звука (гръмкостта), така и за сегмента за намаляване на силата на звука на комбиниран бутон. Критерий за неуспешно преминаване на изпитването: Устройството не реагира на натискането на бутон, както е предвидено. Протокол от изпитване съгласно ASTM-F1578-07, с изключение на промените в електрическите характеристики. Изпитването се извършва с едно устройство, което може да е едно и също за всички бутони, или с едно устройство/бутон.

Дълготрайност на цикъла на вкарване/изваждане	IEC, EIA	ISO 62680-1-3 EIA-364-09D	Изпитването се извършва при скорост 500 ± 50 цикъла на час и не трябва да настъпват физически повреди на която и да е част от порта за зареждане; в случай че устройството се продава с кабел за зареждане, трябва да се използва този кабел; в случай че устройството се продава без кабел за зареждане, кабелът се посочва от производителя, вносителя или упълномощения представител. Изпитването се провежда с едно устройство.
$R_{\text{сус}}$		EN 45555:2019	Изчислява се като коефициент на рециклиране въз основа на масата при следния еталонен сценарий в края на експлоатационния срок: — батерия: масите на Co, Li ($R_{\text{сус, Li}}$ 90 %) се отчитат в коефициента на рециклиране; — монокомполитните части се отстраняват при изваждането на батерията: масите на стоманата, Al, Mg, пластмасите или медта се отчитат в коефициента на рециклиране; — всички останали части: масите на Cu, Co, Sn ($R_{\text{сус, Sn}}$ 50 %), Ni ($R_{\text{сус, Ni}}$ 85 %), In ($R_{\text{сус, In}}$ 50 %), Au, Ag, PGM ($R_{\text{сус, PGM}}$ 95 %) се отчитат в коефициента на рециклиране.
Съдържание на суровини от критично значение		EN 45558:2019	Използва се при златото, като се прилага същият подход, както при суровините от критично значение.
Защитено изтриване	NIST	Guidelines for Media Sanitization, NIST Special Publication (Насоки за изтриване на носителите на информация, специална публикация на NIST) 800-88 — Revision 1	

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Процедура за проверка за целите на надзора на пазара

Контролните допустими отклонения, определени в настоящото приложение, се отнасят само до проверката от органите на държавите членки на обявените стойности и не могат да се използват от производителя, вносителя или упълномощения представител като допустимо отклонение за определяне на стойностите в техническата документация, или за тълкуване на тези стойности с оглед постигане на съответствие, или за съобщаване по какъвто и да е начин на по-добри експлоатационни показатели.

Когато даден модел не съответства на изискванията, определени в член 6 от настоящия регламент, се счита, че моделът и всички еквивалентни на него модели са несъответстващи.

Като част от проверката на съответствието на даден модел на продукт с изискванията, определени в настоящия регламент съгласно член 3, параграф 2 от Директива 2009/125/ЕО, по отношение на посочените в приложение II изисквания, органите на държавите членки прилагат следната процедура:

1. Органите на държавите членки проверяват един-единствен екземпляр от модела съгласно точка 2, букви а), б), в) и г), с изключение на изискването, посочено в точка 1.2.1 от части А и Б на приложение II (устойчивост при случайно изпускане), при което изпитването се извършва с пет екземпляра от модела съгласно точка 2, буква д), и с изключение на изискването, посочено в точка 1.2.4 от части А и Б и точка 1.2.3 от част Г на приложение II (издръжливост на батерията в цикли), при което изпитването се извършва с пет екземпляра от модела съгласно точка 2, буква е).
2. Счита се, че моделът е в съответствие с приложимите изисквания, ако са изпълнени всички от следните условия:
 - а) включените в техническата документация стойности съгласно точка 2 от приложение IV към Директива 2009/125/ЕО (обявените стойности) и когато е приложимо, стойностите, използвани за изчисляване на тези стойности, не са по-благоприятни за производителя, вносителя или упълномощения представител, отколкото резултатите от съответните измервания, извършени съгласно буква ж) от същата точка;
 - б) обявените стойности отговарят на всички изисквания, определени в настоящия регламент, като никъде в изискваната информация за продукта, публикувана от производителя, вносителя или упълномощения представител, не се съдържат стойности, които са по-благоприятни за производителя, вносителя или упълномощения представител, отколкото обявените стойности;
 - в) когато органите на държавите членки проверяват екземпляра от модела, той отговаря на изискванията, с изключение на изискванията, за които се прилагат букви г), д) и е);
 - г) при изпитването от органите на държавите членки на екземпляр от модела, определените стойности (т.е. стойностите на съответните параметри, измерени при изпитването, и стойностите, изчислени въз основа на тези измервания), попадат в рамките на съответните контролни допустими отклонения, определени в таблица 4;
 - д) при изпитването от органите на държавите членки на пет екземпляра от модела, определените стойности (т.е. стойностите на съответните параметри, измерени при изпитването, и стойностите, изчислени въз основа на тези измервания), попадат в рамките на съответния процент на успеваемост, даден в таблица 5;
 - е) при изпитването от органите на държавите членки на пет екземпляра от модела, средноаритметичната стойност на определените стойности (т.е. стойностите на съответните параметри, измерени при изпитването, и стойностите, изчислени въз основа на тези измервания), попада в рамките на съответните контролни допустими отклонения, дадени в таблица 4.
3. Ако не бъдат постигнати резултатите по точка 2, букви а), б), в) или е), се счита, че моделът и всички еквивалентни на него модели не са в съответствие с настоящия регламент.
4. Ако не бъде постигнат резултатът, посочен в точка 2, буква г), органите на държавите членки подбират за изпитване три допълнителни екземпляра от същия модел.
5. Ако не бъде постигнат резултатът, посочен в точка 2, буква д), органите на държавите членки подбират за изпитване пет допълнителни екземпляра от същия модел. Като алтернативна възможност избраните допълнителни екземпляри могат да бъдат от един или от няколко еквивалентни модела.
6. Ако средноаритметичните на определените стойности за тези екземпляри, изпитани съгласно точка 4, когато е приложимо, попадат в рамките на съответните контролни допустими отклонения, дадени в таблица 4, се счита, че моделът съответства на приложимите изисквания.

7. Ако процентът на успеваемост за тези пет екземпляра, изпитани съгласно точка 5, когато е приложимо, попадат в рамките на съответните стойности, дадени в таблица 5, се счита, че моделът съответства на приложимите изисквания.
8. Ако не бъдат постигнати резултатите по точки 6 или 7, се счита, че моделът и всички еквивалентни на него модели не са в съответствие с настоящия регламент.
9. След вземането на решение за несъответствие на модела съгласно точки 3 или 8 или съгласно втора алинея от настоящото приложение, органите на държавата членка без забавяне предоставят цялата съответна информация на органите на другите държави членки и на Комисията.

Органите на държавите членки използват измервателните и изчислителните методи, описани в приложение III.

Органите на държавите членки прилагат само тези контролни допустими отклонения, които са определени в таблица 4, а по отношение на изискванията, определени в настоящото приложение, използват само процедурата, описана в третата алинея. За параметрите в таблица 4 не се прилагат никакви други допустими отклонения, например определените в хармонизираните стандарти или в който и да е друг измервателен метод.

Таблица 4

Контролни допустими отклонения

Параметри	Контролни допустими отклонения
консумирана мощност в мрежови режим „в готовност“ [W] и консумирана мощност в режим „в готовност“ [W]	Определената стойност ⁽⁴⁾ не трябва да бъде по-висока с повече от 0,10 W от обявената стойност.
Издръжливост на батерията в цикли — настройки по подразбиране [цикли]	Определената стойност ⁽⁴⁾ не трябва да бъде по-ниска с повече от 20 цикъла от обявената стойност.
Обявен капацитет на батерията (C_{rated} [mAh])	Определената стойност ⁽⁴⁾ не трябва да бъде по-висока с повече от 10 % от обявената стойност.
Остатъчен капацитет на батерията (%)	Определената стойност ⁽⁴⁾ не трябва да бъде по-ниска с повече от 2 процентни пункта от обявената стойност.
степен на защита от проникване в корпуса (IPxx)	Проверява се съгласно стандарта, посочен в приложение Ша за този параметър.
защита от случайно разливане на вода	Проверява се съгласно стандарта, посочен в приложение Ша за този параметър.

⁽⁴⁾ Когато се изпитват три допълнителни екземпляра съгласно предписаното в точка 4, определената стойност е средноаритметичната на стойностите, определени за тези три допълнителни екземпляра.

Таблица 5

Проценти на успеваемост за устойчивост на случайни изпускания

Параметри	Допустими отклонения от процента на успеваемост
устойчивост при случайно изпускане	Определената стойност, съответстваща на обявената стойност, трябва да бъде постигната от най-малко 80 % от изпитваните устройства.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Базови стойности за сравнение

Към момента на влизане в сила на настоящия регламент най-добрата налична на пазара технология е:

Мобилни телефони:

- 1) устойчивост при случайно изпускане: >100 падания; >>100 падания за механично усилените устройства;
- 2) устойчивост на надраскване: 6;
- 3) степен на защита от проникване в корпуса: IP68 (в комбинация със сменяема от потребителя батерия);
- 4) издръжливост на батерията в цикли: 1 200 цикъла.

Безжични телефони:

- 5) захранване в режим „в готовност“ на безжични телефони с базова станция: 0,4 W;
- 6) захранване в режим „в готовност“ на безжични телефони само със зарядна поставка: < 0,05 W;
- 7) степен на защита от проникване в корпуса: IP65;
- 8) съвместимост с батерии със стандартен размер: „да“.

Таблети:

- 9) устойчивост на надраскване: 6;
 - 10) степен на защита от проникване в корпуса: IP68;
 - 11) издръжливост на батерията в цикли: 1 000 цикъла.
-

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2023/1671 НА КОМИСИЯТА**от 24 август 2023 година****за вписване на наименование в регистъра на защитените наименования за произход и защитените географски указания („Ciliegia di Lari“ (ЗГУ))**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни ⁽¹⁾, и по-специално член 52, параграф 2 от него,

като има предвид, че:

- (1) В съответствие с член 50, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 1151/2012 заявлението за регистрация на наименованието „Ciliegia di Lari“, подадено от Италия, бе публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ⁽²⁾.
- (2) Тъй като Комисията не получи мотивирано възражение по член 51 от Регламент (ЕС) № 1151/2012, наименованието „Ciliegia di Lari“ следва да бъде регистрирано,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Наименованието „Ciliegia di Lari“ (ЗГУ) се вписва в регистъра на защитените наименования за произход и защитените географски указания.

Наименованието, посочено в първата алинея, се използва за идентифициране на продукт от клас 1.6. „Плодове, зеленчуци и зърнени храни, пресни или преработени“ от приложение XI към Регламент за изпълнение (ЕС) № 668/2014 на Комисията ⁽³⁾.**Член 2**Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 24 август 2023 година.

За Комисията,
от името на председателя,
Janusz WOJCIĘCHOWSKI
Член на Комисията

⁽¹⁾ ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ C 158, 4.5.2023 г., стр. 11.

⁽³⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) № 668/2014 на Комисията от 13 юни 2014 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни (ОВ L 179, 19.6.2014 г., стр. 36).

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2023/1672 НА КОМИСИЯТА**от 30 август 2023 година****за определяне на техническата информация, необходима за изчисляването на техническите резерви и основните собствени средства за целите на отчитането с референтни дати в периода 30 юни 2023 г.—29 септември 2023 г. в съответствие с Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) ⁽¹⁾, и по-специално член 77д, параграф 2, трета алинея от нея,

като има предвид, че:

- (1) За да се гарантира, че застрахователните и презастрахователните предприятия изчисляват техническите резерви и основните собствени средства за целите на Директива 2009/138/ЕО при еднакви условия, е необходимо за всяка референтна дата да се определи техническата информация за съответните срочни структури на безрисковия лихвен процент, за основните спредове за изчисляване на изравнителната корекция, както и за корекциите за променливост.
- (2) Използваната от застрахователните и презастрахователните предприятия техническа информация следва да се основава на пазарните данни към края на последния месец, предшестващ първата референтна отчетна дата, за която се прилага настоящият регламент. На 6 юли 2023 г. Европейският орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване предостави на Комисията техническата информация, отнасяща се до пазарните данни към края на юни 2023 г. Тази информация бе публикувана на 6 юли 2023 г. в съответствие с член 77д, параграф 1 от Директива 2009/138/ЕО.
- (3) Тъй като е наложително техническата информация да бъде достъпна без забавяне, настоящият регламент следва да влезе в сила по спешност.
- (4) Поради съображения от пруденциален характер е необходимо при изчисляването на техническите резерви и основните собствени средства застрахователните и презастрахователните предприятия да използват една и съща техническа информация, независимо от датата, на която се отчитат пред своите компетентни органи. Поради това настоящият регламент следва да се прилага от първата референтна отчетна дата, за която се прилагат неговите разпоредби.
- (5) С цел във възможно най-кратки срокове да се обезпечи правна сигурност и поради надлежно обосновани съображения, свързани с належащата потребност от незабавен достъп до информацията за съответната срочна структура на безрисковия лихвен процент, предвидените в настоящия регламент мерки е необходимо да се приемат в съответствие с член 8 във връзка с член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

1. При изчисляването на техническите резерви и основните собствени средства за целите на отчитането с референтни дати в периода 30 юни 2023 г.—29 септември 2023 г. застрахователните и презастрахователните предприятия използват техническата информация, посочена в параграф 2.

⁽¹⁾ ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

2. За всяка съответна валута техническата информация, използвана за изчисляването на най-добрата прогнозна оценка в съответствие с член 77 от Директива 2009/138/ЕО, на изравнителната корекция — в съответствие с член 77в от посочената директива, и на корекцията за променливост — в съответствие с член 77г от посочената директива, е, както следва:

- а) съответните срочни структури на безрисковия лихвен процент, определени в приложение I;
- б) основните спредове за изчисляване на изравнителната корекция, определени в приложение II;
- в) за всеки съответен национален застрахователен пазар — корекциите за променливост, определени в приложение III.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 30 юни 2023 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 30 август 2023 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Съответни срочни структури на безрисковия лихвен процент за изчисляване на най-добрата прогнозна оценка без изравнителна корекция или корекция за променливост

Срок до падежа (в години)	Евро (в %)	Чешка крона (в %)	Датска крона (в %)	Форинт (в %)	Крона (в %)	Лев (в %)
1	3,983	6,675	3,973	10,109	4,127	3,933
2	3,772	5,586	3,762	9,347	3,935	3,722
3	3,501	4,936	3,491	8,668	3,656	3,451
4	3,282	4,551	3,272	8,087	3,426	3,232
5	3,132	4,309	3,122	7,626	3,255	3,083
6	3,037	4,162	3,027	7,273	3,131	2,987
7	2,970	4,072	2,960	7,009	3,043	2,920
8	2,926	4,018	2,916	6,821	2,983	2,877
9	2,897	3,988	2,887	6,696	2,947	2,847
10	2,879	3,972	2,870	6,612	2,933	2,830
11	2,869	3,968	2,860	6,564	2,939	2,820
12	2,859	3,970	2,849	6,538	2,957	2,809
13	2,851	3,975	2,841	6,531	2,979	2,801
14	2,839	3,979	2,829	6,539	3,003	2,790
15	2,819	3,982	2,809	6,553	3,026	2,770
16	2,788	3,981	2,778	6,555	3,049	2,739
17	2,752	3,979	2,742	6,545	3,070	2,702
18	2,716	3,974	2,706	6,526	3,090	2,666
19	2,684	3,968	2,674	6,499	3,108	2,635
20	2,660	3,960	2,650	6,467	3,124	2,611
21	2,644	3,952	2,635	6,431	3,139	2,596
22	2,636	3,944	2,627	6,393	3,153	2,589
23	2,634	3,935	2,625	6,353	3,166	2,588
24	2,636	3,926	2,627	6,312	3,177	2,591
25	2,642	3,916	2,633	6,270	3,188	2,597
26	2,650	3,907	2,641	6,228	3,198	2,606
27	2,660	3,898	2,651	6,186	3,208	2,618
28	2,671	3,888	2,663	6,145	3,216	2,630
29	2,684	3,879	2,676	6,105	3,224	2,644
30	2,697	3,870	2,689	6,066	3,232	2,658
31	2,710	3,861	2,703	6,027	3,239	2,673
32	2,724	3,852	2,717	5,990	3,245	2,688
33	2,738	3,844	2,731	5,954	3,252	2,703
34	2,753	3,835	2,746	5,919	3,257	2,718
35	2,767	3,827	2,760	5,885	3,263	2,733
36	2,781	3,819	2,774	5,852	3,268	2,747
37	2,794	3,811	2,788	5,820	3,273	2,762

38	2,808	3,804	2,801	5,789	3,278	2,776
39	2,821	3,797	2,815	5,760	3,282	2,790
40	2,834	3,790	2,828	5,731	3,286	2,804
41	2,846	3,783	2,840	5,704	3,290	2,817
42	2,859	3,776	2,853	5,678	3,294	2,830
43	2,870	3,770	2,865	5,652	3,298	2,842
44	2,882	3,763	2,876	5,628	3,301	2,854
45	2,893	3,757	2,888	5,604	3,304	2,866
46	2,904	3,752	2,899	5,581	3,308	2,878
47	2,915	3,746	2,909	5,559	3,311	2,889
48	2,925	3,740	2,920	5,538	3,314	2,899
49	2,935	3,735	2,930	5,518	3,316	2,910
50	2,944	3,730	2,939	5,498	3,319	2,920
51	2,953	3,725	2,949	5,479	3,322	2,930
52	2,962	3,720	2,958	5,461	3,324	2,939
53	2,971	3,715	2,967	5,443	3,326	2,948
54	2,980	3,711	2,975	5,426	3,329	2,957
55	2,988	3,706	2,983	5,409	3,331	2,966
56	2,996	3,702	2,991	5,393	3,333	2,974
57	3,003	3,698	2,999	5,378	3,335	2,982
58	3,011	3,694	3,007	5,363	3,337	2,990
59	3,018	3,690	3,014	5,349	3,339	2,997
60	3,025	3,686	3,021	5,335	3,341	3,005
61	3,032	3,682	3,028	5,321	3,343	3,012
62	3,038	3,679	3,035	5,308	3,344	3,019
63	3,045	3,675	3,041	5,295	3,346	3,026
64	3,051	3,672	3,047	5,283	3,348	3,032
65	3,057	3,668	3,053	5,271	3,349	3,038
66	3,063	3,665	3,059	5,259	3,351	3,045
67	3,069	3,662	3,065	5,248	3,352	3,050
68	3,074	3,659	3,071	5,237	3,354	3,056
69	3,080	3,656	3,076	5,226	3,355	3,062
70	3,085	3,653	3,081	5,216	3,356	3,067
71	3,090	3,650	3,086	5,206	3,358	3,073
72	3,095	3,648	3,091	5,196	3,359	3,078
73	3,100	3,645	3,096	5,186	3,360	3,083
74	3,104	3,642	3,101	5,177	3,361	3,088
75	3,109	3,640	3,106	5,168	3,363	3,093
76	3,113	3,637	3,110	5,159	3,364	3,097
77	3,118	3,635	3,115	5,151	3,365	3,102
78	3,122	3,633	3,119	5,142	3,366	3,106
79	3,126	3,630	3,123	5,134	3,367	3,111
80	3,130	3,628	3,127	5,126	3,368	3,115

81	3,134	3,626	3,131	5,119	3,369	3,119
82	3,138	3,624	3,135	5,111	3,370	3,123
83	3,142	3,622	3,139	5,104	3,371	3,127
84	3,145	3,620	3,142	5,096	3,372	3,131
85	3,149	3,618	3,146	5,089	3,373	3,135
86	3,152	3,616	3,150	5,083	3,374	3,138
87	3,156	3,614	3,153	5,076	3,375	3,142
88	3,159	3,612	3,156	5,069	3,376	3,145
89	3,162	3,610	3,160	5,063	3,376	3,149
90	3,166	3,608	3,163	5,057	3,377	3,152
91	3,169	3,607	3,166	5,050	3,378	3,155
92	3,172	3,605	3,169	5,044	3,379	3,158
93	3,175	3,603	3,172	5,039	3,380	3,162
94	3,178	3,602	3,175	5,033	3,380	3,165
95	3,181	3,600	3,178	5,027	3,381	3,168
96	3,183	3,599	3,181	5,022	3,382	3,171
97	3,186	3,597	3,184	5,016	3,382	3,173
98	3,189	3,596	3,186	5,011	3,383	3,176
99	3,191	3,594	3,189	5,006	3,384	3,179
100	3,194	3,593	3,192	5,001	3,384	3,182
101	3,196	3,591	3,194	4,996	3,385	3,184
102	3,199	3,590	3,197	4,991	3,386	3,187
103	3,201	3,588	3,199	4,986	3,386	3,190
104	3,204	3,587	3,201	4,981	3,387	3,192
105	3,206	3,586	3,204	4,977	3,388	3,195
106	3,208	3,585	3,206	4,972	3,388	3,197
107	3,211	3,583	3,208	4,968	3,389	3,199
108	3,213	3,582	3,211	4,964	3,389	3,202
109	3,215	3,581	3,213	4,959	3,390	3,204
110	3,217	3,580	3,215	4,955	3,390	3,206
111	3,219	3,578	3,217	4,951	3,391	3,208
112	3,221	3,577	3,219	4,947	3,391	3,210
113	3,223	3,576	3,221	4,943	3,392	3,213
114	3,225	3,575	3,223	4,939	3,393	3,215
115	3,227	3,574	3,225	4,935	3,393	3,217
116	3,229	3,573	3,227	4,932	3,393	3,219
117	3,231	3,572	3,229	4,928	3,394	3,221
118	3,233	3,571	3,231	4,924	3,394	3,223
119	3,235	3,570	3,233	4,921	3,395	3,225
120	3,237	3,569	3,235	4,917	3,395	3,226
121	3,238	3,568	3,236	4,914	3,396	3,228
122	3,240	3,567	3,238	4,910	3,396	3,230
123	3,242	3,566	3,240	4,907	3,397	3,232

124	3,243	3,565	3,241	4,904	3,397	3,234
125	3,245	3,564	3,243	4,900	3,398	3,235
126	3,247	3,563	3,245	4,897	3,398	3,237
127	3,248	3,562	3,246	4,894	3,398	3,239
128	3,250	3,561	3,248	4,891	3,399	3,240
129	3,251	3,561	3,250	4,888	3,399	3,242
130	3,253	3,560	3,251	4,885	3,400	3,244
131	3,254	3,559	3,253	4,882	3,400	3,245
132	3,256	3,558	3,254	4,879	3,400	3,247
133	3,257	3,557	3,256	4,876	3,401	3,248
134	3,259	3,556	3,257	4,874	3,401	3,250
135	3,260	3,556	3,258	4,871	3,401	3,251
136	3,262	3,555	3,260	4,868	3,402	3,253
137	3,263	3,554	3,261	4,865	3,402	3,254
138	3,264	3,553	3,263	4,863	3,403	3,256
139	3,266	3,553	3,264	4,860	3,403	3,257
140	3,267	3,552	3,265	4,857	3,403	3,258
141	3,268	3,551	3,267	4,855	3,404	3,260
142	3,270	3,550	3,268	4,852	3,404	3,261
143	3,271	3,550	3,269	4,850	3,404	3,262
144	3,272	3,549	3,270	4,848	3,404	3,264
145	3,273	3,548	3,272	4,845	3,405	3,265
146	3,275	3,548	3,273	4,843	3,405	3,266
147	3,276	3,547	3,274	4,840	3,405	3,267
148	3,277	3,546	3,275	4,838	3,406	3,269
149	3,278	3,546	3,276	4,836	3,406	3,270
150	3,279	3,545	3,278	4,834	3,406	3,271

Срок до падежа (в години)	Британска лира (в %)	Румънска лея (в %)	Злота (в %)	Крона (в %)	Норвежка крона (в %)	Швейцарски франк (в %)
1	6,062	6,161	5,941	8,902	4,873	1,991
2	5,960	6,280	5,698	8,245	4,722	1,955
3	5,630	6,408	5,594	7,724	4,492	1,901
4	5,309	6,500	5,529	7,283	4,273	1,852
5	5,028	6,573	5,498	6,919	4,099	1,814
6	4,795	6,632	5,498	6,611	3,975	1,789
7	4,601	6,673	5,516	6,347	3,884	1,774
8	4,454	6,700	5,544	6,120	3,816	1,766
9	4,340	6,720	5,577	5,926	3,762	1,764
10	4,250	6,729	5,606	5,762	3,720	1,767
11	4,185	6,714	5,614	5,623	3,685	1,774
12	4,137	6,679	5,605	5,501	3,657	1,784

13	4,096	6,629	5,582	5,394	3,634	1,796
14	4,061	6,568	5,551	5,298	3,614	1,809
15	4,027	6,501	5,513	5,212	3,597	1,824
16	3,996	6,429	5,471	5,134	3,583	1,838
17	3,965	6,355	5,425	5,062	3,570	1,853
18	3,936	6,279	5,379	4,997	3,559	1,867
19	3,909	6,202	5,331	4,936	3,550	1,882
20	3,884	6,127	5,283	4,880	3,541	1,896
21	3,861	6,052	5,235	4,828	3,534	1,910
22	3,838	5,978	5,187	4,779	3,527	1,924
23	3,816	5,907	5,141	4,733	3,521	1,937
24	3,794	5,837	5,095	4,691	3,516	1,950
25	3,772	5,769	5,051	4,650	3,511	1,963
26	3,749	5,704	5,008	4,612	3,507	1,975
27	3,724	5,641	4,966	4,577	3,503	1,987
28	3,699	5,580	4,926	4,543	3,499	1,998
29	3,671	5,522	4,887	4,511	3,496	2,009
30	3,642	5,466	4,849	4,481	3,493	2,020
31	3,611	5,412	4,813	4,452	3,491	2,030
32	3,579	5,360	4,778	4,424	3,488	2,040
33	3,547	5,310	4,744	4,398	3,486	2,049
34	3,514	5,262	4,712	4,374	3,484	2,058
35	3,483	5,217	4,681	4,350	3,482	2,067
36	3,452	5,173	4,651	4,327	3,480	2,076
37	3,422	5,130	4,623	4,306	3,479	2,084
38	3,394	5,090	4,595	4,285	3,477	2,092
39	3,367	5,051	4,569	4,266	3,476	2,100
40	3,342	5,014	4,543	4,247	3,475	2,107
41	3,319	4,978	4,519	4,229	3,473	2,114
42	3,297	4,944	4,495	4,211	3,472	2,121
43	3,278	4,911	4,472	4,195	3,471	2,128
44	3,259	4,879	4,450	4,179	3,470	2,134
45	3,243	4,849	4,429	4,163	3,469	2,140
46	3,228	4,819	4,409	4,149	3,469	2,146
47	3,215	4,791	4,390	4,135	3,468	2,152
48	3,204	4,764	4,371	4,121	3,467	2,158
49	3,194	4,738	4,353	4,108	3,466	2,163
50	3,186	4,713	4,335	4,095	3,466	2,168
51	3,180	4,689	4,319	4,083	3,465	2,173
52	3,175	4,665	4,302	4,071	3,465	2,178
53	3,171	4,643	4,287	4,060	3,464	2,183
54	3,168	4,621	4,271	4,049	3,464	2,188
55	3,166	4,600	4,257	4,038	3,463	2,192

56	3,165	4,579	4,243	4,028	3,463	2,197
57	3,165	4,560	4,229	4,018	3,462	2,201
58	3,165	4,541	4,216	4,008	3,462	2,205
59	3,165	4,522	4,203	3,999	3,462	2,209
60	3,166	4,505	4,190	3,990	3,461	2,213
61	3,167	4,487	4,178	3,981	3,461	2,216
62	3,169	4,471	4,167	3,973	3,461	2,220
63	3,171	4,455	4,156	3,965	3,460	2,223
64	3,173	4,439	4,145	3,957	3,460	2,227
65	3,175	4,424	4,134	3,949	3,460	2,230
66	3,177	4,409	4,124	3,942	3,459	2,233
67	3,179	4,395	4,114	3,934	3,459	2,237
68	3,182	4,381	4,104	3,927	3,459	2,240
69	3,184	4,367	4,094	3,920	3,459	2,243
70	3,187	4,354	4,085	3,914	3,459	2,246
71	3,190	4,341	4,076	3,907	3,458	2,248
72	3,192	4,329	4,068	3,901	3,458	2,251
73	3,195	4,317	4,059	3,895	3,458	2,254
74	3,198	4,305	4,051	3,889	3,458	2,256
75	3,200	4,294	4,043	3,883	3,458	2,259
76	3,203	4,283	4,035	3,877	3,458	2,261
77	3,206	4,272	4,028	3,872	3,457	2,264
78	3,209	4,261	4,020	3,866	3,457	2,266
79	3,211	4,251	4,013	3,861	3,457	2,268
80	3,214	4,241	4,006	3,856	3,457	2,271
81	3,216	4,231	3,999	3,851	3,457	2,273
82	3,219	4,222	3,992	3,846	3,457	2,275
83	3,221	4,212	3,986	3,841	3,457	2,277
84	3,224	4,203	3,979	3,837	3,457	2,279
85	3,226	4,194	3,973	3,832	3,456	2,281
86	3,229	4,186	3,967	3,828	3,456	2,283
87	3,231	4,177	3,961	3,823	3,456	2,285
88	3,233	4,169	3,955	3,819	3,456	2,287
89	3,236	4,161	3,950	3,815	3,456	2,289
90	3,238	4,153	3,944	3,811	3,456	2,290
91	3,240	4,145	3,939	3,807	3,456	2,292
92	3,242	4,138	3,933	3,803	3,456	2,294
93	3,245	4,130	3,928	3,799	3,456	2,296
94	3,247	4,123	3,923	3,796	3,456	2,297
95	3,249	4,116	3,918	3,792	3,456	2,299
96	3,251	4,109	3,913	3,788	3,455	2,300
97	3,253	4,102	3,908	3,785	3,455	2,302
98	3,255	4,095	3,904	3,781	3,455	2,303

99	3,257	4,089	3,899	3,778	3,455	2,305
100	3,259	4,082	3,895	3,775	3,455	2,306
101	3,260	4,076	3,890	3,772	3,455	2,308
102	3,262	4,070	3,886	3,768	3,455	2,309
103	3,264	4,064	3,882	3,765	3,455	2,310
104	3,266	4,058	3,877	3,762	3,455	2,312
105	3,267	4,052	3,873	3,759	3,455	2,313
106	3,269	4,046	3,869	3,756	3,455	2,314
107	3,271	4,041	3,865	3,754	3,455	2,316
108	3,273	4,035	3,862	3,751	3,455	2,317
109	3,274	4,030	3,858	3,748	3,455	2,318
110	3,276	4,025	3,854	3,745	3,455	2,319
111	3,277	4,020	3,850	3,743	3,455	2,321
112	3,279	4,014	3,847	3,740	3,455	2,322
113	3,280	4,009	3,843	3,737	3,454	2,323
114	3,282	4,005	3,840	3,735	3,454	2,324
115	3,283	4,000	3,836	3,732	3,454	2,325
116	3,285	3,995	3,833	3,730	3,454	2,326
117	3,286	3,990	3,830	3,728	3,454	2,327
118	3,287	3,986	3,827	3,725	3,454	2,328
119	3,289	3,981	3,823	3,723	3,454	2,329
120	3,290	3,977	3,820	3,721	3,454	2,330
121	3,291	3,972	3,817	3,718	3,454	2,331
122	3,293	3,968	3,814	3,716	3,454	2,332
123	3,294	3,964	3,811	3,714	3,454	2,333
124	3,295	3,960	3,808	3,712	3,454	2,334
125	3,297	3,956	3,806	3,710	3,454	2,335
126	3,298	3,952	3,803	3,708	3,454	2,336
127	3,299	3,948	3,800	3,706	3,454	2,337
128	3,300	3,944	3,797	3,704	3,454	2,338
129	3,301	3,940	3,794	3,702	3,454	2,339
130	3,302	3,936	3,792	3,700	3,454	2,339
131	3,304	3,932	3,789	3,698	3,454	2,340
132	3,305	3,929	3,787	3,696	3,454	2,341
133	3,306	3,925	3,784	3,694	3,454	2,342
134	3,307	3,922	3,782	3,692	3,454	2,343
135	3,308	3,918	3,779	3,691	3,454	2,344
136	3,309	3,915	3,777	3,689	3,454	2,344
137	3,310	3,911	3,774	3,687	3,454	2,345
138	3,311	3,908	3,772	3,685	3,454	2,346
139	3,312	3,905	3,770	3,684	3,454	2,347
140	3,313	3,901	3,767	3,682	3,454	2,347
141	3,314	3,898	3,765	3,680	3,454	2,348

142	3,315	3,895	3,763	3,679	3,453	2,349
143	3,316	3,892	3,761	3,677	3,453	2,349
144	3,317	3,889	3,759	3,675	3,453	2,350
145	3,318	3,886	3,756	3,674	3,453	2,351
146	3,319	3,883	3,754	3,672	3,453	2,352
147	3,319	3,880	3,752	3,671	3,453	2,352
148	3,320	3,877	3,750	3,669	3,453	2,353
149	3,321	3,874	3,748	3,668	3,453	2,354
150	3,322	3,871	3,746	3,666	3,453	2,354

Срок до падежа (в години)	Австралийски долар (в %)	Бат (в %)	Канадски долар (в %)	Чилийско песо (в %)	Колумбийско песо (в %)	Хонконгски долар (в %)
1	4,726	1,957	5,218	7,432	9,838	4,813
2	4,609	2,085	4,917	6,130	9,793	4,522
3	4,418	2,150	4,475	5,600	9,755	4,282
4	4,300	2,193	4,090	5,397	9,764	4,127
5	4,259	2,232	3,830	5,299	9,805	4,009
6	4,265	2,273	3,690	5,248	9,858	3,944
7	4,284	2,322	3,614	5,220	9,926	3,898
8	4,312	2,383	3,568	5,203	9,998	3,849
9	4,338	2,450	3,535	5,191	10,067	3,806
10	4,358	2,523	3,507	5,180	10,135	3,778
11	4,385	2,602	3,482	5,167	10,158	3,767
12	4,412	2,682	3,457	5,154	10,136	3,768
13	4,431	2,759	3,434	5,139	10,081	3,775
14	4,442	2,830	3,412	5,124	10,001	3,783
15	4,446	2,894	3,391	5,109	9,904	3,791
16	4,444	2,948	3,372	5,094	9,794	3,796
17	4,435	2,995	3,355	5,079	9,674	3,798
18	4,419	3,035	3,338	5,064	9,549	3,799
19	4,394	3,070	3,324	5,050	9,420	3,798
20	4,361	3,101	3,310	5,036	9,290	3,796
21	4,318	3,128	3,298	5,022	9,159	3,793
22	4,270	3,152	3,287	5,009	9,029	3,789
23	4,219	3,173	3,278	4,996	8,902	3,784
24	4,167	3,191	3,269	4,983	8,777	3,780
25	4,116	3,208	3,262	4,971	8,655	3,775
26	4,066	3,223	3,256	4,960	8,537	3,769
27	4,020	3,237	3,250	4,948	8,422	3,764
28	3,977	3,249	3,246	4,937	8,311	3,758
29	3,937	3,260	3,243	4,927	8,205	3,752
30	3,902	3,270	3,240	4,917	8,102	3,747

31	3,871	3,279	3,239	4,907	8,003	3,741
32	3,843	3,287	3,238	4,897	7,909	3,736
33	3,818	3,295	3,238	4,888	7,818	3,730
34	3,796	3,302	3,238	4,879	7,730	3,725
35	3,776	3,308	3,239	4,871	7,647	3,719
36	3,758	3,314	3,240	4,863	7,567	3,714
37	3,742	3,319	3,241	4,855	7,490	3,709
38	3,728	3,324	3,243	4,847	7,416	3,704
39	3,715	3,329	3,245	4,840	7,346	3,699
40	3,703	3,333	3,247	4,833	7,278	3,694
41	3,692	3,337	3,249	4,826	7,213	3,690
42	3,682	3,341	3,251	4,819	7,151	3,685
43	3,673	3,344	3,254	4,813	7,091	3,681
44	3,665	3,348	3,256	4,806	7,034	3,676
45	3,657	3,351	3,259	4,800	6,979	3,672
46	3,650	3,354	3,261	4,795	6,926	3,668
47	3,644	3,356	3,264	4,789	6,876	3,664
48	3,638	3,359	3,266	4,784	6,827	3,660
49	3,632	3,361	3,269	4,778	6,780	3,657
50	3,627	3,363	3,271	4,773	6,735	3,653
51	3,622	3,366	3,274	4,768	6,691	3,649
52	3,617	3,368	3,276	4,764	6,649	3,646
53	3,613	3,369	3,279	4,759	6,609	3,643
54	3,609	3,371	3,281	4,754	6,570	3,639
55	3,605	3,373	3,284	4,750	6,532	3,636
56	3,602	3,375	3,286	4,746	6,496	3,633
57	3,599	3,376	3,288	4,742	6,461	3,630
58	3,595	3,378	3,291	4,738	6,427	3,627
59	3,592	3,379	3,293	4,734	6,394	3,625
60	3,589	3,380	3,295	4,730	6,363	3,622
61	3,587	3,382	3,297	4,727	6,332	3,619
62	3,584	3,383	3,299	4,723	6,302	3,617
63	3,582	3,384	3,302	4,720	6,274	3,614
64	3,579	3,385	3,304	4,716	6,246	3,612
65	3,577	3,386	3,306	4,713	6,219	3,609
66	3,575	3,388	3,308	4,710	6,193	3,607
67	3,573	3,389	3,309	4,707	6,167	3,605
68	3,571	3,390	3,311	4,704	6,143	3,602
69	3,569	3,390	3,313	4,701	6,119	3,600
70	3,567	3,391	3,315	4,698	6,095	3,598
71	3,565	3,392	3,317	4,696	6,073	3,596
72	3,564	3,393	3,318	4,693	6,051	3,594
73	3,562	3,394	3,320	4,690	6,030	3,592

74	3,560	3,395	3,322	4,688	6,009	3,590
75	3,559	3,396	3,323	4,685	5,989	3,589
76	3,557	3,396	3,325	4,683	5,969	3,587
77	3,556	3,397	3,327	4,681	5,950	3,585
78	3,554	3,398	3,328	4,678	5,931	3,583
79	3,553	3,398	3,330	4,676	5,913	3,582
80	3,552	3,399	3,331	4,674	5,895	3,580
81	3,550	3,400	3,332	4,672	5,878	3,578
82	3,549	3,400	3,334	4,670	5,861	3,577
83	3,548	3,401	3,335	4,668	5,844	3,575
84	3,547	3,402	3,336	4,666	5,828	3,574
85	3,545	3,402	3,338	4,664	5,812	3,572
86	3,544	3,403	3,339	4,662	5,797	3,571
87	3,543	3,403	3,340	4,660	5,782	3,570
88	3,542	3,404	3,341	4,658	5,767	3,568
89	3,541	3,404	3,343	4,657	5,753	3,567
90	3,540	3,405	3,344	4,655	5,739	3,566
91	3,539	3,405	3,345	4,653	5,725	3,564
92	3,538	3,406	3,346	4,651	5,712	3,563
93	3,537	3,406	3,347	4,650	5,699	3,562
94	3,536	3,407	3,348	4,648	5,686	3,561
95	3,535	3,407	3,349	4,647	5,673	3,560
96	3,534	3,408	3,350	4,645	5,661	3,559
97	3,533	3,408	3,351	4,644	5,649	3,557
98	3,533	3,409	3,352	4,642	5,637	3,556
99	3,532	3,409	3,353	4,641	5,626	3,555
100	3,531	3,410	3,354	4,639	5,614	3,554
101	3,530	3,410	3,355	4,638	5,603	3,553
102	3,529	3,410	3,356	4,637	5,593	3,552
103	3,529	3,411	3,357	4,635	5,582	3,551
104	3,528	3,411	3,358	4,634	5,571	3,550
105	3,527	3,411	3,359	4,633	5,561	3,549
106	3,526	3,412	3,360	4,631	5,551	3,548
107	3,526	3,412	3,361	4,630	5,541	3,547
108	3,525	3,413	3,361	4,629	5,532	3,547
109	3,524	3,413	3,362	4,628	5,522	3,546
110	3,524	3,413	3,363	4,627	5,513	3,545
111	3,523	3,414	3,364	4,626	5,504	3,544
112	3,522	3,414	3,364	4,624	5,495	3,543
113	3,522	3,414	3,365	4,623	5,486	3,542
114	3,521	3,415	3,366	4,622	5,477	3,541
115	3,520	3,415	3,367	4,621	5,468	3,541
116	3,520	3,415	3,367	4,620	5,460	3,540

117	3,519	3,415	3,368	4,619	5,452	3,539
118	3,519	3,416	3,369	4,618	5,444	3,538
119	3,518	3,416	3,370	4,617	5,436	3,538
120	3,517	3,416	3,370	4,616	5,428	3,537
121	3,517	3,417	3,371	4,615	5,420	3,536
122	3,516	3,417	3,371	4,614	5,413	3,535
123	3,516	3,417	3,372	4,613	5,405	3,535
124	3,515	3,417	3,373	4,612	5,398	3,534
125	3,515	3,418	3,373	4,612	5,391	3,533
126	3,514	3,418	3,374	4,611	5,384	3,533
127	3,514	3,418	3,375	4,610	5,377	3,532
128	3,513	3,418	3,375	4,609	5,370	3,531
129	3,513	3,419	3,376	4,608	5,363	3,531
130	3,512	3,419	3,376	4,607	5,356	3,530
131	3,512	3,419	3,377	4,606	5,350	3,530
132	3,511	3,419	3,377	4,606	5,343	3,529
133	3,511	3,420	3,378	4,605	5,337	3,528
134	3,510	3,420	3,379	4,604	5,331	3,528
135	3,510	3,420	3,379	4,603	5,324	3,527
136	3,509	3,420	3,380	4,602	5,318	3,527
137	3,509	3,421	3,380	4,602	5,312	3,526
138	3,509	3,421	3,381	4,601	5,306	3,526
139	3,508	3,421	3,381	4,600	5,301	3,525
140	3,508	3,421	3,382	4,600	5,295	3,524
141	3,507	3,421	3,382	4,599	5,289	3,524
142	3,507	3,422	3,383	4,598	5,284	3,523
143	3,507	3,422	3,383	4,597	5,278	3,523
144	3,506	3,422	3,383	4,597	5,273	3,522
145	3,506	3,422	3,384	4,596	5,267	3,522
146	3,505	3,422	3,384	4,595	5,262	3,521
147	3,505	3,423	3,385	4,595	5,257	3,521
148	3,505	3,423	3,385	4,594	5,252	3,520
149	3,504	3,423	3,386	4,594	5,247	3,520
150	3,504	3,423	3,386	4,593	5,242	3,519

Срок до падежа (в години)	Индийска рупия (в %)	Мексиканско песо (в %)	Нов тайвански долар (в %)	Новозеландски долар (в %)	Ранд (в %)	Реал (в %)
1	6,884	11,422	0,896	5,794	8,805	11,351
2	7,001	9,985	0,930	5,430	8,628	10,235
3	7,072	9,101	0,961	5,025	8,608	10,046
4	7,120	8,635	0,985	4,758	8,720	10,102

5	7,130	8,401	1,005	4,595	8,923	10,229
6	7,146	8,295	1,023	4,512	9,207	10,362
7	7,160	8,248	1,039	4,461	9,490	10,482
8	7,176	8,224	1,054	4,426	9,752	10,593
9	7,197	8,201	1,067	4,406	9,990	10,674
10	7,212	8,166	1,080	4,404	10,204	10,740
11	7,211	8,113	1,109	4,419	10,391	10,759
12	7,198	8,045	1,153	4,444	10,551	10,735
13	7,177	7,967	1,206	4,474	10,678	10,679
14	7,149	7,883	1,264	4,505	10,772	10,599
15	7,118	7,795	1,324	4,536	10,827	10,502
16	7,083	7,705	1,386	4,565	10,841	10,393
17	7,047	7,615	1,447	4,589	10,822	10,275
18	7,010	7,524	1,508	4,608	10,776	10,151
19	6,972	7,435	1,567	4,622	10,710	10,024
20	6,934	7,348	1,624	4,629	10,628	9,896
21	6,897	7,263	1,680	4,629	10,534	9,767
22	6,860	7,180	1,733	4,623	10,432	9,640
23	6,824	7,099	1,785	4,613	10,324	9,515
24	6,789	7,022	1,835	4,599	10,212	9,392
25	6,755	6,947	1,882	4,583	10,099	9,273
26	6,722	6,875	1,927	4,565	9,984	9,157
27	6,689	6,805	1,971	4,546	9,871	9,045
28	6,658	6,739	2,013	4,526	9,758	8,936
29	6,628	6,675	2,052	4,505	9,648	8,832
30	6,599	6,614	2,091	4,483	9,540	8,731
31	6,571	6,555	2,127	4,462	9,435	8,634
32	6,544	6,498	2,162	4,441	9,333	8,541
33	6,518	6,445	2,195	4,419	9,235	8,452
34	6,493	6,393	2,227	4,398	9,139	8,367
35	6,469	6,343	2,258	4,378	9,047	8,285
36	6,446	6,296	2,287	4,358	8,959	8,207
37	6,424	6,250	2,315	4,338	8,873	8,131
38	6,402	6,207	2,342	4,319	8,792	8,059
39	6,382	6,165	2,368	4,300	8,713	7,990
40	6,362	6,125	2,393	4,282	8,637	7,924
41	6,343	6,086	2,416	4,264	8,564	7,860
42	6,325	6,049	2,439	4,247	8,494	7,799
43	6,307	6,014	2,461	4,230	8,427	7,741
44	6,290	5,980	2,482	4,214	8,363	7,685
45	6,273	5,947	2,503	4,199	8,301	7,631
46	6,258	5,916	2,522	4,184	8,241	7,579
47	6,242	5,885	2,541	4,169	8,184	7,530

48	6,228	5,856	2,559	4,155	8,129	7,482
49	6,214	5,828	2,576	4,142	8,075	7,436
50	6,200	5,801	2,593	4,129	8,024	7,391
51	6,187	5,775	2,609	4,116	7,975	7,349
52	6,174	5,750	2,625	4,104	7,928	7,308
53	6,162	5,726	2,640	4,092	7,882	7,268
54	6,150	5,703	2,655	4,080	7,838	7,230
55	6,138	5,680	2,669	4,069	7,796	7,193
56	6,127	5,658	2,682	4,058	7,754	7,158
57	6,116	5,637	2,695	4,048	7,715	7,123
58	6,106	5,617	2,708	4,038	7,677	7,090
59	6,096	5,597	2,721	4,028	7,639	7,058
60	6,086	5,578	2,732	4,019	7,604	7,027
61	6,077	5,560	2,744	4,009	7,569	6,997
62	6,067	5,542	2,755	4,001	7,535	6,968
63	6,059	5,525	2,766	3,992	7,503	6,940
64	6,050	5,508	2,777	3,983	7,471	6,912
65	6,042	5,492	2,787	3,975	7,441	6,886
66	6,033	5,476	2,797	3,967	7,411	6,860
67	6,025	5,461	2,806	3,960	7,383	6,835
68	6,018	5,446	2,816	3,952	7,355	6,811
69	6,010	5,431	2,825	3,945	7,328	6,788
70	6,003	5,417	2,834	3,938	7,301	6,765
71	5,996	5,404	2,842	3,931	7,276	6,743
72	5,989	5,390	2,851	3,925	7,251	6,721
73	5,982	5,377	2,859	3,918	7,227	6,700
74	5,976	5,365	2,867	3,912	7,203	6,680
75	5,970	5,353	2,875	3,906	7,180	6,660
76	5,963	5,341	2,882	3,900	7,158	6,641
77	5,957	5,329	2,889	3,894	7,136	6,622
78	5,952	5,318	2,897	3,888	7,115	6,603
79	5,946	5,307	2,903	3,883	7,095	6,586
80	5,940	5,296	2,910	3,877	7,075	6,568
81	5,935	5,286	2,917	3,872	7,055	6,551
82	5,930	5,275	2,923	3,867	7,036	6,535
83	5,924	5,265	2,930	3,862	7,017	6,518
84	5,919	5,256	2,936	3,857	6,999	6,503
85	5,914	5,246	2,942	3,852	6,981	6,487
86	5,910	5,237	2,948	3,847	6,964	6,472
87	5,905	5,228	2,954	3,843	6,947	6,457
88	5,900	5,219	2,959	3,838	6,931	6,443
89	5,896	5,210	2,965	3,834	6,914	6,429
90	5,891	5,202	2,970	3,830	6,899	6,415

91	5,887	5,194	2,975	3,825	6,883	6,402
92	5,883	5,185	2,980	3,821	6,868	6,389
93	5,879	5,177	2,985	3,817	6,853	6,376
94	5,875	5,170	2,990	3,813	6,839	6,363
95	5,871	5,162	2,995	3,810	6,825	6,351
96	5,867	5,155	3,000	3,806	6,811	6,339
97	5,863	5,147	3,005	3,802	6,797	6,327
98	5,859	5,140	3,009	3,799	6,784	6,316
99	5,856	5,133	3,014	3,795	6,771	6,304
100	5,852	5,126	3,018	3,792	6,758	6,293
101	5,849	5,120	3,022	3,788	6,745	6,282
102	5,845	5,113	3,026	3,785	6,733	6,272
103	5,842	5,107	3,030	3,782	6,721	6,261
104	5,839	5,100	3,034	3,778	6,709	6,251
105	5,835	5,094	3,038	3,775	6,698	6,241
106	5,832	5,088	3,042	3,772	6,686	6,231
107	5,829	5,082	3,046	3,769	6,675	6,221
108	5,826	5,076	3,050	3,766	6,664	6,212
109	5,823	5,070	3,053	3,763	6,653	6,202
110	5,820	5,065	3,057	3,761	6,643	6,193
111	5,817	5,059	3,061	3,758	6,633	6,184
112	5,814	5,054	3,064	3,755	6,622	6,175
113	5,812	5,048	3,068	3,752	6,612	6,167
114	5,809	5,043	3,071	3,750	6,603	6,158
115	5,806	5,038	3,074	3,747	6,593	6,150
116	5,804	5,033	3,077	3,744	6,584	6,142
117	5,801	5,028	3,081	3,742	6,574	6,134
118	5,798	5,023	3,084	3,739	6,565	6,126
119	5,796	5,018	3,087	3,737	6,556	6,118
120	5,793	5,013	3,090	3,735	6,547	6,110
121	5,791	5,009	3,093	3,732	6,539	6,103
122	5,789	5,004	3,096	3,730	6,530	6,095
123	5,786	5,000	3,099	3,728	6,522	6,088
124	5,784	4,995	3,101	3,725	6,513	6,081
125	5,782	4,991	3,104	3,723	6,505	6,074
126	5,779	4,986	3,107	3,721	6,497	6,067
127	5,777	4,982	3,110	3,719	6,489	6,060
128	5,775	4,978	3,112	3,717	6,481	6,053
129	5,773	4,974	3,115	3,715	6,474	6,046
130	5,771	4,970	3,117	3,713	6,466	6,040
131	5,769	4,966	3,120	3,711	6,459	6,033
132	5,767	4,962	3,122	3,709	6,452	6,027
133	5,765	4,958	3,125	3,707	6,444	6,021

134	5,763	4,954	3,127	3,705	6,437	6,015
135	5,761	4,951	3,130	3,703	6,430	6,009
136	5,759	4,947	3,132	3,701	6,423	6,003
137	5,757	4,943	3,134	3,699	6,417	5,997
138	5,755	4,940	3,137	3,697	6,410	5,991
139	5,753	4,936	3,139	3,696	6,403	5,985
140	5,751	4,933	3,141	3,694	6,397	5,980
141	5,750	4,929	3,143	3,692	6,391	5,974
142	5,748	4,926	3,145	3,690	6,384	5,969
143	5,746	4,923	3,148	3,689	6,378	5,963
144	5,744	4,919	3,150	3,687	6,372	5,958
145	5,743	4,916	3,152	3,685	6,366	5,953
146	5,741	4,913	3,154	3,684	6,360	5,948
147	5,739	4,910	3,156	3,682	6,354	5,942
148	5,738	4,907	3,158	3,681	6,348	5,937
149	5,736	4,903	3,160	3,679	6,343	5,932
150	5,735	4,900	3,162	3,678	6,337	5,927

Срок до падежа (в години)	Ренминби-юан (в %)	Рингит (в %)	Руска рубла (в %)	Сингапурски долар (в %)	Южнокорейски вон (в %)	Турска лира (в %)
1	1,924	3,235	9,415	3,861	3,787	12,896
2	2,027	3,342	9,679	3,690	3,669	13,780
3	2,161	3,440	9,921	3,564	3,561	14,803
4	2,276	3,518	10,175	3,454	3,495	15,728
5	2,371	3,591	10,424	3,364	3,439	16,477
6	2,448	3,661	10,654	3,298	3,402	17,036
7	2,515	3,726	10,866	3,249	3,380	17,446
8	2,577	3,786	11,069	3,213	3,369	17,737
9	2,637	3,842	11,234	3,186	3,362	17,922
10	2,697	3,892	11,365	3,168	3,355	18,011
11	2,756	3,938	11,465	3,155	3,348	18,022
12	2,815	3,981	11,533	3,147	3,340	17,971
13	2,873	4,019	11,568	3,143	3,332	17,871
14	2,928	4,055	11,566	3,141	3,324	17,729
15	2,982	4,089	11,528	3,141	3,317	17,554
16	3,034	4,124	11,460	3,143	3,311	17,350
17	3,083	4,156	11,369	3,145	3,305	17,124
18	3,130	4,185	11,260	3,149	3,300	16,880
19	3,175	4,209	11,138	3,152	3,296	16,623
20	3,217	4,227	11,006	3,157	3,293	16,355
21	3,258	4,238	10,868	3,161	3,292	16,082
22	3,297	4,244	10,727	3,166	3,290	15,805

23	3,334	4,245	10,583	3,171	3,290	15,527
24	3,369	4,242	10,440	3,176	3,290	15,251
25	3,402	4,236	10,297	3,182	3,291	14,978
26	3,434	4,228	10,157	3,187	3,292	14,710
27	3,465	4,219	10,019	3,192	3,293	14,449
28	3,494	4,208	9,885	3,197	3,294	14,194
29	3,522	4,196	9,754	3,202	3,296	13,948
30	3,548	4,184	9,628	3,207	3,298	13,709
31	3,574	4,170	9,506	3,212	3,300	13,479
32	3,598	4,157	9,388	3,217	3,302	13,258
33	3,621	4,144	9,274	3,221	3,304	13,045
34	3,643	4,130	9,165	3,226	3,306	12,841
35	3,664	4,116	9,060	3,230	3,308	12,645
36	3,685	4,103	8,960	3,235	3,310	12,458
37	3,704	4,090	8,863	3,239	3,313	12,278
38	3,723	4,077	8,770	3,243	3,315	12,106
39	3,741	4,064	8,681	3,247	3,317	11,942
40	3,758	4,051	8,596	3,251	3,319	11,784
41	3,774	4,039	8,514	3,255	3,321	11,633
42	3,790	4,027	8,435	3,258	3,323	11,489
43	3,805	4,016	8,360	3,262	3,325	11,350
44	3,820	4,005	8,288	3,265	3,327	11,218
45	3,834	3,994	8,218	3,269	3,329	11,090
46	3,848	3,983	8,151	3,272	3,331	10,968
47	3,861	3,973	8,087	3,275	3,333	10,851
48	3,873	3,963	8,026	3,278	3,335	10,739
49	3,885	3,953	7,966	3,281	3,337	10,631
50	3,897	3,944	7,909	3,284	3,339	10,527
51	3,908	3,935	7,854	3,287	3,341	10,427
52	3,919	3,926	7,801	3,290	3,342	10,331
53	3,930	3,917	7,750	3,293	3,344	10,239
54	3,940	3,909	7,701	3,295	3,346	10,150
55	3,950	3,901	7,654	3,298	3,347	10,064
56	3,959	3,893	7,608	3,300	3,349	9,981
57	3,969	3,886	7,564	3,303	3,350	9,901
58	3,978	3,879	7,521	3,305	3,352	9,824
59	3,986	3,871	7,480	3,307	3,353	9,750
60	3,994	3,865	7,440	3,309	3,355	9,678
61	4,003	3,858	7,401	3,311	3,356	9,608
62	4,010	3,852	7,364	3,314	3,358	9,541
63	4,018	3,845	7,328	3,316	3,359	9,475
64	4,025	3,839	7,293	3,318	3,360	9,412
65	4,033	3,833	7,259	3,319	3,361	9,351

66	4,040	3,828	7,226	3,321	3,363	9,292
67	4,046	3,822	7,194	3,323	3,364	9,234
68	4,053	3,817	7,163	3,325	3,365	9,178
69	4,059	3,811	7,133	3,327	3,366	9,124
70	4,066	3,806	7,103	3,328	3,367	9,072
71	4,072	3,801	7,075	3,330	3,368	9,021
72	4,078	3,796	7,047	3,332	3,369	8,971
73	4,083	3,792	7,020	3,333	3,371	8,923
74	4,089	3,787	6,994	3,335	3,372	8,876
75	4,094	3,783	6,969	3,336	3,373	8,830
76	4,100	3,778	6,944	3,338	3,374	8,785
77	4,105	3,774	6,920	3,339	3,374	8,742
78	4,110	3,770	6,896	3,340	3,375	8,700
79	4,115	3,766	6,873	3,342	3,376	8,659
80	4,119	3,762	6,851	3,343	3,377	8,619
81	4,124	3,758	6,829	3,344	3,378	8,580
82	4,129	3,754	6,808	3,346	3,379	8,542
83	4,133	3,751	6,787	3,347	3,380	8,505
84	4,137	3,747	6,767	3,348	3,381	8,468
85	4,142	3,743	6,747	3,349	3,381	8,433
86	4,146	3,740	6,728	3,350	3,382	8,398
87	4,150	3,737	6,709	3,352	3,383	8,365
88	4,154	3,733	6,691	3,353	3,384	8,332
89	4,158	3,730	6,673	3,354	3,384	8,299
90	4,162	3,727	6,655	3,355	3,385	8,268
91	4,165	3,724	6,638	3,356	3,386	8,237
92	4,169	3,721	6,621	3,357	3,387	8,207
93	4,172	3,718	6,605	3,358	3,387	8,177
94	4,176	3,715	6,588	3,359	3,388	8,149
95	4,179	3,713	6,573	3,360	3,388	8,120
96	4,183	3,710	6,557	3,361	3,389	8,093
97	4,186	3,707	6,542	3,362	3,390	8,066
98	4,189	3,705	6,527	3,363	3,390	8,039
99	4,192	3,702	6,513	3,363	3,391	8,013
100	4,195	3,699	6,499	3,364	3,392	7,988
101	4,198	3,697	6,485	3,365	3,392	7,963
102	4,201	3,695	6,471	3,366	3,393	7,938
103	4,204	3,692	6,458	3,367	3,393	7,915
104	4,207	3,690	6,444	3,368	3,394	7,891
105	4,210	3,688	6,431	3,368	3,394	7,868
106	4,213	3,685	6,419	3,369	3,395	7,845
107	4,215	3,683	6,406	3,370	3,395	7,823
108	4,218	3,681	6,394	3,371	3,396	7,802

109	4,220	3,679	6,382	3,371	3,396	7,780
110	4,223	3,677	6,371	3,372	3,397	7,759
111	4,225	3,675	6,359	3,373	3,397	7,739
112	4,228	3,673	6,348	3,373	3,398	7,718
113	4,230	3,671	6,337	3,374	3,398	7,699
114	4,233	3,669	6,326	3,375	3,399	7,679
115	4,235	3,667	6,315	3,375	3,399	7,660
116	4,237	3,665	6,305	3,376	3,400	7,641
117	4,240	3,663	6,294	3,377	3,400	7,623
118	4,242	3,661	6,284	3,377	3,400	7,605
119	4,244	3,660	6,274	3,378	3,401	7,587
120	4,246	3,658	6,264	3,378	3,401	7,569
121	4,248	3,656	6,254	3,379	3,402	7,552
122	4,250	3,654	6,245	3,380	3,402	7,535
123	4,252	3,653	6,236	3,380	3,402	7,518
124	4,254	3,651	6,226	3,381	3,403	7,502
125	4,256	3,650	6,217	3,381	3,403	7,486
126	4,258	3,648	6,208	3,382	3,404	7,470
127	4,260	3,646	6,200	3,382	3,404	7,454
128	4,262	3,645	6,191	3,383	3,404	7,439
129	4,264	3,643	6,183	3,383	3,405	7,423
130	4,266	3,642	6,174	3,384	3,405	7,409
131	4,267	3,640	6,166	3,384	3,405	7,394
132	4,269	3,639	6,158	3,385	3,406	7,379
133	4,271	3,637	6,150	3,385	3,406	7,365
134	4,273	3,636	6,142	3,386	3,406	7,351
135	4,274	3,635	6,134	3,386	3,407	7,337
136	4,276	3,633	6,127	3,387	3,407	7,324
137	4,277	3,632	6,119	3,387	3,407	7,310
138	4,279	3,631	6,112	3,388	3,408	7,297
139	4,281	3,629	6,104	3,388	3,408	7,284
140	4,282	3,628	6,097	3,389	3,408	7,271
141	4,284	3,627	6,090	3,389	3,408	7,258
142	4,285	3,626	6,083	3,390	3,409	7,246
143	4,287	3,624	6,076	3,390	3,409	7,234
144	4,288	3,623	6,069	3,390	3,409	7,221
145	4,290	3,622	6,063	3,391	3,410	7,210
146	4,291	3,621	6,056	3,391	3,410	7,198
147	4,293	3,620	6,049	3,392	3,410	7,186
148	4,294	3,618	6,043	3,392	3,410	7,175
149	4,295	3,617	6,037	3,392	3,411	7,163
150	4,297	3,616	6,030	3,393	3,411	7,152

Срок до падежа (в години)	Щатски долар (в %)	Йена (в %)
1	5,379	- 0,007
2	4,788	0,063
3	4,357	0,118
4	4,069	0,165
5	3,882	0,223
6	3,756	0,294
7	3,667	0,369
8	3,602	0,442
9	3,555	0,508
10	3,521	0,568
11	3,498	0,623
12	3,484	0,673
13	3,475	0,721
14	3,467	0,766
15	3,460	0,810
16	3,452	0,851
17	3,441	0,890
18	3,426	0,925
19	3,406	0,957
20	3,379	0,984
21	3,347	1,006
22	3,310	1,023
23	3,272	1,036
24	3,235	1,044
25	3,198	1,047
26	3,164	1,047
27	3,133	1,045
28	3,106	1,046
29	3,083	1,052
30	3,064	1,065
31	3,049	1,085
32	3,039	1,112
33	3,031	1,143
34	3,026	1,177
35	3,023	1,214
36	3,022	1,252
37	3,022	1,291
38	3,024	1,331
39	3,026	1,371
40	3,029	1,410
41	3,033	1,450

42	3,037	1,489
43	3,042	1,527
44	3,047	1,564
45	3,052	1,601
46	3,057	1,637
47	3,063	1,672
48	3,068	1,706
49	3,074	1,739
50	3,079	1,771
51	3,085	1,802
52	3,090	1,832
53	3,096	1,862
54	3,101	1,890
55	3,107	1,918
56	3,112	1,945
57	3,117	1,971
58	3,122	1,996
59	3,127	2,021
60	3,132	2,045
61	3,136	2,068
62	3,141	2,090
63	3,146	2,112
64	3,150	2,133
65	3,154	2,154
66	3,159	2,174
67	3,163	2,193
68	3,167	2,212
69	3,171	2,230
70	3,174	2,248
71	3,178	2,266
72	3,182	2,283
73	3,185	2,299
74	3,189	2,315
75	3,192	2,331
76	3,196	2,346
77	3,199	2,361
78	3,202	2,375
79	3,205	2,389
80	3,208	2,403
81	3,211	2,417
82	3,214	2,430
83	3,217	2,443
84	3,219	2,455

85	3,222	2,467
86	3,225	2,479
87	3,227	2,491
88	3,230	2,502
89	3,232	2,513
90	3,235	2,524
91	3,237	2,535
92	3,239	2,545
93	3,242	2,556
94	3,244	2,566
95	3,246	2,575
96	3,248	2,585
97	3,250	2,594
98	3,252	2,604
99	3,254	2,613
100	3,256	2,621
101	3,258	2,630
102	3,260	2,639
103	3,262	2,647
104	3,264	2,655
105	3,265	2,663
106	3,267	2,671
107	3,269	2,679
108	3,270	2,686
109	3,272	2,694
110	3,274	2,701
111	3,275	2,708
112	3,277	2,715
113	3,278	2,722
114	3,280	2,729
115	3,281	2,736
116	3,283	2,742
117	3,284	2,749
118	3,286	2,755
119	3,287	2,761
120	3,288	2,767
121	3,290	2,773
122	3,291	2,779
123	3,292	2,785
124	3,294	2,791
125	3,295	2,797
126	3,296	2,802
127	3,297	2,808

128	3,298	2,813
129	3,300	2,818
130	3,301	2,823
131	3,302	2,829
132	3,303	2,834
133	3,304	2,839
134	3,305	2,844
135	3,306	2,848
136	3,307	2,853
137	3,308	2,858
138	3,309	2,863
139	3,310	2,867
140	3,311	2,872
141	3,312	2,876
142	3,313	2,880
143	3,314	2,885
144	3,315	2,889
145	3,316	2,893
146	3,317	2,897
147	3,318	2,902
148	3,319	2,906
149	3,320	2,910
150	3,321	2,913

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Основни спредове за изчисляване на изравнителната корекция

Основните спредове, определени в настоящото приложение, са изразени в базисни пунктове и не включват увеличението съгласно член 77в, параграф 1, буква в) от Директива 2009/138/ЕО.

1. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ ЦЕНТРАЛНИ ПРАВИТЕЛСТВА И ЦЕНТРАЛНИ БАНКИ

Основните спредове се прилагат за експозиции във всички валути.

Основните спредове при дюрация 11—30 години са равни на основните спредове при дюрация 10 години.

Дюрация (в години)	Австрия	Белгия	България	Хърватия	Чешка република	Кипър	Дания
1	0	0	27	5	0	21	0
2	0	0	35	5	0	35	0
3	0	0	40	5	0	40	0
4	0	1	43	5	2	42	0
5	0	2	47	5	3	45	0
6	0	3	50	5	5	47	0
7	1	4	53	5	8	49	0
8	2	5	54	5	10	49	0
9	2	6	56	5	11	47	0
10	3	7	58	5	12	46	0

Дюрация (в години)	Естония	Финландия	Франция	Германия	Гърция	Унгария	Ирландия
1	0	0	0	0	347	4	13
2	0	0	0	0	217	4	18
3	0	0	0	0	193	4	21
4	1	0	0	0	170	4	22
5	2	0	0	0	156	4	23
6	3	0	0	0	154	4	24
7	4	0	0	0	152	4	25
8	5	0	1	0	156	3	26
9	6	0	2	0	158	1	27
10	7	0	3	0	160	4	27

Дюрация (в години)	Италия	Латвия	Литва	Люксембург	Малта	Нидерландия	Полша
1	6	3	4	0	13	0	4
2	14	8	10	0	19	0	4
3	18	11	13	0	21	0	4
4	21	13	15	0	22	0	4
5	23	15	17	0	23	0	4

6	25	17	19	0	25	0	4
7	27	18	20	0	25	0	4
8	29	19	22	0	27	0	4
9	30	20	23	1	27	0	4
10	32	21	24	1	27	0	4

Дюрация (в години)	Португалия	Румъния	Словакия	Словения	Испания	Швеция	Обединено кралство
1	21	8	10	14	4	0	0
2	35	15	13	17	10	0	0
3	40	17	15	22	13	0	0
4	42	18	17	26	15	0	0
5	45	19	18	29	17	0	0
6	47	21	19	33	19	0	0
7	49	22	21	34	20	0	0
8	49	23	22	36	22	0	0
9	47	24	22	36	23	0	0
10	46	22	23	37	24	0	0

Дюрация (в години)	Исландия	Лихтенщайн	Норвегия	Швейцария	Австралия	Бразилия	Канада
1	5	0	0	0	0	12	0
2	5	0	0	0	0	12	0
3	5	0	0	0	0	12	0
4	5	0	0	0	0	12	0
5	5	0	0	0	0	12	0
6	5	0	0	0	0	12	0
7	5	0	0	0	0	12	0
8	5	0	0	0	0	12	0
9	5	0	0	0	0	12	0
10	5	0	0	0	0	12	0

Дюрация (в години)	Чили	Китай	Колумбия	Хонконг	Индия	Япония	Малайзия
1	16	0	11	0	10	0	0
2	18	1	17	0	10	0	0
3	17	2	27	0	10	0	0
4	16	3	33	0	10	0	0
5	15	3	35	0	10	0	0
6	14	3	38	0	10	0	0
7	13	4	39	0	10	0	0

8	14	7	38	0	10	0	0
9	15	5	35	0	10	0	0
10	13	5	37	0	10	1	0

Дюрация (в години)	Мексико	Нова Зеландия	Русия	Сингапур	Южна Африка	Южна Корея	Тайланд
1	8	0	0	0	7	8	1
2	9	0	0	0	10	11	0
3	10	0	0	0	11	11	0
4	10	0	0	0	13	13	0
5	11	0	2	0	13	15	0
6	10	0	5	0	15	15	0
7	10	0	7	0	17	15	0
8	10	0	11	0	19	15	0
9	10	0	16	0	20	15	0
10	10	0	16	0	22	15	0

Дюрация (в години)	Тайван	Турция	Съединени щати
1	4	0	0
2	4	0	0
3	4	0	0
4	4	0	0
5	4	0	0
6	4	0	0
7	4	0	0
8	4	0	0
9	4	0	0
10	4	0	0

2. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ

2.1. Евро

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	6	19	42	109	224	509	1 252
2	6	19	42	109	224	509	1 007
3	7	21	43	104	221	505	820
4	9	24	46	107	220	504	678
5	10	26	51	110	219	504	569
6	11	28	54	115	219	504	504

7	12	30	56	117	219	504	504
8	12	31	56	116	219	504	504
9	13	32	56	116	219	504	504
10	13	33	57	115	219	504	504
11	14	34	57	116	219	504	504
12	14	35	57	116	219	504	504
13	14	35	57	116	219	504	504
14	15	36	57	116	219	504	504
15	15	36	57	116	219	504	504
16	15	36	57	116	219	504	504
17	15	36	57	116	219	504	504
18	15	36	57	116	219	504	504
19	15	36	57	116	219	504	504
20	16	36	57	116	219	504	504
21	16	36	57	116	219	504	504
22	18	36	57	116	219	504	504
23	18	36	57	116	219	504	504
24	19	36	57	116	219	504	504
25	19	36	57	116	219	504	504
26	20	36	57	116	219	504	504
27	21	36	57	116	219	504	504
28	21	36	57	116	219	504	504
29	22	36	57	116	219	504	504
30	23	36	57	116	219	504	504

2.2. Чешка крона

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	18	31	54	122	236	521	1 302
2	20	33	55	123	237	522	1 038
3	21	35	57	118	234	518	841
4	22	37	59	120	232	517	694
5	22	38	63	122	232	516	582
6	23	40	66	126	231	515	515
7	23	41	67	128	230	515	515
8	22	41	66	126	229	514	514
9	22	41	65	125	229	513	513
10	22	42	65	124	228	513	513
11	22	42	65	124	228	512	512
12	22	42	64	123	227	512	512
13	21	42	64	122	226	511	511

14	21	42	63	122	226	510	510
15	21	42	63	122	225	510	510
16	20	41	62	121	225	510	510
17	20	41	62	121	225	510	510
18	20	41	62	121	225	510	510
19	20	41	62	121	225	510	510
20	20	42	63	121	225	510	510
21	21	42	63	122	226	510	510
22	21	42	63	122	226	510	510
23	21	42	63	122	226	511	511
24	21	42	63	122	226	511	511
25	21	42	63	122	226	510	510
26	21	42	63	122	226	510	510
27	21	42	63	122	226	510	510
28	21	42	63	122	226	510	510
29	23	42	63	122	225	510	510
30	24	42	63	121	225	510	510

2.3. Датска крона

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	6	19	42	109	224	508	1 251
2	6	19	42	109	224	508	1 007
3	7	21	43	104	220	505	820
4	9	24	46	107	219	504	678
5	10	26	51	110	219	504	569
6	11	28	54	114	219	504	504
7	12	30	56	117	219	504	504
8	12	31	56	116	219	504	504
9	12	32	56	115	219	504	504
10	13	33	56	115	219	504	504
11	14	34	57	115	219	504	504
12	14	35	57	115	219	504	504
13	14	35	57	115	219	504	504
14	14	36	57	115	219	504	504
15	14	36	57	115	219	504	504
16	14	36	57	115	219	504	504
17	14	36	57	115	219	504	504
18	14	36	57	115	219	504	504
19	15	36	57	115	219	504	504
20	16	36	57	115	219	504	504

21	16	36	57	115	219	504	504
22	18	36	57	115	219	504	504
23	18	36	57	115	219	504	504
24	19	36	57	115	219	504	504
25	19	36	57	115	219	504	504
26	20	36	57	115	219	504	504
27	21	36	57	115	219	504	504
28	21	36	57	115	219	504	504
29	22	36	57	115	219	504	504
30	23	36	57	115	219	504	504

2.4. Форинт

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	80	93	115	183	297	582	1 368
2	76	89	112	179	294	579	1 095
3	80	94	115	176	293	577	888
4	79	94	116	177	290	574	732
5	78	94	119	178	288	572	612
6	78	95	121	181	286	571	571
7	77	95	121	182	284	569	569
8	76	95	120	180	283	568	568
9	75	95	119	178	282	567	567
10	73	93	116	175	279	564	564
11	71	91	114	173	277	561	561
12	70	91	113	172	275	560	560
13	70	91	112	171	275	559	559
14	70	91	112	171	274	559	559
15	69	90	112	170	274	559	559
16	69	90	111	170	274	558	558
17	68	90	111	169	273	558	558
18	68	89	110	169	273	558	558
19	67	88	110	168	272	557	557
20	67	88	109	168	272	556	556
21	66	87	108	167	271	556	556
22	65	87	108	166	270	555	555
23	64	86	107	165	269	554	554
24	63	85	106	164	268	553	553
25	62	84	105	163	267	552	552
26	61	83	104	162	266	551	551
27	60	82	103	161	265	550	550

28	59	81	102	160	264	549	549
29	58	79	100	159	263	548	548
30	57	78	99	158	262	547	547

2.5. Крона

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	10	23	46	114	228	513	1 254
2	12	25	47	115	230	514	1 009
3	14	28	50	111	227	512	822
4	16	31	53	114	227	511	679
5	17	34	58	117	227	511	570
6	18	36	62	122	227	511	511
7	19	37	63	124	226	511	511
8	19	38	63	123	226	511	511
9	19	38	62	122	226	510	510
10	19	39	62	121	225	510	510
11	19	40	63	121	225	510	510
12	20	41	63	121	225	510	510
13	20	41	63	121	225	510	510
14	20	42	63	121	225	510	510
15	21	42	63	122	225	510	510
16	20	42	63	121	225	510	510
17	21	42	63	122	226	510	510
18	21	42	63	122	226	510	510
19	21	42	63	122	226	511	511
20	22	43	64	123	227	511	511
21	22	43	64	123	227	512	512
22	22	44	65	123	227	512	512
23	23	44	65	124	227	512	512
24	23	44	65	124	227	512	512
25	23	44	65	124	227	512	512
26	23	44	65	124	227	512	512
27	22	44	65	123	227	512	512
28	22	44	65	123	227	512	512
29	22	43	64	123	227	512	512
30	23	43	64	123	227	512	512

2.6. Лев

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	5	18	41	109	223	508	1 251
2	5	18	41	109	223	508	1 006
3	7	21	42	103	220	504	819
4	8	23	45	106	219	503	677
5	9	25	50	109	219	503	569
6	10	27	54	114	219	503	503
7	12	30	55	116	219	503	503
8	12	30	55	115	219	503	503
9	12	31	55	115	219	503	503
10	12	32	56	115	219	503	503
11	13	33	56	115	219	503	503
12	13	34	56	115	219	503	503
13	14	35	56	115	219	503	503
14	14	35	56	115	219	503	503
15	14	35	56	115	219	503	503
16	14	35	56	115	219	503	503
17	14	35	56	115	219	503	503
18	14	35	56	115	219	503	503
19	15	35	56	115	219	503	503
20	16	35	56	115	219	503	503
21	16	35	56	115	219	503	503
22	18	35	56	115	219	503	503
23	18	35	56	115	219	503	503
24	19	35	56	115	219	503	503
25	19	35	56	115	219	503	503
26	20	35	56	115	219	503	503
27	21	35	56	115	219	503	503
28	21	35	56	115	219	503	503
29	22	35	56	115	219	503	503
30	23	35	56	115	219	503	503

2.7. Британска лира

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	7	24	52	139	242	527	1 291
2	7	24	52	139	242	527	1 040
3	8	26	52	127	239	523	847

4	10	28	54	119	237	521	699
5	12	30	56	110	236	520	586
6	14	34	59	104	235	519	519
7	16	36	60	98	233	518	518
8	18	38	59	92	232	517	517
9	20	44	62	87	231	516	516
10	20	44	61	85	231	515	515
11	19	43	59	85	230	514	514
12	19	43	60	87	229	514	514
13	19	43	60	87	228	513	513
14	19	43	60	87	228	512	512
15	19	43	60	87	227	512	512
16	19	43	60	87	226	510	510
17	19	44	60	87	225	510	510
18	19	44	60	87	224	509	509
19	19	44	60	87	224	509	509
20	19	44	60	87	225	509	509
21	19	44	60	87	225	509	509
22	19	44	60	87	224	509	509
23	19	44	60	87	224	509	509
24	19	44	60	87	223	508	508
25	20	44	60	87	223	507	507
26	20	44	60	87	222	507	507
27	21	44	60	87	221	506	506
28	21	44	60	87	221	506	506
29	23	44	60	87	220	505	505
30	24	44	60	87	220	505	505

2.8. Румънска лея

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	84	97	119	187	302	586	1 293
2	83	95	118	186	300	585	1 044
3	83	97	118	180	296	580	854
4	82	97	120	181	293	578	709
5	82	98	123	182	291	576	597
6	81	98	124	185	289	574	574
7	80	98	124	185	287	572	572
8	78	97	122	182	285	570	570
9	76	96	120	179	283	568	568
10	76	96	119	178	282	567	567

11	75	95	118	177	281	565	565
12	74	95	117	175	279	564	564
13	73	94	115	174	278	562	562
14	71	93	114	172	276	561	561
15	70	91	112	171	275	560	560
16	69	90	111	170	274	559	559
17	68	89	110	169	273	558	558
18	67	88	109	168	272	557	557
19	66	88	109	167	271	556	556
20	66	87	108	167	270	555	555
21	65	86	107	166	269	554	554
22	64	85	106	165	268	553	553
23	63	84	105	164	267	552	552
24	61	83	104	162	266	551	551
25	60	82	103	161	265	550	550
26	59	80	101	160	264	549	549
27	58	79	100	159	263	548	548
28	57	78	99	158	262	547	547
29	56	77	98	157	261	545	545
30	55	76	97	156	260	544	544

2.9. Злата

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	57	70	92	160	275	559	1 288
2	56	69	92	159	274	559	1 037
3	57	71	93	154	270	554	846
4	57	72	95	156	268	553	700
5	57	74	98	157	267	551	589
6	57	74	100	160	265	550	550
7	57	75	101	162	264	549	549
8	56	74	100	159	263	547	547
9	54	74	98	157	261	546	546
10	54	74	97	156	260	545	545
11	54	74	97	156	259	544	544
12	53	74	96	155	259	543	543
13	53	74	95	154	258	543	543
14	53	74	95	153	257	542	542
15	52	73	94	153	257	541	541
16	51	72	93	152	256	541	541
17	51	72	93	152	255	540	540

18	50	71	92	151	255	540	540
19	50	71	92	151	255	539	539
20	50	71	92	151	254	539	539
21	49	70	91	150	254	539	539
22	49	70	91	150	254	538	538
23	48	69	90	149	253	538	538
24	48	69	90	149	252	537	537
25	47	68	89	148	252	536	536
26	46	67	88	147	251	536	536
27	45	67	88	146	250	535	535
28	45	66	87	146	250	534	534
29	44	65	86	145	249	534	534
30	43	64	86	144	248	533	533

2.10. Крона

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	91	104	126	194	308	593	1 345
2	90	103	126	194	308	593	1 078
3	90	104	126	187	303	588	875
4	90	105	128	188	301	586	722
5	91	107	131	190	300	585	605
6	91	108	134	194	299	584	584
7	92	110	136	197	299	584	584
8	92	111	136	196	299	584	584
9	92	111	136	195	299	584	584
10	93	113	136	195	299	584	584
11	93	113	136	195	299	583	583
12	93	113	135	194	298	583	583
13	92	113	134	193	297	582	582
14	91	112	133	192	296	581	581
15	90	111	132	191	295	580	580
16	89	110	131	190	294	578	578
17	88	109	130	189	293	577	577
18	87	108	129	188	292	576	576
19	86	107	128	187	291	575	575
20	85	106	127	186	290	574	574
21	84	105	126	184	288	573	573
22	82	103	124	183	287	572	572
23	81	102	123	182	286	570	570
24	79	100	121	180	284	569	569

25	78	99	120	179	283	567	567
26	76	97	118	177	281	566	566
27	75	96	117	176	279	564	564
28	73	94	115	174	278	563	563
29	72	93	114	173	276	561	561
30	70	91	112	171	275	560	560

2.11. Норвежка крона

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	31	44	66	134	249	533	1 268
2	32	44	67	135	249	534	1 021
3	32	46	68	129	245	530	832
4	33	48	70	131	243	528	688
5	33	49	74	133	242	527	577
6	34	51	77	137	242	526	526
7	34	52	78	139	241	526	526
8	33	52	77	137	240	525	525
9	33	52	76	135	239	524	524
10	32	52	76	135	239	523	523
11	32	53	75	134	238	523	523
12	32	53	75	134	237	522	522
13	32	53	74	133	237	521	521
14	31	53	74	132	236	521	521
15	31	52	73	132	236	520	520
16	30	51	72	131	235	520	520
17	30	51	72	131	235	520	520
18	30	51	72	131	235	519	519
19	30	51	72	131	234	519	519
20	30	51	72	131	235	519	519
21	30	51	72	131	235	519	519
22	30	51	72	131	235	519	519
23	30	51	72	131	234	519	519
24	29	51	72	130	234	519	519
25	29	50	71	130	234	519	519
26	29	50	71	130	234	518	518
27	29	50	71	129	233	518	518
28	28	49	70	129	233	518	518
29	28	49	70	129	233	517	517
30	28	49	70	129	232	517	517

2.12. Швейцарски франк

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	0	4	23	91	206	490	1 214
2	1	5	24	92	206	491	979
3	2	5	26	87	203	488	799
4	3	6	29	89	202	487	662
5	4	9	34	93	202	487	556
6	5	11	37	97	202	487	487
7	5	13	39	100	202	487	487
8	7	14	39	99	202	487	487
9	7	15	39	98	202	487	487
10	8	16	39	98	202	487	487
11	9	18	40	99	203	488	488
12	9	17	39	98	202	487	487
13	10	19	40	99	203	487	487
14	12	19	40	99	202	487	487
15	12	18	39	97	201	486	486
16	13	17	38	97	201	485	485
17	14	17	38	97	201	485	485
18	14	17	38	97	201	485	485
19	15	18	38	97	201	486	486
20	15	18	39	98	202	486	486
21	16	19	39	98	202	487	487
22	18	19	39	98	202	487	487
23	18	21	39	98	202	486	486
24	19	21	39	98	202	486	486
25	19	22	39	98	201	486	486
26	20	22	39	97	201	486	486
27	20	23	39	97	201	486	486
28	21	24	40	97	201	486	486
29	22	24	41	97	201	486	486
30	22	26	42	97	201	486	486

2.13. Австралийски долар

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	44	57	80	147	262	546	1 265
2	44	57	80	147	262	546	1 019
3	45	59	81	142	258	543	831

4	46	61	83	144	257	541	688
5	46	62	87	146	256	540	578
6	47	64	90	150	255	540	540
7	47	65	91	152	254	539	539
8	46	65	90	150	253	538	538
9	45	65	89	148	252	537	537
10	45	65	89	148	252	536	536
11	45	66	88	147	251	536	536
12	45	66	88	146	250	535	535
13	45	66	87	146	250	534	534
14	44	65	87	145	249	534	534
15	44	65	86	145	249	533	533
16	43	64	85	144	248	533	533
17	43	64	85	144	247	532	532
18	42	63	84	143	247	532	532
19	42	63	84	143	247	531	531
20	42	63	84	143	246	531	531
21	41	62	83	142	246	531	531
22	41	62	83	142	246	530	530
23	40	61	82	141	245	530	530
24	40	61	82	141	244	529	529
25	39	60	81	140	244	528	528
26	38	59	80	139	243	528	528
27	37	59	80	138	242	527	527
28	37	58	79	138	241	526	526
29	36	57	78	137	241	525	525
30	35	56	77	136	240	525	525

2.14. Бат

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	16	29	52	120	234	519	1 214
2	20	33	55	123	238	522	980
3	24	38	60	121	237	522	801
4	28	43	65	126	239	523	664
5	30	47	71	130	240	524	559
6	30	47	73	133	238	523	523
7	34	52	78	139	241	526	526
8	33	52	77	137	240	525	525
9	34	54	78	137	241	526	526
10	36	56	80	138	242	527	527

11	38	58	81	140	243	528	528
12	39	60	81	140	244	529	529
13	39	60	82	141	244	529	529
14	40	61	82	141	245	530	530
15	40	61	82	141	245	530	530
16	40	61	82	141	245	529	529
17	40	61	82	141	245	530	530
18	40	61	82	141	244	529	529
19	39	60	82	140	244	529	529
20	39	61	82	140	244	529	529
21	39	61	82	140	244	529	529
22	39	60	81	140	244	529	529
23	39	60	81	140	244	528	528
24	39	60	81	139	243	528	528
25	38	59	80	139	243	528	528
26	38	59	80	139	242	527	527
27	37	58	79	138	242	527	527
28	37	58	79	138	241	526	526
29	36	57	78	137	241	526	526
30	36	57	78	136	240	525	525

2.15. Канадски долар

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	18	31	54	122	236	521	1 275
2	19	32	55	122	237	522	1 025
3	21	35	57	118	234	519	833
4	23	38	60	121	234	518	687
5	24	40	65	124	233	518	576
6	25	42	68	128	233	518	518
7	26	44	70	131	233	518	518
8	26	45	70	130	233	518	518
9	26	46	70	129	233	518	518
10	27	47	70	129	233	518	518
11	28	48	71	129	233	518	518
12	28	49	71	130	233	518	518
13	28	49	71	130	233	518	518
14	29	50	71	130	233	518	518
15	29	50	71	130	233	518	518
16	28	50	71	129	233	518	518

17	28	50	71	129	233	518	518
18	28	50	71	129	233	518	518
19	28	50	71	129	233	518	518
20	29	50	71	129	233	518	518
21	28	50	71	129	233	518	518
22	28	49	70	129	233	518	518
23	28	49	70	129	233	517	517
24	27	48	70	128	232	517	517
25	27	48	69	128	232	516	516
26	26	48	69	127	231	516	516
27	26	47	68	127	231	515	515
28	25	47	68	126	230	515	515
29	25	46	67	126	230	515	515
30	25	46	67	126	229	514	514

2.16. Чилийско песо

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	53	66	89	156	271	555	1 317
2	55	68	90	158	273	557	1 047
3	58	72	94	155	271	556	850
4	61	76	98	159	271	556	702
5	63	79	103	162	272	557	590
6	64	81	107	168	272	557	557
7	65	83	109	170	272	557	557
8	65	84	109	169	272	557	557
9	65	84	109	168	272	557	557
10	66	86	109	168	272	557	557
11	66	86	109	168	272	556	556
12	66	87	109	167	271	556	556
13	65	86	108	167	270	555	555
14	65	86	107	166	270	554	554
15	64	85	106	165	269	554	554
16	64	85	106	164	268	553	553
17	63	84	105	164	268	552	552
18	62	83	105	163	267	552	552
19	62	83	104	163	267	551	551
20	61	82	103	162	266	551	551
21	60	82	103	161	265	550	550
22	60	81	102	161	264	549	549
23	59	80	101	160	264	548	548

24	58	79	100	159	263	547	547
25	57	78	99	158	262	546	546
26	56	77	98	157	261	546	546
27	55	76	97	156	260	545	545
28	54	75	96	155	259	544	544
29	53	74	95	154	258	543	543
30	52	74	95	153	257	542	542

2.17. Колумбийско песо

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	84	97	119	187	302	586	1 363
2	89	102	124	192	307	591	1 100
3	91	105	127	188	305	589	898
4	93	108	131	191	304	589	745
5	97	113	137	196	306	591	627
6	99	116	142	202	307	592	592
7	101	119	145	205	308	592	592
8	102	121	146	206	309	594	594
9	103	122	147	206	310	595	595
10	104	124	147	206	310	595	595
11	104	124	147	206	310	594	594
12	104	124	146	205	309	594	594
13	103	124	145	204	308	593	593
14	102	123	144	203	306	591	591
15	100	121	143	201	305	590	590
16	99	120	141	200	304	588	588
17	98	119	140	199	302	587	587
18	96	117	138	197	301	586	586
19	95	116	137	196	300	584	584
20	93	115	136	194	298	583	583
21	92	113	134	193	297	581	581
22	90	112	133	191	295	580	580
23	89	110	131	190	294	578	578
24	87	108	129	188	292	576	576
25	85	106	127	186	290	575	575
26	84	105	126	184	288	573	573
27	82	103	124	183	287	571	571
28	80	101	122	181	285	570	570
29	79	100	121	179	283	568	568
30	77	98	119	178	282	566	566

2.18. Хонконгски долар

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	12	25	48	115	230	515	1 267
2	15	28	50	118	233	517	1 019
3	18	32	54	115	231	516	830
4	21	36	58	119	232	516	686
5	23	39	64	123	233	517	577
6	25	42	68	128	233	518	518
7	26	44	70	131	233	518	518
8	26	45	70	130	233	518	518
9	26	46	70	129	233	518	518
10	27	47	70	129	233	518	518
11	27	48	70	129	233	518	518
12	27	48	70	129	233	517	517
13	27	48	69	128	232	517	517
14	27	48	69	128	231	516	516
15	26	47	68	127	231	516	516
16	25	47	68	126	230	515	515
17	25	46	67	126	230	515	515
18	25	46	67	126	230	514	514
19	25	46	67	126	230	514	514
20	25	46	67	126	230	515	515
21	25	46	67	126	230	515	515
22	25	46	67	126	230	515	515
23	25	46	67	126	230	515	515
24	25	46	67	126	230	515	515
25	25	46	67	126	230	514	514
26	25	46	67	126	229	514	514
27	24	46	67	125	229	514	514
28	24	45	66	125	229	514	514
29	24	45	66	125	229	513	513
30	24	45	66	125	229	513	513

2.19. Индийска рупия

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	94	107	130	197	312	596	1 306
2	95	108	131	198	313	598	1 055
3	97	111	133	194	310	595	863

4	99	114	136	197	310	594	716
5	100	116	141	200	310	594	602
6	101	118	144	204	309	594	594
7	102	120	146	207	309	594	594
8	102	120	146	206	309	594	594
9	101	121	145	204	308	593	593
10	100	120	144	203	307	592	592
11	100	120	143	201	305	590	590
12	98	119	141	200	304	588	588
13	97	118	139	198	302	587	587
14	95	117	138	196	300	585	585
15	94	115	136	195	299	583	583
16	92	113	134	193	297	581	581
17	91	112	133	191	295	580	580
18	89	110	131	190	294	579	579
19	88	109	130	189	293	577	577
20	87	108	129	188	292	576	576
21	86	107	128	187	291	575	575
22	85	106	127	186	289	574	574
23	83	105	126	184	288	573	573
24	82	103	124	183	287	572	572
25	81	102	123	182	286	571	571
26	80	101	122	181	285	569	569
27	79	100	121	180	283	568	568
28	77	99	120	178	282	567	567
29	76	98	119	177	281	566	566
30	75	96	117	176	280	565	565

2.20. Мексиканско песо

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	306	319	342	409	524	809	1 394
2	88	101	124	191	306	590	1 108
3	91	105	127	188	304	589	896
4	94	109	132	192	305	590	739
5	96	113	137	196	306	590	619
6	98	115	141	201	306	591	591
7	100	118	144	204	307	591	591
8	100	119	144	204	307	592	592
9	101	120	144	204	308	592	592

10	101	121	144	203	307	592	592
11	102	122	145	203	307	592	592
12	102	123	145	203	307	592	592
13	103	124	145	204	308	592	592
14	103	124	145	204	308	593	593
15	104	125	146	205	309	593	593
16	105	126	147	206	310	594	594
17	106	127	148	207	310	595	595
18	106	128	149	207	311	596	596
19	107	128	149	208	312	597	597
20	108	129	150	208	312	597	597
21	107	129	150	208	312	597	597
22	107	128	149	208	312	597	597
23	106	127	149	207	311	596	596
24	105	126	148	206	310	595	595
25	104	125	146	205	309	594	594
26	103	124	145	204	308	592	592
27	102	123	144	202	306	591	591
28	100	121	142	201	305	590	590
29	99	120	141	200	303	588	588
30	97	118	139	198	302	587	587

2.21. Нов тайвански долар

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	0	11	34	102	216	501	1 194
2	1	11	34	101	216	501	963
3	2	13	35	96	212	497	787
4	3	15	37	98	211	495	652
5	4	17	41	100	210	495	549
6	5	18	44	104	209	494	494
7	5	19	45	106	209	493	493
8	7	19	45	104	208	492	492
9	7	19	44	103	207	491	491
10	8	20	43	102	206	491	491
11	9	21	44	102	206	491	491
12	9	22	44	102	206	491	491
13	10	22	44	102	206	491	491
14	12	23	44	103	207	491	491
15	12	23	44	103	207	492	492
16	13	23	45	103	207	492	492

17	14	24	45	104	208	492	492
18	14	25	46	105	208	493	493
19	15	25	46	105	209	494	494
20	15	26	47	106	210	495	495
21	16	27	48	107	211	495	495
22	17	28	49	108	211	496	496
23	18	28	49	108	212	497	497
24	19	29	50	109	212	497	497
25	19	29	50	109	213	498	498
26	20	29	51	109	213	498	498
27	20	30	51	110	213	498	498
28	21	30	51	110	214	498	498
29	21	30	51	110	214	499	499
30	22	30	52	110	214	499	499

2.22. Новозеландски долар

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	51	63	86	154	268	553	1 286
2	51	64	87	155	269	554	1 033
3	52	66	88	149	265	550	840
4	53	68	90	151	264	548	694
5	54	70	95	154	263	548	583
6	54	71	97	158	263	547	547
7	54	72	98	159	261	546	546
8	54	73	98	158	261	546	546
9	53	73	97	156	260	545	545
10	53	73	96	155	259	544	544
11	52	72	95	154	258	542	542
12	51	72	94	153	256	541	541
13	50	71	93	151	255	540	540
14	49	70	91	150	254	539	539
15	48	69	90	149	253	537	537
16	47	68	89	148	251	536	536
17	46	67	88	147	251	535	535
18	45	66	87	146	250	534	534
19	44	65	86	145	249	534	534
20	44	65	86	145	249	533	533
21	43	64	85	144	248	533	533
22	43	64	85	144	247	532	532
23	42	63	84	143	247	531	531

24	41	62	84	142	246	531	531
25	41	62	83	142	245	530	530
26	40	61	82	141	245	529	529
27	39	60	81	140	244	529	529
28	39	60	81	140	243	528	528
29	38	59	80	139	243	527	527
30	37	59	80	138	242	527	527

2.23. Ранд

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	113	126	149	217	331	616	1 343
2	115	128	150	218	333	617	1 082
3	118	132	154	215	331	615	884
4	120	135	158	218	331	616	733
5	123	139	164	223	332	617	618
6	124	141	168	228	333	617	617
7	126	144	170	230	333	618	618
8	126	144	170	230	333	618	618
9	126	145	169	229	333	617	617
10	126	146	169	228	332	617	617
11	126	146	169	228	331	616	616
12	125	146	168	226	330	615	615
13	124	145	166	225	329	613	613
14	122	143	165	223	327	612	612
15	121	142	163	222	325	610	610
16	118	140	161	219	323	608	608
17	117	138	159	218	322	606	606
18	115	136	157	216	320	604	604
19	113	134	155	214	318	602	602
20	111	132	154	212	316	601	601
21	110	131	152	211	314	599	599
22	108	129	150	209	313	597	597
23	106	127	148	207	311	595	595
24	104	125	146	205	309	594	594
25	102	123	144	203	307	592	592
26	100	122	143	201	305	590	590
27	99	120	141	200	303	588	588
28	97	118	139	198	302	586	586
29	95	116	137	196	300	585	585
30	93	115	136	194	298	583	583

2.24. Реал

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	167	180	202	270	385	669	1 393
2	175	188	211	279	393	678	1 111
3	181	195	217	278	394	679	905
4	184	199	222	282	395	680	750
5	186	202	227	286	395	680	680
6	186	203	229	290	395	679	679
7	187	205	231	291	394	678	678
8	186	204	229	289	393	677	677
9	185	204	228	288	392	676	676
10	184	204	228	287	391	675	675
11	183	204	226	285	389	674	674
12	181	202	224	283	387	671	671
13	179	200	222	280	384	669	669
14	176	198	219	277	381	666	666
15	174	195	216	275	378	663	663
16	171	192	213	272	376	660	660
17	168	189	210	269	373	657	657
18	165	186	207	266	370	654	654
19	162	183	204	263	367	652	652
20	159	180	201	260	364	649	649
21	156	177	198	257	361	646	646
22	153	174	195	254	358	643	643
23	150	171	192	251	355	640	640
24	147	168	189	248	352	636	636
25	144	165	186	245	349	633	633
26	141	162	183	242	346	630	630
27	138	159	180	239	343	628	628
28	135	156	177	236	340	625	625
29	132	154	175	233	337	622	622
30	130	151	172	231	335	619	619

2.25. Ренминби-юан

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	31	44	67	134	249	533	1 213
2	32	45	67	135	250	534	979
3	33	47	69	130	247	531	801

4	35	50	72	133	246	530	665
5	36	52	77	136	245	530	560
6	36	53	79	140	244	529	529
7	37	55	81	141	244	529	529
8	36	54	80	140	243	528	528
9	35	55	79	138	242	527	527
10	35	55	79	137	241	526	526
11	35	56	78	137	241	526	526
12	35	56	78	136	240	525	525
13	35	56	77	136	240	525	525
14	35	56	77	136	239	524	524
15	34	56	77	135	239	524	524
16	34	56	77	135	239	524	524
17	34	56	77	135	239	524	524
18	35	56	77	136	239	524	524
19	35	56	77	136	240	524	524
20	35	56	77	136	240	524	524
21	35	56	77	136	240	524	524
22	35	56	77	136	240	524	524
23	35	56	77	136	239	524	524
24	34	56	77	135	239	524	524
25	34	55	76	135	239	524	524
26	34	55	76	135	239	523	523
27	34	55	76	134	238	523	523
28	33	54	75	134	238	523	523
29	33	54	75	134	238	522	522
30	32	54	75	133	237	522	522

2.26. Рингит

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	29	42	65	132	247	531	1 237
2	31	44	66	134	249	533	999
3	34	48	70	131	247	531	817
4	36	51	74	134	247	532	678
5	39	55	79	138	248	533	571
6	40	57	83	143	248	533	533
7	42	60	86	146	249	533	533
8	42	60	86	145	249	533	533
9	42	61	86	145	249	534	534
10	43	63	86	145	249	534	534

11	44	64	87	146	250	534	534
12	45	65	87	146	250	535	535
13	45	66	87	146	250	535	535
14	45	66	87	146	250	535	535
15	45	66	87	146	250	535	535
16	45	66	87	146	250	534	534
17	45	66	87	146	250	535	535
18	45	66	87	146	250	535	535
19	45	66	88	146	250	535	535
20	46	67	88	147	250	535	535
21	46	67	88	147	251	535	535
22	46	67	88	147	250	535	535
23	45	67	88	146	250	535	535
24	45	66	87	146	250	534	534
25	44	66	87	145	249	534	534
26	44	65	86	145	249	533	533
27	43	65	86	144	248	533	533
28	43	64	85	144	248	532	532
29	42	63	84	143	247	532	532
30	42	63	84	143	246	531	531

2.27. Руска рубла

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	127	140	163	230	345	629	1 355
2	125	138	161	229	343	628	1 097
3	126	140	162	223	339	623	899
4	127	142	164	225	337	622	747
5	127	143	168	227	337	621	630
6	127	144	170	231	335	620	620
7	128	146	172	232	335	619	619
8	127	146	171	231	334	619	619
9	126	145	170	229	333	618	618
10	126	146	169	228	332	617	617
11	126	146	169	228	332	616	616
12	125	146	168	227	331	615	615
13	124	145	167	226	329	614	614
14	123	145	166	224	328	613	613
15	122	143	164	222	326	611	611
16	120	141	162	221	324	609	609
17	117	138	159	218	322	607	607

18	115	136	157	216	320	605	605
19	113	134	155	214	318	603	603
20	111	132	153	212	316	601	601
21	109	130	151	210	314	598	598
22	107	128	149	208	311	596	596
23	104	126	147	205	309	594	594
24	102	123	144	203	307	592	592
25	100	121	142	201	305	590	590
26	98	119	140	199	303	587	587
27	96	117	138	197	301	585	585
28	94	115	136	195	299	583	583
29	92	113	134	193	296	581	581
30	90	111	132	191	295	579	579

2.28. Сингапурски долар

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	1	14	37	105	219	504	1 249
2	3	16	39	106	221	505	1 005
3	6	20	41	102	219	503	820
4	8	23	45	106	219	503	679
5	10	26	51	110	219	504	570
6	12	29	55	115	220	504	504
7	13	31	57	118	220	505	505
8	13	32	57	117	220	505	505
9	13	32	57	116	220	505	505
10	13	33	57	116	220	504	504
11	14	34	57	116	219	504	504
12	14	35	57	115	219	504	504
13	14	35	56	115	219	504	504
14	14	35	56	115	219	503	503
15	14	35	56	115	219	503	503
16	13	34	56	114	218	503	503
17	14	35	56	114	218	503	503
18	14	35	56	114	218	503	503
19	15	35	56	115	219	503	503
20	16	35	56	115	219	504	504
21	16	36	57	116	219	504	504
22	18	36	57	116	220	504	504
23	18	36	57	116	220	505	505
24	19	36	57	116	220	505	505

25	20	36	58	116	220	505	505
26	20	37	58	116	220	505	505
27	21	37	58	116	220	505	505
28	21	37	58	116	220	505	505
29	22	37	58	116	220	505	505
30	23	37	58	116	220	505	505

2.29. Южнокорейски вон

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	35	48	71	138	253	537	1 248
2	35	48	71	139	253	538	1 005
3	36	50	71	133	249	533	820
4	36	51	73	134	247	531	679
5	36	52	77	136	246	530	571
6	38	55	82	142	247	531	531
7	36	54	80	141	243	528	528
8	39	58	83	143	246	531	531
9	39	58	82	141	245	530	530
10	34	54	77	136	240	525	525
11	30	51	74	132	236	521	521
12	28	49	71	129	233	518	518
13	26	47	68	127	231	516	516
14	24	45	66	125	229	514	514
15	23	44	65	124	228	512	512
16	21	43	64	122	226	511	511
17	21	42	63	122	226	510	510
18	20	41	62	121	225	510	510
19	20	41	62	121	225	509	509
20	20	41	62	121	225	509	509
21	20	41	62	121	225	509	509
22	20	41	62	121	225	509	509
23	20	41	62	121	224	509	509
24	20	41	62	120	224	509	509
25	20	41	62	120	224	509	509
26	20	40	61	120	224	509	509
27	21	40	61	120	224	509	509
28	21	40	61	120	224	508	508
29	22	40	61	120	224	508	508
30	23	40	61	120	223	508	508

2.30. Турска лира

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	210	223	246	314	428	713	1 423
2	207	220	243	310	425	709	1 160
3	204	217	239	300	417	701	959
4	200	215	238	298	411	696	803
5	197	213	238	297	406	691	691
6	193	210	236	296	401	686	686
7	190	208	234	295	397	682	682
8	185	204	229	289	393	677	677
9	182	201	225	284	388	673	673
10	178	198	221	280	384	669	669
11	174	195	217	276	380	665	665
12	171	192	213	272	376	661	661
13	167	188	209	268	372	657	657
14	163	185	206	264	368	653	653
15	160	181	202	261	365	649	649
16	156	177	198	257	361	646	646
17	153	174	195	254	358	642	642
18	150	171	192	251	355	639	639
19	147	168	189	248	352	636	636
20	144	165	186	245	349	633	633
21	141	162	183	242	346	631	631
22	138	159	180	239	343	628	628
23	135	156	177	236	340	625	625
24	132	154	175	233	337	622	622
25	130	151	172	231	334	619	619
26	127	148	169	228	332	616	616
27	124	146	167	225	329	614	614
28	122	143	164	223	327	611	611
29	119	141	162	220	324	609	609
30	117	138	159	218	322	607	607

2.31. Щатски долар

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	8	25	47	100	235	519	1 278
2	8	25	47	100	235	519	1 024
3	10	28	50	96	233	517	832

4	12	33	54	95	233	517	687
5	16	38	59	97	233	518	577
6	18	42	63	95	234	519	519
7	19	44	63	90	234	519	519
8	18	43	62	89	234	519	519
9	19	45	65	92	234	519	519
10	21	48	67	96	234	519	519
11	23	50	68	99	234	519	519
12	24	52	70	99	234	519	519
13	26	54	70	100	234	519	519
14	26	55	71	100	234	519	519
15	26	55	71	100	234	519	519
16	26	55	71	100	234	519	519
17	26	55	71	100	234	519	519
18	26	55	71	100	234	519	519
19	26	55	71	100	234	519	519
20	26	55	71	100	234	519	519
21	26	55	71	100	235	519	519
22	26	55	71	100	235	519	519
23	26	55	71	100	234	519	519
24	26	55	71	100	234	519	519
25	26	55	71	100	234	519	519
26	26	55	71	100	234	518	518
27	26	55	71	100	233	518	518
28	26	55	71	100	233	518	518
29	26	55	71	100	233	517	517
30	26	55	71	100	232	517	517

2.32. Йена

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	0	4	14	82	196	481	1 177
2	1	5	13	80	195	479	950
3	2	5	13	74	190	475	776
4	2	6	15	75	188	473	644
5	4	6	19	78	187	472	542
6	5	7	22	82	187	472	472
7	5	9	23	84	187	471	471
8	7	9	23	83	186	471	471
9	7	10	23	83	186	471	471
10	8	10	24	83	187	471	471

11	9	11	24	83	187	471	471
12	9	11	24	83	187	471	471
13	10	13	24	83	187	472	472
14	11	14	25	83	187	472	472
15	12	14	25	84	188	472	472
16	13	15	26	84	188	472	472
17	13	15	27	84	188	473	473
18	14	17	28	85	189	473	473
19	15	17	29	85	189	474	474
20	15	18	30	86	190	474	474
21	16	18	32	86	190	475	475
22	16	19	33	87	191	475	475
23	18	20	34	87	191	475	475
24	19	21	35	87	191	476	476
25	19	22	36	87	191	476	476
26	20	22	37	87	191	476	476
27	20	23	38	87	191	475	475
28	21	23	40	87	191	475	475
29	21	24	41	87	191	475	475
30	22	24	42	87	191	475	475

3. ДРУГИ ЕКСПОЗИЦИИ

3.1. Евро

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	2	14	20	41	158	306	3 148
2	2	14	20	41	158	347	2 358
3	1	14	22	46	153	361	1 785
4	1	15	25	50	150	361	1 382
5	2	17	29	52	150	352	1 096
6	4	20	31	55	150	338	889
7	5	22	33	57	150	322	735
8	6	23	34	59	150	305	618
9	6	24	35	62	150	288	526
10	6	25	37	64	150	271	453
11	7	25	38	65	150	254	393
12	7	25	38	65	150	243	344
13	7	26	38	65	150	243	303
14	7	26	38	65	150	243	268
15	7	26	40	65	150	243	243
16	7	26	42	65	150	243	243

17	7	26	45	65	150	243	243
18	7	26	47	65	150	243	243
19	7	26	49	65	150	243	243
20	8	26	52	65	150	243	243
21	8	26	54	65	150	243	243
22	9	26	56	65	150	243	243
23	9	26	59	65	150	243	243
24	9	26	61	65	150	243	243
25	10	26	64	65	150	243	243
26	10	26	66	67	150	243	243
27	11	26	69	68	150	243	243
28	11	26	71	70	150	243	243
29	11	26	74	72	150	243	243
30	12	26	76	73	150	243	243

3.2. Чешка крона

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	14	26	32	53	170	318	3 284
2	15	27	34	55	171	357	2 437
3	15	27	36	59	166	370	1 837
4	14	28	38	63	163	368	1 419
5	15	29	41	64	162	359	1 124
6	15	31	42	66	162	345	911
7	16	33	43	67	161	328	753
8	15	33	44	69	160	311	632
9	15	33	45	71	160	293	538
10	15	33	46	73	159	276	463
11	15	33	46	73	158	259	402
12	14	33	45	73	158	251	352
13	14	32	45	72	157	250	310
14	13	32	44	71	157	250	274
15	13	31	44	71	156	249	249
16	12	31	43	71	156	249	249
17	12	31	45	71	156	249	249
18	12	31	48	70	156	249	249
19	12	31	51	71	156	249	249
20	13	31	52	71	156	249	249
21	13	32	55	71	156	249	249
22	13	32	58	71	157	250	250
23	13	32	60	71	157	250	250

24	13	32	63	71	157	250	250
25	13	32	65	71	157	250	250
26	13	32	68	71	157	250	250
27	13	32	70	71	157	250	250
28	13	32	73	71	156	249	249
29	13	31	75	73	156	249	249
30	13	31	77	75	156	249	249

3.3. Датска крона

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	1	13	20	41	157	306	3 148
2	1	13	20	41	157	347	2 358
3	1	14	22	46	152	361	1 785
4	1	15	25	50	150	361	1 382
5	2	17	28	52	150	352	1 096
6	4	20	31	55	150	338	889
7	5	22	32	57	150	322	735
8	5	23	34	59	150	305	618
9	6	24	35	62	150	288	526
10	6	25	37	64	150	271	453
11	7	25	37	65	150	254	393
12	7	25	38	65	150	243	344
13	7	25	38	65	150	243	303
14	7	25	38	65	150	243	268
15	7	25	40	65	150	243	243
16	7	25	42	65	150	243	243
17	7	25	45	65	150	243	243
18	7	25	47	65	150	243	243
19	7	25	49	65	150	243	243
20	8	25	52	65	150	243	243
21	8	25	54	65	150	243	243
22	9	25	56	65	150	243	243
23	9	25	59	65	150	243	243
24	9	25	61	65	150	243	243
25	10	25	64	65	150	243	243
26	10	25	66	67	150	243	243
27	11	25	69	68	150	243	243
28	11	25	71	70	150	243	243
29	11	25	74	72	150	243	243
30	12	26	76	73	150	243	243

3.4. **Форинт**

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	75	87	94	115	231	333	3 461
2	72	84	90	111	228	376	2 581
3	73	86	95	118	225	390	1 947
4	72	85	95	120	220	388	1 501
5	71	85	97	120	218	377	1 186
6	70	86	97	122	217	362	959
7	70	87	97	122	215	344	791
8	69	87	97	123	214	325	663
9	69	87	98	125	213	306	564
10	66	84	96	123	210	303	485
11	64	82	95	122	208	301	421
12	63	81	94	121	206	299	368
13	62	81	93	120	206	299	324
14	62	80	93	120	205	298	298
15	62	80	93	120	205	298	298
16	61	80	92	119	205	298	298
17	61	79	92	119	204	297	297
18	60	79	91	118	204	297	297
19	60	78	91	118	203	296	296
20	59	78	90	117	203	296	296
21	58	77	89	117	202	295	295
22	58	76	89	116	201	294	294
23	57	75	88	115	200	293	293
24	56	74	87	114	199	292	292
25	55	73	86	113	198	291	291
26	54	72	85	112	197	290	290
27	53	71	84	111	196	289	289
28	52	70	83	110	195	288	288
29	51	69	82	109	194	287	287
30	50	68	80	108	193	286	286

3.5. **Крона**

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	6	18	24	45	162	306	3 156
2	7	19	26	47	163	348	2 364
3	8	21	29	53	159	362	1 790

4	9	22	32	57	157	361	1 385
5	10	25	36	59	158	352	1 098
6	11	27	38	62	158	339	891
7	12	29	40	64	157	323	737
8	12	30	40	66	157	306	619
9	12	30	42	68	157	288	527
10	12	31	43	70	156	271	453
11	12	31	43	71	156	255	394
12	13	31	44	71	156	249	345
13	13	31	44	71	156	249	304
14	13	31	44	71	156	249	269
15	13	31	44	71	156	249	249
16	13	31	44	71	156	249	249
17	13	32	45	71	156	249	249
18	13	32	47	71	157	250	250
19	14	32	49	72	157	250	250
20	14	33	52	72	157	250	250
21	14	33	55	73	158	251	251
22	15	33	56	73	158	251	251
23	15	33	59	73	158	251	251
24	15	33	61	73	158	251	251
25	15	33	64	73	158	251	251
26	15	33	66	73	158	251	251
27	15	33	69	73	158	251	251
28	15	33	71	73	158	251	251
29	15	33	74	73	158	251	251
30	14	33	76	75	158	251	251

3.6. Лев

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	1	13	19	40	157	305	3 146
2	1	13	19	40	157	346	2 356
3	1	13	22	45	152	361	1 784
4	1	14	24	49	149	360	1 381
5	2	16	28	51	149	352	1 095
6	3	19	30	54	149	338	889
7	5	21	32	56	149	322	735
8	5	22	33	59	149	305	617
9	5	23	35	61	149	288	526
10	6	24	36	63	149	271	453

11	6	24	37	64	149	254	393
12	6	24	37	64	149	242	344
13	6	25	37	64	149	242	303
14	6	25	37	64	149	242	268
15	6	25	40	64	149	242	242
16	6	25	42	64	149	242	242
17	6	25	45	64	149	242	242
18	6	25	47	64	149	242	242
19	7	25	49	64	149	242	242
20	8	25	52	64	149	242	242
21	8	25	54	64	149	242	242
22	9	25	56	64	149	242	242
23	9	25	59	64	149	242	242
24	9	25	61	64	150	243	243
25	10	25	64	65	150	243	243
26	10	25	66	67	150	243	243
27	11	25	69	68	150	243	243
28	11	25	71	70	150	243	243
29	11	25	74	72	150	243	243
30	12	26	76	73	150	243	243

3.7. Британска лира

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	0	10	21	44	176	315	3 253
2	0	10	21	44	176	358	2 441
3	1	10	23	49	171	373	1 848
4	1	13	26	54	168	372	1 429
5	2	16	28	58	167	362	1 132
6	2	18	33	59	165	348	917
7	4	21	36	60	164	331	757
8	6	24	37	59	163	313	635
9	9	31	42	59	162	295	540
10	11	34	42	58	161	277	465
11	10	33	42	57	161	260	403
12	9	32	42	57	160	253	353
13	8	31	42	58	159	252	310
14	8	31	43	58	158	251	275
15	9	31	43	58	158	251	251
16	9	31	44	58	156	249	249
17	9	31	45	58	156	249	249

18	9	32	48	58	155	248	248
19	9	32	51	58	155	248	248
20	9	32	52	58	155	248	248
21	9	32	55	58	156	249	249
22	9	32	58	60	155	248	248
23	9	32	60	62	155	248	248
24	10	32	63	64	154	247	247
25	10	32	65	65	153	246	246
26	10	32	68	67	153	246	246
27	11	32	70	69	152	245	245
28	11	32	73	71	152	245	245
29	11	32	75	73	151	244	244
30	12	32	77	75	151	244	244

3.8. Румънска лея

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	79	91	98	119	235	330	3 258
2	78	90	97	117	234	359	2 451
3	76	89	98	121	228	376	1 865
4	75	89	99	124	224	377	1 448
5	74	89	100	123	222	369	1 152
6	74	90	101	125	220	356	936
7	73	90	100	125	218	340	775
8	71	89	100	125	216	322	651
9	70	88	99	126	214	307	555
10	69	87	100	127	213	306	478
11	68	86	99	126	211	304	415
12	66	85	98	125	210	303	363
13	65	84	96	123	209	302	319
14	64	82	95	122	207	300	300
15	63	81	93	121	206	299	299
16	61	80	92	120	205	298	298
17	60	79	91	119	204	297	297
18	60	78	90	118	203	296	296
19	59	77	90	117	202	295	295
20	58	76	89	116	201	294	294
21	57	76	88	115	200	293	293
22	56	75	87	114	199	292	292
23	55	73	86	113	198	291	291

24	54	72	85	112	197	290	290
25	53	71	84	111	196	289	289
26	52	70	82	110	195	288	288
27	50	69	81	109	194	287	287
28	49	68	80	107	193	286	286
29	48	67	79	106	192	285	285
30	47	66	80	105	191	284	284

3.9. Злата

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	52	64	71	92	208	314	3 247
2	52	64	70	91	207	357	2 433
3	51	64	72	95	202	372	1 845
4	50	64	74	99	199	373	1 431
5	50	64	76	99	198	364	1 136
6	50	65	77	101	196	350	923
7	50	67	77	101	195	334	764
8	49	66	77	103	194	317	642
9	48	66	77	104	192	299	547
10	47	65	78	105	191	284	471
11	47	65	78	105	190	283	409
12	46	65	77	104	189	282	358
13	45	64	76	104	189	282	315
14	45	63	76	103	188	281	281
15	44	63	75	102	188	281	281
16	43	62	74	102	187	280	280
17	43	62	74	101	186	279	279
18	42	61	73	101	186	279	279
19	42	61	73	100	185	278	278
20	42	60	73	100	185	278	278
21	42	60	72	100	185	278	278
22	41	60	72	99	184	277	277
23	41	59	71	99	184	277	277
24	40	58	71	98	183	276	276
25	39	58	70	97	183	276	276
26	38	57	69	97	182	275	275
27	38	56	71	96	181	274	274
28	37	56	74	95	180	273	273
29	36	55	76	94	180	273	273
30	36	54	79	94	179	272	272

3.10. Крона

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	86	98	105	126	242	337	3 399
2	86	98	104	125	242	370	2 537
3	84	97	105	129	235	385	1 916
4	83	97	107	131	232	383	1 479
5	83	98	109	132	231	373	1 170
6	84	100	111	135	230	358	947
7	85	102	112	137	230	340	781
8	85	102	113	139	230	323	655
9	86	103	115	142	230	323	556
10	86	104	117	144	230	323	478
11	86	104	117	144	230	323	414
12	85	104	116	144	229	322	362
13	84	103	115	143	228	321	321
14	83	102	114	142	227	320	320
15	82	101	113	140	226	319	319
16	81	100	112	139	225	318	318
17	80	99	111	138	224	317	317
18	79	98	110	137	223	316	316
19	78	97	109	136	222	315	315
20	77	96	108	135	220	313	313
21	76	94	107	134	219	312	312
22	74	93	105	133	218	311	311
23	73	92	104	131	216	309	309
24	72	90	102	130	215	308	308
25	70	89	101	128	213	306	306
26	68	87	99	127	212	305	305
27	67	85	98	125	210	303	303
28	65	84	96	124	209	302	302
29	64	83	95	122	207	300	300
30	62	81	93	121	206	299	299

3.11. Норвежка крона

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	26	38	45	66	182	310	3 193
2	27	39	46	66	183	352	2 394
3	26	39	47	71	177	366	1 814

4	25	39	49	74	174	366	1 404
5	25	40	52	75	173	357	1 113
6	26	42	53	77	173	343	903
7	27	44	54	78	172	327	746
8	26	44	55	80	171	310	627
9	26	44	55	82	170	292	534
10	26	44	56	83	170	275	459
11	25	44	56	84	169	262	399
12	25	43	56	83	168	261	349
13	24	43	55	82	168	261	307
14	24	42	55	82	167	260	272
15	23	42	54	81	167	260	260
16	23	41	53	81	166	259	259
17	22	41	53	80	166	259	259
18	22	41	53	80	165	258	258
19	22	40	53	80	165	258	258
20	22	41	53	80	165	258	258
21	22	41	55	80	166	259	259
22	22	41	57	80	165	258	258
23	22	40	60	80	165	258	258
24	22	40	63	80	165	258	258
25	21	40	64	80	165	258	258
26	21	40	67	79	165	258	258
27	21	39	69	79	164	257	257
28	20	39	71	79	164	257	257
29	20	39	75	78	164	257	257
30	20	38	77	78	163	256	256

3.12. Швейцарски франк

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	0	0	4	23	139	297	3 050
2	0	1	6	23	140	337	2 287
3	1	1	9	28	135	352	1 736
4	1	3	12	32	133	353	1 346
5	1	4	15	35	133	344	1 069
6	2	4	17	38	133	331	868
7	2	6	20	40	133	316	719
8	2	7	21	42	133	299	604
9	4	7	24	45	133	283	515
10	4	9	27	47	133	266	443

11	4	9	29	48	134	250	385
12	4	10	32	47	133	234	337
13	5	11	34	48	134	227	297
14	5	11	37	48	133	226	263
15	6	13	39	47	132	225	234
16	6	13	41	46	131	224	224
17	6	15	44	49	131	224	224
18	6	15	46	50	132	225	225
19	7	16	48	52	132	225	225
20	7	17	51	54	132	225	225
21	8	18	53	57	133	226	226
22	9	18	56	58	133	226	226
23	9	20	58	60	133	226	226
24	9	20	60	62	132	225	225
25	10	22	63	63	132	225	225
26	10	22	65	65	134	225	225
27	10	23	68	67	135	225	225
28	11	24	70	69	137	225	225
29	11	25	72	71	137	225	225
30	12	26	75	73	139	225	225

3.13. Австралийски долар

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	39	51	58	79	195	309	3 186
2	39	52	58	79	195	351	2 389
3	39	52	60	84	190	366	1 811
4	38	52	62	87	187	366	1 403
5	39	53	65	88	187	357	1 114
6	39	55	66	90	186	344	905
7	40	57	67	92	185	328	749
8	39	57	68	93	184	311	630
9	39	57	68	95	183	294	537
10	39	57	69	96	183	277	462
11	38	57	69	96	182	275	401
12	38	56	69	96	181	274	351
13	37	56	68	95	181	274	310
14	37	55	68	95	180	273	274
15	36	55	67	94	179	272	272
16	35	54	66	93	179	272	272
17	35	53	66	93	178	271	271

18	34	53	65	93	178	271	271
19	34	53	65	92	177	270	270
20	34	52	65	92	177	270	270
21	34	52	64	92	177	270	270
22	33	52	64	91	176	269	269
23	32	51	63	91	176	269	269
24	32	50	63	90	175	268	268
25	31	50	65	89	175	268	268
26	30	49	68	89	174	267	267
27	30	48	70	88	173	266	266
28	29	47	73	87	172	265	265
29	28	47	75	86	172	265	265
30	27	46	77	86	171	264	264

3.14. Бат

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	12	24	30	51	168	297	3 048
2	15	27	34	55	171	338	2 291
3	18	31	39	63	169	353	1 741
4	20	34	44	69	169	354	1 351
5	23	37	49	72	171	346	1 074
6	23	38	49	74	169	333	873
7	27	44	55	79	172	318	723
8	27	44	55	80	171	302	609
9	28	46	57	84	172	285	519
10	29	48	60	87	173	269	447
11	31	49	62	89	174	267	389
12	31	50	62	90	175	268	341
13	32	50	63	90	175	268	300
14	32	51	63	90	176	269	269
15	32	51	63	91	176	269	269
16	32	51	63	90	176	269	269
17	32	51	63	91	176	269	269
18	32	50	63	90	175	268	268
19	32	50	63	90	175	268	268
20	32	50	63	90	175	268	268
21	32	50	63	90	175	268	268
22	31	50	62	90	175	268	268
23	31	50	62	89	175	268	268

24	31	49	62	89	174	267	267
25	30	49	64	89	174	267	267
26	30	48	66	88	173	266	266
27	29	48	69	88	173	266	266
28	29	47	71	87	172	265	265
29	28	47	74	86	172	265	265
30	28	46	76	86	171	264	264

3.15. Канадски долар

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	14	26	32	53	170	311	3 210
2	15	27	33	54	170	353	2 403
3	15	28	36	60	166	367	1 816
4	15	29	39	64	164	365	1 403
5	16	31	42	66	164	356	1 112
6	18	34	45	69	164	342	901
7	19	36	46	71	164	326	745
8	19	37	48	73	164	309	626
9	20	38	49	76	164	291	533
10	20	39	51	78	164	274	459
11	21	39	52	79	164	257	398
12	21	39	52	79	164	257	348
13	21	39	52	79	164	257	307
14	21	39	52	79	164	257	271
15	21	40	52	79	164	257	257
16	21	39	52	79	164	257	257
17	21	39	52	79	164	257	257
18	21	39	52	79	164	257	257
19	21	39	52	79	164	257	257
20	21	39	52	79	164	257	257
21	21	39	55	79	164	257	257
22	20	39	57	79	164	257	257
23	20	39	60	78	163	256	256
24	20	38	61	78	163	256	256
25	19	38	64	77	162	255	255
26	19	37	66	77	162	255	255
27	18	37	69	76	162	255	255
28	18	36	71	76	161	254	254
29	17	36	74	75	161	254	254
30	17	36	76	75	160	253	253

3.16. Чилийско песо

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	48	60	67	88	204	321	3 323
2	50	62	69	90	206	360	2 460
3	52	65	73	97	204	373	1 857
4	53	67	77	102	202	373	1 437
5	55	70	81	104	203	364	1 140
6	57	73	84	108	203	350	925
7	58	75	86	110	203	334	765
8	58	76	87	112	203	316	643
9	59	76	88	115	203	298	547
10	59	77	90	117	203	296	471
11	59	77	90	117	203	296	409
12	59	77	90	117	202	295	357
13	58	77	89	116	201	294	315
14	57	76	88	115	201	294	294
15	56	75	87	115	200	293	293
16	56	74	87	114	199	292	292
17	55	74	86	113	199	292	292
18	55	73	86	113	198	291	291
19	54	73	85	112	197	290	290
20	53	72	84	112	197	290	290
21	53	71	84	111	196	289	289
22	52	71	83	110	195	288	288
23	51	70	82	109	194	287	287
24	50	69	81	108	194	287	287
25	49	68	80	107	193	286	286
26	48	67	79	106	192	285	285
27	47	66	78	106	191	284	284
28	46	65	77	105	190	283	283
29	46	64	76	104	189	282	282
30	45	63	79	103	188	281	281

3.17. Колумбийско песо

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	79	91	98	119	235	332	3 447
2	84	96	103	124	240	378	2 592
3	85	98	107	130	237	395	1 969

4	86	100	110	134	235	396	1 527
5	89	104	115	138	237	387	1 213
6	91	107	118	143	238	373	986
7	94	110	121	145	239	356	816
8	95	112	123	149	240	338	686
9	96	114	126	152	241	334	584
10	97	115	128	155	241	334	503
11	97	116	128	155	241	334	437
12	96	115	127	155	240	333	382
13	95	114	126	153	239	332	336
14	94	113	125	152	237	330	330
15	93	111	124	151	236	329	329
16	91	110	122	149	235	328	328
17	90	108	121	148	233	326	326
18	89	107	119	147	232	325	325
19	87	106	118	145	231	324	324
20	86	104	117	144	229	322	322
21	84	103	115	142	228	321	321
22	83	101	114	141	226	319	319
23	81	100	112	139	224	317	317
24	79	98	110	137	223	316	316
25	78	96	108	136	221	314	314
26	76	94	107	134	219	312	312
27	74	93	105	132	218	311	311
28	72	91	103	131	216	309	309
29	71	89	102	129	214	307	307
30	69	88	100	127	213	306	306

3.18. Хонконгски долар

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	8	20	26	47	163	309	3 190
2	10	22	29	50	166	351	2 388
3	12	25	33	57	163	365	1 808
4	14	27	37	62	162	365	1 401
5	16	30	42	65	163	356	1 111
6	17	33	44	69	164	343	902
7	19	36	46	71	164	327	746
8	19	37	48	73	164	309	627
9	20	38	49	76	164	292	534
10	20	38	51	78	164	275	459

11	20	39	51	78	164	258	399
12	20	39	51	78	163	256	349
13	20	38	50	78	163	256	307
14	19	37	50	77	162	255	272
15	18	37	49	77	162	255	255
16	18	36	49	76	161	254	254
17	17	36	48	76	161	254	254
18	17	36	48	75	161	254	254
19	17	36	50	75	161	254	254
20	17	36	52	76	161	254	254
21	17	36	55	76	161	254	254
22	17	36	57	76	161	254	254
23	17	36	60	76	161	254	254
24	17	36	63	75	161	254	254
25	17	36	65	75	161	254	254
26	17	35	68	75	160	253	253
27	17	35	70	75	160	253	253
28	16	35	73	75	160	253	253
29	16	35	75	74	160	253	253
30	16	35	77	75	159	252	252

3.19. Индийска рупия

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	89	101	108	129	245	340	3 295
2	91	103	109	130	246	363	2 480
3	91	104	112	136	242	380	1 885
4	91	105	115	140	240	381	1 464
5	92	107	119	142	240	372	1 163
6	94	109	121	145	240	359	944
7	95	112	122	147	240	342	782
8	95	112	123	149	240	333	657
9	95	113	124	151	239	332	560
10	94	112	124	151	238	331	482
11	93	111	123	151	236	329	418
12	91	110	122	149	235	328	366
13	89	108	120	148	233	326	326
14	88	106	119	146	231	324	324
15	86	105	117	144	229	322	322
16	84	103	115	142	228	321	321
17	83	101	114	141	226	319	319

18	81	100	112	140	225	318	318
19	80	99	111	138	224	317	317
20	79	98	110	137	223	316	316
21	78	97	109	136	222	315	315
22	77	96	108	135	220	313	313
23	76	94	107	134	219	312	312
24	75	93	105	133	218	311	311
25	73	92	104	131	217	310	310
26	72	91	103	130	216	309	309
27	71	89	102	129	214	307	307
28	70	88	101	128	213	306	306
29	69	87	100	127	212	305	305
30	67	86	98	126	211	304	304

3.20. Мексиканско песо

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	302	314	320	341	457	552	3 530
2	83	95	102	123	239	380	2 614
3	85	98	106	130	236	393	1 967
4	87	101	111	135	236	391	1 518
5	89	103	115	138	237	381	1 202
6	91	107	118	142	237	367	974
7	93	109	120	144	238	349	805
8	94	111	122	147	238	331	676
9	94	112	124	150	238	331	575
10	94	113	125	152	238	331	495
11	95	113	125	153	238	331	429
12	95	113	126	153	238	331	375
13	95	114	126	153	239	332	332
14	96	114	126	154	239	332	332
15	96	115	127	154	240	333	333
16	97	116	128	155	240	333	333
17	98	116	129	156	241	334	334
18	99	117	130	157	242	335	335
19	99	118	130	158	243	336	336
20	100	118	131	158	243	336	336
21	100	118	131	158	243	336	336
22	99	118	130	158	243	336	336
23	99	117	130	157	242	335	335

24	98	116	129	156	241	334	334
25	96	115	127	155	240	333	333
26	95	114	126	153	239	332	332
27	94	112	125	152	237	330	330
28	92	111	123	151	236	329	329
29	91	109	122	149	234	327	327
30	89	108	120	148	233	326	326

3.21. Нов тайвански долар

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	0	6	12	33	150	292	2 996
2	0	6	12	33	150	332	2 248
3	1	6	14	38	144	347	1 708
4	1	6	16	41	142	348	1 325
5	1	8	19	42	141	340	1 054
6	2	9	20	45	140	327	856
7	2	11	22	46	139	312	709
8	2	11	22	48	139	296	596
9	4	11	24	49	138	279	508
10	4	12	27	51	137	263	438
11	4	12	29	52	137	247	380
12	4	12	31	52	137	232	333
13	5	12	34	52	137	230	294
14	5	13	37	52	137	230	260
15	6	13	38	53	138	231	232
16	6	13	41	53	138	231	231
17	6	15	44	53	139	232	232
18	6	15	45	54	139	232	232
19	7	16	48	55	140	233	233
20	7	17	51	56	141	234	234
21	8	18	53	56	142	235	235
22	9	18	55	58	142	235	235
23	9	20	58	60	143	236	236
24	9	20	60	61	143	236	236
25	10	22	63	63	144	237	237
26	10	22	65	65	144	237	237
27	10	23	68	67	144	237	237
28	11	24	70	69	145	238	238
29	11	25	72	71	145	238	238
30	12	26	75	73	145	238	238

3.22. Новозеландски долар

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	46	58	65	85	202	314	3 240
2	47	59	65	86	203	355	2 423
3	46	59	67	91	198	370	1 832
4	46	59	70	94	195	369	1 417
5	46	61	72	95	194	360	1 124
6	47	63	74	98	193	346	912
7	47	64	74	99	192	330	754
8	47	64	75	101	192	312	634
9	47	65	76	103	191	295	539
10	46	64	77	104	190	283	464
11	45	63	76	103	189	282	403
12	44	62	75	102	187	280	353
13	43	61	74	101	186	279	311
14	41	60	72	99	185	278	278
15	40	59	71	98	184	277	277
16	39	57	70	97	182	275	275
17	38	57	69	96	181	274	274
18	37	56	68	95	181	274	274
19	36	55	67	95	180	273	273
20	36	55	67	94	179	272	272
21	35	54	66	94	179	272	272
22	35	53	66	93	178	271	271
23	34	53	65	92	178	271	271
24	34	52	65	92	177	270	270
25	33	51	65	91	176	269	269
26	32	51	68	90	176	269	269
27	32	50	70	90	175	268	268
28	31	49	73	89	174	267	267
29	30	49	75	88	174	267	267
30	30	48	77	88	173	266	266

3.23. Ранд

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	109	121	127	148	265	359	3 394
2	110	122	129	150	266	372	2 547
3	112	125	133	156	263	389	1 934

4	113	127	137	161	262	390	1 502
5	115	130	141	165	263	382	1 196
6	117	133	144	168	263	369	973
7	119	136	146	170	264	357	807
8	119	136	147	173	264	357	680
9	119	137	149	175	263	356	581
10	119	137	150	177	263	356	501
11	119	137	150	177	262	355	436
12	118	136	149	176	261	354	382
13	116	135	147	174	260	353	353
14	115	133	146	173	258	351	351
15	113	131	144	171	256	349	349
16	111	129	142	169	254	347	347
17	109	128	140	167	252	345	345
18	107	126	138	165	250	343	343
19	105	124	136	163	249	342	342
20	104	122	135	162	247	340	340
21	102	120	133	160	245	338	338
22	100	119	131	158	244	337	337
23	98	117	129	156	242	335	335
24	96	115	127	155	240	333	333
25	94	113	125	153	238	331	331
26	93	111	124	151	236	329	329
27	91	109	122	149	234	327	327
28	89	108	120	147	232	325	325
29	87	106	118	146	231	324	324
30	86	104	117	144	229	322	322

3.24. Реал

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	162	174	181	202	318	413	3 526
2	171	183	189	210	327	421	2 621
3	175	188	196	220	326	421	1 986
4	177	191	201	225	326	419	1 541
5	178	193	204	228	326	419	1 225
6	179	195	206	230	325	418	996
7	180	196	207	231	325	418	824
8	179	196	207	233	323	416	693
9	178	196	208	234	322	415	591

10	178	196	208	235	321	414	509
11	176	195	207	234	320	413	442
12	174	193	205	232	318	411	411
13	172	190	203	230	315	408	408
14	169	187	200	227	312	405	405
15	166	184	197	224	309	402	402
16	163	182	194	221	306	399	399
17	160	179	191	218	303	396	396
18	157	176	188	215	301	394	394
19	154	173	185	212	298	391	391
20	151	170	182	210	295	388	388
21	148	167	179	207	292	385	385
22	145	164	176	204	289	382	382
23	142	161	173	200	286	379	379
24	139	158	170	197	283	376	376
25	136	155	167	194	280	373	373
26	133	152	164	191	277	370	370
27	130	149	161	188	274	367	367
28	127	146	158	186	271	364	364
29	125	143	156	183	268	361	361
30	122	141	153	180	265	358	358

3.25. Ренминби-юан

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	26	39	45	66	182	297	3 046
2	27	39	46	67	183	338	2 289
3	27	40	49	72	179	353	1 740
4	27	41	51	76	176	354	1 352
5	28	43	54	78	176	347	1 076
6	29	45	56	80	175	334	875
7	30	47	57	81	175	319	725
8	29	46	57	83	174	303	610
9	29	47	58	85	173	286	520
10	28	47	59	86	172	269	448
11	28	47	59	86	172	265	389
12	28	46	59	86	171	264	341
13	27	46	58	85	171	264	301
14	27	46	58	85	170	263	267
15	27	45	58	85	170	263	263
16	27	45	58	85	170	263	263

17	27	45	58	85	170	263	263
18	27	45	58	85	170	263	263
19	27	46	58	85	170	263	263
20	27	46	58	85	171	264	264
21	27	46	58	85	171	264	264
22	27	46	58	85	171	264	264
23	27	46	59	85	170	263	263
24	27	45	61	85	170	263	263
25	26	45	64	85	170	263	263
26	26	45	66	84	170	263	263
27	26	44	69	84	169	262	262
28	25	44	71	84	169	262	262
29	25	44	74	83	169	262	262
30	25	43	76	83	168	261	261

3.26. Рингит

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	24	36	43	64	180	302	3 111
2	26	38	45	66	182	344	2 338
3	28	40	49	72	179	360	1 778
4	29	43	53	77	178	361	1 381
5	31	46	57	80	179	353	1 098
6	33	48	59	84	179	340	893
7	35	51	62	86	180	325	739
8	35	52	63	89	180	308	622
9	35	53	65	92	180	291	530
10	36	55	67	94	180	274	457
11	37	55	68	95	181	274	397
12	37	56	68	96	181	274	348
13	37	56	68	96	181	274	306
14	37	56	68	96	181	274	274
15	37	56	68	95	181	274	274
16	37	56	68	95	181	274	274
17	37	56	68	95	181	274	274
18	37	56	68	96	181	274	274
19	38	56	69	96	181	274	274
20	38	56	69	96	181	274	274
21	38	57	69	96	181	274	274
22	38	56	69	96	181	274	274
23	38	56	69	96	181	274	274

24	37	56	68	95	181	274	274
25	37	55	68	95	180	273	273
26	36	55	68	94	180	273	273
27	36	54	70	94	179	272	272
28	35	54	73	93	179	272	272
29	34	53	75	93	178	271	271
30	34	52	77	92	177	270	270

3.27. Руска рубла

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	122	134	141	162	278	373	3 425
2	121	133	139	160	277	377	2 584
3	120	133	141	164	271	395	1 969
4	119	133	143	168	268	397	1 531
5	120	134	146	169	268	389	1 219
6	120	136	147	171	266	376	992
7	121	137	148	172	266	360	823
8	120	137	148	174	265	358	693
9	119	137	149	176	264	357	591
10	119	138	150	177	263	356	509
11	119	137	150	177	263	356	443
12	118	137	149	176	261	354	387
13	117	136	148	175	260	353	353
14	116	134	147	174	259	352	352
15	114	132	145	172	257	350	350
16	112	130	143	170	255	348	348
17	109	128	140	168	253	346	346
18	107	126	138	166	251	344	344
19	105	124	136	164	249	342	342
20	103	122	134	161	247	340	340
21	101	120	132	159	245	338	338
22	99	117	130	157	242	335	335
23	97	115	128	155	240	333	333
24	95	113	125	153	238	331	331
25	92	111	123	150	236	329	329
26	90	109	121	148	234	327	327
27	88	107	119	146	231	324	324
28	86	105	117	144	229	322	322
29	84	103	115	142	227	320	320
30	82	101	113	140	225	318	318

3.28. Сингапурски долар

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	0	9	15	36	153	305	3 142
2	0	10	17	38	154	346	2 355
3	1	12	21	44	151	361	1 786
4	1	14	24	49	150	361	1 384
5	2	17	28	52	150	353	1 098
6	4	20	31	55	151	339	891
7	6	23	33	58	151	323	737
8	6	24	34	60	151	306	620
9	6	24	36	63	151	289	528
10	7	25	37	64	151	272	454
11	7	25	38	65	150	255	394
12	7	25	38	65	150	243	345
13	6	25	37	64	150	243	304
14	6	25	38	64	150	243	269
15	6	25	40	64	149	242	242
16	6	24	42	64	149	242	242
17	6	24	45	64	149	242	242
18	6	24	47	64	149	242	242
19	7	25	49	64	149	242	242
20	8	25	52	65	150	243	243
21	8	25	55	65	150	243	243
22	9	26	56	65	151	244	244
23	9	26	59	66	151	244	244
24	9	26	61	66	151	244	244
25	10	26	64	66	151	244	244
26	10	26	66	67	151	244	244
27	11	26	69	69	151	244	244
28	11	26	71	71	151	244	244
29	11	26	74	73	151	244	244
30	12	27	76	75	151	244	244

3.29. Южнокорейски вон

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	30	42	49	70	186	305	3 139
2	31	43	49	70	187	346	2 353
3	29	42	51	74	181	361	1 785

4	29	42	53	77	178	361	1 384
5	29	43	55	78	177	353	1 099
6	31	47	58	82	177	340	892
7	29	46	57	81	174	324	738
8	33	50	61	86	177	307	621
9	32	50	61	88	176	290	529
10	27	46	58	85	171	273	455
11	23	42	54	82	167	260	395
12	21	39	52	79	164	257	346
13	18	37	49	76	162	255	305
14	17	35	47	75	160	253	270
15	15	34	46	73	159	252	252
16	14	32	45	72	157	250	250
17	13	32	45	71	156	249	249
18	12	31	47	71	156	249	249
19	12	31	49	70	155	248	248
20	12	31	52	70	155	248	248
21	12	31	55	70	155	248	248
22	12	31	57	70	155	248	248
23	12	30	59	70	155	248	248
24	12	30	61	70	155	248	248
25	12	30	64	70	155	248	248
26	12	30	66	70	155	248	248
27	11	30	69	70	155	248	248
28	11	30	71	71	155	248	248
29	11	30	74	73	154	247	247
30	12	29	76	75	154	247	247

3.30. Турска лира

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	206	218	224	245	362	456	3 608
2	202	214	221	242	358	453	2 743
3	197	210	219	242	349	443	2 107
4	193	207	217	241	342	436	1 650
5	189	204	215	239	337	430	1 320
6	186	202	213	237	332	425	1 077
7	183	200	210	234	328	421	895
8	179	196	207	232	323	416	754
9	175	193	204	231	319	412	643

10	171	190	202	229	315	408	554
11	167	186	198	226	311	404	481
12	163	182	194	222	307	400	421
13	159	178	190	218	303	396	396
14	156	174	187	214	299	392	392
15	152	171	183	210	295	388	388
16	149	167	180	207	292	385	385
17	145	164	176	203	289	382	382
18	142	161	173	200	286	379	379
19	139	158	170	197	283	376	376
20	136	155	167	194	280	373	373
21	133	152	164	191	277	370	370
22	130	149	161	189	274	367	367
23	128	146	158	186	271	364	364
24	125	143	156	183	268	361	361
25	122	140	153	180	265	358	358
26	119	138	150	177	263	356	356
27	117	135	148	175	260	353	353
28	114	133	145	172	258	351	351
29	112	130	143	170	255	348	348
30	109	128	140	167	253	346	346

3.31. Щатски долар

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	0	14	25	50	168	312	3 219
2	0	14	25	50	168	352	2 401
3	1	17	28	55	165	366	1 814
4	1	20	31	60	164	365	1 403
5	3	23	36	66	164	356	1 112
6	6	27	39	68	165	342	902
7	8	31	42	70	165	326	746
8	11	34	45	74	165	309	626
9	13	37	49	76	165	291	533
10	14	39	51	77	165	274	459
11	15	41	53	78	165	258	398
12	16	42	54	79	165	258	348
13	16	43	55	80	165	258	307
14	17	44	55	80	165	258	272
15	17	44	55	81	165	258	258

16	17	44	56	81	165	258	258
17	17	44	56	81	165	258	258
18	17	44	56	81	165	258	258
19	17	44	56	81	165	258	258
20	17	44	56	81	165	258	258
21	17	44	56	81	165	258	258
22	17	44	57	81	165	258	258
23	17	44	60	81	165	258	258
24	17	44	61	81	165	258	258
25	17	44	64	81	165	258	258
26	17	44	66	81	165	258	258
27	17	44	69	81	164	257	257
28	17	44	71	81	164	257	257
29	17	44	74	81	164	257	257
30	17	44	76	81	163	256	256

3.32. Йена

Дюрация (в години)	Степен на кредитно качество 0	Степен на кредитно качество 1	Степен на кредитно качество 2	Степен на кредитно качество 3	Степен на кредитно качество 4	Степен на кредитно качество 5	Степен на кредитно качество 6
1	0	0	4	13	130	288	2 952
2	0	1	6	13	128	328	2 215
3	1	1	8	16	122	343	1 683
4	1	3	11	18	119	343	1 307
5	1	4	13	21	118	336	1 039
6	2	4	16	23	118	323	845
7	2	6	19	26	117	309	700
8	2	6	21	29	117	293	589
9	4	7	24	30	117	277	503
10	4	9	27	33	117	260	433
11	4	9	28	35	118	245	377
12	4	9	31	37	118	230	330
13	4	11	34	39	118	215	291
14	5	11	36	41	118	211	258
15	6	13	38	43	118	211	230
16	6	13	41	45	119	212	212
17	6	15	43	47	119	212	212
18	6	15	45	50	120	213	213
19	7	16	48	51	121	213	213
20	7	17	51	54	123	214	214
21	7	18	52	55	125	214	214

22	9	18	55	57	126	214	214
23	9	20	57	59	128	215	215
24	9	20	60	61	129	215	215
25	10	21	61	63	130	215	215
26	10	22	64	65	132	215	215
27	10	23	66	66	133	215	215
28	11	24	69	68	134	215	215
29	11	25	71	70	135	214	214
30	12	25	73	71	137	214	214

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Корекция за променливост на съответната срочна структура на безрисковия лихвен процент

Валута	Национален застрахователен пазар	Корекция за променливост (в базисни пунктове)
Евро	Австрия	21
Евро	Белгия	21
Евро	Кипър	21
Евро	Естония	21
Евро	Финландия	21
Евро	Франция	21
Евро	Германия	21
Евро	Гърция	21
Евро	Ирландия	21
Евро	Италия	21
Евро	Латвия	21
Евро	Литва	21
Евро	Люксембург	21
Евро	Малта	21
Евро	Нидерландия	21
Евро	Португалия	21
Евро	Словакия	21
Евро	Словения	21
Евро	Испания	21
Чешка крона	Чешка република	14
Датска крона	Дания	25
Форинт	Унгария	13
Крона	Швеция	- 1
Евро	Хърватия	21
Лев	България	18
Британска лира	Обединено кралство	18
Румънска лея	Румъния	11
Злота	Полша	12
Крона	Исландия	50
Норвежка крона	Норвегия	24
Швейцарски франк	Лихтенщайн	- 3
Швейцарски франк	Швейцария	- 3
Австралийски долар	Австралия	6
Канадски долар	Канада	19
Ренминби-юан	Китай	3
Хонконгски долар	Хонконг	3
Щатски долар	Съединени щати	53
Йена	Япония	- 2

III

(Други актове)

ЕВРОПЕЙСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО

РЕШЕНИЕ НА НАДЗОРНИЯ ОРГАН НА ЕАСТ № 004/23/COL

от 8 февруари 2023 година

за изменение на материалноправните правила в областта на държавната помощ чрез въвеждане на нови насоки относно държавната помощ в областта на широколентовите мрежи [2023/1673]

НАДЗОРНИЯТ ОРГАН НА ЕАСТ („Надзорният орган“),

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство („Споразумението за ЕИП“), и по-специално членове 61—63 от него и Протокол 26 към него,

като взе предвид Споразумението между държавите от ЕАСТ за създаване на Надзорен орган и Съд („Споразумението за Надзорен орган и Съд“), и по-специално член 24 и член 5, параграф 2, буква б) от него,

като взе предвид Протокол 3 към Споразумението за Надзорен орган и Съд („Протокол 3“), и по-специално член 1, параграф 1 от част I,

като има предвид, че:

Съгласно член 24 от Споразумението за Надзорен орган и Съд Надзорният орган прилага разпоредбите на Споразумението за ЕИП, отнасящи се до държавната помощ.

Съгласно член 5, параграф 2, буква б) от Споразумението за Надзорен орган и Съд Надзорният орган публикува уведомления или насоки по въпроси, които се разглеждат в Споразумението за ЕИП, ако това се предвижда изрично в посоченото споразумение или в Споразумението за Надзорен орган и Съд или ако Надзорният орган сметне това за необходимо.

Съгласно член 1, параграф 1 от част I на Протокол 3 към Споразумението за Надзорен орган и Съд Надзорният орган извършва постоянен преглед на всички системи за помощ, съществуващи в държавите от ЕАСТ⁽¹⁾, и предлага всякакви подходящи мерки, изисквани от постепенното развитие или от действието на Споразумението за ЕИП.

Насоките на Надзорния орган относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разполагане на широколентови мрежи⁽²⁾, както са изменени⁽³⁾, съответстват на Съобщението на Европейската комисия („Комисията“) относно насоките на ЕС относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разполагане на широколентови мрежи⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Член 1, буква б) от Споразумението за създаване на Надзорен орган и Съд гласи, че „терминът „държави от ЕАСТ“ означава Република Исландия и Кралство Норвегия, както и — съгласно условията, предвидени в член 1, параграф 2 от Протокола за адаптиране на Споразумението между държавите от ЕАСТ за създаване на Надзорен орган и Съд — Княжество Лихтенщайн“.

⁽²⁾ Насоки на Надзорния орган относно прилагането на правилата за държавната помощ във връзка с бързото разполагане на широколентови мрежи, въведени с Решение на Надзорния орган на ЕАСТ № 73/13/COL от 20 февруари 2013 г. за изменение за осемдесет и девети път на процесуалните и материалноправните норми в областта на държавната помощ чрез въвеждане на нова глава относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разполагане на широколентови мрежи (ОВ L 135, 8.5.2014 г., стр. 49).

⁽³⁾ Решение на Надзорния орган на ЕАСТ № 302/14/COL от 16 юли 2014 г. за изменение за деветдесет и девети път на процесуалните и материалноправните норми в областта на държавната помощ чрез изменение на някои насоки за държавна помощ (ОВ L 15, 22.1.2015 г., стр. 103).

⁽⁴⁾ Съобщение на Комисията — Насоки на ЕС относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разполагане на широколентови мрежи (ОВ C 25, 26.1.2013 г., стр. 1).

На 12 декември 2022 г. Комисията прие преразгледано Съобщение относно насоките относно държавната помощ за широколентови мрежи („Насоките за широколентовите мрежи от 2022 г.“) ⁽⁷⁾.

Насоките от 2022 г. са от значение и за Европейското икономическо пространство („ЕИП“).

В съответствие с целта за еднородност, посочена в член 1 от Споразумението за ЕИП, в цялото Европейско икономическо пространство следва да се осигури еднакво прилагане на правилата на ЕИП за държавната помощ.

Съгласно точка II от глава „ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ“ на стр. 11 от приложение XV към Споразумението за ЕИП Надзорният орган приема след консултация с Комисията актове, съответстващи на тези, приети от Комисията.

Възможно е Насоките за широколентовите мрежи от 2022 г. да се позовават на някои инструменти на политиката на Европейския съюз и на някои правни актове на Европейския съюз, които не са включени в Споразумението за ЕИП. С цел да се осигурят еднакво прилагане на разпоредбите за държавна помощ и еднакви условия на конкуренция в цялото ЕИП, Надзорният орган на ЕАСТ по принцип ще прилага същите отправни точки като Комисията, когато оценява съвместимостта на помощта с функционирането на Споразумението за ЕИП.

след консултация с Комисията,

след консултация с държавите от ЕАСТ,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

(1) Материалноправните правила в областта на държавната помощ се изменят чрез въвеждане на нови Насоки относно държавната помощ в областта на широколентовите мрежи („Насоките за широколентовите мрежи“). Насоките за широколентовите мрежи, под формата на Насоките за широколентовите мрежи от 2022 г., са приложени към настоящото решение и представляват неразделна част от него.

(2) Надзорният орган ще следва принципите и насоките, определени в Насоките за широколентовите мрежи от 2022 г., за оценка на съвместимостта на всички помощи за широколентови мрежи, за които е постъпило уведомление, по отношение на които той трябва да вземе решение след 8 февруари 2023 г., когато влизат в сила насоките за широколентовите мрежи. Неправомерната помощ за широколентови мрежи ще се оценява в съответствие с правилата, които са приложими на датата, на която е отпусната помощта.

Член 2

Надзорният орган прилага Насоките за широколентовите мрежи от 2022 г. със следните адаптации, когато е приложимо, включително, но не само:

- а) ако са използвани думите „държава членка (държави членки)“, Надзорният орган ги тълкува като „държава от ЕАСТ (държави от ЕАСТ)“ ⁽⁸⁾ или, когато е целесъобразно, „държава от ЕИП (държави от ЕИП)“;
- б) ако са използвани думите „Европейска комисия“, Надзорният орган ги тълкува по целесъобразност като „Надзорен орган на ЕАСТ“;
- в) ако са използвани думите „Договорът(а)“ или „ДФЕС“, Надзорният орган ги тълкува като „Споразумението за ЕИП“;
- г) ако са използвани думите „Съюзът(а)“, Надзорният орган ги тълкува като „ЕИП“;
- д) ако има позоваване на член 106 от ДФЕС или на части на този член, Надзорният орган го тълкува като позоваване на член 59 от Споразумението за ЕИП и съответните части на този член;

⁽⁷⁾ С(2022) 9343 final, все още непубликувано в Официален вестник на Европейския съюз.

⁽⁸⁾ Думите „държави от ЕАСТ“ означават Исландия, Лихтенщайн и Норвегия.

- е) ако има позоваване на член 107 от ДФЕС или на части на този член, Надзорният орган го тълкува като позоваване на член 61 от Споразумението за ЕИП и съответните части на този член;
- ж) ако има позоваване на член 108 от ДФЕС или на части на този член, Надзорният орган го тълкува като позоваване на член 1 от част I от Протокол 3 от Споразумението за Надзорен орган и Съд и съответните части на този член;
- з) ако има позоваване на Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета ⁽⁷⁾, Надзорният орган го тълкува като позоваване на част II от Протокол 3 към Споразумението за Надзорен орган и Съд;
- и) ако има позоваване на Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ⁽⁸⁾, Надзорният орган го тълкува като позоваване на Решение на Надзорния орган на ЕАСТ № 195/04/COL;
- й) ако е използвана формулировката „(не)съвместим(о/а/и) с вътрешния пазар“, Надзорният орган я тълкува като „(не)съвместим(о/а/и) с функционирането на Споразумението за ЕИП“;
- к) ако има позоваване на съобщения, известия или насоки на Комисията, Надзорният орган го тълкува като позоваване на съответните насоки на Надзорния орган.

Член 3

- 1) Точка 221, буква а) от Насоките за ширококоловите мрежи от 2022 г. се заменя със следното:

„В съответствие с член 1, параграф 1 от част I на Протокол 3 към Споразумението за Надзорен орган и Съд Надзорният орган предлага на държавите от ЕАСТ да изменят, когато е необходимо, своите съществуващи схеми за помощ за ширококоловите мрежи, за да ги приведат в съответствие с раздел 7.1 от настоящите насоки за ширококоловите мрежи не по-късно от 12 месеца след влизането в сила на настоящите насоки за ширококоловите мрежи.“

- 2) Точка 221, буква б) от Насоките за ширококоловите мрежи от 2022 г. се заменя със следното:

„Държавите от ЕАСТ следва да дадат своето изрично и безусловно съгласие с подходящите мерки (включително техните изменения), предложени в буква а), в срок от 2 месеца от влизането в сила на настоящите насоки за ширококоловите мрежи. Ако не получи отговор в срок от 2 месеца, Надзорният орган ще приеме, че съответната държава от ЕАСТ не е съгласна с предложените мерки.“

Съставено в Брюксел на 8 февруари 2023 година.

За Надзорния орган на ЕАСТ

Arne RØKSUND
Председател
Отговорен член на колегиума

Stefan BARRIGA
Член на колегиума

Árni Páll ÁRNASON
Член на колегиума

Melro-Menie JOSÉPHIDÈS
Приподписващ в качеството си на директор,
„Правни и административни въпроси“

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9).

⁽⁸⁾ Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането на Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1).

ПРИЛОЖЕНИЕ

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Насоки за държавна помощ за широколентови мрежи

Съдържание

1. ВЪВЕДЕНИЕ	182
2. ОБХВАТ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ, ВИДОВЕ ШИРОКОЛЕНТОВИ МРЕЖИ	184
2.1 Обхват	184
2.2 Определения	184
2.3 Видове широколентови мрежи	186
2.3.1 Фиксирани свръхвисокоскоростни мрежи за достъп	186
2.3.2 Мобилни мрежи за достъп	187
2.3.3 Мрежи за пренос на данни	187
3. ОЦЕНКА НА СЪВМЕСТИМОСТТА СЪГЛАСНО ЧЛЕН 106, ПАРАГРАФ 2 ОТ ДОГОВОРА	188
4. ОЦЕНКА НА СЪВМЕСТИМОСТТА СЪГЛАСНО ЧЛЕН 107, ПАРАГРАФ 3, БУКВА В) ОТ ДОГОВОРА	189
5. ПОМОЩ ЗА РАЗГРЪЩАНЕ НА ШИРОКОЛЕНТОВИ МРЕЖИ	190
5.1 Първо условие: улеснение за развитието на стопанска дейност	190
5.1.1 Мрежите като средства за улеснение на стопанските дейности	190
5.1.2 Стимулиращ ефект	191
5.1.3 Спазване на други разпоредби на правото на Съюза	191
5.2 Второ условие: помощта не трябва да влияе неоправдано върху условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес	191
5.2.1 Положителни ефекти от помощта	191
5.2.2 Необходимост от държавна интервенция	192
5.2.3 Целесъобразност на помощта като инструмент на политиката	199
5.2.4 Пропорционалност на помощта	202
5.2.5 Прозрачност, докладване, мониторинг на помощта	211
5.3 Неблагоприятни последствия върху конкуренцията и търговията	211
5.4 Съпоставяне на положителните ефекти от помощта с неблагоприятните последствия за конкуренцията и търговията	211
6. ОЦЕНКА НА СЪВМЕСТИМОСТТА НА МЕРКИТЕ ЗА УСВОЯВАНЕ	212
6.1 Социални ваучери	213
6.2 Ваучери за свързаност	214
6.2.1 Първо условие: улеснение за развитието на стопанска дейност	214
6.2.2 Второ условие: помощта не трябва да влияе неоправдано върху условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес	214

7. ПРОЗРАЧНОСТ, ДОКЛАДВАНЕ, МОНИТОРИНГ	215
7.1 Прозрачност	215
7.2 Докладване	216
7.3 Мониторинг	216
8. ПЛАН ЗА ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА	216
9. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ	217

1. Въведение

1. Свързаността е основен градивен елемент на цифровата трансформация. Тя е от стратегическо значение за растежа и иновациите във всички икономически сектори на Съюза, както и за социалното и териториалното сближаване.
2. Съюзът си постави амбициозни цели за свързаността в съобщението „Гигабитов интернет“ ⁽¹⁾, съобщението „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“ ⁽²⁾, съобщението „Цифров компас“ ⁽³⁾, както и в предложението си за решение на Европейския парламент и на Съвета за създаване на политическа програма до 2030 г. „Път към цифровото десетилетие“ (Политическа програма за цифровото десетилетие ⁽⁴⁾, предложение за ППЦД).
3. В съобщението „Гигабитов интернет“ Комисията постави следните цели за свързаността за 2025 г.: а) всички домакинства в Съюза, независимо дали са в градски или в селски райони, следва да имат свързаност с интернет със скорост на изтегляне поне 100 Mbps, с възможност за надграждане до 1 Gbps; б) двигателите на социално-икономическото развитие, като цифрово интензивни предприятия, училища, болници и държавната администрация, следва да се възползват от скорост на изтегляне поне 1 Gbps и скорост на качване поне 1 Gbps; и в) всички градски зони и основни транспортни пътища следва да имат непрекъснато 5G покритие ⁽⁵⁾.
4. В съобщението „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“ се обяснява, че терминът „100 Mbps с възможност за достигане до гигабитова скорост“ отразява очакването на Комисията, че с напредването на десетилетието домакинствата все повече ще се нуждаят от скорост от 1 Gbps ⁽⁶⁾.
5. Съобщението „Цифров компас“ поставя като цел за свързаността до 2030 г. всички домакинства в Съюза да бъдат обхванати от гигабитова мрежа ⁽⁷⁾, а всички населени райони — от 5G ⁽⁸⁾. В предложението за ППЦД се подчертава, че „потребностите на обществото от ширина на честотната лента за качване и изтегляне непрекъснато нарастват. До 2030 г. мрежите с гигабитова скорост следва да бъдат достъпни за всички, които се нуждаят от такъв капацитет или го желаят“ ⁽⁹⁾.
6. За постигането на целите на Съюза за 2025 г. и 2030 г. са необходими подходящи инвестиции. Тези инвестиции идват основно от частни инвеститори и при необходимост може да бъдат допълвани с публични средства в съответствие с правилата за държавна помощ.
7. Пандемията от COVID-19 отвори ролята на високоэффективните електронни съобщителни мрежи за хората, стопанската дейност и държавните институции. На 27 май 2020 г. Комисията отправи предложение за мащабен план за възстановяване с цел смекчаване на икономическите и социалните последици от

⁽¹⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 14 септември 2016 г. „Свързаност за изграждане на конкурентоспособен цифров единен пазар — към европейско общество на гигабитов интернет“ (COM/2016/587 final).

⁽²⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 19 февруари 2020 г. „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“ (COM/2020/67 final).

⁽³⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 9 март 2021 г. „Цифров компас до 2030 г.: Европейският път за цифровото десетилетие“ (COM/2021/118 final).

⁽⁴⁾ Предложение за Решение на Европейския парламент и на Съвета за създаване на политическа програма до 2030 г. „Път към цифровото десетилетие“ (COM/2021/574 final, 2021/0293/COD).

⁽⁵⁾ Раздел 3 от съобщението „Гигабитов интернет“.

⁽⁶⁾ Бележка под линия 3 от съобщението „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“.

⁽⁷⁾ При сегашния етап на развитие оптичните линии до домашни абонати, оптичните линии до сгради и високоэффективните кабелни мрежи (поне DOCSIS 3.1) могат да осигурят скорост на изтегляне от 1 Gbps.

⁽⁸⁾ Раздел 3.2 от съобщението „Цифров компас“.

⁽⁹⁾ Съображение 7 от предложението за ППЦД.

пандемията, наречен NextGenerationEU⁽¹⁰⁾. Механизмът за възстановяване и устойчивост (МВУ), създаден с Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹¹⁾, е част от този план. Един от ключовите приоритети на МВУ е да се подкрепя цифровият преход посредством мерки за свързаност, насочени по-конкретно към преодоляване на цифровото разделение между градските и селските райони и търсене на решения за неефективността на пазара по отношение на изграждането на високоефективни мрежи. В Регламент (ЕС) 2021/241 се изисква всяка държава членка да отдели най-малко 20 % от определеното финансиране за мерки, които да стимулират цифровия преход.

8. Освен това електронните съобщителни мрежи могат да спомогнат за постигането на целите за устойчивост. Целта на Съюза за 2050 г. за неутралност по отношение на климата, заложена в съобщението „Европейски зелен пакт“⁽¹²⁾ и в Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹³⁾, не може да бъде постигната без фундаментална цифрова трансформация на обществото. Един от съществените компоненти на цифровата трансформация на Съюза е разработването на защитени и високоефективни електронни съобщителни мрежи, които съдействат за създаването на важен принос към основните екологични цели на Съюза. В същото време самите електронни съобщителни мрежи ще трябва да станат по-устойчиви и ефикасни при използването на енергия и ресурси.
9. Секторът на електронните съобщения премина през задълбочен процес на либерализация и в момента подлежи на секторно регулиране. Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁴⁾ предоставя регулаторната рамка за електронните съобщения.
10. Политиката в областта на конкуренцията и по-конкретно правилата за държавна помощ играят важна роля в осъществяване целите на цифровата стратегия и разработването на координирана инвестиционна стратегия за свързаност. Целта на контрола върху държавната помощ в сектора на ширококоловия достъп е да се гарантира, че държавната помощ ще доведат до по-високо равнище на ширококоловото покритие и употреба, отколкото би било без държавна намеса, като в същото време се подкрепят по-високо качество, услуги на по-достъпни цени и инвестиции, насърчаващи конкуренцията. Всяка държавна намеса следва да ограничава в максимална степен риска от изгласване на частните инвестиции, от промяна на търговските стимули за инвестиране и в крайна сметка от нарушаване на конкуренцията в противовес на общия интерес.
11. През 2020 г. Комисията постави началото на оценка на Насоките за ширококоловите мрежи от 2013 г.⁽¹⁵⁾, за да се прецени дали продължават да са подходящи за целта. Резултатите⁽¹⁶⁾ показаха, че макар по принцип правилата да са работили ефективно, са необходими целенасочени корекции, за да се отрази последното развитие на пазара и технологиите, както и да се вземат предвид законодателните промени и текущите приоритети⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁰⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 27 май 2020 г. „Часът на Европа: „Възстановяване и подготовка за следващото поколение“, COM(2020) 456 final.

⁽¹¹⁾ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17). Вж. също Регламент на Съвета (ЕС) 2020/2094 от 14 декември 2020 г. за създаване на Инструмент на Европейския съюз за възстановяване с цел подкрепа на възстановяването след кризата с COVID-19 (ОВ L 433I, 22.12.2020, стр. 23).

⁽¹²⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 11 декември 2019 г. „Европейският зелен пакт“ (COM(2019)640 final).

⁽¹³⁾ Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр.1).

⁽¹⁴⁾ Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (ОВ L 321, 17.12.2018 г., стр. 36).

⁽¹⁵⁾ Съобщение на Комисията от 26 януари 2013 г. „Насоки на ЕС относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разполагане на ширококолови мрежи“ (ОВ С 25, 26.1.2013 г.) („Насоки за ширококоловите мрежи от 2013 г.“).

⁽¹⁶⁾ Вж. Работен документ на службите на Комисията за резултатите от оценката от 7 юли 2021 г., SWD (2021) 195 final.

⁽¹⁷⁾ Вж. резюмето към Работен документ на службите на Комисията от оценката на правилата за държавна помощ при изграждането на ширококоловата инфраструктура от 7 юли 2021 г., SWD(2021) 194 final).

2. Обхват, определения, видове широколентови мрежи

2.1 Обхват

12. С цел да се предотвратят ситуации, в които държавната помощ неоправдано нарушава или заплашва да наруши конкуренцията на вътрешния пазар и значително да засегне търговията между държавите членки, в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз („Договора“) е залегнал принципът, че държавната помощ е забранена. В определени случаи обаче тази помощ може да бъде съвместима с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграфи 2 и 3 от Договора.
13. От държавите членки се изисква да представят уведомление пред Комисията за плановете си за отпускане на държавна помощ съгласно член 108, параграф 3 от Договора, с изключение на случаите, когато помощта се отнася за една от категориите, освободени от изискванията за уведомяване съгласно член 109 от Договора ⁽¹⁸⁾.
14. В настоящите насоки се предоставят указания за това как на базата на член 106, параграф 2, член 107, параграф 2, буква а) и член 107, параграф 3, буква в) от Договора Комисията извършва оценка на съвместимостта на държавната помощ за изграждането и усвояването на фиксирани и мобилни широколентови мрежи и услуги.
15. Държавна намеса, която не отговаря на едно от условията, посочени в член 107, параграф 1 от Договора, не представлява държавна помощ. Ето защо те не подлежат на оценката на съвместимостта, изложена в насоките.
16. По-специално финансиране от Съюза, което се управлява централно от институциите, агенциите, съвместните предприятия или други органи на Съюза и което не е пряко или непряко под контрола на държавите членки ⁽¹⁹⁾, не представлява държавна помощ.
17. Помощ за изграждане и усвояване на широколентови мрежи и услуги не може да се предоставя на предприятия в затруднено положение, както е посочено в насоките на Комисията относно държавната помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение ⁽²⁰⁾.
18. Когато извършва оценка на помощта в полза на предприятие, което е обект на неизпълнено разпореждане за възстановяване в резултат на предишно решение на Комисията, с което се обявява, че помощта е неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар, Комисията ще вземе предвид размера на помощта, която остава да бъде събрана ⁽²¹⁾.

2.2 Определения

19. За целите на настоящите насоки се прилагат следните определения:
- а) „широколентова мрежа“ означава електронна съобщителна мрежа, съгласно определението в член 2, точка 1 от Директива (ЕС) 2018/1972, която предоставя широколентови електронни съобщителни услуги („широколентови услуги“);
- б) „мрежа за достъп“ означава сегментът от широколентова мрежа, който свързва мрежата за пренос на данни с помещенията или устройствата на крайните потребители;

⁽¹⁸⁾ Например Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1).

⁽¹⁹⁾ Като например финансирането, предоставено съгласно Регламент (ЕС) 2021/1153 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1316/2013 и (ЕС) № 283/2014 (ОВ L 249, 14.7.2021 г., стр. 38).

⁽²⁰⁾ Съобщение на Комисията „Насоки за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение“, раздел 2.2 (ОВ С 249, 31.7.2014 г., стр. 1).

⁽²¹⁾ Вж. решение от 13 септември 1995 г., TWD/Комисия, съединени дела T-244/93 и T-486/93, ECLI:EU:T:1995:160, точка 56. Вж. също съобщението на Комисията; Известие на Комисията относно събирането на неправомерна и несъвместима държавна помощ (ОВ С 247, 23.7.2019 г., стр. 1).

- в) „фиксирана мрежа за достъп“ означава широколентова мрежа, предоставяща услуги за пренос на данни на крайни потребители на фиксирано местоположение, като използва различни технологии, включително кабел, цифрова абонатна линия („DSL“), оптични влакна и безжична връзка;
- г) „фиксирана свръхвисокоскоростна мрежа за достъп“ означава фиксирана мрежа за достъп, която предоставя широколентови услуги със скорост на изтегляне поне 100 Mbps („фиксирана свръхвисокоскоростни широколентови услуги“);
- д) „мобилна мрежа за достъп“ означава безжична съобщителна мрежа, която осигурява свързаност на крайни потребители на всяко местоположение в района, обхванат от мрежата, чрез използване на един или няколко стандарта за международни мобилни телекомуникации („ИМТ“);
- е) „мрежа за пренос на данни“ означава частта от мрежа, която свързва мрежата за достъп с опорната мрежа. Това е частта от мрежата, в която се събира трафикът от крайните потребители;
- ж) „опорна мрежа“ означава основната мрежа, която осъществява взаимовръзката между мрежите за пренос на данни от различни географски райони или региони;
- з) „активна мрежа“ означава широколентова мрежа с активни компоненти (например транспондери, маршрутизатори и комутатори, активни антени) и пасивни компоненти (например канали, стълбове, мачти, неизползвани оптични нишки, улични разпределителни кутии и шахти);
- и) „инфраструктура“ означава широколентова мрежа без активни компоненти, която обикновено включва физическа инфраструктура, както е определена в член 2, втори параграф, точка 2 от Директива 2014/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²²⁾, и кабели (включително неизползвани оптични нишки и медни кабели);
- й) „върхово натоварване“ означава времето от деня, което обикчно продължава един час, когато натоварването на мрежата обикновено е максимално;
- к) „условия на върхово натоварване“ означава условията, при които се очаква мрежата да работи при „върхово натоварване“;
- л) „помещения, обхванати от мрежата“ означава помещенията на крайните потребители, към които при поискване от крайните потребители и в срок от 4 седмици от датата на искането операторът може да предоставя широколентови услуги (независимо дали тези помещения вече са свързани към мрежата или не). Цената, която операторът начислява за предоставянето на такива широколентови услуги в помещенията на крайните потребители, в този случай не трябва да надвишава обичайните такси за свързване. Това означава, че той не трябва да включва никакви допълнителни или извънредни разходи в сравнение със стандартната търговска практика и във всеки случай не трябва да надвишава обичайната цена в съответната държава членка. Тази цена трябва да се определя от компетентния национален орган;
- м) „съответен времеви хоризонт“ означава времеви хоризонт, използван за потвърждаване на планирани частни инвестиции, и съответства на предвидената от държавата членка времева рамка за изграждане на планираната финансирана от държавата мрежа, която започва от момента на публикуване на обществената консултация за планираната държавна намеса до въвеждането на мрежата в експлоатация, т.е. до началото на предоставяне на услуги на едро или на дребно по финансираната от държавата мрежа. Съответният времеви хоризонт, който се взема предвид, не може да бъде по-кратък от 2 години;

⁽²²⁾ Директива 2014/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно мерките за намаляване на разходите за разгръщане на високоскоростни електронни съобщителни мрежи (ОВ L 155, 23.5.2014 г., стр. 1).

- н) „надграждане на съществуваща инфраструктура“ означава изграждане на мрежа, финансирана от държавата, в допълнение към една или няколко налични мрежи в определен район;
- о) „изтласкване“ означава икономически ефект от държавна намеса, която води до липса на стимулиране, предотвратяване, намаляване или дори премахване на частни инвестиции. Такъв може да бъде случаят например, ако частните инвеститори виждат, че рентабилността на тяхната предишна или планирана инвестиция намалява поради държавна помощ за алтернативна инвестиция, което може да ги накара да решат да намалят инвестицията си, да я преустановят, да я променят, да се оттеглят изцяло от пазара или да решат да не навлизат в нов пазар или географска област;
- п) „радикална промяна“ означава значително подобрение, постигнато от мрежи с държавно финансиране, което води до съществени нови инвестиции в широколентови мрежи, както и до по-големи нови възможности на пазара по отношение на наличността на широколентови услуги, капацитета, скоростта или други относими характеристики на мрежата и конкуренцията;
- р) „цифрово разделение“ означава разликата между тези райони или региони, които имат достъп до подходящи широколентови услуги, и онези, които нямат такъв достъп.

2.3 Видове широколентови мрежи

20. За целите на оценяването на държавната помощ в насоките се прави разграничение между фиксирани свръхвисокоскоростни мрежи за достъп, мобилни мрежи за достъп и мрежи за пренос на данни, както са допълнително описани в раздели 2.3.1, 2.3.2 и 2.3.3. „Фиксирани свръхвисокоскоростни мрежи за достъп“ и „мобилни мрежи за достъп“ се използват взаимозаменяемо с „фиксирани мрежи“ и съответно „мобилни мрежи“. Всички скорости, посочени в настоящите насоки, са предназначени за условия на върхово натоварване.

2.3.1 Фиксирани свръхвисокоскоростни мрежи за достъп

21. При настоящото ниво на технологично развитие има различни видове фиксирани свръхвисокоскоростни мрежи за достъп, включително: а) оптични кабелни мрежи (FTTx) ⁽²³⁾; и б) усъвършенствани модернизиранни кабелни мрежи, използващи стандарт поне DOCSIS 3.0 ⁽²⁴⁾. Безжичните мрежи, като конкретни фиксирани безжични мрежи за достъп ⁽²⁵⁾, както и сателитните мрежи ⁽²⁶⁾ също е възможно да предоставят свръхскоростни широколентови услуги.

⁽²³⁾ FTTx се отнася за различни видове мрежи, включително оптични линии до сгради (FTTB), до домашни абонати (FTTH), до помещения (FTTP) и до разпределителни кутии (FTTC). FTTC мрежите обаче могат да предоставят фиксирани свръхскоростни услуги само когато използват векторизиране с определена дължина върху абонатната линия (технология, която повишава ефективността на високоскоростните цифрови абонатни линии (VDSL)).

⁽²⁴⁾ DOCSIS означава „интерфейс спецификации на данни за кабелни услуги“. Това е световно признат телекомуникационен стандарт, който разработва и осигурява поколения спецификации (DOCSIS 1.0, DOCSIS 1.1, DOCSIS 2.0, DOCSIS 3.0, DOCSIS 3.1 и др.). При настоящото състояние на пазара са разработени спецификации за DOCSIS 4.0.

⁽²⁵⁾ Например фиксираните безжични мрежи за достъп, базирани на 5G технологията, а вероятно и други безжични технологии, които включват фиксирани радио решения, особено Wi-Fi от следващо поколение (Wi-Fi6).

⁽²⁶⁾ Решения, базирани на сателитни технологии, понастоящем се използват в някои случаи в отдалечени или изолирани райони в ситуации, при които могат да предоставят подходящо ниво на фиксирани широколентови услуги. Очаква се в бъдеще да станат достъпни по-модерни сателити, които са в състояние значително да подобрят качеството на широколентовите услуги и да предоставят свръхвисока скорост (включително сателити с много висок преносен капацитет). Сателитите играят роля и в предоставянето на услуги на публичните органи. В процес на подготовка са няколко сателитни констелации в ниска околоземна орбита (LEO), които се очаква да могат да намалят закъснението на сигнала.

2.3.2 Мобилни мрежи за достъп

22. На настоящия етап на пазарно и технологично развитие едновременно съществуват ⁽²⁷⁾ няколко поколения мобилни технологии.
23. Преходът към всяко ново мобилно поколение като цяло е постепенен ⁽²⁸⁾. На настоящия етап в някои части в Съюза продължават да се разгръщат 4G мрежи, а за изграждането на несамостоятелни 5G мрежи се разчита на съществуващата мрежа на 4G LTE и LTE-Advanced ⁽²⁹⁾. Очаква се 5G мрежите постепенно да станат самостоятелни и в бъдеще да не разчитат на съществуващата 4G инфраструктура. Очаква се чрез самостоятелните 5G мрежи да се позволи предоставянето на по-ефективни мобилни услуги, включително намаляване на закъснението на сигнала и по-добри възможности за пренос, както и да се създадат модерни сценарии за употреба и приложения.
24. С цел да се осигури ефективно и качествено използване на радиочестотния спектър, държавите членки може да прилагат условия към индивидуалните права за използване на радиочестотен спектър, като например задължения за покритие и качество на услугата. Такива задължения може да включват географско покритие, покритие на населението и транспортните пътища с определени минимални изисквания за качество на услугата ⁽³⁰⁾.

2.3.3 Мрежи за пренос на данни

25. Мрежите за пренос на данни са необходими за поддържането както на фиксирани, така и на мобилни мрежи. Мрежите за пренос на данни могат да са базирани на медни, оптични, микровълнови и сателитни решения ⁽³¹⁾.

⁽²⁷⁾ Всички мобилни широколентови системи (2G, 3G, 4G и 5G) се основават на международните стандарти за мобилни телекомуникации (IMT) на Международния съюз по далекосъобщения. Международните стандарти за мобилни телекомуникации представляват спецификации и изисквания за високоскоростна мобилна широколентова услуга, основани на технологичния прогрес в съответната времева рамка. Мобилните мрежи постепенно включват характеристиките и възможностите на новите стандарти. Освен това количеството и видът на използвания спектър, с различни характеристики на разпространение, оказват съществено влияние върху качеството на предоставяната услуга. Например от трите „пионерни“ ленти, идентифицирани за 5G услуги, понастоящем се прогнозира, че радиочестотната лента от 700 MHz е по-подходяща за покритие на широки области и на закрито; 3,6 GHz (3,4-3,8 GHz) се характеризира с висок капацитет, но с по-малко покритие от честотната лента 700 MHz; 26 GHz (24,25-27,5 GHz) вероятно ще се използва за разполагане на горещи точки в малки райони с много голямо търсене (например транспортни центрове, места за развлечения, промишлени или търговски обекти, или по протежението на основни пътища и железници в селски райони) и няма да се използва за създаването на покритие на широки области. Новите мобилни поколения също може да използват радиочестотни ленти, използвани първоначално от предишни поколения.

⁽²⁸⁾ Последващите версии на 2G (така наречените „подобри 2G“ или 2.xG) превъзхождаха самата 2G. Постепенното надграждане на 3G (така наречените „3.xG версии“) имаше по-висока ефективност в сравнение с 3G. Също и по отношение на 4G, клетъчната съобщителна система 4.5G е по-добра от 4G в няколко аспекта. 4.5G е резултат от еволюцията на LTE, чиято наследствена версия е LTE Advanced. Първоначалното внедряване на 5G инфраструктура вероятно ще бъде насочено към подобри мобилни широколентови услуги (един от наборите от случаи на употреба, определени за 5G). Очаква се самостоятелните 5G мрежи да осигурят значителни подобрения в скоростта и закъснението на сигнала, като същевременно поддържат по-голяма плътност на свързаните устройства в сравнение с предишните поколения, както и да предоставят нови функции, като виртуално разделяне на мрежата, което от своя страна ще даде възможност за нови набори от случаи на употреба за 5G.

⁽²⁹⁾ При несамостоятелните 5G мрежи може да се използва ново оборудване и 5G честоти за осигуряване по-добро качество на услугата, но може да се използват и 4G мрежови елементи.

⁽³⁰⁾ Например в днешно време задълженията за покритие, прилагани към някои радиочестотни ленти, изискват, в зависимост от вида на спектъра, покритие на определен процент от населението или територията, както и минимални изисквания за качество по отношение на скоростта и закъснението на сигнала. Често такива задължения за покритие трябва да бъдат изпълнени в срок до 5 години от определянето на съответния спектър, а понякога — до 7 години.

⁽³¹⁾ В най-ранните поколения мобилни мрежи преносът на данни от радиосистемите за базови станции до комутационния център за мобилни услуги се осигуряваше най-вече чрез микровълнови връзки от точка до точка. Изграждането на LTE-Advanced и въвеждането на 5G доведоха до по-високи изисквания за мрежите за пренос на данни, както и до нарастваща употреба на оптични мрежи за свързване на базови станции.

3. Оценка на съвместимостта съгласно член 106, параграф 2 от Договора

26. В някои случаи държавите членки могат да определят предоставянето на широколентови услуги като услуги от общ икономически интерес (УОИИ) по смисъла на член 106, параграф 2 на Договора ⁽³²⁾ и да подкрепят изграждането на мрежа, която да осигурява такива услуги. Компенсацията за разходите, направени за предоставяне на такава услуга от общ икономически интерес, не представлява държавна помощ, ако четирите кумулативни условия по съдебно решение *Altmark* ⁽³³⁾ са изпълнени. Компенсацията за предоставянето на услуга от общ икономически интерес, която представлява държавна помощ, ще се оценяват в съответствие с приложимите правила за държавна помощ под формата на компенсация за обществени услуги („пакетът УОИИ“) ⁽³⁴⁾.
27. Настоящите насоки само илюстрират определението за УОИИ при прилагането на правилата, изложени в пакета УОИИ, по отношение на широколентовите мрежи с оглед на спецификите на отрасъла.
28. Що се отнася до определението за реални УОИИ, Комисията вече поясни, че държавите членки не могат да прилагат специфични задължения за обществени услуги, които вече са предоставени или могат да бъдат предоставени задоволително и при условия, като цена, обективни качествени характеристики, непрекъснатост и достъп до услугата, съответстващи на обществен интерес, както е определен от държавата членка, от предприятия, работещи при нормални пазарни условия ⁽³⁵⁾.
29. Като прилага този принцип към сектора на широколентовите услуги, когато оценява липсата на явна грешка в класификацията на УОИИ, Комисията взема предвид следните елементи:
- а) намесата чрез държавна помощ трябва да се отнася само до райони, за които може да се докаже, че частните инвеститори не са в състояние да предоставят достъп до адекватни широколентови услуги. В съответствие с Директива (ЕС) 2018/1972 нивото на адекватни широколентови услуги се определя от всяка държава членка с оглед на националните условия и минималната честотна лента, от която се възползват повечето потребители в дадена държава членка, за да се осигури необходимата честотна лента за адекватно ниво на социално приобщаване и участие в цифровата икономика и цифровото общество на тяхната територия. Подходящите широколентови услуги следва да могат да предоставят честотната лента, необходима за поддържане поне на минималния набор от услуги, посочени в приложение V към Директива (ЕС) 2018/1972. Държавата членка следва да установи липсата на подходящи широколентови услуги въз

⁽³²⁾ Според съдебната практика предприятията, натоварени да извършват услуги от общ икономически интерес, трябва да са получили тази задача с акт на публичен орган. Например такива услуги може да бъдат възложени на предприятие посредством предоставянето на концесия за обществена услуга; вж. съдебно решение от 13 юни 2000 г., ЕРАС/Комисия, съединени дела T-204/97 и T-270/97, ECLI:EU:T:2000:148, т. 126, и съдебно решение от 15 юни 2005 г. *Fred Olsen/Комисия*, T-17/02, ECLI:EU:T:2005:218, точки 186, 188—189.

⁽³³⁾ Съдебно решение от 24 юли 2003 г., *Altmark Trans and Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, т. 87—95.

⁽³⁴⁾ Пакетът за УОИИ включва Съобщението на Комисията за прилагането на правилата на Европейския съюз към компенсацията за предоставянето на услуги от общ икономически интерес (ОВ С 8, 11.1.2012 г., стр. 4), Решението на Комисията от 20 декември 2011 г. относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ L 7, 11.1.2012 г., стр. 3), Съобщението на Комисията относно Рамка на Европейския съюз за държавна помощ под формата на компенсация за обществени услуги (ОВ С 8, 11.1.2012 г., стр. 15) и Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията от 25 април 2012 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (*de minimis*) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L 114, 26.4.2012 г., стр. 8). През юни 2019 г. Комисията започна да извършва оценка на правилата за държавна помощ за здравни и социални услуги от общ икономически интерес (УОИИ) и на Регламент (ЕС) № 360/2012.

⁽³⁵⁾ Точка 13 от съобщението на Комисията относно рамка на Европейския съюз за държавна помощ под формата на компенсация за обществени услуги (ОВ С 8, 11.1.2012 г., стр. 15).

основа на картографиране и обществена консултация, проведена в съответствие с раздели 5.2.2.4.1 и 5.2.2.4.2 ⁽³⁶⁾. Комисията смята, че в районите, където частни инвеститори вече са инвестирали или планират да инвестират в широколентова мрежа, която да осигурява достъп до подходящи широколентови услуги, изграждането на паралелна широколентова мрежа, финансирана от държавата, не може да се класифицира като УОИИ по смисъла на член 106, параграф 2 от Договора ⁽³⁷⁾;

- б) по мрежата трябва да се предлагат универсални и достъпни, с оглед на специфичните национални условия, широколентови услуги ⁽³⁸⁾ за всички помещения в целевия район. Няма да бъде достатъчно да се предоставя подкрепа само за свързване на предприятията ⁽³⁹⁾;
- в) мрежата трябва да бъде технологично неутрална;
- г) доставчикът на УОИИ следва да предлага отворен достъп на едро съгласно раздел 5.2.4.4 на недискриминационна основа ⁽⁴⁰⁾;
- д) когато доставчикът на УОИИ е също така вертикално интегрирано предприятие, държавите членки следва да прилагат подходящи предпазни мерки ⁽⁴¹⁾, за да се избегнат конфликт на интереси, неправомерна дискриминация и други скрити несприемливи предимства ⁽⁴²⁾.

4. Оценка на съвместимостта съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора

30. Комисията ще вземе предвид държавната помощ за изграждането или усвояването на широколентови мрежи и услуги, съвместими с вътрешния пазар, по силата на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, само ако помощта допринася за развитието на определени стопански дейности или на определени икономически райони (първо условие) и когато такава помощ не се отразява неблагоприятно върху условията за търговия до степен, противоречаща на общия интерес (второ условие).

31. В оценката си на съвместимостта Комисията ще разгледа следните два аспекта:

- а) в рамките на първото условие Комисията ще разгледа дали помощта има за цел да улесни развитието на определени стопански дейности, по-конкретно:
 - и) стопанската дейност, улеснена от помощта;

⁽³⁶⁾ За изпълнението на задълженията за универсална услуга се прилагат разпоредбите на Директива (ЕС) 2018/1972.

⁽³⁷⁾ Вж. точка 49 от Съобщение на Комисията за прилагането на правилата на Европейския съюз към компенсацията, предоставена за предоставянето на услуги от общ икономически интерес. Вж. също точка 154 от решението от 16 септември 2013 г., *Colt Télécommunications France*/Европейска комисия, T-79/10, ECLI:EU:T:2013:463, и Решение на Комисията C(2016)7005 final от 7 ноември 2016 г. по дело SA.37183 (2015/NN) — Франция — Plan France Très Haut Débit, съображение 263 (ОВ С 68, 3.3.2017 г., стр. 1).

⁽³⁸⁾ Вж. членове 84, 85 и 86 от Директива (ЕС) 2018/1972.

⁽³⁹⁾ Вж. точка 50 от Съобщение на Комисията за прилагането на правилата на Европейския съюз към компенсацията, предоставена за предоставянето на услуги от общ икономически интерес. Вж. също Решение на Комисията C(2006)436 final от 8 март 2006 г., дело № 284/05 — Ирландия — Регионална широколентова програма: Мрежи в населено място (MAN), фази II и III (ОВ С 207, 30.8.2006 г., стр. 3) и Решение на Комисията C(2007) 3235 final от 10 юли 2007 г., дело № 890/06 — Франция — Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit (ОВ С 218, 18.9.2007 г., стр. 1).

⁽⁴⁰⁾ За изпълнението на задълженията за универсална услуга се прилагат разпоредбите на Директива (ЕС) 2018/1972.

⁽⁴¹⁾ В зависимост от особеностите на всеки случай тези предпазни мерки може да включват ограничаване на предоставянето на услуги само на едро, задължение за разделяне на счетоводството, а може също така да включват и създаването на правен субект с различна структура от тази на вертикално интегрирания оператор. Този субект следва да носи единствената отговорност за спазване и изпълнение на задачата за предоставяне на УОИИ, с която е натоварен. След като бъде изградена широколентовата мрежа, предоставяща универсални широколентови услуги, предприятията, които предоставят широколентови услуги на дребно при пазарни условия, обикновено са в състояние да предоставят тези услуги на конкурентни цени. Вж. Решение на Комисията C(2016)7005 final от 7 ноември 2016 г. по дело SA.37183 (2015/NN) — Франция — Plan France Très Haut Débit (ОВ С 68, 3.3.2017 г., стр. 1).

⁽⁴²⁾ За изпълнението на задълженията за универсална услуга се прилагат разпоредбите на Директива (ЕС) 2018/1972.

- ii) стимулиращия ефект на помощта, а именно потенциала на помощта за промяна на поведението на съответните предприятия по такъв начин, че те да извършват допълнителна дейност, която не биха извършвали без помощта, или биха я извършвали, но по ограничен или различен начин и на различно място;
 - iii) съществуването на нарушение на разпоредба на правото на Съюза по отношение на разглежданите мерки;
- б) в рамките на второто условие Комисията ще претегли благоприятните последици от планираната помощ и неблагоприятните последици, които помощта може да има върху вътрешния пазар по отношение на нарушаване на конкуренцията, както и неблагоприятните последици върху търговията, които помощта причинява, като по-конкретно Комисията ще провери:
- i) положителните ефекти от помощта;
 - ii) дали помощта е необходима и предназначена за ситуация, при която може да доведе до съществено подобрение, което пазарът не е в състояние да постигне сам по себе си, например чрез отстраняване на неефективност на пазара или справяне с проблеми на равенството или сближаването;
 - iii) дали помощта е подходящ инструмент на политиките за осъществяване на целта;
 - iv) дали помощта е пропорционална и ограничена до необходимия минимум, за да се стимулира допълнителната инвестиция или дейност в съответния район;
 - v) дали помощта е прозрачна, т.е. дали държавите членки, заинтересованите страни, обществеността и Комисията имат лесен достъп до информацията относно предоставената помощ;
 - vi) неблагоприятните последици на помощта върху конкуренцията и търговията между държавите членки.
32. Като последна стъпка Комисията ще балансира установените неблагоприятни последици от помощта върху вътрешния пазар с нейните благоприятни въздействия за подкрепените стопански дейности.
33. В оценката на Комисията за помощта стъпките за разгръщането и усвояването на ширококоловите мрежи и услуги са изложени по-подробно в раздели 5 - 8.

5. Помощ за разгръщане на ширококоловите мрежи

34. Комисията разглежда пазара на фиксираните ширококоловите услуги отделно от пазара на мобилни ширококоловите услуги ⁽⁴³⁾. Поради това правилата за оценка на помощта може да се различават в зависимост от засегнатия пазар ⁽⁴⁴⁾.
- 5.1 **Първо условие: улеснение за развитието на стопанска дейност**
- 5.1.1 *Мрежите като средства за улеснение на стопанските дейности*
35. Държавите членки трябва да определят икономическите дейности, които ще бъдат улеснени в резултат на помощта, като например изграждането на фиксирани мрежи, които да осигуряват ефективни фиксирани ширококоловите услуги, или изграждането на мобилни мрежи, които да предоставят гласови услуги и услуги за данни с висока ефективност. Те трябва също така да обяснят как се подкрепя развитието на тези дейности.

⁽⁴³⁾ Когато разходите за внедряване на фиксирана мрежа са много високи, високоефективната мобилна мрежа може да осигури алтернатива на фиксираната мрежа до известна степен, в зависимост от специфичните обстоятелства. Между двете технологии обаче има значителни количествени разлики. За разлика от фиксираните мрежи, мобилните мрежи позволяват на крайните потребители да се движат, докато общуват (например в кола). Фиксираните мрежи обаче предлагат по-високо ниво на стабилност, особено при преноса на данни. Понастоящем крайните потребители обикновено използват и двете технологии като допълващи се, а не като заместващи се.

⁽⁴⁴⁾ Държавите членки имат възможност да установят единна мярка за държавна помощ, подкрепяща внедряването на комбинация от различни видове мрежи (фиксирана мрежа за достъп, мобилни мрежи за достъп и мрежи за пренос на данни) при спазване на правилата, приложими за всеки тип мрежа.

36. С помощта за изграждането на фиксирани мрежи и с помощта за изграждането на мобилни мрежи може да се улесни развитието на редица стопански дейности чрез повишаване на свързаността и достъпа до широколентовите мрежи и услуги за гражданите, предприятията и държавната администрация. Такава помощ може да улесни развитието на стопански дейности в райони, където такива дейности не присъстват или са осигурени само на равнище, което не може да задоволи в достатъчна степен нуждите на крайните потребители.

5.1.2 *Стимулиращ ефект*

37. Може да се смята, че помощта допринася за развитието на дадена стопанска дейност само ако има стимулиращ ефект.

38. Помощта има стимулиращ ефект, ако стимулира бенефициера да промени поведението си в посока развитие на определена стопанска дейност, подкрепяна от помощта, която иначе не би извършвал в същия период от време или би извършвал само по ограничен или друг начин, или в друго местоположение, ако помощта не бе предоставена.

39. С помощта не трябва да се финансират разходите за дейност, която дадено предприятие така или иначе би извършило. Тя не трябва да компенсира обичайния предприемачески риск, свързан със стопанска дейност ⁽⁴⁵⁾.

40. Доказването на стимулиращ ефект от помощта за изграждането на фиксирани или мобилни мрежи включва проверка чрез картографиране и обществена консултация, както е описано в раздели 5.2.2.4.1 и 5.2.2.4.2, независимо дали заинтересованите страни са инвестирани или възнамеряват да инвестират съответно във фиксирани или мобилни мрежи в целевите райони в рамките на съответния времеви хоризонт. Ако в една и съща времева рамка в района може да бъде направена равностойна инвестиция без помощта, може да се смята, че помощта няма стимулиращ ефект. Например, когато дадено предприятие подлежи на законови задължения, като задължения за покритие и качество на услугата, свързани с правата за използване на определен радиочестотен спектър за изграждане на мобилни мрежи, държавната помощ не може да се използва за изпълнение на такива задължения, тъй като е малко вероятно тя да има стимулиращ ефект и следователно е малко вероятно да бъде съвместима с вътрешния пазар. Държавната помощ обаче може да се смята за допустима, когато и доколкото е необходимо, за да се осигури качество на услугата извън изискванията, произтичащи от тези задължения.

5.1.3 *Спазване на други разпоредби на правото на Съюза*

41. Ако държавната помощ, свързаните с нея условия (включително методът за нейното финансиране, когато този метод представлява неразделна част от помощта) или дейността, която финансира, водят до нарушение на дадена разпоредба или общ принцип на правото на Съюза, помощта не може да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар ⁽⁴⁶⁾. Такъв може да е случаят с помощ, обвързана с клаузи, които я поставят в пряка или непряка зависимост от произхода на дадени продукти или оборудване, като например изискване към бенефициера да закупува продукти местно производство.

5.2 **Второ условие: помощта не трябва да влияе неоправдано върху условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес**

5.2.1 *Положителни ефекти от помощта*

42. Държавите членки трябва да опишат дали помощта ще доведе до положителни ефекти, и ако да, по какъв начин.

43. Държавите членки може да решат да разработят държавна намеса, която допринася за намаляване на цифровото разделение. Те може да изберат да се намесят, за да коригират социални или регионални неравенства или да постигнат цели за равенство, т.е. като начин за подобряване на достъпа до основни средства за комуникация и участие в обществото, като по този начин подобряват социалното и териториалното сближаване. Освен това

⁽⁴⁵⁾ Вж. съдебно решение от 13 юни 2013 г., HGA и други/Комисия, C-630/11 P до C-633/11 P, ECLI:EU:C:2013:387, точка 104.

⁽⁴⁶⁾ Решение от 22 септември 2020 г., Австрия/Комисия, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, т. 44.

държавите членки може да решат да разработят държавна намеса, която също така допринася да се постигнат цели на цифровата политика на Съюза, създава благоприятни условия за постигането на целите на Зелената сделка и насърчава устойчиви зелени инвестиции във всички сектори.

5.2.2 *Необходимост от държавна интервенция*

44. Държавната помощ трябва да бъде насочена към ситуации, в които помощта може да доведе до съществено подобрене, което пазарът не може да постигне сам.
45. Държавната намеса може да е необходима, ако без публична интервенция пазарите не успеят да осигурят ефективен резултат за обществото. Това може да се случи например, когато определени инвестиции не са предприети, въпреки че икономическата полза за обществото надвишава разходите за тях ⁽⁴⁷⁾. В такива случаи предоставянето на държавна помощ може да доведе до положително въздействие, а цялостната ефективност да се подобри чрез адаптиране на икономическите стимули за заинтересованите страни.
46. В сектора на широколентовите услуги дадена форма на неефективност на пазара може да е свързана с положителни външни ефекти, от които участниците на пазара не са се възползвали. Например, докато фиксирани и мобилните мрежи са ключови фактори за предоставяне на допълнителни услуги и за иновации, общите ползи вероятно ще бъдат по-високи от икономическите ползи, които те генерират за инвеститорите в мрежата, особено в отдалечени, слаборазвити или ненаселени райони. Следователно пазарът може да породи недостатъчни частни инвестиции във фиксирани и мобилни мрежи, особено в определени райони.
47. Поради икономиката на гъстотата на населението изграждането на широколентови мрежи като цяло е по-рентабилно там, където потенциалното търсене е по-голямо и концентрирано, т.е. в гъсто населени райони. Поради високите постоянни разходи за инвестиции разходите за единица продукция нарастват значително при намаляване на гъстотата на населението. Следователно, когато са разгърнати при търговски условия, широколентовите мрежи обикновено покриват рентабилно само част от населението. С мерки за държавна помощ може при определени условия да се коригира неефективността на пазара, като по този начин се подобри ефективното функциониране на пазарите.
48. Неефективност на пазара може да съществува и ако съществуващите или планираните мрежи предоставят на крайните потребители недостатъчно добра комбинация от качество на услугата и цена ⁽⁴⁸⁾. Такъв може да бъде случаят, когато: а) на определени категории потребители не може да бъде предоставена задоволителна услуга; или б) особено при липса на регулирани тарифи за достъп на едро цените на дребно може да бъдат по-високи от тези, които се начисляват за същите услуги, предлагани в по-конкурентни, но иначе сравними райони или региони на държавата членка.
49. Ако обаче държавна помощ за изграждането на фиксирани и мобилни мрежи се използва в райони, в които пазарните оператори обикновено биха избрали да инвестират или вече са инвестирали, това може значително да подпомае стимулите на частните инвеститори да инвестират въобще.

⁽⁴⁷⁾ Обаче фактът, че определено предприятие може да не е в състояние да предприеме даден проект без помощ, не означава, че е налице неефективност на пазара. Например решението на дадено предприятие да не инвестира в проект с ниска рентабилност може да не е знак за пазарна неефективност, а по-скоро за добре функциониращ пазар.

⁽⁴⁸⁾ В такива случаи Комисията внимателно ще проучи дали държавата членка може да докаже ясно и с проверими доказателства, че потребностите на крайните потребители не са удовлетворени. Това може да бъде доказано чрез проучване на потребителите, независими проучвания и др.

50. Освен това, когато пазарите предоставят ефективни резултати, но те се считат за незадоволителни от гледна точка на политиката на сближаване, може да е необходима държавна помощ за коригиране на социалните или регионалните неравенства, за да се получи по-желан, справедлив пазарен резултат. При такива обстоятелства добре насочената държавна намеса в областта на ширококоловите услуги може да допринесе за намаляване на цифровото разделение ⁽⁴⁹⁾.
51. Наличието на пазарна неефективност в определен контекст само по себе си не е достатъчно, за да се обоснове държавна интервенция. Държавната помощ следва да бъде насочена само към неефективност на пазара, която остава необхваната от други, по-малко деформиращи политики и мерки, например административни мерки или регулаторни задължения за ефективното и ефикасно използване на радиочестотния спектър, включително задължения за покритие и качество на услугата, свързани с правата за използване на радиочестотния спектър.
52. С цел да се сведе до минимум възможното нарушаващо конкуренцията въздействие на помощта, държавните намеси може да подлежат на период на защита на частните инвестиции до 7 години ⁽⁵⁰⁾.
- 5.2.2.1 Наличие на неефективност на пазара по отношение на фиксираните мрежи за достъп.
53. Помощта следва да бъде насочена към районите, в които няма изградена фиксирана мрежа или в които в рамките на съответния времеви хоризонт не се планира със сигурност да бъде разгърната такава, която би удовлетворила нуждите на крайните потребители.
54. На настоящия етап на развитие на пазара и предвид установените нужди на крайните потребители може да съществува неефективност на пазара, когато на крайните потребители не се предоставя и вероятно не се очаква да се предоставя скорост на изтегляне поне 1 Gbps и скорост на качване поне 150 Mbps ⁽⁵¹⁾.
55. Когато се оценява дали пазарът има вероятност да осигури скорост на изтегляне поне 1 Gbps и скорост на качване поне 150 Mbps, следва да се вземат предвид надеждните планове за разполагане на такива мрежи в рамките на съответния времеви хоризонт (в съответствие с раздел 5.2.2.4.3).
56. Ето защо Комисията смята, че не се установява неефективност на пазара в райони, в които е налична или надеждно планирана най-малко една фиксирана мрежа, която осигурява скорост на изтегляне поне 1 Gbps и скорост на качване поне 150 Mbps, или в които наличната мрежа може да бъде надградена, за да осигурява скорост на изтегляне поне 1 Gbps и скорост на качване поне 150 Mbps. Смята се, че една мрежа може да бъде надградена до такива скорости, ако тя може да осигури такава ефективност въз основа на пределна инвестиция, като например надграждане на активни компоненти.
57. Държавната намеса за разгръщане на алтернативна мрежа в районите, описани в точка 56, би нарушила динамиката на пазара. Поради това вероятно Комисията ще даде отрицателно становище относно държавна помощ за разгръщането на допълнителна мрежа в такива райони.
58. В районите, в които са налични или надеждно планирани най-малко две независими фиксирани свръхскоростни мрежи, ширококоловите услуги обикновено се предоставят при конкурентни условия (конкуренция, основана на инфраструктурата). По този начин е вероятно една или повече такива мрежи да се развият, за да осигурят скорост на изтегляне поне 1 Gbps и скорост на качване поне 150 Mbps, без да е необходима държавна намеса.

⁽⁴⁹⁾ Въпреки че има няколко причини за цифровото разделение, съществуването на подходящи ширококолови мрежи е предпоставка за осигуряване на свързаност и за преодоляване на разделения. Степента на урбанизация е важен фактор за достъп и използване на информационни и комуникационни технологии. Навлизането на интернет може да остане много по-ниско в по-слабо населените райони в Съюза.

⁽⁵⁰⁾ Продължителността на всеки период на защита на частните инвестиции зависи от спецификата на защитените мрежи, като например основните мрежови технологии, датата, на която е завършено изграждането на мрежата, и т.н.

⁽⁵¹⁾ Въпреки че понастоящем скоростите са най-важните параметри на качеството на услугата, за определени крайни потребители може да станат подходящи други параметри (като напр. закъснението на сигнала). Тези параметри може да се вземат предвид при установяването на пазарна неефективност.

59. Въпреки това вероятността мрежите в областите, описани в точка 58, да се развият в посока осигуряване на скорост на изтегляне най-малко 1 Gbps и скорост на качване поне 150 Mbps може да зависи и от размера на инвестициите, необходими за разполагането на мрежи, предоставящи тези скорости, като се има предвид текущият етап на технологичното развитие. Поради това в тези райони:
- а) ако съществуващите или надеждно планираните мрежи не осигуряват скорост на изтегляне поне 300 Mbps ⁽⁵²⁾, е малко вероятно те да се развият към осигуряване на скорост на изтегляне поне 1 Gbps и скорост на качване поне 150 Mbps. Следователно държавна намеса може да бъде разрешена, при условие че тя отговаря на всички критерии за съвместимост, посочени в настоящите насоки;
 - б) ако поне една от наличните или надеждно планираните мрежи осигурява скорост на изтегляне поне 300 Mbps, но не осигурява скорост на изтегляне поне 500 Mbps ⁽⁵³⁾, Комисията ще извърши по-подробен анализ, за да прецени дали поне една от наличните или надеждно планираните мрежи ще се развие до осигуряване на скорост на изтегляне 1 Gbps и скорост на качване 150 Mbps, и дали е необходима държавна намеса. Освен ако държавата членка докаже, че i) въз основа на картографиране и обществена консултация в определените целеви райони продължава да е налице пазарна неефективност, тъй като няма мрежа, която да се развие към осигуряване на скорост на изтегляне поне 1 Gbps и скорост на качване поне 150 Mbps; и ii) предвидената държавна намеса отговаря на всички критерии за съвместимост, посочени в настоящите насоки, Комисията вероятно ще даде отрицателно становище за такава държавна намеса;
 - в) ако поне една от съществуващите или надеждно планираните мрежи осигурява скорост на изтегляне поне 500 Mbps, вероятно е най-малко една от съществуващите или надеждно планираните мрежи да се развие към осигуряване на скорост на изтегляне поне 1 Gbps и скорост на качване поне 150 Mbps. Поради това държавната помощ като цяло е ненужна и Комисията вероятно ще даде отрицателно становище за подобна държавна намеса;
 - г) държавата членка може да направи повторна оценка на ситуацията и да представи уведомление за държавна намеса за одобрение след изтичане на 5 години от датата ⁽⁵⁴⁾ на обявяване на държавната намеса съгласно букви б) и в). Петгодишният период има за цел да предложи на инвеститорите възможност да започнат изграждане на частно финансирани мрежи, осигуряващи скорост на изтегляне поне 1 Gbps и скорост на качване поне 150 Mbps. Такова уведомление следва да се основава на ново картографиране и обществена консултация, показващи, че пазарната неефективност продължава да съществува и трябва да докаже, че предвидената държавна намеса отговаря на всички критерии за съвместимост, посочени в настоящите насоки.

5.2.2.2 Наличие на неефективност на пазара по отношение на мобилните мрежи

60. Комисията смята, че неефективност на пазара съществува в райони, в които няма мобилна мрежа или не е надеждно планирано в рамките на съответния времеви хоризонт да бъде разгърната такава, която може да удовлетвори нуждите на крайните потребители ⁽⁵⁵⁾.

⁽⁵²⁾ Като допълнителна предпазна мярка държавите членки могат също да проверят дали в поне един договор, достъпен за потребителите, тази скорост е или ще бъде действително отразена като минималната скорост на изтегляне по смисъла на член 4, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕС) 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за определяне на мерки относно достъпа до отворен интернет и за изменение на Директива 2002/22/ЕО и на Регламент (ЕС) № 531/2012 (ОВ L 310, 26.11.2015 г.).

⁽⁵³⁾ Вж. бележка под линия 48.

⁽⁵⁴⁾ Държавите членки трябва да обявят намерението за намеса, като публикуват списъка на целевите райони, качеството на услугите, които трябва да се предоставят поне по отношение на скоростта на изтегляне и скоростта на качване, както и праговете за намеса поне по отношение на скоростта на изтегляне и на качване на услугите, които е възможно да бъдат надградени с мярката. Тази информация трябва да бъде предоставена на обществено достъпна интернет страница на равнището на целевия район и на национално равнище.

⁽⁵⁵⁾ Вж. например Решение на Комисията C(2021) 3492 final от 21 май 2021 г., дело SA.58099 (2021/N) — Германия — Мобилни съобщения Mecklenburg-Western Pomerania (ОВ C 260, 2.7.2021 г.).

61. Настоящите и бъдещите приложения в съобщенията все повече разчитат на високоефективни мобилни мрежи, които са налични на широка географска основа ⁽⁶⁶⁾. Крайните потребители имат нужда да общуват и да имат достъп до информация „в движение“. С течение на времето се очаква да се развият нови форми на стопанска дейност, които изискват безпроблемен онлайн достъп до високоефективни мобилни услуги. За да съпътстват тази промяна, мобилните мрежи се очаква да се развият, за да осигуряват все по-добра свързаност. При определени обстоятелства липсващата или недостатъчна мобилна свързаност може да бъде в ущърб на определени икономически дейности, като промишленост, селско стопанство, туризъм или свързана мобилност. Това може да представлява риск също за обществената безопасност ⁽⁶⁷⁾. Това може да засегне особено отдалечените региони или слабо населените или ненаселените райони.
62. В район, в който вече има най-малко една мобилна мрежа или в рамките на съответния времеви хоризонт е надеждно планирано да бъде разгърната такава, която да може да удовлетвори нуждите на крайните потребители, държавната помощ за изграждането на допълнителна мобилна мрежа би могла неоправдано да изкриви динамиката на пазара.
63. Държавната помощ за изграждане на мобилна мрежа в такъв район може да се смята за необходима, когато се докаже, че следните две условия са изпълнени: а) съществуващата или надеждно планираната мобилна мрежа не предоставя достатъчно качество на услугите, за да задоволи нарастващите нужди на крайните потребители; и б) държавната намеса ще осигури такова качество на услугите, като по този начин ще допринесе за съществено подобрене, което пазарът не може да постигне ⁽⁶⁸⁾.
64. При определени обстоятелства може да е необходима държавна намеса за справяне с конкретна неефективност на пазара, свързана с идентифицирани случаи на употреба, дори при наличието на 4G или 5G мобилна мрежа, когато тази мрежа не предоставя и няма вероятност да предостави необходимото качество на услугите на крайните потребители, за да задоволи нарастващите им нужди. Такива случаи на употреба, които са свързани с новите икономически дейности и услуги може да изискват: а) безпроблемен онлайн достъп (например за свързана и автоматизирана мобилност по транспортни пътища); б) определена минимална скорост и капацитет; в) други специфични характеристики, като по-малко закъснение на сигнала, виртуализация на мрежата или капацитет за свързване на множество терминали за промишлеността или селското стопанство.
65. По принцип, дори при наличието на пазарна неефективност, държавна помощ не може да бъде предоставена и не може да се използва за изпълнение на правни задължения, като например задължения, свързани с правата за използване на спектъра. Въпреки това държавна помощ може да бъде предоставена, когато и доколкото е необходимо, за да се осигури допълнително качество на услугата, необходимо за задоволяване на доказани нужди на крайните потребители и надхвърлящо това, което вече се изисква за спазването на такива правни задължения. Такава помощ може да се отпусне, доколкото е необходимо, за да се покрийт само допълнителните разходи, необходими за осигуряване на повишеното качество на услугата.
66. Когато в даден район има или в рамките на съответния времеви хоризонт ще има поне една мобилна мрежа, която може да задоволи „развиващите се нужди“ на крайните потребители (вж. точки 61, 63 и 64), отпускането на държавна помощ за допълнителна мобилна мрежа с еквивалентни възможности по принцип би довело до неприемливо нарушаване на конкуренцията и изтласкване на частни инвестиции. Комисията вероятно ще даде отрицателно становище за такава държавна намеса.

⁽⁶⁶⁾ Например гигабитовата комуникация се отнася до определени приложения за автомобилния, транспортния, промишления и здравния сектор, както и за услуги за безопасност и спешни случаи от спешно поколение (например свързано и автоматизирано шофиране, дистанционна хирургия и прецизно земеделие).

⁽⁶⁷⁾ Например член 109 на Директива (ЕС) 2018/1972 предвижда задължение за операторите на електронни съобщения да предоставят информация за местоположението на обаждащото се лице незабавно щом обаждането достигне до органа, който обработва спешното повикване. Също така е задължително базираната на мрежата информация за местоположението, която е по-точна, когато е получена от телефонния апарат, да бъде налична до най-подходящия обществен център за приемане на спешни повиквания.

⁽⁶⁸⁾ Вж. например Решение на Комисията C(2020) 8939 final от 16 декември 2020 г., дело SA.54684 — Германия — Внедряване на мобилна инфраструктура с висок капацитет в Бранденбург (ОВ С 60, 19.2.2021 г., стр. 2); и Решение на Комисията C(2021) 1532 final от 10 март 2021 г., дело SA.56426 — Германия — Внедряване на мобилна инфраструктура с висока ефективност в Долна Саксония (ОВ С 144, 23.4.2021 г., стр. 2); Решение на Комисията C(2021) 3565 final от 25 май 2021 г., дело SA.59574 — Германия — разполагане на мобилна инфраструктура с висока ефективност в Германия (ОВ С 410, 8.10.2021 г., стр. 1).

5.2.2.3 Наличие на неефективност на пазара по отношение на мрежи за пренос на данни

67. Мрежите за пренос на данни са предпоставка за изграждането на мрежи за достъп. Мрежите за пренос на данни имат потенциала да стимулират конкуренцията в районите на достъп в полза на всички мрежи и технологии за достъп. Една високоефективна мрежа за пренос на данни може да стимулира частни инвестиции за свързване на крайните потребители, при условие че осигурява достъп на едро при открити, прозрачни и недискриминационни условия за всички търсещи достъп и технологии. При липса на частни инвестиции държавната помощ за изграждането на мрежи за пренос на данни по принцип може да бъде необходима, за да се насърчат конкуренцията и инвестициите на нивото на достъпа, тъй като тя дава възможност на търсещите достъп да разгръщат мрежи за достъп и да предлагат услуги за свързаност на крайните потребители.
68. Тъй като мрежите за пренос на данни транспортират трафика на различни фиксирани или мобилни мрежи за достъп, на тях е нужен значително по-висок капацитет за пренос, отколкото на отделните мрежи за достъп. Необходимо е мрежите за пренос на данни да се справят със значителен ръст в изисквания капацитет през целия им жизнен цикъл. Това се дължи на нуждите на крайните потребители и на продължаващата бърза модернизация на фиксираните или мобилните мрежи за достъп с нарастващи нужди от подобро предаване на данни и повишена ефективност (включително за нови мобилни поколения). С цел да се избегне превръщането на дадена мрежа за пренос на данни в тесен участък, може да се наложи увеличаване на нейния капацитет, за да бъде в унисон с разгръщането на високоефективни фиксирани или мобилни мрежи за достъп. Поради това може да е налице неефективност на пазара, когато съществуващият или планираният капацитет за пренос на данни не може да отговори на очакваното развитие на съответните фиксирани или мобилни мрежи за достъп въз основа на настоящите и бъдещите нужди на крайните потребители. На настоящия етап от технологичното развитие повишеното търсене на капацитет обикновено може да бъде обхванато от мрежи за пренос на данни, базирани на оптични кабели или на други технологии, които могат да осигурят същото ниво на ефективност и надеждност като оптичните кабелни мрежи за пренос на данни. Следователно неефективност на пазара може да съществува, когато няма мрежа за пренос на данни или съществуващата или надеждно планираната мрежа не е базирана на оптични кабели или на други технологии, които могат да осигурят същото ниво на ефективност и надеждност като оптичните кабели.
69. Независимо от основната технология на съществуващата мрежа за пренос на данни, може да е налице неефективност на пазара, ако тази мрежа за пренос на данни предоставя недостатъчно добра комбинация от качество на услугата и цени. Например държавата членка може да докаже, че условията за достъп по съществуващата мрежа за пренос на данни биха могли да попречат на разгръщането на нови или по-ефективни фиксирани или мобилни мрежи за достъп, защото определени категории от търсещите достъп не се обслужват адекватно ⁽⁵⁹⁾ или защото цените за достъп на едро може да са по-високи от тези, които се начисляват за същите услуги в по-конкурентни, но иначе сравними райони на държавата членка, и проблемът не е могъл да бъде разрешен чрез секторно регулиране ⁽⁶⁰⁾.

5.2.2.4 Инструменти за определяне на необходимостта от държавна намеса

70. За да се установи необходимостта от държавна намеса в даден район, въз основа на подробно картографиране и обществена консултация съгласно раздели 5.2.2.4.1 и 5.2.2.4.2 държавите членки трябва да проверяват ефективността на фиксираните мрежи за достъп, мобилните мрежи за достъп или мрежите за пренос на данни, които съществуват или са надеждно планирани да бъдат разгрънати в целевия район в съответния времеви хоризонт.

⁽⁵⁹⁾ Такъв може да е случаят, когато архитектурата на съществуващата мрежа за пренос на данни не съответства на нуждите на потребителите на данни от гледна точка на капацитет или оразмеряване.

⁽⁶⁰⁾ Например Хърватия предложи държавна намеса на националния си пазар за пренос на данни, който се характеризираше с ограничения на капацитета, и това доведе до високи цени на пазара надолу по веригата. Съществуващият оператор на мрежата за пренос на данни не желаше да инвестира в повишаване на капацитета. Тъй като въпросът не можеше да бъде разрешен от националния регулатор, Комисията одобри схема за държавна помощ за инвестиция в оптична инфраструктура за пренос на данни. Комисията установи, че господстващото положение се е превърнало в тесен участък, който представлява пазарна неефективност. Решение на Комисията C(2017) 3657 final от 6 юни 2017 г., дело SA.41065 — Национална програма за широколентова агрегирана инфраструктура — Хърватия (ОВ С 237, 21.7.2017 г., стр. 1). Вж. също Решение на Комисията C(2016) 7005 final от 7 ноември 2016 г., дело SA.37183 (2015/NN) — Франция — Plan France très haut débit (ОВ С 68, 3.3.2017 г., стр. 1), с което Комисията одобри държавна помощ за оптична мрежа за пренос на данни в райони без такава, както и в райони, където съществуващата мрежа за пренос няма достатъчен капацитет, за да отговори на очакваните нужди при разумни цени и условия за достъп.

71. Държавите членки разполагат със значителна свобода на преценка да определят целевите райони. Препоръчително е обаче, когато определят подходящите райони, да вземат предвид икономическите, географските и социалните условия.

5.2.2.4.1 Подробно картографиране и анализ на покритието

72. Чрез подробно картографиране държавите членки трябва да определят географските райони (целевите райони), които ще отговарят на условията за намеса под формата на държавна помощ, въз основа на обективно представяне на ефективността на мрежите, които съществуват или са надеждно планирани в съответния район.

73. По отношение на държавната помощ, която подпомага разгръщането на фиксирани мрежи за достъп или на мобилни мрежи за достъп, картографирането трябва да отговаря на следните два критерия:

а) ефективността трябва да бъде изразена поне по отношение на скоростите на изтегляне, и където е приложимо, скоростите на качване ⁽⁶¹⁾, които са налични или ще бъдат налични за крайните потребители при условия на върхово натоварване ⁽⁶²⁾; всеки тесен участък, който би попречил за постигането на тази ефективност, трябва да бъде надлежно взет под внимание (например по отношение на преноса на данни);

б) картографирането трябва да се извърши: i) за фиксирани кабелни мрежи — на ниво адрес въз основа на свързани към мрежата помещения; и ii) за фиксирани безжични мрежи за достъп и за мобилни мрежи — на ниво адрес въз основа на свързани към мрежата помещения или въз основа на мрежи с максимални размери 100x100 м ⁽⁶³⁾.

74. Държавите членки може да вземат предвид най-добрите практики за прилагане на методологиите за картографиране, описани в приложение I.

75. Що се отнася до държавните помощи, подпомагащи разгръщането на мрежи за пренос на данни, държавите членки трябва да картографират ефективността на мрежите за пренос на данни, които са съществуващи или надеждно планирани в рамките на съответния времеви хоризонт. Когато разгръщането на мрежата включва едновременното разгръщане на мрежата за достъп и на необходимата мрежа за пренос на данни, за да се позволи функционирането на мрежата за достъп, не се изисква отделно картографиране на преносните мрежи.

76. Държавите членки трябва да направят публично достъпни методиката и основните технически критерии (например коефициент на използване и натоварване на клетките), използвани за картографиране на целевия район.

77. Препоръчва се консултация с националния регулаторен орган (НРО), както е изложено в раздел 5.2.4.6.

5.2.2.4.2 Обществена консултация

78. Държавите членки трябва да публикуват за консултация основните характеристики на планираната държавна намеса и списъка с целевите райони, определени при картографирането ⁽⁶⁴⁾. Тази информация трябва да бъде предоставена на обществено достъпна интернет страница ⁽⁶⁵⁾ на регионално и национално равнище.

⁽⁶¹⁾ Когато наличието на пазарна неефективност не може вече да бъде изведено от данните относно скоростта на изтегляне.

⁽⁶²⁾ Държавните органи, отговорни за държавната намеса, може да картографират и други критерии за ефективност, за да характеризират показателите на мрежите при върхово натоварване (напр. закъснение на сигнала, загуба на пакети, грешка в пакети, колебание, наличност на услугата). Държавите членки може да изберат да направят това, за да насочат по-добре държавната намеса за справяне с неефективност на пазара и за да осигурят подходяща радикална промяна.

⁽⁶³⁾ По-малките мрежи (т.е. 20x20 m) се смятат за добра практика, за да се осигури ясно идентифициране на целевите райони.

⁽⁶⁴⁾ Това трябва да включва: списък на целевите райони въз основа на картографирането, продължителност на мярката, бюджет, източници на публично финансиране, определяне на съответния времеви хоризонт, критерии за допустимост, включително качество на услугите, които да бъдат предоставяни (скорости на качване и на изтегляне), прагове за намеса, планирани изисквания за достъп на едро, както и цени или методика за ценообразуване. Обществената консултация може също така да включва въпроси към заинтересованите страни относно продуктите за достъп на едро, които те биха искали да видят предлагани във всяка новосъздадена мрежа, финансирана от държавата.

⁽⁶⁵⁾ Пряката консултация с доставчици или други заинтересовани страни не изпълнява изискванията за обществена консултация, чрез която трябва да се гарантират откритост и прозрачност по отношение на всички заинтересовани страни в интерес на правната сигурност.

79. В обществената консултация трябва да се поканят заинтересовани страни, които а) да коментират планираната държавна намеса, нейния замисъл и основни характеристики; и б) да представят обоснована информация за мрежите, които съществуват или са надеждно планирани да бъдат разгърнати в целевия район в рамките на съответния времеви хоризонт ⁽⁶⁶⁾.
80. При обмислянето на евентуална времева рамка държавите членки трябва да вземат предвид всички аспекти, за които може разумно да се очаква, че ще окажат въздействие върху продължителността на изграждането на новата мрежа (т.е. времето, необходимо за процедурата на подбор, възможни правни действия и предизвикателства, време за получаване на права за преминаване и разрешителни, друго задължение, произтичащо от националното законодателство, наличие на капацитет за строителни работи и др.). Ако разгръщането на планираната мрежа, финансирана от държавата (до нейното въвеждане в експлоатация), отнема повече време от очакваното, са необходими ново картографиране и нова обществена консултация.
81. Независимо дали в резултат на картографирането държавата членка може вече да е събрала информация за бъдещите инвестиционни планове, обществената консултация трябва винаги да включва резултатите от последното картографиране. Това е необходимо, за да се сведе до минимум възможно неоправдано нарушаване на конкуренцията по отношение на предприятията, които вече предоставят мрежи или услуги в целевите райони, и онези, които вече имат надеждни инвестиционни планове за съответния времеви хоризонт.
82. Обществената консултация трябва да продължи най-малко 30 дни. След края на публичната консултация държавата членка трябва да започне процедурата за конкурентен подбор или изпълнението на съответния проект ⁽⁶⁷⁾ за модели за преки инвестиции в срок до 1 година. Ако държавата членка не започне процедурата за конкурентен подбор или изпълнението на финансираните от държавата проект в рамките на този срок, тя трябва да проведе нова обществена консултация, преди да може да започне процедурата за конкурентен подбор или да изпълни финансираните от държавата проект.
83. Препоръчва се консултация с НРО относно резултатите от обществената консултация ⁽⁶⁸⁾.
- 5.2.2.4.3 Най-добри практики: оценка на планове за частни инвестиции в обществената консултация
84. Съществува риск, че дори само „заявяването на интерес“ към бъдещи планове за частни инвестиции в целевия район от заинтересована страна в обществената консултация би могло да забави изграждането на широколентови мрежи, ако такива частни инвестиции не се осъществят впоследствие, докато държавната намеса е спряна.
85. За да се намали рискът от предотвратяване на държавна намеса въз основа на бъдещи инвестиционни планове, които няма да се осъществят, държавите членки може да решат да поискат от съответните заинтересовани страни да предоставят доказателства за достоверността на своите инвестиционни планове в срок, който е подходящ и пропорционален на нивото на исканата информация ⁽⁶⁹⁾. Доказателствата може да включват например подробен план за изграждане с междинни цели (например за всеки 6-месечен период), който да показва, че инвестицията ще бъде завършена в рамките на съответния времеви хоризонт и ще осигури подобна ефективност на планираната мрежа, финансирана от държавата.
86. За да оценят достоверността на декларираните характеристики и покритие, държавите членки може да използват същите критерии, които са използвани за оценка на ефективността на съществуващите мрежи, където това е разумно и подходящо.

⁽⁶⁶⁾ Резултатите от обществената дискусия са валидни само за съответния времеви хоризонт, указан в обществената консултация. При прилагането на мярката след този срок се изисква най-малко ново картографиране и нова обществена консултация.

⁽⁶⁷⁾ Това включва предоставяне на индивидуални помощи въз основа на схема за държавна помощ.

⁽⁶⁸⁾ Подобен механизъм е предвиден в член 22 от Директива (ЕС) 2018/1972.

⁽⁶⁹⁾ Държавите членки може да включат това искане директно в обществената консултация за по-голяма ефективност. Алтернативно, като част от оценката си на резултатите от обществената консултация, държавите членки могат да поискат допълнителна информация, когато някои планове, предоставени от заинтересовани страни, могат да се квалифицират като просто „изразяване на интерес“.

87. Когато оценяват достоверността на бъдещи планове за инвестиции, държавите членки може да вземат предвид следните критерии:
- дали заинтересованата страна е представила свързан с проекта бизнес план, в който се вземат предвид подходящи критерии относно например времевата рамка, бюджета, местоположението на целевите помещения, качеството на услугата, която трябва да се предостави, вида на мрежата и технологията за внедряване, и степента на усвояване;
 - дали съответното заинтересовано лице е представило надежден план на проекта на високо равнище, който правилно отчита основните етапи на проекта, като административни процедури и разрешителни (включително права за преминаване, екологични разрешителни, разпоредби за безопасност и сигурност), строителни работи, изпълнението на мрежата, началото на операциите и предоставяне на услуги на крайните потребители;
 - съответствие на размера на компанията в светлината на размера на инвестицията;
 - история на заинтересованата страна в сравними проекти;
 - ако е необходимо и подходящо, географските координати на ключови елементи от планираната мрежа (базови станции, точки на присъствие и т.н.).
88. Ако дадена държава членка счете, че плановете за частни инвестиции са надеждни, може да реши да покани съответните заинтересовани страни да подпишат споразумения за ангажимент, които да включват задължения за докладване на напредъка по посочените от тях етапи.
89. Отговорност на съответните заинтересовани страни е да предоставят съдържателна информация в съответствие с приложимите правила на Съюза ⁽⁷⁰⁾ или националните правила.
90. Държавата членка следва да се консултира с НРО относно оценката на държавата членка за достоверността на бъдещите инвестиционни планове ⁽⁷¹⁾.
91. Държавата членка следва да съобщи резултатите от оценката си и причините за тях на всички заинтересовани страни, които са предоставили информация за своите планове за частни инвестиции.
- 5.2.2.4.4 Най-добри практики: последващ мониторинг на изпълнението на плановете за частни инвестиции
92. Ако държавата членка прецени, че предоставените планове за частни инвестиции са надеждни, и в резултат на това съответният район е изваден от обсега на държавната намеса, държавата членка може да реши да изиска от заинтересованите страни, които са предоставили такива планове, да докладват редовно относно изпълнението на основните етапи в изграждането на мрежата и относно предоставянето на услугите.
93. Ако държавата членка установи отклонения от предоставения план, поради които се предполага, че проектът няма да се осъществи, или има достатъчни основания за съмнение, че инвестицията ще бъде осъществена според заявеното, държавата членка може да реши да изиска от съответната заинтересована страна да предостави допълнителна информация, която доказва продължаващата надеждност на обявената инвестиция.
94. Ако държавата членка има сериозни съмнения, че инвестицията ще бъде завършена според заявеното, тя може да реши по всяко време в рамките на съответния времеви хоризонт да включи засегнатите от инвестицията райони в нова обществена консултация с оглед проверка на тяхната потенциална допустимост за държавна намеса.
- 5.2.3 *Целесъобразност на помощта като инструмент на политиката*
95. Държавата членка трябва да докаже, че помощта е подходяща за справяне с установената неефективност на пазара и за постигане на целите, към които е насочена помощта. Държавната помощ не е подходяща, ако същият резултат може да бъде постигнат чрез други мерки, които по-малко нарушават конкуренцията.

⁽⁷⁰⁾ Например в съответствие с член 29 от Директива (ЕС) 2018/1972.

⁽⁷¹⁾ Подобен механизъм е предвиден в член 22 от Директива (ЕС) 2018/1972.

96. Държавната помощ не е единственият инструмент на политиката, с който разполагат държавите членки, за да поощрят инвестициите в изграждането на широколентови мрежи. Държавите членки могат да използват други средства, нарушаващи конкуренцията в по-малка степен, като административни и регулаторни мерки или пазарно базирани инструменти.
97. За да бъде помощта подходяща, финансираните от държавата фиксирани и мобилни мрежи трябва да предоставят значително по-добри характеристики в сравнение със съществуващите мрежи. Следователно финансираните от държавата фиксирани и мобилни мрежи следва да осигуряват радикална промяна. Радикална промяна се осигурява, ако в резултат от държавната намеса са изпълнени следните условия: а) изграждането на финансираната от държавата фиксирана или мобилна мрежа представлява значителна нова инвестиция ⁽⁷²⁾; и б) финансираната от държавата мрежа води до значителни нови възможности на пазара по отношение на наличност, капацитет, скорости ⁽⁷³⁾ и конкуренция на широколентовите услуги.
98. Ефективността на финансираната от държавата мрежа трябва да се сравнява с най-високата ефективност на наличната мрежа или мрежи. Достоверните инвестиционни планове трябва да се вземат под внимание при оценката на радикалната промяна само ако те сами по себе си биха осигурили ефективност, подобна на тази на планираната държавно финансирана мрежа в целевите райони в рамките на съответния времеви хоризонт.

5.2.3.1 Радикална промяна — фиксирани мрежи за достъп

99. По отношение на държавната помощ за фиксирани мрежи за достъп наличието на радикална промяна се оценява въз основа на разграничението между видовете целеви райони в зависимост от наличието на фиксирани свръхскоростни мрежи.

5.2.3.1.1 Бели и сиви райони

100. Бели райони са районите, в които няма налична фиксирана свръхвисокоскоростна мрежа или такава не е надеждно планирана в съответния времеви хоризонт.

101. Сиви райони са районите, в които е налична или надеждно планирана само една фиксирана свръхвисокоскоростна мрежа в съответния времеви хоризонт.

102. За да се постигне радикална промяна в белите и сивите райони, държавната намеса трябва едновременно:

- най-малко да утроява скоростта на изтегляне в сравнение със съществуващата мрежа;
- да представлява значима нова инфраструктурна инвестиция, носеща значителни нови възможности на пазара ⁽⁷⁴⁾.

5.2.3.1.2 Смесени райони (бели и сиви)

103. По принцип планираната интервенция следва да бъде разработена така, че целият целеви район да бъде или бял, или сив.

⁽⁷²⁾ Например в случая на фиксирани мрежи пределните инвестиции, свързани само с надграждане на активните компоненти на мрежата, не следва да се смятат за допустими за държавна помощ. По подобен начин, въпреки че някои технологии за подобряване на медните кабели (като векторизация) биха могли да подобрят възможностите на съществуващите мрежи, те може да не изискват значителни инвестиции в нови мрежи и по тази причина не би следвало да отговарят на условията за отпускане на държавна помощ. По отношение на мобилните мрежи при определени обстоятелства държавите членки може да докажат, че инвестициите в активно оборудване може да играят важна роля и че публичната подкрепа може да бъде оправдана, ако инвестицията не се състои само от постепенни подобрения, а представлява неразделна част от значителна нова инвестиция в мрежата, при условие че са спазени всички условия за съвместимост. Вж. например Решение на Комисията C(2021) 9538 от 10 януари 2022 г., дело SA.57216 Мобилно покритие в селски райони в Галисия (ОВ С 46, 28.1.2022 г., стр. 1).

⁽⁷³⁾ По субсидираната мрежа трябва да се предоставят услуги със скоростта, необходима за изпълнение на изискването за радикална промяна. Независимо от това, в допълнение към скоростта, необходима за постигане на изискването за радикална промяна, операторите на субсидирана мрежа може да предлагат и услуги с по-ниско качество.

⁽⁷⁴⁾ Такъв например е случаят, когато новата мрежа удължава значително оптичната кабелна връзка от основата на мрежата към края ѝ, например: i) разгръщането на оптична кабелна връзка към базовите станции за подпомагане на изграждането на фиксирани безжични мрежи за достъп; ii) разгръщането на влакното до разпределителните кутии, където те все още не са били свързани с оптична мрежа; iii) увеличаването (задълбочаването) на влакното в кабелни мрежи.

104. Поради причини, свързани с ефикасността обаче, когато не е оправдано да се разграничават бели и сиви райони, държавите членки може да изберат целеви райони, които са частично бели и частично сиви. В такива райони, в които някои крайни потребители вече се обслужват (или ще бъдат обслужвани в съответния времеви хоризонт) от една фиксирана свръхвисокоскоростна мрежа, държавата членка трябва да гарантира, че намесата на държавата не води до неоправдано нарушаване на конкуренцията по отношение на съществуващата мрежа.
105. Подходящото решение може да се състои в това да се позволи ограничено надграждане на наличната фиксирана свръхвисокоскоростна мрежа, свързваща крайните потребители в сивия район, който е част от смесения район. В такива ситуации целият целеви район може да бъде третиран като бял за целите на оценката на държавната намеса, при положение че държавата членка докаже, че следните две условия са изпълнени:
- надграждането не създава неоправдани нарушения на конкуренцията според резултатите от публична консултация;
 - надграждането е ограничено максимално до 10 % от всички помещения в целевия район.
- в) изискванията за радикална промяна, определени в раздел 5.2.3.1.1 за белите райони, са изпълнени и финансираната от държавата мрежа предоставя значително по-добри услуги от наличните в сивата част на смесения район. Изискванията за радикална промяна, определени в раздел 5.2.3.1.1 за сивите райони, не трябва да се изпълняват.
106. Комисията ще оцени целесъобразността на интервенциите в смесени райони за всеки отделен случай.

5.2.3.1.3 Черни райони

107. Черни райони са районите, в които са налични или надеждно планирани най-малко две фиксирани свръхвисокоскоростни мрежи в съответния времеви хоризонт.
108. В случай че държавната намеса отговаря на условията, посочени в раздел 5.2.2.1, финансираната от държавата мрежа трябва да отговаря на следните условия:
- най-малко да утроява скоростта на изтегляне в сравнение със съществуващата мрежа;
 - да осигурява скорост на изтегляне поне 1 Gbps и скорост на качване поне 150 Mbps;
 - да представлява значима нова инфраструктурна инвестиция, която носи значителни нови възможности на пазара ⁽⁷⁵⁾.

5.2.3.2 Радикална промяна — мобилни мрежи за достъп

109. Финансираната от държавата мобилна мрежа трябва да осигури радикална промяна по отношение на наличността, капацитета, скоростите и конкуренцията на мобилните услуги, които може да ускорят възприемането на нови, иновативни услуги ⁽⁷⁶⁾.
110. Както е посочено в раздел 2.3.2, преходът към всеки нов стандарт за ИМТ като цяло е постепенен. Между два напълно последователни стандарта за ИМТ съществуват постепенни хибридни системи, които обикновено са по-ефективни от предшествениците си. Например клетъчната комуникационна система 4G LTE е по-добра от 4G в няколко аспекта, а самостоятелната 5G система е по-ефективна от несамостоятелната 5G. По същия начин всеки нов стандарт за ИМТ предоставя нови възможности ⁽⁷⁷⁾. Докато всички стандарти за ИМТ предоставят мобилни гласови услуги, само най-новите стандарти за ИМТ могат да предоставят високоефективни мобилни широколентови услуги, включително по-малко закъснение на сигнала и по-висок преносен капацитет.

⁽⁷⁵⁾ Вж. бележка под линия 68.

⁽⁷⁶⁾ Това може да включва предоставяне на нови услуги, които не биха били възможни без намесата на държавата, като свързана и автоматизирана мобилност.

⁽⁷⁷⁾ Вж. също бележка под линия 27.

111. Тъй като за предоставянето на нови възможности се изисква по-голям капацитет, новите стандарти за ИМТ изискват нови честоти. Тъй като честотите са ограничен ресурс, тяхното присвояване в Съюза за предоставяне на мобилни услуги се извършва въз основа на търг или друга процедура за конкурентен подбор и подлежи на заплащане на такси. Когато се приложи нов стандарт за ИМТ в резултат на процеса на присвояване на радиочестоти, може да се очаква, че мобилните мрежи, които използват тази технология, ще предоставят значителни нови възможности в сравнение със съществуващите мобилни мрежи. Доставчиците на мобилни услуги са готови да приемат значителни предварителни разходи за получаване на нови права за използване на радиочестотен спектър, който поддържа нови стандарти за ИМТ, само ако очакват, че новият стандарт за ИМТ ще предлага по-добри възможности, което ще им даде възвръщаемост на техните инвестиции с течение на времето. Въз основа на това Комисията е приела, че допълнителните функции на 4G мрежите спрямо предходните поколения представляват радикална промяна⁽⁷⁸⁾. В същия смисъл 5G мрежите и особено самостоятелните 5G мрежи обикновено имат допълнителни функционални възможности, като напр. свръхмалко закъснение, висока надеждност и възможност за резервиране на част от мрежата за конкретна употреба, както и гарантиране на определено качество на услугите. Тези функции ще позволят на 5G мрежите, и особено на самостоятелните 5G мрежи, да поддържат нови услуги (например медицинско наблюдение и услуги за спешно реагиране, контрол в реално време на промишлени машини, интелигентни мрежи за управление на възобновяема енергия, свързана и автоматизирана мобилност, прецизно установяване на неизправности и бързи интервенции), като по този начин осигуряват радикална промяна в сравнение с предходни мобилни поколения. Очаква се мобилните технологии от следващо поколение (като 6G) да осигуряват по-разширени възможности в бъдеще.

5.2.3.3 Радикална промяна — мрежи за пренос на данни

112. Финансираната от държавата мрежа за пренос на данни трябва да осигурява радикална промяна в сравнение с наличната мрежа или мрежи. Радикалната промяна е осигурена, ако в резултат на държавната намеса финансираната мрежа за пренос на данни представлява значителна инвестиция в инфраструктура за пренос на данни и адекватно подкрепя нарастващите нужди на фиксирани или мобилните мрежи за достъп. Такъв може да бъде случаят, когато финансираната от държавата мрежа за пренос на данни, за разлика от съществуващите такива, се основава на оптични кабели или на други технологии, които могат да осигурят същото ниво на производителност като оптичния кабел. Когато съществуващите мрежи се основават на оптични кабели или на подобни високоефективни технологии, може да се постигне радикална промяна, например чрез подходящо оразмеряване на капацитета за пренос на данни, което зависи от конкретната променяща се ситуация в целевите райони.

113. Ако държавната намеса обхваща както мрежи за пренос на данни, така и мрежи за достъп (фиксиран или мобилни), мрежата за пренос на данни трябва да бъде оразмерена по такъв начин, че да може да поддържа нуждите на мрежите за достъп.

114. Държавата членка следва да избере най-подходящите технологии в съответствие с принципа на технологична неутралност, като отчита характеристиките и нуждите на целевите райони, особено когато оптичните кабелни мрежи или мрежите с подобна ефективност не представляват технически или икономически жизнеспособни решения.

5.2.4 Пропорционалност на помощта

115. Държавите членки трябва да докажат, че помощта е пропорционална на проблема, който се решава. Те трябва по същество да покажат, че същата промяна в поведението не би могла да се постигне с по-малка помощ и с по-малко нарушаване на конкуренцията. Помощта се смята за пропорционална, ако размерът ѝ е ограничен до необходимия минимум и са сведени до минимум потенциалните нарушения на конкуренцията в съответствие с принципите, залегнали в този раздел.

5.2.4.1 Процедура за конкурентен подбор

116. Държавната помощ се смята за пропорционална, ако нейният размер е ограничен до минимума, необходим за осъществяване на подпомаганата икономическа дейност.

⁽⁷⁸⁾ Вж. например Решение на Комисията C(2020) 8939 final от 16 декември 2020 г., дело SA.54684 — Германия — Внедряване на мобилна инфраструктура с висок капацитет в Бранденбург (ОВ С 60, 19.2.2021 г., стр. 2).

117. Без да се засягат приложимите правила за обществени поръчки, помощта трябва да се предоставя въз основа на открита, прозрачна и недискриминационна конкурентна процедура за подбор в съответствие с принципите на обществените поръчки ⁽⁷⁹⁾. При предоставянето на помощта също така трябва да се спазва принципът на технологична неутралност, посочен в раздел 5.2.4.2.
118. Помощта се смята за пропорционална и ограничена до необходимия минимален размер, ако е възложена посредством процедура за конкурентен подбор, която привлича достатъчен брой участници. Когато броят на участниците или броят на допустимите оферти не е достатъчен, държавата членка трябва да повери на независим одитор оценката на офертата, подадена от печелившия участник в търга (включително изчисленията на разходите).
119. В зависимост от обстоятелствата може да са подходящи различни процедури. Например за намеси с висока техническа сложност държавите членки може да изберат да се ангажират с процедура на състезателен диалог с потенциални участници в търга с цел да се осигури най-подходящият замисъл на намесата.
120. Държавата членка трябва да гарантира, че е избрана икономически най-изгодната оферта ⁽⁸⁰⁾. За тази цел държавата членка трябва да определи обективни, прозрачни и недискриминационни качествени критерии за възлагане и да посочи предварително относителната тежест на всеки критерий.
121. Качествените критерии за възлагане може да включват, освен друго, ефективността на мрежата (включително сигурността ѝ), географското покритие, бъдещите устойчиви качества на технологичния подход, въздействието на предлаганото решение върху конкуренцията (включително условия за достъп на едро, условия и ценообразуване) ⁽⁸¹⁾ и общите разходи за собственост ⁽⁸²⁾.
122. Държавите членки може да разгледат възможността за даване на допълнителни приоритетни точки за критерии, отнасящи се до климатичните и екологичните показатели на мрежата ⁽⁸³⁾, съответно по отношение на нейните характеристики на климатична неутралност, включително нейния въглероден отпечатък, както и въздействието на мрежата върху основните компоненти на природния капитал, т.е. въздух, вода, земя и биоразнообразие. Държавите членки може да включат и задължения за избрания участник в търга да приложи пропорционални облекчаващи мерки, в случай че мрежата има неблагоприятно въздействие върху околната среда.
123. Когато помощта е възложена, без процедура за конкурентен подбор, на държавен орган, който изгражда и управлява широколентова мрежа на ниво търговия на едро ⁽⁸⁴⁾ пряко или посредством вътрешен субект (модел на пряка инвестиция), държавата членка трябва по подобен начин да обоснове избора си на мрежа и технологично решение ⁽⁸⁵⁾.

⁽⁷⁹⁾ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65), и Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 1).

⁽⁸⁰⁾ В съответствие с принципите на обществените поръчки.

⁽⁸¹⁾ Например мрежовите топологии, които позволяват пълен и ефективен необвързан достъп, по принцип следва да получат повече приоритетни точки.

⁽⁸²⁾ Общите разходи за собственост се вземат предвид например от предприятията, когато търсят да инвестират в активи. Общите разходи за собственост включват първоначалната инвестиция, както и всички преки и косвени разходи в дългосрочен аспект. Въпреки че размерът на първоначалната инвестиция може лесно да се определи, предприятията най-често се стремят да анализират всички потенциални разходи, които ще направят, за да управляват и поддържат актива през целия му жизнен цикъл, което може значително да повлияе на решението за инвестиране.

⁽⁸³⁾ Например за енергийното потребление или жизнения цикъл на инвестицията и следователно използването на принципа за ненапасяне на значителни вреди, както е въведен в Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

⁽⁸⁴⁾ На бенефициера на помощта може да бъде позволено да предоставя услуги на дребно като „краен търговец на дребно“, когато пазарът не осигурява предоставянето на такива услуги. Вж. Решение на Комисията C(2019) 8069 final от 15 ноември 2019 г., дело SA.54472 (2019/N) — Ирландия — Национален широколентов план (ОВ C 7, 10.1.2020 г., стр. 1).

⁽⁸⁵⁾ Вж. Решение на Комисията C(2018) 6613 final от 12 октомври 2018 г., дело SA.49614 (2018/N) — Литва — Разработване на инфраструктура за достъп от ново поколение — RAIN 3 (ОВ C 424, 23.11.2018 г., стр. 8); Решение на Комисията C(2016) 3931 final от 30 юни 2016 г., дело SA.41647 — Италия — Strategia Banda Ultralarga (ОВ C 258, 15.7.2016 г., стр. 4); Решение на Комисията C(2019) 6098 final от 20 август 2019 г., дело SA.52224 — Австрия — Широколентов проект в Каринтия (ОВ C 381, 8.11.2019 г., стр. 7).

124. Всяка концесия или друго възлагане от такъв държавен орган или вътрешен субект на трета страна за проектиране, изграждане или експлоатация на мрежата следва да се предоставя посредством открита, прозрачна и недискриминационна процедура за конкурентен подбор. Процедурата трябва да е в съответствие с принципите на обществените поръчки, да се основава на икономически най-изгодната оферта и да се прилага съгласно принципа на технологична неутралност, без да се засягат приложимите правила за обществени поръчки.

5.2.4.2 Технологична неутралност

125. Принципът на технологична неутралност изисква държавната намеса да не облагодетелства или изключва нито една конкретна технология както при избора на бенефициери, така и при предоставянето на достъп на едро. Тъй като съществуват различни технологични решения, на търга не следва да се предпочита или изключва конкретна технология или мрежова платформа. Участниците в търга трябва да имат правото да предложат да предоставят необходимите услуги чрез използване или съчетаване на технологиите, които считат за най-подходящи. Това не засяга възможността държавите членки да определят желаната ефективност, включително енергийната ефективност на мрежите преди процедурата, както и да дават приоритетни точки на най-подходящото технологично решение или съчетание от технологични решения въз основа на обективни, прозрачни и недискриминационни критерии в съответствие с раздел 5.2.4.1. При финансирана от държавата мрежа трябва да се позволява достъп при честни и недискриминационни условия на всички търсещи достъп, независимо от използваната технология.

5.2.4.3 Използване на съществуваща инфраструктура

126. Използването на съществуваща инфраструктура е един от основните фактори, които могат да допринесат за намаляване на разходите за изграждане на нова широколентова мрежа и за ограничаване на неблагоприятното въздействие върху околната среда.
127. Държавите членки следва да насърчават предприятията, желаещи да участват в процедура за конкурентен подбор, да използват всяка налична съществуваща инфраструктура. Държавите членки следва също така да насърчават тези предприятия да предоставят подробна информация за съществуващите инфраструктури, които притежават или контролират⁽⁸⁶⁾ в зоната на планираната намеса. Тази информация следва да бъде предоставена своевременно, за да се вземе предвид при подготовката на офертите. В случаите, когато размерът на района на намесата, готовата информация и наличното време са пропорционални, държавите членки, вземайки ги предвид, наред с други фактори, следва да направят предоставянето на тази информация условие за участие в процедурата за подбор⁽⁸⁷⁾. Информацията може да включва по-специално: а) разположение и трасе на инфраструктурата; б) вида и текущото използване на инфраструктурата; в) контактна точка, и г) когато са налични⁽⁸⁸⁾, правилата и условията за използването ѝ.
128. Държавите членки трябва да осигурят достъп до цялата информация, с която разполагат⁽⁸⁹⁾, относно съществуващата инфраструктура, която може да бъде използвана за разгръщане на широколентови мрежи в района на намесата. Държавите членки се насърчават да разчитат на единната информационна точка, създадена в съответствие с член 4, параграф 2 от Директива 2014/61/ЕС.

⁽⁸⁶⁾ Инфраструктурата, до която те имат право да дават достъп на трети страни.

⁽⁸⁷⁾ Вж. например Решение на Комисията по дело SA.40720 (2016/N) за Национална широколентова схема на Обединеното кралство за периода 2016—2020 г. (ОВ С 323, 2.9.2016 г., стр. 2) (съображения 115 и 116), в което органите на Обединеното кралство изискваха от участниците в търга да подпишат Кодекс за поведение. Кодексът за поведение включваше стандарти за: i) степента на подробност на информацията, която следва да се предостави; ii) сроковете, в които да се предостави информацията; iii) приемливите условия за споразумение за неразкриване на информация; и iv) задълженията да се предостави инфраструктурата за използване в други оферти. Участниците в търга, които не отговарят на условията на Кодекса за поведение, сяка да бъдат изключени от поръчката.

⁽⁸⁸⁾ Това може да се случи особено когато такива срокове и условия вече съществуват в резултат на регулаторни задължения, наложени от национални регулаторни органи или други компетентни органи съгласно Директива (ЕС) 2018/1972, при които достъпът е предвиден в предишно решение за държавна помощ или когато е налице оферта за търговия на едро.

⁽⁸⁹⁾ Достъпът до тази информация може да бъде ограничен съгласно приложимите правила. Например достъпът до информацията относно физическата инфраструктура съгласно Директива 2014/61/ЕС може да бъде ограничен поради причини, свързани със сигурността и целостта на мрежите, националната сигурност, общественото здраве или обществената безопасност, поверителността или търговските тайни.

5.2.4.4 Достъп на едро

129. Ефективният достъп на едро на трети страни до финансираните мрежи е задължително условие за всяка мярка за държавна помощ. По-специално достъпът на едро дава възможност на предприятия, които са трети страни, да се конкурират с избрания участник в търга, като така се подсилват изборът и конкуренцията в районите, обхванати от мярката, като същевременно се избягва създаването на регионални монополи за услуги. Чрез достъпа на едро също така се избягва създаването на регионални монополи на услугите. Като се създава възможност за развитие на конкуренцията в целевия район, чрез достъпа на едро се гарантира и развитието на пазара в този район в по-дългосрочен план. Това условие не зависи от предходен анализ на пазара по смисъла на глава III на Директива (ЕС) 2018/1972. Независимо от това типът на задълженията за достъп на едро, наложени на финансирана от държавата мрежа, следва да бъде съобразен с набора от задължения за достъп, установени в секторните правила. Независимо от това, тъй като бенефициерите на помощта използват не само собствените си ресурси, но и публични средства за разгръщане на мрежата, те следва да предоставят по-широка гама от продукти за достъп на едро от тези, наложени от НРО на предприятията, имащи значителна пазарна мощ. Такъв достъп на едро следва да бъде предоставен възможно най-рано преди началото на предоставянето на подходящите услуги, а когато операторът на мрежата възнамерява да предоставя и услуги на дребно, това трябва да се случи най-малко 6 месеца преди началото на такова предлагане.
130. Финансираната от държавата мрежа трябва да предлага на предприятията ефективен достъп при справедливи и недискриминационни условия. Това може да предполага надграждане и увеличен капацитет на съществуващата инфраструктура, когато е необходимо, както и изграждането на достатъчна нова инфраструктура (например достатъчно големи канали, които да обхващат достатъчен брой мрежи, както и различни мрежови топологии) ⁽⁹⁰⁾.
131. Държавите членки трябва да посочат реда, условията и цените на продуктите за достъп на едро в документите на процедурата за конкурентен подбор и трябва да публикуват тази информация на изчерпателен уебсайт на национално или регионално равнище. Широката общественост следва да има достъп до уебсайта без никакви ограничения, включително без предварителна регистрация на потребител.
132. За да бъде достъпът на едро ефективен и да се даде възможност на търсещия достъп да предоставя своите услуги, трябва също така да се предостави достъп на едро до части от мрежата, които не са били финансирани от държавата или които може да не са били разгрънати от получателя на помощта ⁽⁹¹⁾.

5.2.4.4.1 Условия за достъп на едро

133. Ефективният достъп на едро трябва да бъде предоставен най-малко за 10 години за всички активни продукти, с изключение на виртуалния необвързан достъп (VULA).
134. Достъп, базиран на VULA, трябва да се предоставя за период, равен на жизнения цикъл на инфраструктурата, която VULA замества ⁽⁹²⁾.

⁽⁹⁰⁾ В зависимост от вида на интервенцията това може да включва следното: канали с подходящ размер, достатъчно на брой неизползвани оптични влакна, типове стълбове/мачти/кули и модернизирани им, тип и размер на уличните разпределителни кутии, така че да предоставят ефективна необвързаност и т.н. Вж. Решение на Комисията C(2016) 3208 final от 26 май 2016 г., дело SA 40720 (2016/N) — Обединеното кралство — Доставка на ширококолов интернет Обединено кралство (ОВ С 323, 2.9.2016 г., стр. 2) и Решение на Комисията C(2019) 8069 final от 15 ноември 2019 г., дело SA.54472 (2019/N) — Ирландия — Национален ширококолов план (ОВ С 7, 10.1.2020 г., стр. 1).

⁽⁹¹⁾ Например ефективният достъп предполага, че е предоставен подходящ достъп на едро до активно оборудване, дори ако се финансира само инфраструктурата.

⁽⁹²⁾ Тъй като в този конкретен случай VULA замества физически необвързания достъп на новата инфраструктура, се прилагат същите правила, както за нова инфраструктура.

135. Достъпът до нова инфраструктура (като канали, стълбове, разпределителни кутии или неизползвани оптични влакна) трябва да бъде предоставен за жизнения цикъл на въпросния елемент от мрежата ⁽⁹³⁾. Ако се отпуска държавна помощ за нова инфраструктура, инфраструктурата трябва да бъде достатъчно голяма, за да отговори на текущото и променящото се търсене на търсещите достъп ⁽⁹⁴⁾. Това е в допълнение и не засяга регулаторните задължения, които може да бъдат наложени от НРО.
136. Държавите членки трябва да се консултират с НРО относно продуктите за достъп на едро, условията и ценообразуването. Препоръчително е НРО да предоставят насоки, както е изложено в раздел 5.2.4.6
137. Едни и същи условия за достъп трябва да важат за цялата финансирана от държавата мрежа, включително за частите от нея, където е използвана съществуваща инфраструктура. Задълженията за достъпа трябва да се прилагат независимо от промените в собствеността, управлението или функционирането на финансираната от държавата мрежа.
138. Като използват собствените си ресурси, бенефициерът на помощта или търсещите достъп, които се свързват с финансираната от държавата мрежа, може да решат да разширят своите мрежи до съседни райони извън целевия район. Търсещите достъп може да изпълняват такова разширяване на базата на задълженията за достъп на едро. Ако те не са свързани с бенефициера на помощта, няма ограничение за такива разширения в съседни райони. Смята се, че търсещият достъп не е свързан с бенефициера на помощта, ако те не принадлежат към една и съща група и никой от тях няма участие в предприятие на другия. Разширения от страна на бенефициерите на помощта може да бъдат разрешени при спазване на следните кумулативни предпазни мерки:
- a) при провеждането на обществената консултация (вж. раздел 5.2.2.4.2) държавата членка трябва да посочи, че частните разширения са разрешени на по-късен етап, както и да предостави съдържателна информация относно потенциалното покритие на такива разширения;
 - b) разширяването на прилежащите райони може да се извърши само 2 години след влизането в експлоатация на финансираната от държавата мрежа, в случай че възникне една от следните ситуации:
 - i) заинтересованите страни демонстрират в обществената консултация, че планираното разширяване би рискувало да навлезе в съседен район, обслужван вече от най-малко две независими мрежи, които осигуряват скорости, сравними с тези на финансираната от държавата мрежа;
 - ii) има поне една мрежа в съседния район, която осигурява скорости, сравними с тези на финансираната от държавата мрежа, и тя е влязла в експлоатация по-малко от 5 години преди финансираната от държавата мрежа ⁽⁹⁵⁾.
139. Ако резултатите от обществената консултация покажат доказателства за рискове от други значителни нарушения на конкуренцията, разширенията от страна на бенефициера на помощта трябва да бъдат забранени.

5.2.4.4.2 Продукти за достъп на едро

5.2.4.4.2.1 Фиксирани мрежи за достъп, разгърнати в бели райони

140. Финансираната от държавата мрежа трябва да осигурява най-малко битстрийм достъп, достъп до неизползвани оптични влакна и до инфраструктура, включително улични шкафове, стълбове, мачти, кули и канали.

⁽⁹³⁾ Вж. Решение на Комисията C(2019) 8069 final от 15 ноември 2019 г., дело SA.54472 (2019/N) — Ирландия — Национален широколентов план (ОВ С 7, 10.1.2020 г., стр. 1). Когато бенефициерът на помощта реши да надгради или замени инфраструктурата преди края на жизнения цикъл на подпомогнатата инфраструктура, той ще трябва да продължи да осигурява достъп до новата инфраструктура за целия период, предвиден за първоначалната инфраструктура.

⁽⁹⁴⁾ Например и в зависимост от спецификата на мрежата, когато се изграждат нови канали за поместване на оптични кабели, те следва да обслужват най-малко три независими оптични кабела, всеки от които съдържа няколко влакна и следователно може да обслужва няколко предприятия. Когато съществуващата инфраструктура има ограничен капацитет и не може да осигури достъп до най-малко три независими оптични кабела на принципа „пръв пристигнал, пръв обслужен“, операторът на финансираната от държавата мрежа следва да направи достъпен поне 50 % от капацитета (по-специално неизползвани оптични влакна) за търсещите достъп.

⁽⁹⁵⁾ Тези правила важат също така в случая на свързване с финансирани от държавата мрежи за пренос на данни или в случая на финансирана от държавата мобилна мрежа, която впоследствие се използва за предоставяне на услуги за фиксиран безжичен достъп в райони, които вече са обхванати от фиксирана мрежа.

141. Освен това държавите членки трябва да гарантират, че финансираната от държавата мрежа осигурява поне физическа необвързаност или VULA. За да се смята за подходящ като продукт за достъп на едро, всеки продукт на VULA трябва да бъде предварително одобрен от НРО или от друг компетентен орган.

5.2.4.4.2.2 Фиксирани мрежи за достъп, разгърнати в сиви и черни райони

142. Финансираната от държавата мрежа трябва да осигурява най-малко а) продуктите за достъп на едро, посочени в точка 140; и б) физическа необвързаност.

143. Държавите членки може да сметнат за подходящо да не изискват предоставянето на физическа необвързаност, а вместо това да изискват предоставянето на VULA. В този случай държавите членки трябва да посочат намерението си да направят дерогация от задължението за предоставяне на физическа необвързаност и да представят причините за този избор в обществената консултация. Държавите членки трябва да докажат, че замената на предоставянето на физическа необвързаност с предоставянето на VULA не крие риск от неоправдано нарушаване на конкуренцията, като се вземат предвид резултатът от обществената консултация и характеристиките на пазара и на съответния район ⁽⁹⁶⁾. Въз основа на това Комисията ще оцени дали предоставянето на VULA, вместо физическа необвързаност, гарантира, че помощта е пропорционална.

5.2.4.4.2.3 Мобилни мрежи за достъп

144. Като се имат предвид характеристиките на пазара, финансираната от държавата мрежа трябва да осигури разумен набор от продукти за достъп на едро, за да се осигурява ефективен достъп до субсидираната мрежа. Това включва най-малко роуминг, както и достъп до стълбове, мачти, кули и канали. Веднага щом станат достъпни необходимите продукти за достъп, финансираната от държавата мрежа ще трябва да ги осигури, за да се използват по-усъвършенстваните функции ⁽⁹⁷⁾ на мобилните мрежи, като 5G и бъдещи поколения мобилни мрежи ⁽⁹⁸⁾.

5.2.4.4.2.4 Мрежи за пренос на данни

145. Финансираната от държавата мрежа трябва да осигурява най-малко една активна услуга и достъп до стълбове, мачти, кули, канали и неизползвани оптични влакна.

146. Държавите членки трябва да предвидят разгръщането на достатъчен капацитет за нова инфраструктура (например достатъчно големи канали за разполагането на оптични влакна, за да се отговори на очакваните нужди на всички търсещи достъп), ако това е необходимо, за да се осигури ефективен достъп при справедливи и недискриминационни условия.

5.2.4.4.3 Достъп на едро на основата на разумно търсене

147. Като изключение от условията, определени в раздел 5.2.4.4.2, държавите членки могат да ограничат предоставянето на определени продукти за достъп на едро до случаи на разумно търсене от страна на търсещия достъп, в случай че предоставянето на такива продукти би увеличило непропорционално инвестиционните разходи, без да носи значителни ползи от гледна точка на повишената конкуренция.

148. За да може Комисията да одобри такова изключение, държавите членки трябва да предоставят обосновка въз основа на характеристиките на конкретната намеса. Обосновката следва да се основава на добре аргументирани и обективни критерии, като например ниската гъстога на населението в съответните райони, размера на целевия

⁽⁹⁶⁾ Такива характеристики може да се отнасят до приложимото предварително регулиране на пазарите на електронни съобщения, бизнес модела на операторите, налични на пазара (доставчици само на едро или вертикално интегрирани доставчици на широколентови услуги), размера на проекта за държавна намеса, използването на физическа необвързаност в съответната държава членка и др.

⁽⁹⁷⁾ Като мрежа за достъп на няколко оператора (MORAN), основна мрежа за няколко оператора (MOCN), разделяне на мрежата.

⁽⁹⁸⁾ Когато отпускат помощта, държавите членки трябва да гарантират, че мачтите и кулите са в състояние да осигурят предоставянето на такъв достъп, като се вземе предвид сегашната и развиващата се пазарна структура.

район или големината на бенефициерите на помощта ⁽⁹⁹⁾. Въз основа на подробни и обективни изчисления на разходите държавата членка трябва да докаже за всеки продукт за достъп, който няма да бъде предоставен, че предоставянето на този продукт би довело до непропорционално увеличение на разходите за намесата.

149. Искането на търсения достъп се смята за разумно, ако а) търсеният достъп предостави бизнес план, който оправдава разработването на продукта във финансираната от държавата мрежа; и б) друго предприятие вече не предлага сравним продукт за достъп в същия географски район на цени, равностойни на тези в по-гъсто населените райони ⁽¹⁰⁰⁾.
150. Ако искането за достъп е разумно, допълнителните разходи за изпълнение на искането за достъп трябва да се поемат от получателя на помощта.

5.2.4.4.4 Ценообразуване на достъпа на едро

151. При определянето на цени на продуктите за достъп на едро държавите членки трябва да гарантират, че цената за достъп на едро за всеки продукт за достъп се основава на един от следните референтни показатели и принципи:
- а) средните публикувани цени на едро, които преобладават в други сравними райони с по-голяма конкуренция в държавата членка;
 - б) регулираните цени, които вече са определени или одобрени от НРО за съответните пазари и услуги;
 - в) разходна ориентация или методика в съответствие със секторната регулаторна рамка.

152. НРО трябва да бъде консултиран относно продуктите за достъп на едро и условията за достъп на едро, включително цените и свързаните с тях спорове, както е посочено в раздел 5.2.4.6.

5.2.4.4.5 Възстановяване на средства

153. Размерът на помощта за държавна намеса в подкрепа на разгръщането на фиксирана и мобилна мрежа често се определя на предварителна база, така че да се покрие очакваният недостиг на финансиране през жизнения цикъл на подпомаганата инфраструктура.
154. В този случай, тъй като бъдещите разходи и приходи като цяло са несигурни, държавите членки следва да следят отблизо изпълнението на всеки финансиран от държавата проект ⁽¹⁰¹⁾ през целия жизнен цикъл на подпомаганата инфраструктура и да предоставят механизъм за възстановяване на средства. Този механизъм позволява да се разгледа правилно информацията, която бенефициерът на помощта не е могъл да вземе предвид в първоначалния бизнес план, когато е кандидатствал за държавна помощ. Факторите, които може да окажат

⁽⁹⁹⁾ Вж. например Решение на Комисията C(2011) 7285 final от 19 октомври 2011 г., дело № 330/2010 — Франция — Programme national „Très Haut Débit“ — Volet B (ОВ С 364, 14.12.2011 г., стр. 2) и Решение на Комисията C(2012) 8223 final от 20 ноември 2012 г., дело SA.33671 (2012/N) — Обединеното кралство — Национална широколентова схема за Обединеното кралство — Доставка на широколентов интернет Обединено кралство (ОВ С 16, 19.1.2013 г., стр. 2).

⁽¹⁰⁰⁾ Комисията може да приеме други условия като част от анализа на пропорционалността с оглед на особеностите на случая и на цялостното балансиране. Вж. например Решение на Комисията C(2011) 7285 final от 19 октомври 2011 г., дело № 330/2010 — Франция — Programme national „Très Haut Débit“ — Volet B (ОВ С 364, 14.12.2011 г., стр. 2) и Решение на Комисията C(2012) 8223 final от 20 ноември 2012 г., дело SA.33671 (2012/N) — Обединеното кралство — Национална широколентова схема за Обединеното кралство — Доставка на широколентов интернет Обединено кралство (ОВ С 16, 19.1.2013 г., стр. 2). Ако условията са изпълнени, следва да бъде предоставен достъп в рамките на срок, който е обичаен за конкретния пазар. В случай на конфликт органът, предоставящ помощта, следва да потърси мнението на НРО или на друг компетентен национален орган.

⁽¹⁰¹⁾ Това включва предоставяне на отделни помощи въз основа на схема за държавна помощ.

въздействие върху рентабилността на проекта и които може да е трудно, или дори невъзможно, да бъдат установени предварително с подходяща точност, са например: а) действителните разходи за изграждането на мрежата; б) действителните приходи от основните услуги; в) действителното усвояване; и г) действителните приходи от „неосновни“ услуги ⁽¹⁰²⁾.

155. Държавите членки трябва да въведат механизъм за възстановяване на средства за жизнения цикъл на подпомаганата инфраструктура, ако размерът на помощта за проекта надвишава 10 милиона евро. Държавите членки трябва предварително да определят правилата на този механизъм прозрачно и ясно в документацията за процедурата за конкурентен подбор.
156. Възстановяване на предоставените средства не е необходимо, когато проектът е изпълнен посредством модел на преки инвестиции, в който дадена мрежа — публична собственост, предназначена само за търговия на едро, е изградена и се експлоатира от държавен орган с единствената цел да се предостави честен и недискриминационен достъп на всички предприятия ⁽¹⁰³⁾.
157. Тъй като различни фактори може да имат благоприятно или неблагоприятно въздействие върху бизнес плана на бенефициера на помощта, механизмът за възстановяване на предоставени средства следва да бъде разработен така, че да вземе предвид и да балансира две цели: а) да даде възможност на държавата членка да възстанови суми, надхвърлящи разумната печалба ⁽¹⁰⁴⁾; б) да не застрашава стимулите за операторите да участват в процедура за конкурентен подбор ⁽¹⁰⁵⁾ и да се стремят към ефективност на разходите (повишаване на ефективността) при разгръщането на мрежата. За да постигнат подходящ баланс на двете цели, държавите членки следва да въведат критерии, които стимулират повишаването на ефективността ⁽¹⁰⁶⁾.
158. Размерът на стимулите трябва да бъде зададен максимално на 30 % от разумната печалба. Държавите членки не следва да възстановяват допълнителни печалби, които са равни на този праг или под него (т.е. разумната печалба, увеличена с размера на стимулите ⁽¹⁰⁷⁾). Всяка печалба над прага трябва да бъде споделена между бенефициера на помощта и държавата членка въз основа на интензитета на помощта, произтичащ от процедурата за конкурентен подбор ⁽¹⁰⁸⁾.
159. При прилагане на механизмите за възстановяване на предоставени средства трябва също така да се вземат предвид печалбите от други трансакции, свързани с финансираната от държавата мрежа. Например, когато се учредява предприятие конкретно за изграждане или експлоатация на финансирана от държавата мрежа, ако

⁽¹⁰²⁾ Например механизмът за възстановяване може да помогне за възстановяване на печалби, които са по-високи от разумно очакваното, например поради: i) по-високо от прогнозираното усвояване на широколентови продукти, което води до допълнителни печалби и по-малък недостиг на инвестиции; и ii) по-високи от прогнозираните приходи от нешироколентови продукти в резултат на допълнителни печалби и по-малък недостиг на инвестиции (напр. приходи от нови продукти за достъп на едро). Вж. Решение на Комисията C(2016) 3208 final от 26 май 2016 г., дело SA 40720 (2016/N) — Обединеното кралство — Доставка на широколентов интернет Обединено кралство (ОВ С 323, 2.9.2016 г., стр. 2).

⁽¹⁰³⁾ Възможно е механизъм за възстановяване на средства да бъде необходим в други случаи, като напр. определени модели на публична собственост. Вж. например Решение на Комисията C(2016) 3208 final от 26 май 2016 г., дело SA 40720 (2016/N) — Обединеното кралство — Доставка на широколентов интернет Обединено кралство (ОВ С 323, 2.9.2016 г., стр. 2).

⁽¹⁰⁴⁾ Под разумна печалба следва да се разбира процентът на възвръщаемост на инвестициите, който е необходим на едно обичайно предприятие, като се вземе предвид равнището на риска, присъщ на широколентовия сектор и вида на предоставяните услуги. Необходимият процент на възвръщаемост на инвестициите обикновено се определя от средната претеглена цена на капитала (СПЦК).

⁽¹⁰⁵⁾ Участието в процедурата за конкурентен подбор зависи от очакваните печалби и загуби. Загуби може да се получат, ако например участникът в търга е бил твърде оптимистичен по отношение на очакваните бъдещи приходи, произтичащи от предоставянето на широколентови услуги, или при възникването на неочаквани разходи. Тъй като органът, възлагащ помощта, не възстановява средства за неочаквани загуби, един затегнат механизъм за възстановяване на предоставени средства спрямо бъдещи печалби може да увеличи цялостния риск за инвеститора и да демотивира участието му в процедурата за конкурентен подбор.

⁽¹⁰⁶⁾ Повишената ефективност следва да не е за сметка на качеството на предоставената услуга.

⁽¹⁰⁷⁾ Ако разумната печалба е 10 %, размерът на стимула би бил 3 %.

⁽¹⁰⁸⁾ Ако например разумната печалба е 10 % и се прилага максималният размер на стимула от 3 %, държавата членка не трябва да възстановява печалба под 13 %. Ако реалната печалба е 20 %, а интензитетът на помощта е 70 %, разликата в печалбата от 13 % до 20 % ще се разпредели, както следва: 70 % за държавата членка и 30 % за инвеститора в широколентовата мрежа.

съществуващ акционер в това предприятие продаде всичките си дялове в предприятието или част от тях в рамките на 7 години от завършването на мрежата, или в рамките на 10 години от възлагането на помощта, държавата членка трябва да възстанови всички средства, с които приходите от продажбата надхвърлят цената, при която текущият акционер би могъл да постигне разумна печалба ⁽¹⁰⁹⁾.

5.2.4.5 Разделяне на счетоводство

160. С цел да се гарантира, че помощта остава пропорционална и не води до свръхкомпенсиране или кръстосано субсидиране на неподпомагани дейности, бенефициерът на помощта трябва да осигури разделяне на счетоводството, така че разходите за разгръщането и управлението, както и приходите от експлоатацията на мрежата, разгрънатата с държавно финансиране, да са ясно определени.

5.2.4.6 Роля на националните регулаторни органи, националните органи по конкурентоспособност, националните центрове за компетентност и службите за широколентова компетентност

161. При планирането на най-подходящата държавна намеса за подкрепа на широколентови мрежи от особено важно значение е ролята на НРО. НРО са натрупали технически познания и опит поради решаващата роля, възложена им от секторното законодателство, и са в най-добра позиция да подкрепят публичните органи по отношение на планирането на държавна намеса.

162. Държавите членки се насърчават систематично да включват НРО в проектирането, осъществяването и мониторинга на държавна намеса, и по-специално, но не само, в а) определянето на целевите райони (картографиране и обществено допитване), б) оценката на изпълнението на изискванията за радикална промяна, и в) механизмите за разрешаване на конфликти, включително в случаи на спорове във връзка с някой от тези аспекти.

163. С оглед на специфичния опит на НРО относно националните пазари държавите членки трябва да се консултират с НРО, които са в най-добра позиция, по отношение на: а) продуктите за достъп на едро, условията и ценообразуването (раздел 5.2.4.4); и б) съществуващите инфраструктури, които подлежат на предварително регулиране (раздел 5.2.4.3). Когато на НРО са предоставени необходимите правомощия за участие в държавна намеса за разгръщане на широколентови мрежи, държавата членка следва да изпрати на НРО подробно описание на мерките за помощ поне 2 месеца преди уведомлението за държавна помощ, така че НРО да разполага с разумен срок, за да предостави своето становище.

164. При спазване на най-добрите практики, без да се засягат компетенциите на националните регулаторни органи съгласно регулаторната рамка, националните регулаторни органи може да издадат насоки за местните органи относно, между другото, провеждане на пазарен анализ и определяне на продукти за достъп на едро и ценообразуване. При издаването на такива насоки следва да се вземат предвид регулаторната рамка и препоръките, отправени от Комисията ⁽¹¹⁰⁾.

165. В допълнение към участието на НРО, държавите членки може да се консултират и с националните органи по конкурентоспособност, например за да получат съвети за това как да установят равнопоставени условия на конкуренция за предприятията и да предотвратят отделянето на непропорционално висок дял държавни средства за едно предприятие, като по този начин се укрепва (евентуално вече господстващо) положение на пазара ⁽¹¹¹⁾.

⁽¹⁰⁹⁾ Например в случай, когато акционер притежава 40 % от акциите на дружеството бенефициер, а нетната настояща стойност (NPV) на дружеството, което използва разумната печалба, е X, ако акционерът продаде своите акции за обща сума Y, държавата членка трябва да възстанови от този акционер $Y - 40 \% * X$.

⁽¹¹⁰⁾ Това ще увеличи прозрачността, ще намали административната тежест за местните органи и би могло да означава, че на НРО няма да се налага да анализират всяка държавна помощ поотделно.

⁽¹¹¹⁾ Вж. например становище № 12-A-02 от 17 януари 2012 г. на френския орган за конкурентоспособност във връзка с искане на становище от комисията по икономика, устойчиво развитие и регионално планиране на Сената относно рамката за участие на местните власти в разполагането на свръхвисокоскоростни мрежи [Avis No 12-A-02 du 17 janvier 2012 de l'Autorité de la concurrence relatif à une demande d'avis de la commission de l'économie, du développement durable et de l'aménagement du territoire du Sénat concernant le cadre d'intervention des collectivités territoriales en matière de déploiement des réseaux à très haut débit].

166. Държавите членки може да създадат национални центрове за компетентност или офиси за широколентова компетентност, които може да помогнат на публичните органи да проектират държавна намеса в подкрепа на разгръщането на широколентови мрежи ⁽¹¹²⁾.
- 5.2.5 *Прозрачност, докладване, мониторинг на помощта*
167. Държавите членки трябва да спазват изискванията, изложени в раздел 7 относно прозрачността, докладването и мониторинга.
- 5.3 **Неблагоприятни последици върху конкуренцията и търговията**
168. Помощта за изграждане на фиксирани и мобилни мрежи може да има отрицателни въздействия по отношение на изкривяване на пазара, както и въздействие върху търговията между държави членки.
169. Комисията оценява значимостта на нарушението на конкуренцията и ефекта върху търговията по отношение на въздействието върху конкурентите и възможното изтласкване на частни инвестиции. Публичната подкрепа може също така да насърчи местните доставчици на услуги да приемат услугите, предлагани от финансираната от държавата мрежа, вместо тези, предоставяни при пазарни условия. Освен това, когато е вероятно бенефициерът на помощта да е предприятие, което вече е господстващо на пазара или може да стане господстващо поради публичната инвестиция, помощта може да отслаби конкурентните ограничения, които конкурентите могат да упражняват. Дори когато изкривяванията на пазара може да се считат за ограничени на отделно равнище, на кумулативна база схемите за помощ все пак може да доведат до високи нива на изкривяване.
- 5.4 **Съпоставяне на положителните ефекти от помощта с неблагоприятните последици за конкуренцията и търговията**
170. Комисията ще балансира положителното въздействие от планираната помощ върху подпомаганите стопански дейности с действителните и потенциалните неблагоприятни въздействия върху конкуренцията и търговските условия. С цел помощта да бъде съвместима с вътрешния пазар, положителното въздействие трябва да превишава неблагоприятните резултати.
171. На първо място, Комисията ще оцени положителните резултати от помощта върху подпомаганите стопански дейности, включително нейния принос към целите на цифровата политика. Държавата членка трябва да докаже въз основа на съпоставителен анализ, че има положителен ефект от мярката, в сравнение с това, което би могло да се постигне без помощта. Както е посочено в раздел 5.2.1, положителните резултати може да включват постигане на целите на държавната намеса, като например въвеждането на нова мрежа на пазара, осигуряваща допълнителен капацитет и скорост, както и по-ниски цени и по-добър избор за крайните потребители, и по-високо качество и иновации. Това би довело също така до повече достъп до онлайн ресурси за крайните потребители и е вероятно да стимулира повишаване на търсенето. В резултат това може да допринесе също за завършването на цифровия единен пазар и да донесе ползи за икономиката на Съюза като цяло.
172. Освен това Комисията може да вземе предвид, когато е уместно, дали помощта води до други благоприятни последици, например до подобряване на енергийната ефективност на мрежовите операции или на политики на Съюза, като Европейския зелен пакт.
173. На второ място, държавата членка трябва да докаже, че неблагоприятните последици са ограничени до необходимия минимум. При проектирането на мярката, като вземат предвид необходимостта, целесъобразността и пропорционалността на помощта (раздели 5.2.2, 5.2.3. и 5.2.4) държавите членки следва да вземат предвид например размера на проектите, отделните и кумулативните стойности на помощта, характеристиките на бенефициерите (например дали те притежават значителна пазарна сила) и

⁽¹¹²⁾ Вж. например Решение на Комисията К(2008) 6705 от 5 ноември 2008 г., дело № 237/08 — Германия — Широколентова поддръжка в Долна Саксония (ОВ С 18, 24.1.2009 г., стр. 1); Решение на Комисията С(2012) 8223 final от 20 ноември 2012 г., дело SA.33671 (2012/N) — Обединеното кралство — Национална широколентова схема за Обединеното кралство — Доставка на широколентов интернет Обединено кралство (ОВ С 16, 19.1.2013 г., стр. 2) и Решение на Комисията С(2016) 3208 final от 26 май 2016 г., дело SA 40720 (2016/N) — Обединеното кралство — Доставка на широколентов интернет Обединено кралство (ОВ С 323, 2.9.2016 г., стр. 2).

характеристиките на целевите райони (например броя на съществуващите високоефективни мрежи или надеждно планираните мрежи в даден район). За да е възможно Комисията да оцени евентуалните неблагоприятни последици, държавите членки се призовават да представят оценка на въздействието, ако разполагат с такава, както и последващи оценки, извършени за подобни предходни схеми.

6. Оценка на съвместимостта на мерките за усвояване

174. Наличието на широколентова мрежа е предпоставка за възможността за абониране за широколентови услуги. В някои случаи обаче това би могло да бъде недостатъчно, за да се гарантира, че потребностите на крайните потребители (посочени по-специално в точки 53 и 61) ще бъдат удовлетворени и като цяло ще се реализират ползите за обществото.
175. Причината за това може да бъде относително слабата склонност на крайните потребители да се абонират за широколентови услуги. Такава ниска склонност може да се дължи на различни причини, включително: а) икономическото въздействие на цената за абонамент за широколентови услуги за крайните потребители като цяло или за определени категории крайни потребители в несигурно положение; и б) липсата на осведоменост относно ползите, които ще донесе абонаментът за широколентови услуги.
176. Мерките от страна на търсенето, като ваучерите, са предназначени за намаляване на разходите на крайните потребители и могат да бъдат полезни за преодоляване на специфична пазарна неефективност по отношение на усвояването на налични широколентови услуги. Широкият достъп до свързаност на приемливи цени генерира положителни външни ефекти поради способността си да ускорява растежа и иновациите във всички сектори на икономиката. Когато не може да бъде осигурен достъп до задоволителни широколентови услуги на приемливи цени по причина например на високите цени на дребно, държавната помощ може да помогне да се коригира такава неефективност на пазара. В такива случаи предоставянето на държавна помощ може да доведе до положително въздействие.
177. Ваучерите не са помощ на крайните потребители, включително потребители физически лица, ако последните не извършват стопанска дейност, попадаща в обхвата на член 107, параграф 1 от Договора. Ваучерите обаче може да се възприемат като помощ по отношение на крайните потребители, ако последните извършват стопанска дейност, попадаща в обхвата на член 107, параграф 1 от Договора. В повечето случаи обаче тази помощ може да попадне в обхвата на регламента *de minimis* ⁽¹¹³⁾, като се има предвид ограничената стойност на ваучерите.
178. Съдебната практика на Съда на Европейския съюз потвърждава, че когато се предоставя предимство на крайните потребители, например на потребители физически лица, които не извършват стопанска дейност, това все още може да се приеме за предимство, предоставено на определени предприятия, и може да представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора ⁽¹¹⁴⁾.
179. По този начин ваучерите може да представляват помощ за предприятия от сектора на електронните съобщения, които ще могат да подобрят или увеличат предлагането на своите услуги, като използват съществуващите широколентови мрежи, и по този начин да укрепят пазарната си позиция в ущърб на други предприятия от сектора на широколентовите услуги. Тези предприятия подлежат на контрол по отношение на държавната помощ, ако предимството, което получават, надвишава минималните нива.
180. Мерките с ваучери не могат да бъдат предоставени за райони, в които няма мрежа, предоставяща допустимите услуги.

⁽¹¹³⁾ Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* (ОВ L 352, 24.12.2013 г., стр. 1).

⁽¹¹⁴⁾ Съдебно решение от 4 март 2009 г., Италия/Комисия, С-424/05, ECLI:EU:C:2009:49, т. 108. Решение на Съда от 28 юли 2011 г., Mediaset/Комисия, С-403/10 P, ECLI:EU:C:2011:533, параграф 81.

6.1 Социални ваучери

181. Социалните ваучери имат за цел да подкрепят определени отделни потребители, за да получават ширококоловни услуги или да запазят такива. Те може да се смятат за съвместими с вътрешния пазар по силата на член 107, параграф 2, точка а) от Договора като „помощи със социален характер, предоставени на отделни потребители при условие, че тези помощи се предоставят без да се прави разграничение по отношение на произхода на засегнатите стоки“.
182. За да бъдат съвместими съгласно член 107, параграф 2, буква а) от Договора, социалните ваучери трябва да бъдат запазени за определени категории отделни потребители, чието финансово състояние оправдава отпускането на помощта по социални причини (например семейства с ниски доходи, студенти, ученици и др.)⁽¹¹⁵⁾. За тази цел на основата на обективни критерии държавите членки трябва да идентифицират категориите потребители, към които се предвижда да бъдат насочени схемите за социални ваучери⁽¹¹⁶⁾.
183. Допустими разходи могат да бъдат месечната такса, стандартните⁽¹¹⁷⁾ разходи за настройка и необходимото крайно оборудване за достъп на потребителя до ширококоловните услуги. Разходите за вътрешно окабеляване и известно ограничено разполагане в частна собственост на потребителите или в публична собственост в непосредствена близост до частната собственост на потребителите също може да бъдат допустими, доколкото са необходими и подпомагат предоставянето на услугата.
184. Социалните ваучери може да се използват за абонамент за нови ширококоловни услуги или за запазване на съществуващи абонаменти („допустими услуги“).
185. Изискването за избягване на дискриминация, основаваща се на произхода на продуктите [вж. точка 181], се изпълнява чрез спазване на принципа на технологична неутралност. Потребителите трябва да могат да използват социални ваучери, за да си доставят отговарящи на условията ширококоловни услуги от всеки доставчик, който е в състояние да ги предостави, независимо от използваната технология за предоставянето на услугата. Схемите за социални ваучери трябва да осигурява равно третиране на всички възможни доставчици на услуги и да предлагат на потребителите възможно най-голям избор от доставчици. За тази цел държавите членки трябва да създадат онлайн регистър на всички допустими доставчици на услуги или да приложат еквивалентен алтернативен метод, за да осигурят откритост, прозрачност и недискриминационен характер на държавната намеса. Потребителите трябва да имат възможност да се консултират с такава информация за всички предприятия, които могат да предоставят допустимите услуги. Всички предприятия, които са в състояние да предоставят допустимите ширококоловни услуги въз основа на обективни и прозрачни критерии (например способност за спазване на минималните изисквания за предоставяне на такива услуги), трябва да имат възможност при поискване да бъдат включени в онлайн регистъра или в друго алтернативно място, избрано от държавата членка. Регистърът (или избраното алтернативно място) може да предоставя и допълнителна информация в помощ на потребителите, като типа на услугите, предоставяни от различните предприятия.
186. Държавите членки трябва да проведат обществена консултация относно основните характеристики на схемата. Обществената консултация трябва да продължи най-малко 30 дни.
187. Държавите членки може да прилагат допълнителни предпазни мерки, за да избегнат възможна злоупотреба със социални ваучери от страна на потребители, доставчици на услуги или други заинтересовани бенефициери. Например, при определени обстоятелства, когато се субсидира само абонаментът за нови допустими услуги, може да са необходими допълнителни предпазни мерки, за да се гарантира, че социалните ваучери няма да се използват за осигуряване на ширококоловни услуги, когато друг член на същото домакинство вече има абонамент за допустими услуги.

⁽¹¹⁵⁾ Вж. Решения на Комисията: C(2020) 8441 final от 4 декември 2020 г., дело SA.57357 (2020/N) — Гърция — Схема за ваучери за ширококоловни услуги за студенти (ОВ С 41, 5.2.2021 г., стр. 4). C(2020) 5269 final от 4 август 2020 г., дело 57495 (2020/N) — Италия — Ваучери за ширококоловен достъп за някои категории семейства (ОВ С 326, 2.10.2020 г., стр. 9).

⁽¹¹⁶⁾ Националните правила може да предвиждат различни средства за прилагане. Например схемите за социални ваучери може да предвиждат планирани плащания директно към потребителите или към доставчика на услуги, избран от потребителите.

⁽¹¹⁷⁾ Стандартни разходи са тези, които са приложими за всички крайни потребители, независимо от конкретната им ситуация.

188. Освен това държавите членки трябва да спазват изискванията, заложиени в раздел 7, за прозрачност, докладване и мониторинг.

6.2 Ваучери за свързаност

189. Ваучерите за свързаност може да бъдат предназначени за по-широки категории крайни потребители (например ваучери за свързаност за потребители или определени предприятия, като например малки и средни предприятия), за да се стимулира усвояването на ширококоловите услуги, които допринасят за развитието на стопанска дейност. Такива мерки може да бъдат обявени за съвместими с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от Договора.

190. Комисията ще счита такива мерки за съвместими, ако допринасят за развитието на стопанска дейност (първо условие), без ненужно да се засягат условията за търговия до степен, която противоречи на общия интерес (второ условие).

6.2.1 Първо условие: улеснение за развитието на стопанска дейност

191. Комисията смята, че схемите за ваучери за свързаност, които ефективно допринасят за усвояването на някои ширококоловите услуги, могат да улеснят развитието на редица стопански дейности чрез увеличаване на свързаността и достъпа до ширококоловите услуги, когато е налице неефективност на пазара при усвояването на съответните услуги ⁽¹¹⁸⁾.

192. Държавите членки трябва да докажат, че схемите за ваучери за свързаност имат стимулиращ ефект.

193. Ваучерите за свързаност следва да покриват само до 50% от допустимите разходи ⁽¹¹⁹⁾. Допустими разходи може да бъдат месечната такса, стандартните разходи за настройка и необходимото крайно оборудване за достъп на крайните потребители до ширококоловите услуги. Разходите за вътрешно окабеляване и ограничено разполагане в частна собственост на крайните потребители или в публична собственост в близост до частна собственост на крайните потребители също може да отговарят на условията, доколкото са необходими и подпомагат предоставянето на услугата.

6.2.2 Второ условие: помощта не трябва да влияе неоправдано върху условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес

194. Държавната помощ следва да бъде насочена към ситуации, в които помощта може да доведе до съществено подобрене, което пазарът не може да постигне сам, т.е. когато помощта е необходима за преоколяване на неефективност на пазара по отношение на усвояването на съответните ширококоловите услуги. Например, ако схемите за ваучери за свързаност не са насочени към посрещане на нуждите на крайните потребители по отношение на степента на усвояване (например ако с ваучерите се злоупотребява и се използват в подкрепа на внедряването, вместо за поощряване на търсенето) или не се зачита технологичната неутралност, такива схеми не биха били подходящ инструмент на политиката. В такива случаи помощта под формата на ваучери би засегнала неоправдано условията за търговия до степен, която противоречи на общия интерес и следователно не може да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар.

195. Ваучерите за свързаност не могат да се използват за поддържане на съществуващи услуги. Ваучерите може да се използват за закупуване на нова услуга или за надграждане на съществуващата. Ако ваучерите за свързаност могат да се използват за надграждане на съществуващ абонамент, държавите членки трябва да докажат, че схемата за ваучери не нарушава неоправдано конкуренцията на ниво търговия на дребно и на едро, например, че тя няма да доведе до неочаквани непропорционални печалби за някои оператори, което в същото време неоправдано вреди на други оператори.

⁽¹¹⁸⁾ Съгласно националните правила може да се осигурят различни средства за изпълнение. Например със схемата за ваучери за свързаност може да се предвиждат плащания директно на крайните потребители или директно на доставчика на услугите, избран от крайните потребители.

⁽¹¹⁹⁾ Вж. Решение на Комисията C(2021) 9549 final от 15 декември 2021 г., дело SA.57496 (2021/N) — Италия — Ваучери за ширококоловите услуги за МСП (ОВ С 33, 21.1.2022 г., стр. 1).

196. Ваучерите за свързаност трябва да бъдат технологично неутрални. Крайните потребители трябва да могат да използват ваучерите за свързаност, за да се снабдяват с допустими широколентови услуги от всеки доставчик, способен да ги предоставя, независимо от технологията, използвана за предоставяне на услугата. Схемите на ваучерите за свързаност трябва да осигуряват равно третиране на всички възможни доставчици на услуги и да предлагат на крайните потребители възможно най-голям избор от доставчици. За тази цел държавите членки трябва да създадат онлайн регистър на всички допустими доставчици на услуги или да приложат еквивалентен алтернативен метод, за да осигурят откритост, прозрачност и недискриминационен характер на държавната намеса. Крайните потребители трябва да имат възможност да се консултират с такава информация за всички предприятия, които могат да предоставят допустимите услуги. Всички предприятия, които са в състояние да предоставят допустимите услуги въз основа на обективни и прозрачни критерии (например способност да съответства на минималните изисквания за предоставянето на такива услуги), трябва да имат възможност при поискване да бъдат включени в онлайн регистъра или друго алтернативно място, избрани от държавата членка. Регистърът (или избраното алтернативно място) може да предоставя и допълнителна информация в помощ на крайните потребители, като типа на услугите, предоставяни от различните предприятия.
197. За да се сведат до минимум изкривяванията на пазара, държавите членки трябва да извършат оценка на пазара, за да установят допустимите доставчици, които са налични в района, и да съберат информация за изчисляването на техния пазарен дял. С оценката на пазара трябва да се установи дали схемата за ваучери за свързаност би могла да даде непропорционално предимство на някои доставчици в ущърб на други, които евентуално засилват (местното) господство на пазара. С оценката на пазара трябва също така да се установи действителната необходимост от прилагането на схема за ваучери за свързаност чрез сравняване на ситуацията в района или районите на намеса със ситуацията в други райони в държавата членка или Съюза. Тенденциите в усвояването от страна на крайните потребители също може да бъдат разгледани, за да се оцени и вземе решение относно схемата за ваучери.
198. Държавите членки трябва да проведат обществена консултация относно основните характеристики на схемата. Обществената консултация трябва да продължи най-малко 30 дни.
199. Когато даден доставчик на широколентови услуги е вертикално интегриран и има пазарен дял на дребно над 25 % на съответния пазар за достъп на едро, за да бъде допустим този доставчик, той трябва да предлага продукти за достъп на едро, на чиято основа всеки, който търси достъп, да може да предоставя допустимите услуги при открити, прозрачни и недискриминационни условия. Цената за достъп на едро трябва да бъде определена в съответствие с принципите, посочени в раздел 5.2.4.4.4.
200. За да се ограничи отрицателното въздействие върху конкуренцията, продължителността на схемата за ваучери за свързаност по принцип не трябва да надвишава 3 години ⁽¹²⁰⁾. Валидността на ваучерите за индивидуални крайни ползватели не трябва да надвишава 2 години.
201. Освен това държавите членки трябва да спазват изискванията, заложи в раздел 7, за прозрачност, докладване и мониторинг.

7. Прозрачност, докладване, мониторинг

7.1 Прозрачност

202. Държавите членки трябва да публикуват следната информация в базата данни за прозрачност на държавните помощи на Комисията ⁽¹²¹⁾ (transparency award module) или на подробен уебсайт за държавна помощ на национално или регионално равнище:
- пълният текст на решението за одобрение на схемата за помощ или на индивидуалната помощ и разпоредбите за прилагането му или връзка към него;
 - информация за всяка отпусната индивидуална помощ, която надхвърля 100 000 EUR, в съответствие с приложение II.

⁽¹²⁰⁾ При изключителни обстоятелства, които подлежат на оценка от Комисията, мярката за ваучери за свързаност може да бъде удължена, ако е надлежно обоснована, при условие че тя не засяга неоправдано условията за търговия до степен, която противоречи на общия интерес.

⁽¹²¹⁾ Функцията за публично търсене в базата данни за прозрачност на държавните помощи е достъпна на следния уебсайт: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=bg>.

203. Информацията, посочена в точка 202(2.б), трябва да бъде публикувана в срок от 6 месеца от датата на отпускане на помощта или, за помощ под формата на данъчни предимства — в срок от 1 година от датата, на която се изисква данъчната декларация ⁽¹²²⁾.
204. Държавите членки трябва да организират своите изчерпателни уебсайтове за държавна помощ, както е посочено в точка 202, по начин, който да позволява лесен достъп до информацията. За помощ, която е неправомерна, но впоследствие е счетена за съвместима, държавите членки трябва да публикуват тази информация в срок от 6 месеца от датата на решението на Комисията, с което помощта се обявява за съвместима.
205. За да е възможно прилагането на правилата за държавна помощ съгласно Договора, информацията трябва да бъде налична в продължение най-малко на 10 години от датата, на която е предоставена помощта. Информацията се публикува в незащитен формат във вид на електронна таблица, който позволява данните да бъдат ефективно търсени, извлечени, сваляни и лесно публикувани в интернет, например във формат CSV или XML. Широката общественост трябва да има достъп до уебсайта без никакви ограничения, включително без предварителна регистрация на потребител.
206. Комисията ще публикува на своя уебсайт връзката към националния или регионалния уебсайт за държавна помощ, посочен в точка 202.

7.2 Докладване

207. По силата на Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета ⁽¹²³⁾ и Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ⁽¹²⁴⁾ държавите членки трябва да изпращат годишни отчети до Комисията относно всяка одобрена мярка за помощ според настоящите насоки.
208. В допълнение към годишните отчети, посочени в точка 207, на всеки 2 години държавите членки трябва да изпращат доклад до Комисията, съдържащ основна информация относно мерките за помощ, одобрени според настоящите насоки, в съответствие с приложение III.

7.3 Мониторинг

209. Държавите членки трябва да водят подробна документация за всички мерки за помощ. Тази документация трябва да съдържа пълната информация, нужна за установяване на изпълнението на всички условия за съвместимост, изложени в настоящите насоки. Държавите членки трябва да съхраняват тази документация 10 години от датата на отпускане на помощта и при поискване да я предоставят на Комисията.

8. План за последваща оценка

210. С цел да се гарантира допълнително, че нарушаването на конкуренцията и търговията е ограничено, Комисията може да изиска някои схеми да подлежат на последваща оценка, за да се провери а) дали предположенията и условията, довели до решението за съвместимостта, са били изпълнени; б) ефективността на мярката за помощ с оглед на предварително определените ѝ цели; в) въздействието на мярката за помощ върху пазарите и конкуренцията, както и че не възниква неправомерно нарушаване през продължителността на схемата за помощ, което да противоречи на интересите на Съюза ⁽¹²⁵⁾.
211. Последваща оценка се изисква само за схеми за помощ с големи бюджети на помощта, схеми с нови характеристики или когато се предвиждат значителни пазарни, технологични или регулаторни промени. Във всеки случай ще се изисква последваща оценка за схеми с бюджет за държавна помощ или счетоводени разходи над 150 милиона евро за дадена година или 750 милиона евро за общата продължителност на такива схеми. Общата продължителност на схемите включва продължителността на съответната схема и на евентуална

⁽¹²²⁾ Ако няма формално изискване за годишна декларация, за дата на предоставяне на помощта за целите на въвеждането ще се счита 31 декември от годината, за която е предоставена помощта.

⁽¹²³⁾ Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9).

⁽¹²⁴⁾ Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1).

⁽¹²⁵⁾ Вж. например Решение на Комисията C(2012) 8223 final от 20 ноември 2012 г., дело SA.33671 (2012/N) — Обединено кралство — Национална широколентова схема за Обединеното кралство — Доставка на широколентов интернет Обединено кралство (ОВ C 16, 19.1.2013 г., стр. 2).

предполагаща схема, насочена към сходна цел и географска област, считано от публикуването на настоящите насоки. Предвид целите на оценката и за да не се налага прекомерна тежест върху държавите членки, както и по отношение на проекти с по-малък размер на помощта, последващи оценки се изискват само за схеми за помощ, чиято обща продължителност надхвърля 3 години от публикуването на настоящите насоки.

212. Изискването за последваща оценка може да бъде отменено за схеми за помощ, които са непосредствен правоприемник на схема, обхващаща подобна цел и географски район, който е бил обект на оценка, представил е окончателен доклад за оценка, който съответства на одобрения от Комисията план за оценка и не е довел до отрицателни констатации. Всяка схема, при която окончателният доклад за оценка не е в съответствие с одобрения план за оценка, схемата трябва незабавно да бъде прекратена.
213. Оценката има за цел да провери дали са се осъществили хипотезите и условията, върху които се основава съвместимостта на схемата, по-специално необходимостта от мярката за помощ и ефективността ѝ с оглед на нейните общи и конкретни цели. Тя следва да оценява и въздействието на схемата върху конкуренцията и търговията.
214. По отношение на схеми за помощ, които са предмет на изискването за оценка, посочено в точка 211, държавите членки трябва да обявят проект на план за оценка, който ще представлява неразделна част от оценката на Комисията за схемата, както следва: Планът трябва да бъде обявен:
- а) заедно със схемата за помощ, ако бюджетът на държавната помощ по схемата надхвърля 150 милиона евро за дадена година, или 750 милиона евро за общата продължителност на схемата;
 - б) в рамките на 30 работни дни след всяка значителна промяна, с която бюджетът на схемата се увеличава до стойност над 150 милиона евро за всяка година, или 750 милиона евро за цялата продължителност на схемата;
 - в) за схеми, които не попадат в обхвата на буква а) или б), в срок от 30 работни дни след вписването в официалните отчети на разходите по схемата, надвишаващи 150 милиона евро за дадена година.
215. Проектопланът за оценка трябва да съответства на общите методически принципи, предоставени от Комисията ⁽¹²⁶⁾. Държавите членки трябва да публикуват одобрения от Комисията план за оценка.
216. Последващата оценка трябва да бъде извършена въз основа на плана за оценка от експерт, независим от органа, предоставящ държавната помощ. Всяка оценка трябва да включва поне един междинен и един окончателен доклад за оценка. Държавите членки трябва да публикуват и двата доклада.
217. Окончателният доклад за оценка трябва да бъде представен на Комисията своевременно, за да може тя да оцени възможното удължаване на схемата за помощ, но най-късно 9 месеца преди изтичането на срока на схемата. Този период може да бъде съкратен за схеми, при които е задействано изискването за оценка през последните 2 години от прилагането им. Точното приложно поле и условията на всяка оценка ще бъдат определени в решението за разрешаване на схемата за помощ. В уведомлението за всяка последваща мярка за помощ с подобна цел трябва да се посочи по какъв начин се вземат предвид резултатите от тази оценка.

9. Заключителни разпоредби

218. Комисията ще прилага принципите, изложени в настоящите насоки, считано от деня след публикуването им в Официален вестник на Европейския съюз.

⁽¹²⁶⁾ Работен документ на службите на Комисията, Обща методика за оценка на държавната помощ, 28.5.2014 г., SWD(2014) 179 final, или някой от последващите документи.

219. Комисията ще прилага изложените в настоящите насоки принципи към помощта, за която е изпратено уведомление и за която Комисията е призвана да вземе решение, след датата на публикуването на тези насоки в Официален вестник на Европейския съюз, дори когато уведомлението за помощта е било изпратено преди тази дата.
220. В съответствие с известието на Комисията за определяне на приложимите правила при оценка на незаконосъобразната държавна помощ ⁽¹²⁷⁾ Комисията ще прилага по отношение на незаконосъобразната помощ правилата, които са в сила по времето, когато е отпусната помощта. Следователно Комисията ще прилага принципите, изложени в настоящите насоки, ако бъде предоставена неправомерна помощ след датата на тяхното публикуване.
221. Комисията предлага на държавите членки въз основа на член 108, параграф 1 от Договора следните целесъобразни мерки:
- а) държавите членки трябва да изменят в съответните случаи съществуващите си схеми за помощ, за да ги приведат в съответствие с раздел 7.1 от настоящите насоки, в рамките на 12 месеца след публикуването им в Официален вестник на Европейския съюз;
 - б) държавите членки следва да изразят своето изрично и безусловно съгласие с подходящите мерки (включително измененията), предложени в буква а), в срок от 2 месеца от датата на публикуване на настоящите насоки в Официален вестник на Европейския съюз. При липса на отговор в рамките на 2 месеца Комисията ще приеме, че въпросната държава членка не е съгласна с предложените мерки.

⁽¹²⁷⁾ ОВ С 119, 22.5.2002 г., стр. 22.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Картографиране на фиксирани и мобилни мрежи за достъп — най-добри практики, посочени в раздел 5.2.2.4.1 от настоящите насоки**1. Обхват**

В настоящото приложение се очертават най-добрите практики за извършване на картографиране в подкрепа на намесата чрез държавна помощ за изграждане на фиксирани и мобилни мрежи за достъп.

Настоящото приложение цели да подпомогне държавите членки в изготвянето на прозрачна методика за събиране и оценка на информация за наличието и показателите на изпълнение на мрежите.

Настоящото приложение надгражда и допълва, за целите на държавната помощ, методиката, разработена в съответствие с член 22 от Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ и насоките за изпълнение на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС), относно географските проучвания на разгръщането на мрежи ⁽²⁾.

За фиксираните мрежи за достъп и за мобилните и фиксираните безжични мрежи за достъп в настоящото приложение се определят най-добри практики за:

- a) критериите за картографиране на показателите на мрежите;
- б) информацията, която компетентните държавни органи може да събират, за да потвърдят точността на предоставената информация;
- в) допълнителна информация за инфраструктурата, която компетентните държавни органи може да поискат от операторите в конкретни ситуации, когато това е надлежно обосновано за извършването на задълбочена оценка ⁽³⁾.

2. картографиране на фиксирани мрежи за достъп**2.1. Критерии за картографиране на показателите на фиксираните мрежи за достъп**

Съгласно точка 73, буква а) от настоящите насоки държавите членки трябва да оценят ефективността на мрежите, изразена поне като скорости на изтегляне и качване, които са или ще бъдат на разположение на крайните потребители в условия на върхово натоварване.

Както е определено в точка 19, буква к) от настоящите насоки, „условия на върхово натоварване“ следва да се разбира като условията, когато минимум 10 % от потребителите ⁽⁴⁾ предават едновременно при номинална върхова интензивност ⁽⁵⁾, предоставена от оператора на всеки един от тях, както надолу, така и нагоре по веригата, което съответства на определението за обичайно съотношение на превишеното търсене над предлагането ⁽⁶⁾.

2.2. Информация за целите на проверката

За да ограничат риска от опортюнистично поведение от страна на заинтересованите страни и да се гарантира, че предоставената информация е достатъчна, последователна и надеждна, с оглед да се избегне закъснението в предоставянето на услугите в целевия район, компетентните държавни органи, извършващи картографирането, може да решат да поискат от заинтересованите страни да подадат допълнителна информация относно мрежите си с цел верификация.

⁽¹⁾ Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (ОВ L 321, 17.12.2018 г., стр. 36).

⁽²⁾ VoR (20) 42 и свързаната с нея VoR (21) 82.

⁽³⁾ Това може да бъде предмет на поверително третиране в съответствие с националното законодателство, според случая.

⁽⁴⁾ Това включва както свързани, така и потенциални потребители.

⁽⁵⁾ Това е върховата интензивност, включена в договорите на крайните потребители.

⁽⁶⁾ Същата инфраструктура може да осигури различни равнища на изпълнение на крайните потребители в зависимост от това колко потребители са мултиплексирани в тесни участъци и какви са номиналните им скорости. Показателите на изпълнението зависят от броя потребители, които са активни едновременно (който брой е по-висок в условия на върхово натоварване). Такова „положително статистическо мултиплексирание“ (където поне 10 % означава равнище на активност 1:10) също така изисква операторите да използват достатъчно точни модели за разпределение на трафика от потребители.

Компетентните държавни органи може да поискат от заинтересованите страни да предоставят пълно описание на методиката, използвана за изчисляване на постижимите показатели на изпълнение, включително, но не само:

- а) използваната технология за мрежата (FTTH, FTTB, ADSL, VDSL, VDSL + DOCSIS.x за векторизиране и т.н.) с пълна спецификация на съответстващия стандарт;
- б) топологията на мрежата (например P2P или P2MP), включително опростена графика, която отразява физическото разположение на кабелите/влакната (например топологично дърво в GPON);
- в) връзките с участъци със затруднения в топологията на мрежата, определени като сегменти от мрежата с по-голямо положително статистическо мултиплексиране, включително ясна информация относно i) съотношението на превишеното търсене над предлагането, използвано за определяне на величините на такава връзка (например в мрежата за пренос на данни) или ii) планирането на капацитета за такива връзки с участъци със затруднения. Във всеки случай държавният орган може да поиска статистическо охарактеризиране на постижимата скорост за краен потребител (например средната или обичайната скорост или вероятността за постигане на номиналната скорост, която да се предоставя на крайния потребител във всеки един момент, с посочени предположения за оформяне на модела на потребителя).

2.3. Информация с цел задълбочена проверка

Компетентните държавни органи може да решат да изискат от заинтересованите страни да изпратят допълнителна информация за компонентите на мрежата и техните местоположения с цел задълбочена проверка, например за преглед на използваната методика за изчисление на подадените показатели на изпълнение.

Компетентните държавни органи могат да поискат от заинтересованите страни да изпратят допълнителна информация за частта за достъп на фиксираната мрежа, включително, но не само:

- а) местоположението на разпределителните кутии и отстоянието на окабеляването от разпределителната кутия до домакинството;
- б) ясна информация за изчисленията на бюджета на връзката (например как равнището на мощността на получавания сигнал се картографира спрямо битови скорости, приложените маржове в бюджета на връзките и т.н.). Компетентните държавни органи може да поискат от операторите да предоставят всички приложими бюджети на връзките, които са използвани за проектиране и оразмеряване на услугите на мрежата, с ключови параметри, включително описание на методиката, следвана от оператора за разработването на бюджета на връзките и обосновката.

3. картографиране на мобилни и фиксирани безжични мрежи за достъп

3.1. Критерии за картографиране на показателите на изпълнение на мобилни и фиксирани безжични мрежи за достъп

За целта на картографирането държавите членки следва да изискат от заинтересованите страни да изчисляват показателите на изпълнение на мрежите си, като вземат предвид следния принцип:

- а) използване на най-добрите отраслови практики ⁽⁷⁾, като се вземат предвид всички основни последици върху разпространението на безжичния сигнал ⁽⁸⁾;
- б) изчислението да се базира на 95 % вероятност за ниско качество на сигнала ⁽⁹⁾ за достигане на заявените показатели на изпълнение и във всеки случай не по-малко от 95 % вероятност от достигане на заявените показатели във всяка от точките в мрежата, като се вземат предвид възможните вариации в условията на разпространение поради произволни последици и възможни вариации сред точките в разглеждания район (на равнище адрес или на базата на максимални мрежи от 100 метра x 100 метра);

⁽⁷⁾ Най-добрите отраслови практики означава параметри на моделиране, инструменти, планиране и граници на грешката, които са обичайни при планирането на безжични съобщителни системи и бизнес, и които експертите в областта биха приели за верни и достатъчно правилни, ако трябваше да верифицират технологията.

⁽⁸⁾ Като например терен, сграда и смущения, когато се прогнозира мощността на получавания сигнал.

⁽⁹⁾ „Вероятност за ниско качество на сигнала“ означава вероятността минималните показатели на изпълнение да бъдат постигнати в най-далечния край на района на покритие (максимално заявено отстояние на покритието в разглеждания район). Изчисленията трябва да се основават на реалистични симулации на разпространението, изчисления на бюджета на връзката и достатъчни маржове.

- в) възприети условия на върхово натоварване както следва:
- i) за мобилни мрежи — номинално натоварване на клетката ⁽¹⁰⁾, не по-ниско от 50 % в случай че условията на трафика във време на върхово натоварване са значително по-високи;
 - ii) за фиксирани безжични мрежи за достъп трябва да се използват очакваните реалистични условия на трафика във време на върхово натоварване, за да се извлече правилното натоварване на клетката за изчисленията ⁽¹¹⁾;
- г) показва производителността по краен потребител и въз основа на външни антени. Ако получаващата антена се споделя от няколко крайни потребители, цялостната ефективност следва да се разглежда като разпределена равномерно сред крайните потребители ⁽¹²⁾;
- д) показва ефективността по технология и по оперативна честота в случай на покритие с няколко технологии ⁽¹³⁾ и няколко честоти ⁽¹⁴⁾, като се взема предвид реално наличната ширина на честотната лента за дадена честота. В случай на употреба на нелицензирани честоти, това трябва да бъде ясно заявено.

Когато предоставят информация на запитващия орган, операторите следва да вземат предвид по-специално:

- а) типа ⁽¹⁵⁾ на мрежата за пренос на данни и капацитета ѝ за всяка базова станция ⁽¹⁶⁾;
- б) при фиксираните мрежи за достъп брой на обслужени и свързани с мрежата помещения във всяка изчислена мрежа.

3.2. Информация за целите на проверката

За да се ограничи риска от опортюнистично поведение от страна на заинтересованите страни и да се гарантира, че предоставената информация е достатъчна, последователна и надеждна, с оглед да се избегне закъснението в предоставянето на услугите в целевия район, компетентните държавни органи, извършващи картографирането, може да решат да поискат от заинтересованите страни да подадат допълнителна информация с цел проверка.

Компетентните държавни органи следователно може да поискат от заинтересованите страни да предоставят пълно описание на методиката, използвана за изчисляване на картите на покритие, включително, но не само:

- а) модели на разпространение и ключови параметри за симулация на разпространението;
- б) обща информация за компонентите на мрежата и по-конкретно на антените (например мощност на преноса, MIMO, местоположения на обектите с антени);
- в) ключова информация за изчисление на бюджета на връзката (например как равнището на мощността на получавания сигнал се картографира спрямо битови скорости, приложените маржове в бюджета на връзките и т.н.). Заинтересованите страни следва да предоставят всички приложими бюджети на връзка, които са използвани при проектирането и оразмеряването на мрежовите услуги, с техните ключови параметри, включително описанието на начина на разработване на бюджета и обосновката на връзката;
- г) местоположението на обектите с клетки;
- д) характеристики на мрежата за пренос.

⁽¹⁰⁾ „Натоварване на клетката“ (зареждане на клетката) означава използвания среден процент от ресурсите на базова станция от крайни потребители по отношение на определена услуга.

⁽¹¹⁾ Ако не се използват прогнози за трафика при върхово натоварване, следва да се използва номиналното натоварване на клетката от 90 % за фиксиран безжичен достъп. По-високото натоварване на клетката за фиксиран безжичен достъп (в сравнение с мобилните мрежи) отразява очаквания различен модел на използване, който води до по-голяма конкуренция за употребата на споделените ресурси на обслужващата базова станция.

⁽¹²⁾ При фиксираните безжични мрежи за достъп такъв може да е случаят със споделените покривни антени за сгради с няколко жилища.

⁽¹³⁾ Технологиите включват: 3G UMTS и HSPA технологии; 4G LTE или LTE-Advanced технологии; Несамостоятелна 5G за 3GPP версия 15 New Radio (NR) (с 4G опорна мрежа) или NR самостоятелно (с местна 5G опорна мрежа) и по-нататъшни разработки (като 3GPP версия 16). Препоръчително е публичният орган да събира информация за използваните технологии, основани на 3GPP (поне версиите на 3GPP).

⁽¹⁴⁾ Целта е да се разделят двата типа широкочестотни ленти, sub-6 GHz и mm-wave, тъй като те често се използват за различни категории услуги.

⁽¹⁵⁾ Оптичен кабел, Carrier Ethernet с меден проводник, безжична и т.н.

⁽¹⁶⁾ При връзката с оптичен кабел това обикновено може да се приеме за достатъчно.

3.3. Информация с цел задълбочена проверка

Компетентните държавни органи може да решат да изискат от заинтересованите страни да изпратят допълнителна информация за компонентите на мрежата и техните местоположения с цел задълбочена проверка, например за преглед на използваната методика за изчисление на подадените показатели на изпълнение. Компетентните държавни органи може да поискат от заинтересованите страни да изпратят допълнителна информация за мрежите си, включително, но не само:

- а) брой радиопредаватели на всеки обект;
 - б) надморската височина на радиопредавателите;
 - в) брой сектори на всеки обект с клетка;
 - г) използвани технологии за радиопредавателите, включително ред на ММО, налични канали на ширината на честотната лента;
 - д) ефективната изотропно излъчена мощност, използвана от всеки радиопредавател.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Информация, която трябва да бъде публикувана от държавите членки съгласно точка 202, буква б) от настоящите насоки

Информацията за отделни възлагания според точка 202, буква б) от настоящите насоки трябва да включва следното ⁽¹⁾:

- а) идентичността на бенефициера на индивидуалната помощ:
 - i) наименование;
 - ii) идентификатор на бенефициера на помощта;
- б) вид на бенефициера на помощта към момента на кандидатстване:
 - i) МСП;
 - ii) голямо предприятие;
- в) регион, в който се намира бенефициерът на помощта, по ниво II от NUTS или по-ниско ниво;
- г) основен сектор или дейност на бенефициера на помощта за дадената помощ, идентифициран от групата по NACE (трицифрен цифров код) ⁽²⁾;
- д) елемент на помощ, изразен изцяло в национална парична единица. За схеми под формата на данъчно предимство информацията за размера на индивидуалните помощи ⁽³⁾ може да бъде предоставена в следните диапазони (в млн. евро):
 - [0,1-0,5];
 - [0,5-1];
 - [1-2];
 - [2-5];
 - [5-10];
 - [10-30];
 - [30-60];
 - [60-100];
 - [100—250];
 - [250 и повече];
- е) ако е различен от елемента на помощ — номиналният размер на помощта, изразен изцяло в националната валута ⁽⁴⁾;
- ж) инструмент на помощта ⁽⁵⁾:
 - i) безвъзмездни средства/лихвена субсидия/отписване на дълг;
 - ii) заем/подлежащи на възстановяване авансови плащания/помощ, която подлежи на възстановяване;

⁽¹⁾ С изключение на търговските тайни и друга поверителна информация в надлежно обосновани случаи и при условие, че Комисията е съгласна [Съобщение на Комисията относно професионалната тайна при решенията за държавна помощ, С(2003) 4582 (ОВ С 297, 9.12.2003 г., стр. 6)].

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за установяване на статистическа класификация на икономическите дейности NACE Rev 2 и за изменение на Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета, както и на някои регламенти (ЕО) относно специфичните статистически области (ОВ L 393, 30.12.2006 г., стр. 1).

⁽³⁾ Сумата, която трябва да се публикува, е максималната допустима данъчна полза, а не сумата, приспадана всяка година (например при данъчен кредит се публикува максималният допустим данъчен кредит, а не действителната сума, която може да зависи от облагаемите приходи и да се променя всяка година).

⁽⁴⁾ Брутен еквивалент на безвъзмездна помощ или, когато е приложимо, размер на инвестицията. За оперативни помощи може да бъде предоставена помощ в размер на годишния размер на помощта за един бенефициер. При фискални схеми тази сума може да бъде предоставена в рамките, определени в буква й) от настоящото приложение. Сумата, която трябва да се публикува, е максималната допустима данъчна полза, а не сумата, приспадана всяка година (например при данъчен кредит се публикува максималният допустим данъчен кредит, а не действителната сума, която може да зависи от облагаемите приходи и да се променя всяка година).

⁽⁵⁾ Ако помощта е отпусната посредством няколко инструмента за помощ, размерът на помощта се посочва по инструменти.

- iii) гаранция;
 - iv) данъчно облекчение или освобождаване от данъци;
 - v) рисково финансиране;
 - vi) друго (да се посочи);
 - vii) дата на отпускане и дата на публикуване на помощта;
 - viii) цел на помощта;
- з) наименование на органа или органите, предоставящи помощта;
- и) когато е приложимо, наименование на упълномощения субект и наименования на подобрите финансови посредници;
- й) референция на мярката за помощ, както е посочена в решението за одобрение в съответствие с настоящите насоки.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Информация, която трябва да бъде предоставена от държавите членки съгласно точка 208 от настоящите насоки

Докладът по смисъла на точка 208 от настоящите насоки трябва да включва информация за относимия отчетен период и за всеки отделен проект, изпълнен при прилагането на мярката за помощ, одобрен в съответствие с тези правила, относно следното:

- а) наименование на бенефициера или бенефициерите на помощта;
- б) общата цена (или прогнозираната обща цена) на проекта и средната цена на обхванатите помещения;
- в) стойност на предоставената помощ и разходване на помощта;
- г) интензитет на помощта;
- д) източници на публично финансиране;
- е) покритието (в проценти и в брой) преди и след държавната намеса;
- ж) при проекти в подкрепа на разгръщането на широколентови мрежи:
 - i) дата на въвеждане в употреба на мрежата;
 - ii) изградена технология в публично финансираната мрежа;
 - iii) скорости на качване и изтегляне на предоставените услуги;
 - iv) предлагани продукти за достъп на едро, включително условия за достъп и цени/методика за ценообразуване;
 - v) заявени продукти за достъп на едро при разумно търсене, ако е приложимо, и обработване на такива заявки;
 - vi) брой търсещи достъп и доставчици на услуги, използващи продукти за достъп на едро;
 - vii) цени на дребно преди и след изпълнението на мярката;
 - viii) брой помещения, обхванати от публично финансираната инфраструктура;
 - ix) степени на усвояване;
- з) за проекти, подкрепящи използването на широколентови услуги, като схеми за ваучери:
 - i) продължителност на мярката за помощ;
 - ii) стойност на ваучера(ите);
 - iii) вид допустими абонаменти/услуги, включително под формата на устройства на потребителите, както и за вграждане на окабеляване и/или окачен кабел с частен домейн;
 - iv) степени на усвояване преди и след изпълнение на мярката и брой крайни потребители, които са се възползвали от мярката за помощ (по категория, например крайни потребители физически лица или МСП, и по вид подкрепяни абонаменти/услуги);
 - v) брой допустими доставчици на широколентови услуги;

- vi) брой доставчици на широколентови услуги, които действително са се възползвали от мярката за помощ;
 - vii) еволюция на пазарното положение на операторите по вид подкрепяни абонаменти/услуги, като се вземе предвид относимата инфраструктура и технологии (FTTH, FTTC, DOCSIS, FWA и т.н.);
 - viii) цени на едро и дребно преди и след изпълнението на мярката.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Обичайни случаи на намеса при подкрепа за широколентови мрежи

В практиката си Комисията е наблюдавала някои механизми за финансиране, използвани от няколко държави членки за насърчаване на разгръщането на широколентови мрежи, които обикновено представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора. Следващото описание на типичните модели за намеса е примерно и не е изчерпателно, тъй като публичните органи могат да разработят различни начини за подпомагане на изграждането на широколентовия достъп или да се отклонят от моделите, описани в следващите точки.

1. Модел на финансиране на разликата: При модела на финансиране на разликата ⁽¹⁾ държавите членки ⁽²⁾ подкрепят разгръщането на фиксирани или мобилни мрежи, като предоставят директни парични средства или субсидии на инвеститори в широколентови мрежи ⁽³⁾ за проектиране, изграждане, управление и използване за търговски цели на мрежа, като вземат предвид относимите постъпления и разумната печалба. При модела на финансиране на разликата разумната печалба се определя като процента на възвръщаемост на един инвеститор, като се вземе предвид равнището на риск, присъщо на широколентовия сектор, както и видът на предоставяните услуги. Необходимият процент на възвръщаемост на инвестициите обикновено се определя от средната претеглена цена на капитала (ПСЦК). Когато се определя какво означава разумна печалба, държавите членки обикновено въвеждат стимулиращи критерии, свързани по-специално с качеството на предоставената услуга и ползите от производствената ефективност. Възнаграждението за постигната увеличена производствена ефективност се определя на такова равнище, че да се позволи балансираното ѝ споделяне между инвеститора в широколентова мрежа и държавата членка и/или крайните потребители. При модела на финансиране на разликата изградената инфраструктура обикновено е изцяло собственост на бенефициера на помощта, който носи рисковете, свързани с изграждането на нова инфраструктура и привличането на достатъчно клиенти.
2. Модел на подкрепа в натура: Държавите членки подкрепят изграждането на фиксирани или мобилни мрежи, като предоставят на разположение на операторите на широколентови мрежи съществуващи или новопостроени инфраструктури. Тази подкрепа приема различни форми, като най-често срещаната е тази, при която държавите членки предоставят пасивни широколентови инфраструктури чрез извършване на дейности в областта на гражданското строителство (например чрез прокарване на път) чрез поставяне на канали или неизползвани оптични нишки, или като предоставят достъп до съществуваща инфраструктура (например канали, стълбове или кули).
3. Модел на преки инвестиции: Държавите членки изграждат фиксирана или мобилна мрежа и я експлоатират директно посредством клон на държавната администрация или вътрешен оператор ⁽⁴⁾. Финансираната от държавата мрежа често се оперира като мрежа само за търговия на едро, на разположение на доставчици на широколентови услуги на дребно при недискриминационни условия.
4. Модел на концесиониране: Държавите членки финансират разгръщането на фиксирана или мобилна широколентова мрежа, която остава публична собственост, докато нейната експлоатация се предлага посредством процедура за конкурентен подбор на доставчик на електронни съобщения, който да я управлява и да я експлоатира за търговски цели. Мрежата може да се управлява от оператор на широколентова мрежа, който да предоставя само услуги на едро, или в противен случай да предоставя услуги както на едро, така и на дребно.

⁽¹⁾ „Финансирането на разликата“ обикновено се отнася до разликата между инвестиционните разходи и очакваните печалби.

⁽²⁾ Това включва всеки публичен орган.

⁽³⁾ Терминът „инвеститори“ означава предприятия или оператори на широколентови мрежи, които инвестират в изграждането и разгръщането на широколентови инфраструктури.

⁽⁴⁾ Решение на Комисията C(2011) 7285 final от 19 октомври 2011 г. по дело № 330/2010 — Франция — Programme national „Très Haut Débit“ — Volet B (ОВ С 364, 14.12.2011 г., стр. 2), което обхваща различни интервенционни условия, сред които това условие, според което collectivités territoriales (районите на местно самоуправление) могат да експлоатират собствени широколентови мрежи като дейност на „régie“ (публично дружество).

ПОПРАВКИ

Поправка на Регламент (ЕО) № 1480/2004 на Комисията от 10 август 2004 г. относно определяне на специфичните правила по отношение на стоките, пристигащи от зоните, в които правителството на Кипър не упражнява ефективен контрол и влизаци в зоните, в които правителството на Кипър упражнява ефективен контрол

(Официален вестник на Европейския съюз L 272, 20 август 2004 г.)

На страница 9 в приложение I, заглавие „Удостоверение от Турско-кипърската търговска камара“

вместо: „Регламент (ЕИО) № 2913/93 на Съвета“

да се четат: „Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета“.

На страница 10 в приложение II, заглавие „Декларация на производителя“

вместо: „Регламент (ЕИО) № 2913/93 на Съвета“

да се четат: „Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета“.

Поправка на Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията

(Официален вестник на Европейския съюз L 304 от 22 ноември 2011 г.)

1. На страница 58 в приложение X, точка 2, буква а)

вместо: „а) Срокът се предхожда от думите „използвай преди ...“

да се чете: „а) Срокът се предхожда от думите „използвай до ...“.

2. На страница 58 в приложение X, точка 2, буква г)

вместо: „г) Датата „използвай преди ...“ се посочва на всяка отделна предварително опакована порция“

да се чете: „г) Срокът на годност се посочва на всяка отделна предварително опакована порция“.

ISSN 1977-0618 (електронно издание)

ISSN 1830-3617 (печатно издание)

Служба за публикации
на Европейския съюз
L-2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG